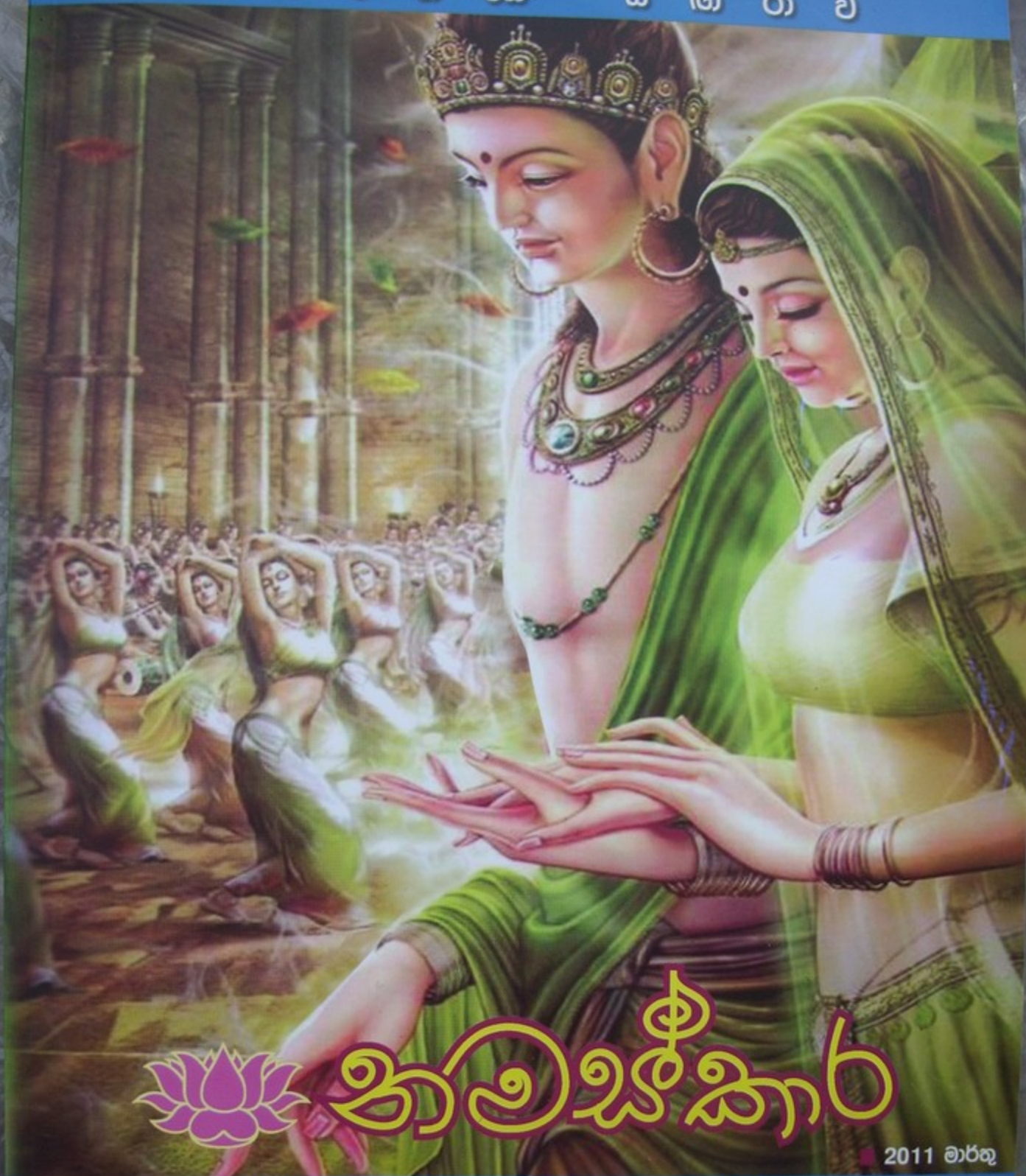

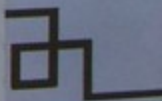
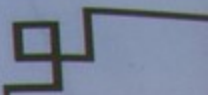
ය වි ව න ශ්‍රේ ස ණ රා ව

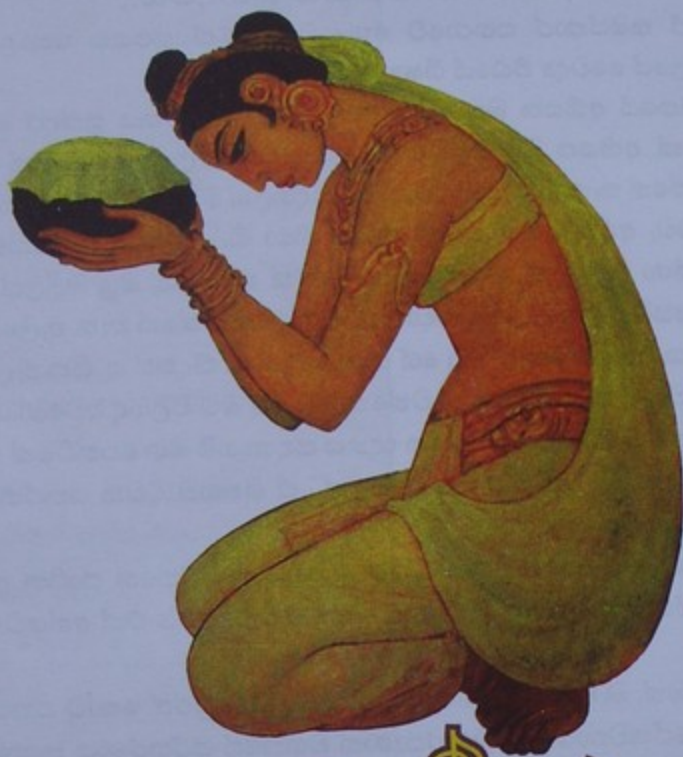
 അവതരണം

2011 മാർച്ച്

ദൈവനാമം അർപ്പണം - ദൈവനാമം പ്രാർത്ഥന

అంబికా

අමණිකාර

පීචිතය අනියතය - පීචිතය සුන්දරය

ANCL ලේක්හවුස් ප්‍රකාශනයක්

‘ජීවිතය අතීතය. ජීවිතය සුන්දරය.’

අපේ නමස්කාර සඟරාවේ තේමාවට අරුත් සපයන කොළඹ විශ්ව-විද්‍යාලයේ වෛද්‍ය පීඨයේ ශිෂ්‍යාවක් මෙසේ කීවා ය.

“ජීවිතයේ අතීතය බව වටහාගත් තරමටයි ජීවිතය සුන්දර ලෙස විඳිය හැක්කේ. අතීතය බව පිළිබඳ යථා අවබෝධය ලැබුවත්ගේ සිත් කම්පාවට හසුවන්නේ නැත. සියලු දෙයම, සියලු පුද්ගලත් ම සියලු සංස්කාරයන් ම අතීතය බව, අතීතය බව ඔවුන් දන්නා නිසා යි. අතීතය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගත් නැතැත්තා ඇළිමෙන්, බැඳීමෙන්, ගැටීමෙන් තොර ය. ඔහු බල්ලන් මරා හෝ සල්ලි සෙවිය යුතුය යන මතවාදය සමග එකඟවන්නේ නැත. ඇළිමෙන්, බැඳීමෙන්, ගැටීමෙන් තොර ඔහු ගේ සිත ශාන්ත ය. නිදහස් ය. සිත නිදහස් වීමට, සිත නිවනට පැමිණීමට මග වන්නේ අතීතය බව පිළිබඳ අවබෝධය ය.

ලෝකයේ යථාර්ථය, යථාභූත ඥානය සඳහා යම් මග පෙන්වීමක් නමස්කාර සඟරාවෙන් සිදුවන බව අපට පෙනේ.” ඒ ශිෂ්‍යාව වචන හතරක සැහවුණු අරුත ගැඹුරින් දුටුවා ය.

“ජීවිතය අතීතය නම් අප ධනය, දැනුම රැස්කරන්නේ කායික අභ්‍යාසවල යෙදෙන්නේ කුමකට ද” යි අසන අය ද සිටිති. මෙය එක් අත්තවාදී කල්පනාවකි.

ඇළිමෙන්, බැඳීමෙන් තොරවන්නේ සිතෙනි. මසූරන් කෝටි පනස් හතරක් වටිනා ජේතවනාරාමය බුදු රජාණන් වහන්සේ පරිහරණය කළහ. ඒ ඇළිමෙන් බැඳීමෙන් තොරවය. සිතෙන් ඇළිමක්, බැඳීමක් නැතිව යමක් පරිහරණය කරන විට එය විනාශයට පත්වනු දැක දුකක්, ගැටීමක්, කම්පාවක් ඇති නොවේ.

යමක් නිත්‍ය යයි සිතාගෙන සිටී අයට එය බිඳ වැටුණු විට සිය සිතේ ද බිඳ වැටීම් ඇති වේ.

අතීතය බවේ අවබෝධය ගැටුමෙන් තොර, බිඳ වැටීමෙන් තොර ලෝකික ජීවිතයට ශක්තිය සපයයි.

අතීතය බව පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධය ලෝකෝත්තර ජීවිතයේ, උත්තරීතර ජයග්‍රහණය වූ නිවනට හේතුවෙයි.

ආරක්ෂාව

පිටුව

☐ අත තැරණට බේන් ඇගේ, සිත තැරණට...	5 - 6
☐ මගේ සිත නිවන බව	7 - 8
☐ උතුම් විවේකය පිණිස	9 - 10
☐ අසේනං වරුං බෙමං	11 - 12
☐ පාඩම් මතක තබා ගන්නා හැටි	13 - 16
☐ මම මා වෙනුවෙන් ම ලියමි	18 - 19
☐ බුදුදහම විද්‍යාව අක්මවා යයි	20 - 22
☐ සිතට සහන	23 - 26
☐ වහල් බවෙන් මිදෙමු ද?	27 - 28
☐ කලණ මිතුරකු තැනි තැන නිවනක් තැන	29 - 30
☐ අපි අපේ සිත් නොරවටමු	31 - 32
☐ වතුගඩු දත්තන් බෝසත් හිමිවරු	33 - 36
☐ නිවන සොයා ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි වෙස් තරුණයා	37 - 39
☐ මා විනිසුරු අසුනට යන්නේ බුදුන් වැදලයි	40 - 43
☐ තුරුණුවනි, ආලෝකය දෙසට ම ගැරෙනිත	44 - 47
☐ යනි දිවි අරුත දුටු සොදරු හිඟියා	48
☐ වෙද තළාවෙන් දහම් හඬ නංවන...	50 - 55
☐ පෙරමග සුඛ නිමිති (කෙටි කතාව)	56 - 59
☐ දිව්‍යලෝකය සහ අපාය	60
☐ බුදු දහමින් හෙළිවන විශ්ව සාධාරණ නීතිය	61 - 66
☐ අනාගතය දුටු සිහින	67 - 69
☐ සත් සතිය	70 - 72
☐ ටොක්ක	73 - 76
☐ පොඩි හමුදරුවන්ගේ භාවනා සටහන්	77 - 78
☐ හිතී දුල් මැද සෝවාන් වූ උපාසිකාවෝ	80 - 83
☐ සිඵමිණි සැ වන්දනාව	84 - 85
☐ උතුස්සා	86
☐ ලොව උතුම් ම මනෝ වෛද්‍යවරයා	87 - 90
☐ විද්‍යාව නිසා බුදු සසුනට එක් වූ ඉතාලි ජාතිකයා	91 - 94
☐ ගමක් තැනූ තරුණ නායකයා	95 - 96

■ 1 වැනි කාණ්ඩය
■ පස්වැනි කලාපය
■ 2011 මාර්තු
☎ 011-2429651

- ප්‍රධාන සංස්කාරක
බන්දුල පද්මකුමාර
- සංස්කාරක
දෙනගම සිරිවර්ධන
- සැලසුම් කර්තෘ
රේක්ෂි ඩසන්ත
- සංස්කරණ සහාය
කම්ල් පෙරේරා
- පිටු සැකසුම හා
විවික්‍රමකරණය
පාලිත තේනුවර
- වික්‍රමකරණය
හර්ෂ ගුණවර්ධන
අරච්ඡද සේනාධීර
- ඡායාරූපකරණය
අනුෂේක ගුණසිංහ
- මුද්‍රණය
ලේක්ෂ්මස්
වාණීජ මුද්‍රණ අංශය
- ප්‍රකාශනය
ලංකාවේ සීමාසහිත
එස්සන් ප්‍රවෘත්තිපත්‍ර සමාගම

ක ව ර ශ්‍යේ ක තා ව

"එන්න විදින්න -
ඇස - කන - නාසය - දිව - සිරුර - සිත පිනවන්න"

ඇසෙයි මේ ආයාචනය නිරතුරු ව

සොළුරු යශෝධරාව සමග
ඒ හඬ අතරින් ගමන් කරමි.

මම සිතෙහි ඇස පියා ගනිමි.
සිතෙහි කන වසා ගනිමි.

සැපතේ විපත
සතුටේ දුක
මට දැනේ
සිතෙහි ඇසින් එය දකිමි.
සිතෙහි කනින් එය අසමි.

මේ සැපත විපත ගෙනේ
මේ සතුට දුක ම ගෙනේ

දුක දිනන මගක් නැද්ද?
ඇති!

මම එය සොයමි.

- සිදුහත්

සිත සුවපත් කළ හැක්කේ කාට ද? තමාට ම ය. එය කළ හැක්කේ කෙසේ ද? ඒ සඳහා මඟ පෙන්වීමක් මේ ලිපියෙන් සිදු වේ.

අත තැළීමට බේන් අැතේ, සිත තැළීමට බේන් නැතේ

මදුරසිංහ ගුණතිලක

අත තැළීමට බේන් ඇතේ, සිත තැළීමට බේන් නැතේ.

මෙය අප රටේ ගැමියන් අතර ව්‍යවහාර වන ප්‍රස්තූතියකි. මෙහි අත යන්නෙන් මුළු සිරුරම අදහස් වේ. කායික දුක් වේදනා නැතිම පිණිස බෙහෙත් ඇති බව මින් කියැවේ. මෙහි සිත නැතිම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ මනස තුවාල වීම ය. ඉන් ඇති වන මානසික වේදනා නැතිම පිණිස වෛද්‍ය ගාස්තුව සැලකිය යුතු බෙහෙතක් තව ම සොයා ගෙන ඇති බව සිත තැළීමට බේන් නැතේ යන්නෙන් අදහස් වේ.

සියලු දුක් විඳින්නේ, සිත බව, බොහෝ දෙනා හොඳින්ම බව මින් එළි වෙයි. එ බැවින් මේ

තත්ත්වය පහදා ගත යුතු වෙයි. මිනිසා යනු සිරුර නො වෙයි, කය නො වෙයි. කය (කාය) යන වචනයට බොහෝ අර්ථ ඇත. එහෙත් සිරුර යන අර්ථය සඳහා යෙදෙන කය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ 'දුක් උපදවන්නට ආධාර වන භූමිය' යන්න යි. සියලු දුක් උපදවන්නට කය ආධාරකය වන්නේ සිත, කයෙහි පදිංචිය ලබා සිටින බැවිනි. එ බැවින් සියලු දුක් විඳින්නේ සිත බව වටහා ගත යුතු ය. සංසාරක විඤ්ඤාණය යනු ද ඒ සිතට තමෙකි. කය දුක්

විඳින බව අපට පෙනෙන්නේ අපේ සිත අපට නොපෙනෙන නිසා විය යුතු ය. මෙ සේ කල්පනා කරන බුද්ධිමතාව, 'සිත තැළීමට බේන් නැතේ' යන කියමන ගැඹුරින් විමසා බලන්නට සිදු වෙයි.

මිනිසා සිතීන් දුක් විඳින්නේ, කය ම තත්ත්වයා ලෙස තරයේ විශ්වාස කරන නිසා ය. එබැවින් කය රෝග උපදවවලින් බේරා ගැනීම පිණිස මුළු සේසතම විශදම් කරන්නට වුවත් තේ සුදුසුම ය. මෙසේ 'දුකේ භූමිය' වන කය ම රැක ගැනීම යනු, දුක් විඳීම දිග්ගස්සා ගැනීම වේ. දුක තව තවත් වැඩි කර ගැනීම වේ. ඒත් ඒ බව නො වැටහෙන්නේ 'මෝහය' හෙවත් සැබෑ තතු නො වැටහීම නිසා ය. 'සියලු දුක් වේදනා විඳින්නේ කය ය' කියා සිතන්නට සලස්වන්නා මේ මෝහය යි. සොබා දහමට අවශ්‍ය වන්නේ, මේ තත්ත්වය දිගට ම පවත්වා

අලෝභය, මෙත්‍රිය, කරුණාව සිතට ඇතුළු වන, ඇතුළු වන පමණට සිතින් මෝහය පැන යයි. හෙවත් ඉබේ ම මෝහය සිතින් ඇත් වෙයි. එ සේ වන්නේ සිතට ප්‍රඥාව ඇතුළු වීම නිසා යි. මේ වැඩපිළිවෙළ සඳහා සෑහෙන කාලයක්, එළඹ සිටි සිතියෙන් ඉඳ හෙමිහිට සිත සකස් කිරීමට සිදු වේ.

ශුභිම යි. එවිට සත්ත්වයා සසරේ රඳවා තබා ශුභිම පහසු ය. එබැවිනි.

‘සිත තැරණට බෙත් තැනේ’ යන්න විමසා බැලීම ඉතා වැදගත් වන්නේ මේ තත්ත්වය අවබෝධ කර ගත් පසු ය. ඇත්ත වශයෙන් ම සිත තැරණ වීම එයට බෙත් තැද්ද ? කො පමණවත් ඇත. එහෙම තම ශුච්චව ඇත්තේ කො තැන ද ?

අපට යමක් සිතිය ශුභි නිසා සිතක් ඇතුළු සිතූණත් ඒ සිත පවතින්නේ කොහේ දැයි හෝ පෙනෙන නිසා, මිනිසාට රෝග පමුණුවන්නාත්, දුක් දෙන්නාත් සිත බව හෝ වැටහේ. එ බැවින් විත්ත රෝග සඳහා බෙත් හෝ කොයයි. හෝ කොයන කෙනෙකුට ඒවා හෝ ලැබී යාමේ පුදුමයක් ඇත.

එහෙත් වෛද්‍යානික දර්ශන තම වන විෂය ක්ෂේත්‍රය ම විත්ත රෝග ව්‍යප්ත-මනය සඳහා ය. සිත

සුවපත් කර ගැනීමේ කාර්යය ව අදහස බෙහෙත් එහි ඇතුළත් වේ. එ මගින් සිත සුවපත් කර ගත් විට, කායික රෝග නිසා ඇතිවන දුක් වේදනා හෝ දූතෙත ලෙස සිත සකස් කර ගත ශුභි ය. මුගලත් මහ රහතන් වහන්සේගේ කය සොරුන් ගේ යතොලු පහරින් කැළී කුඩු වෙද්දී උන්වහන්සේ ව නිසි වේදනාවක් හෝ දුකුණේ, එ සේ ධ්‍යාන, මගින් සිත සකස් කර ගෙන සිටි නිසා ය.

ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ යන වෛතසික තුන යි. ලෝභයෙන් කෙරෙන්නේ ඉඳුරන් පිතවීමට අවශ්‍ය වස්තු සොයා කොයා අයත් කර ගන්නට සිතීම යි. ද්වේශයෙන් කෙරෙන්නේ එ බඳු කාම වස්තු අසිති කර ගන්නට යාමේ දී එයට එල්ල වන බාධා සම්භව්‍ය ශුච්චන පිණිස සිත සකස් කිරීම යි. මෝහයෙන් කෙරෙන්නේ ඒ දෙකට උදවු කිරීම යි. හෙවත් එයට සුදුසු ලෙස අවිචාරශීලී ලෙස සිත ක්‍රියාත්මක කිරීම යි.

සිත රෝගී කරන යවෝක්ත වෛතසික තුන පිටු දැකීම පිණිස පාවිච්චි කළ ශුභි බෙහෙත් තුනක් ඇත. ලෝභය සිතින් තෙරැපිම පිණිස අලෝභය ද, ද්වේශය සිතින් තෙරැපිම පිණිස අද්වේශය ද මෝහය සිතින් තෙරැපිම පිණිස ප්‍රඥාව ද සිතට ඇතුළු කළ යුතු වෙයි. අලෝභය සිතට ඇතුළු කළ හැක්කේ, ලෝභය උපදවන වස්තු රැස් කිරීම තවතා දැමීමෙන්ද, රැස් කර ගෙන ඇති වස්තු සුදුසු පුද්ගලයන් අතර බෙදා දීමෙන් ද, අවසානයේ දී ඉඳුරන් පිතවීමට අවශ්‍ය වන සියල්ලෙන් ඇත් වීමෙන් ද (අති-

සිත සුවපත් කිරීමේ බෙහෙත් වව්වෝරුව ඉතා දිග එකකි. මුළු බුදු දහම ම ඒ සඳහා ප්‍රකාශිත-යෙකු යි කීමේ වරදක් හෝ පෙන්න. එ බැවින් එය පැහැදිලි කරන්නට මේ ලිපියෙන් අදහස් හෝ කරමි. එහෙත්, බොහෝ, කායික රෝගවලට ගැලපෙන අරළු, බුළු, තෙල්ලි, ඉතුරු මෙන් සියලු විධියේ වෛතසික රෝගවලට හරියන බෙහෙත් කීපයක් පමණක් මෙහි ඉදිරිපත් කරමි.

කායික රෝගවලට මුල් වන වා, පිත්, සෙම් දෝස මෙන්, වෛතසික සියලු රෝගවලට මුල් වන්නේ

නිෂ්ක්‍රමණයෙන්ද) පමණි. අද්වේශය සිතට ඇතුළු කළ හැක්කේ, ද්වේශයට පාත්‍ර වන පුද්ගලයන් කෙරෙහි මෙමත්‍රිය පැතිරවීම මගිනි. සියලු සතුන් තමන් යන මගට ගැන්ම පිණිස පැමිණි වෙස්වලා ගත් මිතුරු පිරිසක් ලෙස සැලකිය යුතු ය. එ බැවින් එ පිරිසට මෙන්ම සියලු දුක් විදින සත්ත්ව කාරුණික ව උපකාර කිරීම පිණිස සිත සකස් කර ගත යුතු ය.

මෙ ලෙස අලෝභය, මෙමත්‍රිය, කරුණාව සිතට ඇතුළු වන, ඇතුළු වන පමණට සිතින් මෝහය පැන යයි. හෙවත් ඉබේ ම මෝහය සිතින් ඇත් වෙයි. එ සේ වන්නේ සිතට ප්‍රඥාව ඇතුළු වීම නිසා යි. මේ වැඩපිළිවෙළ සඳහා සෑහෙන කාලයක්, එළඹ සිටි සිත කායික වේදනා භාර හෝ ගෙන, උපේක්ෂාවෙන් යුතු ව ඉවසන්නට හුරු වෙයි. සියලු දුකින් මිදෙයි. ■

“දහම”
තුරුණග
2011 - 02

මගේ දයාබ

මම හිතුව
කාර්මික විද්‍යා
පය හඳුනා බව
මම මගෙ තු
කියෙන හුගත්
කෙනෙක් බව
ගෙන තීව්‍රණ
වරදින් කෙත
වද මං මයා
මාමගෙ ගෙද

මාගේ ජීවිතය පිරිතට බැඳී තිබිණි. ඇය ද ඔහු මෙන්ම බුදු දහම අනුව හැසුණු, එයින් නිවුණු ජීවිතයක් ඇති තරුණියකි. ඔවුන්ගේ සිතුවී පැතුම් මෙම ලිපි හුවමාරුවෙන් හෙළිවේ.

නෙලානා සිරිච්ඡයබණ්ඩාර

"දැනුම්"

තුරුණුගල

2011 - 02 - 25

මගේ දයාබර කුසල් අයිසේ,

මම හිතුව විදිහ හරියට ම හරි. ඔයා උපරිම සාර්ථක විදිහට සිංස්කර් පත්සලේ පිරිත් මණ්ඩපය හඳුනා බව මගේ හිත හැම තීස්සෙම කිවිවා. ඒ, මම මගේ කුසල් අයිසා හුගත් සහර දක්නො තිබෙන හුගත් නිහතමානී, අභියෝගවලට කැමති කෙනෙක් බව පුංචි කාලේ ඉඳන් ම අවබෝධ කරගෙන තිබුණු නිසයි. මගේ හිතට දැනුණු දෙයක් වරදින් තෙ තැනි බව ඔයා දන්නවානෙ. ඔයා දන්නවාද මං ඔයාගේ ලියුම ගැන කියන්න සාදිරස් මාමෙගෙ ගෙදර යද්දි මාම බරාදෙට හේත්තුවෙලා

ඔයා එව්ව ලියුම කියවනවා. මං ලගට යනකල්ම මාම මාව දක්කෙ නෑ. ඒ තරමට සතුට ඉහට ගිහිත්. ඊට පස්සෙ මාව දක්කම මාමට තවත් සතුටුයි. "මගේ දුකෙ සාක්ෂි පුංචි මහත්තයට යහමින් පිහිටන බව මට ඉරහඳු වගේ විශ්වාසයි. ඒරොපෙ ගියත් පුංචි මහත්තය, පුංචි මහත්තයම තමයි. දවසින් දවස තව තව හරියත්ත මිනෙ..." එහෙම කියන ගමන් සාදිරස් මාමගෙ ඇස්වලට කඳුරු පිරුණා. ඔයාට හිතාගන්න පුළුවන් තේද කුසල් අයිසේ, මුළු ගමම ඔයා ගැන දැන් කතා වෙනවා. ඔයා ගැන ආඩම්බර වෙනවා. ඒ අතීන් අපේ ගම තවමත් කොයි තරම් නිකැලුල් ද? කෙනෙකුට වැරදෙන කල් බලන් ඉඳල සතුටුවෙන මිනිස්සු වැඩියෙන්ම ඉන්න මේ රටේ, මේ උපන් ගම අපිට වාසනාවක්. නොවැරදීම, පුළුවන් ඉක්මනටම ඉතිරි වස්තුවකින් කියලා එවන්න. අපි මග බලාගෙන ඉන්නවා.

ඔයාට මතකද අයිසෙ මගේ සාථවෙන් හිටිය බදුලුසිරිගම? සුමේධා කියලා. එයා මට ඊයේ කතා කලා. ඔයා දන්නවාද පස්සර, වැලිමඩ, බදුල්ල වගේ

පැතිවලට අවුරුදු ගැට ගණනින් වැඩිම වර්ෂාපතනය සුමේධා කියනවා. සුනාමියෙන් මිනිස්සුන්ට කරදර වුණටත් වඩා මේ වැස්ස නිසා කරදරයිල. අක්කර ගණන් නාය ගිහිත්. සමහර ගෙවල් ගිලා බැහැලා විනිනිය විතරයිල ඉතිරිවෙලා තියෙන්නෙ. මධ්‍යම කඳුකරය හරියට තුන්බය ඇතිවුණු විශාල මහනුවර වගෙයි කියලයි කියන්නෙ. එයාලගෙ ගෙදර පිටපස්සෙන් ලොකු ගල් බෑමක් තිබුණිල. බොහොම ගත්තීමත් ලොකු කළුගල් බෑමක්. ඒක හිතාගන්නත් බැරි විදිහට පිපිරලා උඩ තියෙන පස් කන්දක් ඒ පැත්තෙ ජනෙල්වල උසට පහලට රුවල ඇවිත්ල. ඒ පස් ගොඩ ඇඳ්දෙන් තවත් පස් එනවා. වැහි කාලේ ඉවර වෙන කල් එයාලට ලයිවි නෑ. වතුර බව හොයාගන්නවත් බෑ පස්වලට යටවෙලා. මොබයිල් ෆෝන් එකේ බැටරි බැස්සනම කොහොමද වාර්ජ කරගන්නෙ, මොනවද කරන්නෙ කියලා හිතාගන්න බැරිවල ඉන්නෙ. පවුල් ගණන් පත්සල්වල, මම සුමේධාට කිව්ව මගේ ඉන්න එයා බයයිනෙ. ඒවිනේ හරියට අහසෙන් වැටෙන වැස්ස වගේ.

කොඩි වෙලාවේ අසලින් පුපුරු වැස්ස කඩා වැටෙයිද දන්නෙ නෑ. ඒ නිසා අපේ කුරුණෑගල මහ-වත්තෙ ගෙදරට ඇවිත් පදිංචි වෙන්න කියලා අමිම එන්නම. මම සුමේධගෙ පුත්තෙ ගැන කිව්-වම අමිම තමයි කිව්වෙ මිය යෑමකින්ට අපේ ගෙදර දෙමු කියලා. මේ වෙලාවට මිනිස්සුන්ට තොකරන උදව් කවද කරන්නද අයිතිය? කරදරයක් වුණොට පස්සෙ අඩන්න වැළපෙන්න කොඩි තරම් අය හිටියත් කරදරයක් වෙන්න කලින් උදව් කරන අය තමයි මේ ලෝකෙ අඩු. මගේ කතාව අහලා සුමේ-ධට හරයට ඇවුණා. දුක කියාගන්න මිසක් උදව් ඉල්ලන්න තොවෙයි කතා කළේ. ඒත් ඔයා මට රතන සූත්‍රය වගේ පිහිට වුණා කියලයි එයා කිව්වෙ. හරම පව් තේද කුසල් අයිතිය, මිනිස්සුන්ට කරදර එන්නෙ කලින් කියල තෙවෙයි. මිනිස්-සුන්ගෙ ජීවිත තාය යන්නෙන් කලින් කියල තෙවෙයි.

සුමේධා රතන සූත්‍රය ගැන කිව්වට පස්සෙ මම පුස්තකාලයට ගිහිත් රතන සූත්‍රය ගැන ලියවුණු පොත්පත් විකක් බැලුවා. එතකොට මට මතක් වුණේ මහා විද්‍යාඥ ඇල්බට් අයින්ස්ටයින් කිව්ව කතාවක්. සාපේක්ෂතාවාදය හොයා-ගන්න මහා විද්‍යාඥයා තමන්ගෙ දුනුම උපමා කළේ වෙරළෙ නියෙන ගල් කැටයකට. විස්වයෙ නියෙන සැතපුණු රහස් උපමා කළේ මහා සාගරයට. ඒක හරියටම හරි. අපි දන්නා දෙයට වඩා තොදන්නා දේවල් කොඩි තරම් වැඩිද? මේ තරම් දහමට පිරිනට ආදරය කරන අපිත් කොඩි තරම් අල්ප මිනිස්සුද කියල හොඳටම තේරෙන්නෙ, දහම කරුණු ගැන ගැනුරට හොයන්න හදාරන්න පටන් ගන්නාමයි. රතන සූත්‍රය ඇතුළෙ අපිට අලු-තෙන් හිතන්න දේවල් මේ තරම් නියෙනවද කියල මම හිතෙන්නට තියවෙ තෑ.

ඔයාටත් සුදුම හිතෙයි මේ විස්තර, ඇහුවාම. සතරබණ්ඩර, එකෙමත් තැනිතම වතුර්භාණ්ඩාර පාලියට රතන සූත්‍රය අරන් නියෙන්නෙ සුත්ත නිපාතයෙන්. ඒත් හුගත් පිරිත්වලට වගේ රතන සූත්‍රයට නිධාන කතාවක් තෑගෑ. ඔයා දන්නවද රතන සූත්‍රයට ඒ තම ලැබුණේ ඇයි කියලා. අති-වාර්ථයෙන්ම ඒක අපි හොඳටම දන්න ඒත් අප නොහිතන දෙයක් ඒකට හේතුව තමයි. රතන සූත්‍රයෙ පළවෙනි ගාථා දෙකයි, අවසාන ගාථා තුනයි ඇරුණාම ඉතිරි හැම ගාථාවක්ම ඉවර වෙන්නෙ 'ඉධම්පි බුද්ධෙ ධම්මෙ හෝ සංඝේ - එක්ක රතනං පඨිතං ඒතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හෝතු' කියලයි. රතනං කියන වචනය මේ වගේ වැඩි වාර ගණනකදී පුනරුච්චාරණය වීම රතන සූත්‍රයට ඒ තම ලැබෙන්න හේතු වෙලා නියෙනවා.

රතන සූත්‍රය අපි හැම ගෙදරකම අහනවා. ඒත් අපි තේරුම ගැන සිතන්නෙ අඩුවෙන් තේද අයිතිය. සූත්‍රය පටන් ගන්නෙ මිනිසුන් පුදන බලි දිවා රැ පිළිගන්නා ගුහායනී, මිනිසුනට මෙන් වඩාත්ත කියලයි. මේක හරි අසුරු

දෙයක්

තේද අයිතිය. හරයට මිනිසුන්ගෙන් තුටු පවුරු ලබන නිසාම මේ තොපෙනෙත බලවේග මිනිස්සුන්ට උදව් කරන්න බැඳිල ඉන්නට කියලයි සූත්‍රයෙන් විදිනට මතක් කෙරෙන්නෙ. රැස්ව සිටිනා ගුහායනී, සහුටු වි බුද්ධ භාෂිතය අයත්වා කියලයි ඒකෙදී කියන්නෙ. ගුහ බලවේගය මිනිසුන්ගෙ හිත සුව පිණිස හරවා ගැනීම තමයි ඒකෙන් බලාපොරොත්තු වුණේ. සූත්‍රයෙ අටුවා විස්තරයෙන් අසුරු කරුණු ගැන කියවෙනවා. බුදුහාමුදුරුවෝ විශාලා මහනුවරට වඩාත්ත කලින් ආනන්ද හාමුදුරුවෝ පිරිත් කියලා අමනුෂ්‍යයෝ ඉවත් කරවන කොටස ඔයාට මත-කද? ඒ අමනුෂ්‍යයෝ පලා යද්දී තහරයේ දෙරටු-වල ලොකු තදබදයක් ඇතිවුණා. ඒ තදබදය නිසා තහර ප්‍රාකාර සමහරක් බිඳුණා කියලත් කියවෙනවා. මේ සංකල්පයයි, ගමේ තොවිලයකදී අමනුෂ්‍යයා ගහක අත්තක් බිඳගෙන තමන් යන බවට සලකුණක් කියාගෙන යාමයි අතරෙ කොඩි තරම් ලොකු සමා-නකමක් නියෙනවද කියල මට හිතෙනවා. ඔයා මාත් එක්ක එක-ගද දන්නෙ නෑ. ඒත් රතන සූත්‍රය ඇතුළෙ අපිට හි 'ත ත' න

ගොඩක් දේවල් නියෙනට කියලයි මට තම හිතෙන්නෙ. අත්තිමට බුදුහාමුදුරුවෝ විශාලා මහනුවරට වැඩිම කරලා ආනන්ද හාමුදුරුවෝ දේශනා කෙරුව රතන සූත්‍රය තැවතක් දේශනා කරනවා. බුදුහාමුදුරුවන්ගෙ පාත්‍රයට පැත් ගෙත්-වාගෙන ආනන්ද හාමුදුරුවෝ මුළු තහරය පුරාම පිරිත් පැත් ඉගිනවා. තුන්බස එතුනින්ම අහවරයි. ඒත් අද කාලෙ ඇතිවෙන තුන්බස නිවන්ත බුදුහා-මුදුරුවෝ කොඩින්ද කුසල් අයිතිය? ඒ අතින් මේ සංසාරෙ ඇතුළෙ අපි කොඩි තරම් අසරණයිද අපිට නියෙන එකම සරණ මේ වාතලයෙ අනන්ය වක්‍රාවාට අතරෙ, අදටත් තිත්තාද දෙන අදවත් සජීවී වෙලා නියෙන බුදුහාමුදුරුවන්ගෙ ශ්‍රී මුඛ-යෙන් වදල සත්‍ය ධර්මය විතරමයි. සංසාරෙ අපිට නිවෙන්න පිත් මදිවෙලා. ඉතින් අපි තවමත් දල්-වෙනවා. පිටිවෙනවා. රතන සූත්‍රයෙ කියන්නෙ පහතක් නිවෙන්නාක් මෙන් රහතුන් නිවෙන්නා කියලයි. නිවන කියන්නෙ නිවෙන්නා කියන එක-මයි. ඉතින් කුසල් අයිතිය අපේ ජීවිතවල කොඩි තරම් ලොකික ආශා අරමුණු කිවුණත්, අපි දෙන්නගෙ ලෝකෝත්තර පරමාර්ථය කවදත් අපි තැනී කර ගන්න තරකයි. ඒක අපි දෙන්නම එකට මේ සංසාරෙ නිමාකරල නිවිම-ලබාගන්න එක බව මයක්. මමත් හොඳ-ටම දන්නවා. ඒ නිවෙත මොහොත දක්වාම මම මියා යන ගැමියම ඉන්නවා. මගෙ කුසල් අයිතියට සම්මා සම්බුදු සරණයි.

මම
සුදු නංගී
දැගැමි

උත්තරීතර තුදෙකලාව පැහැදිලි කැරෙන ථෙරගාරා පාලියෙන්
උපුටා ගැනුණ කතාවකි මේ.

උතුම් විවේකය පිණිස...

දෙනගම සිරිවර්ධන

බුද්‍රජාණන් වහන්සේ කිහිල්වත් පුරයට වැඩම කිරීමෙන් පසු ශාක්‍ය රජ කුමරුවෝ බොහෝ දෙනෙක් බුදු සසුනට එක් වූහ.

ලෝමසකංගිය ශාක්‍ය රජ කුමරෙකි. ඔහුට ගිහිගෙය තැර යාමේ වුවමනාවක් නොවිණ, ඒ ගැන ඇතැමෙක් විමසූහ.

'මට බැහැ. මට ගෙදර තමයි හොඳම තැන. ගෙදර මට දුකක් නැහැ. තවත් සිය ගැන මතක් කරන්න එපා' ඔහු ඔවුන්ට පිළිතුරු දුන්නේ ය.

බුදුගුණ ගයන බොහෝ දෙනා ඔහුට දක්නට ලැබිණ.

'ඔබ නම් හරිම අවාසනාවන්තයෙක්. වටිනා මැණිකක් පෙනි පෙනීම නිසාම ඉන්නවා. එය අතට ගන්නේ නැහැ. ඔබ ගැන අප කතා කරන්නේ කතානුවෙන්.'

දිනක් ලෝමසකංගිය කුමරු ගේ ගුරුවරයෙක් කීවේ ය.

'මා කියන්නේ ඔබට පැවිදි වෙන්න කියා නොවේ. ගිහියකු වශයෙන් ඉඳඟෙනත් ඒ දහමට අනුව පිටත් වෙන්න පුළුවන්.'

ඒ ගුරුවරයා තවදුරටත් කීවේ ය.

'හොඳයි මම බුද්‍රජාණන් වහන්සේ හමුවට යන්නම්' තම ගුරුවරයාට පොරොන්දු විය.

දිනක් ලෝමසකංගිය බුද්‍රජාණන් වහන්සේ දැකීමට ගියේ ය.

වෙහෙර බිමේ මහ පිරිසකි. බුදුහු දහම් දෙසති. ලෝමසකංගිය පිරිසට එක් විය.

ඛණ පද එකින් එක ඔහු ගේ කතාව වැටිණ. සිතට වැටිණ. සිත වෙනස් වැ යනු ඔහුට දැනිණ. ගෙදර මට දුකක් නැහැ යි මුලදී සිතූ ඔහුට මුළු ලොවම දුකෙන් පිරී ඇති සැරි දනෙන්නට විය. කෙනකු ගේ උපතත් සම්භ ඔහු අසුවන්නේ මහා දුක් ප්‍රවාහයකට. ඒ දුකෙන් මිදීමට නම් මේ උපත නැති කළ යුතුයි. එය කළ හැක්කේ කෙසේද? ඒ සඳහා මාර්ගය බුද්‍රජාණන් වහන්සේ සොයාගෙන තිබෙනවා. මා යළි ගෙදර යන්නේ නැහැ. අද ම පැවිදි වෙතවා. දුකෙන් මිදීම සඳහා මාත් වෙහෙසෙනවා.

ඔහු එදම පැවිදි බව ලැබුයේ ය.

'අනේ ඔබ හරිම සිසුමැලි කෙනෙක්. ඔබට භාවනා කරන්නට බැහැ.' සම්හරු කීහ. එහෙත් ලෝමසකංගිය හිමියෝ කිහිල්වත්

අසෝකං චිරජං ඛේමං ඒතං මංගල මුත්තමං

ධී යෙන් තොර සිතක් සඳහා බුදු දහමේ මහ
පෙත්වීමේ ලිපියෙන්
ඌක් වෙයි

අධිනිතිඥ
ඩබ්ලිව්. ඒ. අබේසිංහ

පිරිත අපගේ ජීවිතයෙන් වෙන් නොකළ
ගැති අංගයක් බවට පත්ව ඇත. අපි
කොතෙකුත් පිරිත් කියමු. කියවමු.

අපමු. සැබැවින්ම අපගේ ඵලදායී ජීවිතය, පිරි-
තෙන් පිරී ඇතැයි කීව ද නිවැරදි ය. දවසේ කිසි-
යම් මොහොතක, කොතේ සිට හෝ ඇසෙන පිරිත්
වැකියත්, අපේ දෙසවනට රංගා ගනියි.

ඇත්තටම, පිරිත් කියන්නේ ඇයි ? එයට දිය
ගැති කෙටි පිළිතුරක් ඇත. පිරිත් කියන්නේ, ශාන්-
තිය උදෙසා ය. ශාන්තිය, එය අපුරු වදනකි. අරු-
තින් සපිරී ගැනුමින් පොහොසා මිහිරි වදනකි
'ශාන්ති' යන පදය, 'සැතපිම' යන අරුතිකි අපි
යොදමු. භාරතයේ මේ වචනය යෙදෙන්නේ තවත්
පුළුල් අරුතක් සඳහා ය. 'ශාන්ති' යන පදය 'සාමය'
උදෙසා ද භාරතීය වැසියෝ යොදා ගතිණි. සාමය
යනු, සැතපිම යන අරුතින් බැහැර වූවක් ද
නොවෙයි. සිතේ සැතපිම, සිතේ සාමයයි. ලොවේ
සැතපිම, ලොවේ සාමයයි. මොන අරුතින් ගත්තද,
ශාන්තිය දෙසට අපි කවුරුත් හෙමත් සිරුවේ
කිසියම් වන්දනා ගමනක යෙදී සිටිමු.

ශාන්තිය ලැබෙන්නේ කෙසේ ද ? මෙතැ-
න්දී අපි විත්ත ශාන්තිය ගැන පමණක් සිත
මෙහෙයවමු. ශාන්තිය ලබනු සඳහා මූලික
දෙයක් ඇත. අප තීරණ අසන කියන කියවන පිරිත
කුමක්දැයි සොයා බැලුවේ නම්, පිළිතුර එතන ඇත.
පොදු අරුතකින් ගත් විට, ඇත්තටම අපි පිරිත්
කියන්නේ, බිය තැනී කරනු සඳහා ය. පිරිතේ මුළු
අරුත එයයි. එහෙත්, අපට තීරණ ඇසෙන මූලික
පිරිත් පද කිහිපයක් දෙස සාවධානව බලන්නට
වැයම් කෙළේ නම්, සිතේ ශාන්තිය ලැබීමේ
විද්‍යාත්මක මග එළි පෙනෙයි වන හැටි වටහා
ගන්නට හිමිවේ.

මහා මංගල සූත්‍රයේ අවසාන භාගයේ පැහේන
මෙම අපුරු ශාථව හෙවත් ගීතය කෙරෙහි, ඔබ
කිසියම් මොහොතක තැවී කල්පනා කෙළේ ද ?

"පුට්ඨස්ස ලෝක ධම්මෙහි -
විත්තං යස්ස ත කම්පනී
අසෝකං චිරජං බෙමං -
ඒතං මංගල මුත්තමං"

ලෝ දහමින් කිසිවෙකුගේ සිත නොසැල්ලේ ද,
හෙතෙම ශෝක රහිත වේද, කෙළෙස් රහිත වේද,
බිය තැනීව වෙසේ ද, ඒ නම්, මංගල කාරණයකි.

මේ අපුරු බුද්ධගාමිකයා තරම් සතුටින් ජීවත්-
වීමට බලාපොරොත්තු වන කෙනෙකුට දිය ගැනී

වර්තමාන මනෝවි-
ද්‍යාඥායාගේ අවධා-
නය වඩාත් යොමු-
වන්නේ, ඛේමං යන පදය-
ටය. ඛේම යනු පාලියෙහි
එන අතිශයින්ම දිගු පුළුල්
අරුත් දෙන සුන්දර
වචනයකි. ඛේම යනු
ක්ෂේම ස්ථානයයි.

අවවාදයක්, මුළු මහත් දර්ශන ඉතිහාසයේ ම
තැනැයි, මට ඇතැම් විටෙක සිතෙයි. ලෝකයේ
සිදුවන දේවලින් නොසැලෙන්න. ශෝක නොක-
රන්න. කෙළෙස් හෙවත් ආශාවන් තැබී වූලි-
යෙන් තොර වන්න. බිය නොවී සිටින්න. මේ නම්,
මංගලයක්ම ය. සිතේ ශාන්තියට හේතුවක්මය.
ජීවිතයේ ප්‍රීතියට කාරණයක්මය.

බුදුන්වහන්සේ විසින් මංගල සූත්‍රය දේශනා
කරන ලද්දේ "යහපත කැමැති වන බොහෝ වූ
දේවියන් ද මිනිසුන්ද" උදෙසා ය. යහපත යනු, අප
වෙතත් අවස්ථාවක සාර්ථක ජීවිතය ගැටියට
වටහාගෙන සිටිමු. ජීවිතය සාර්ථක වන්නේ, ඒ
මොහොතේ පවතින අර්ථවත් වූත්, ගැඹුරු වූත්,
ප්‍රීතිය තීසා ය. ඒ ප්‍රීතිය ලබනු සඳහා අවශ්‍ය
බොහෝ දේ බුදුන්වහන්සේ විසින් මෙන්ම, ලොවේ
තත්වව විත්තකයින් විසින් ද පෙන්වා දී ඇත. ඒ
සියල්ලෙහිද වඩාත්ම මූලික වන කරුණු තුන,
මංගල සූත්‍රයේ එන අසෝකං, චිරජං බෙමං යන
වචනවල ගැබ්ව ඇත.

මෙහිනුදු, වර්තමාන මනෝවිද්‍යාඥයාගේ අව-
ධානය වඩාත් යොමුවන්නේ, බෙමං යන පදයටය.
බෙම යනු පාලියෙහි එන අතිශයින්ම දිගු පුළුල්
අරුත් දෙන සුන්දර වචනයකි. බෙම යනු ක්ෂේම
ස්ථානයයි. ඒ කියන්නේ, බිය තැනී තැනයි. කාන්-
තාරයක ක්ෂේම ගුණයක් හමු වූ විට, මගිතයේ බිය
පහව යයි. බිය තැනී විම සැබැවින්ම, බෙම නම් වූ
ඒ ඉතා අපුරු සුන්දර මානසික තත්ත්වයයි.

අත් සියලු ක්‍රමවලින් අපට ලබන්නට බැරි සිතේ
සතුටත් ශාන්තියත් අපට ලැබෙන්නේ, සිතේ බිය
පහ වූ විට බැව්, මනෝ විද්‍යාඥයෝ පෙන්වා දෙති.
ඇත්තෙන්ම, සියලු ශෝකයන්ගේත් ආශාවන්ගේත්
මූල කිසිවකට හෝ කිසිවක් තීසා හෝ අප බියෙන්
සිටීම නොවේ ද ?

මුළු දවස පුරාම අපි වරින් වර බියපත්ව
වෙසෙමු. මොහොතකට ඔබේ දවස ගැන සිතන්න.
ඔබේ දවසේ, ඔබ අවදිව සිටීම

ගනේ සුවයත්, සිතේ සැනසීමත් යන දෙකම නැති කරන මේ බිය, ඇත්ත වශයෙන්ම, බොරු බියක් හෙවත් හුඹස් බියක් බැවි, ඔබගේ සිත දෙස බලන්නට පුරුදු වුවහොත්, ඔබටම පසක් වනු ඇත. ඔබ බියපත් වන අවස්ථාවලින් සියයට අනූ නවයක්ම, ඇත්ත-ටම බියවීමට හේතුවන අන්තරයකාරී සිද්ධීන් නොව, ඔබගේ සිතින් මවාගත් මනෝචිකාර බැවි නිරන්තරයෙන් සිත දෙස බලන්නට පුරුදු වුවහොත් ඔබට වැටහෙනු ඇත.

කාලයෙන් කොපමණ වේලාවක් ඔබ බියෙන් සිටියේ දැයි මොහොතකට සිතන්න. එවිට ඔබේ අපූරු සුන්දර දවස බියවීම හේතුවෙන්ම ගෙනම, විනාශ වී ගිය අපූරු ඔබ පසක් කරනු ඇත්තේ ය. මිල මුදල්, රැකියාව, සමාජ තත්ත්වය, කීර්ති ප්‍රශංසාව, අනාගතය, යානවාහන, ගෙවල් දෙරටල්, දුරදුරින්, ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපනය, ඔවුන්ගෙන් තීර-තස් වීම යන මේ සියල්ල ගැන ඔබ තීර සිතීන් බිය වෙයි. ඔබගේ සැබෑ සතුරන් මෙන්ම, ඔබ විසින් මවා ගන්නා ලද සතුරන් ගැන ද, ඔබ නිරන්තරයෙන්ම බියට පත්ව සිටියි. මේ හීනිය ඇතුළුව, ප්‍රකාශිතව ද, තවත් විවේක අප්‍රකාශිතව ද, ඔබ සමගම, ඔබ වෙතම සිටියි. බිය වන්නේ, දහවල් දී පමණක් නොවේ. රාත්‍රී නින්-දෙහුන් ඔබ බිය වෙයි. ඔබගේ සිහින-වලින් වැඩි හරියක්ම ඔබ බියට පත් කළ සිහින නොවේ දැයි මොහොතකට මෙනෙහි කරන්න. ඇත්තටම, මේ හීනිය රාත්‍රියකද සේ ඔබගේ මුළු ජීවිතයම අරක්ගෙන නොසිටින්නේ ද? එමතුද? ඔබ සිතීන් මවා ගන්නා මනෝ චිකාර කොපමණ ඇත්ද? කේන්දර, අත බැලීම, සතීපතා පුවත්පතේ පලාපල විස්තරය, වරින්වර සිදු වෙතැයි කියන ග්‍රහයන්ගේ මාරු වීම සහ වක්‍ර වීම, ගුහසින්, අමනු-ෂයින්, අවකාර, ඒරාෂ්ටක, මෙබඳු කියත් තම මනෝ චිකාර ඔබ තුළ තිබේ ද? මේ සියල්ල බියට පත්වීම සඳහා ඔබ විසින් නිර්මාණය කර ගත් දේ නොවේ ද?

ඔබගේ සිතේ සතුට, චිත්ත ගාන්තිය තැනී කරන්නේ මෙබඳු තත්වීඩ බිය නිසා බැවි මනෝචි-දාශයේ පෙන්වා දෙයි. එපමණක් නොවේ, සිතේ ඇතිවන මෙම හීනිය, ඔබේ ගතෙහි බොහෝ රෝගයන්ට ද හේතුකාරක වන බැවි ඔවුහු පෙන්වා දෙයි. බොහෝ ස්නායු රෝගවලට, හෘද රෝගවලට පමණක් නොව, දියවැඩියාව වැනි රෝගවලට ද හේතුකාරක ව

ඇත්තේ, සිතෙහි නිරන්තරයෙන් ඇතිවන මෙම හීනිය බැවි මනෝ චිකීත්සකයන් යොයා ගෙන ඇත. ඔබ බියපත්වන ගැම මොහොතකම, ඔබගේ හද ගැස්ම වැඩි වෙයි. එය ස්නායු රෝගවලට මෙන්ම හෘද රෝගවලට ද හේතුකාරක වෙයි. එසේම, හීනිය වැඩිවීම හේතුවෙන්ම ගෙන, ලේවල සීනි ප්‍රමාණය වැඩිවන බැවි ද මනෝචිකීත්සකයෝ පෙන්වා දෙයි. දියවැඩියාව වැනි රෝගවලට ද,

රයකාරී සිද්ධීන් නොව, ඔබගේ සිතීන් මවාගත් මනෝචිකාර බැවි නිරන්තරයෙන් සිත දෙස බලන්නට පුරුදු වුවහොත් ඔබට වැටහෙනු ඇත. ඒ නිසා ඔබ ඔබේ ගනේ සුවයත් සිතේ සතුටත්, තැනී කරගන්නේ ඇත්තටම අතීයත බිය නිසා නොවේ ද?

"බිය" යනු, ඒ හීනියෙන් තොරව පිහිටුවන ලද සිතෙහි සුන්දර ස්වභාවයයි. මුළු මහත් මිනිස් වර්-

සිතේ පවතින හීනිය රෝගකාරකයැයි පෙන්වා දෙන්නේ එබැවිනි.

ගනේ සුවයත්, සිතේ සැනසීමත් යන දෙකම තැනී කරන මේ බිය, ඇත්ත වශයෙන්ම, බොරු බියක් හෙවත් හුඹස් බියක් බැවි, ඔබගේ සිත දෙස බලන්නට පුරුදු වුවහොත්, ඔබටම පසක් වනු ඇත. ඔබ බියපත් වන අවස්ථාවලින් සියයට අනූ නවයක්ම, ඇත්ත-ටම බියවීමට හේතුවන අන්ත-

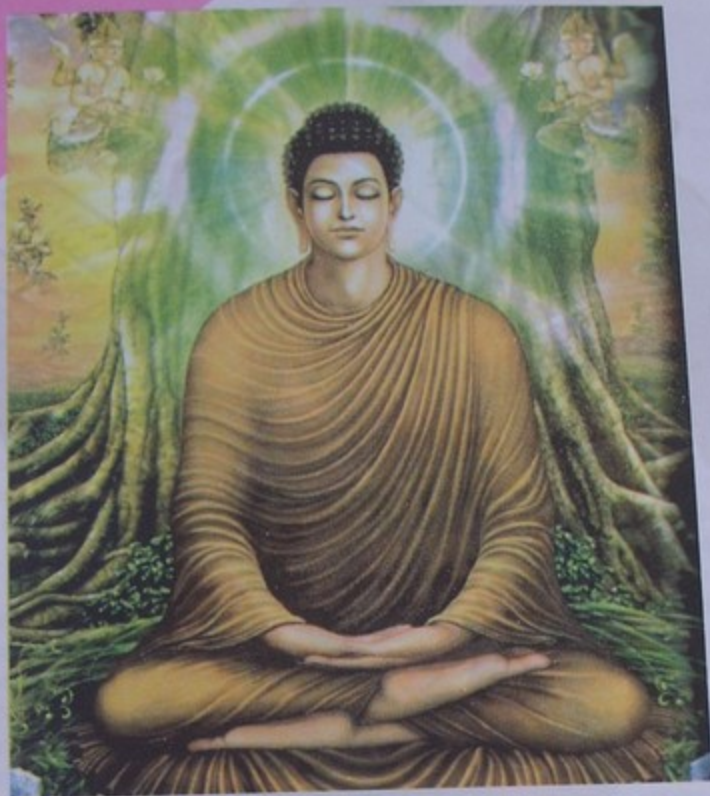
ගයාගේම ජීවිතයේ ප්‍රීතියේ රහස සඟවා ඇති කිසියම් එක් වචනයක් වේ නම් ඒ වචනය, බෙම යයි කියන්නට මම නොමැලිවෙමි. මේ මනා බල-සම්පන්න අකුරු දෙක තුළ, මුළු මහත් මානව චරි-ගයාගේම චිත්ත ගාන්තියත්, ප්‍රීතියත් සඟවා ඇතැයි කීම, රචනාත්මකයක් නොව, සත්‍යතම දී ඇත්තක් ද බැවි සඳහන් කරන්නට මම කැමැත්-තෙමි.

පාඩම්
මතක
තබා
හැටි

බර ප
ගැනීම ගැ
ලිපිය එම

බු
දහමට අ
වැරදික
නේමය. ඊ
අනුගමන
ඇත්තේ
ඒ කර
ස්ථිර ව
අතීත හි
මතකයේ
බුදුරජා
සියලු සු
ගත්ත. උ
පළවෙයි
අනාගත
"පිටප
මුඛය

පාඩම් මතක තබාගන්න හැටි

බව පාඩම් මතක තබා ගැනීම ගැටලුවක්ද? මේ ලිපිය එම ගැටලුව විසඳා ගැනීමට මඟපෙන්වන්නකි.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ කටිකාචාර්ය ආචාර්ය මැදුගොඩ අභයගිණිය හිමි සංචාල සටහන - හසන්ත වාසනා සමරසිංහ

මුද්‍රණ ශිල්පය නොදියුණුව පැවැති අතීතයේ කට පාඩම් ඉතා වැදගත් වූ අතර අදටත් යම් විෂයකින් වඩා හොඳ එල නෙළාගන්නට තම මතසෙහි ඇති මතකය උපකාරී වේ.

දැනම මිනිසුන්ගේ සැහැටි ඇති වාසනා ගුණය මතු කරන දහමකි. ජීවිතයේ කොතරම් පරාජිත අයෙක් වුවද බුදු දහමට අනුව කටයුතු කරන්නේ නම් ඔහු අගයේ වැජඹෙන සරසව්‍ය මෙන් මුළු ලොව ඵලිය කරන්නේමය. ඵලාවත් පාඩම් මතක තබා ගැනීමට අනුගමනය කළ හැකි සුදුසුම වැඩපිළිවෙළ ඇත්තේ බුදු සමය තුළය.

ඒ කරුණ එසේමැයි තවත් කරුණු දෙකක් නිසා ජීවිත වශයෙන් ප්‍රකාශ කළ හැකිය. එකක් නම් අතීත හික්මුත් වහන්සේලා බුදු දහම රැකගත්තේ මතකයේ තබා ගැනීමෙන් යන්නයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමාන කාලයේදී වදල සියලු සුභ දේශනා ආනන්ද හිමියෝ මතක තබා ගත්හ. උත්වහන්සේ එසේ ධාරණය කර ගත් නිසා පළවෙනි ධර්ම සංගායනාවේ පවත් ඒ ධර්මය අනාගතයට ආරක්‍ෂා වුණි. තවද

“පිටිකන්තය පාළියද්වි තස්සා අවිධකථමිපිව මුඛපාදෙන ආනේසුං පුබ්බෙ හික්මු මහාමනි”

යන මහාවංශ ගාථාවෙන් කියැවෙන්නේ පෙර මහ තුවණැති හික්මුත් ශ්‍රීපිටකයන් එහි අවුවා-වනුත් කට පාඩමින් පවත්වාගෙන ආ බවයි. ලෝකයේ කට පාඩමින් රැකගෙන ආ විශාලම සාහිත්‍යය බෞද්ධ සාහිත්‍යයයි. එය විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලයකට ගොස් නිරීක්ෂණයේ යෙදෙන කෙනෙකුට හොඳින්ම පැහැදිලි වේ.

ශ්‍රීපිටකයේ අසුහාරද-හසන් ධර්මස්වත්ඨය ජීවයේ විස්තර ඇතුළත් අවුවා ආදී බෞද්ධ සාහිත්‍යය වලගම්බා රාජ්‍ය සමය දක්වා පවත්වාගෙන පැමිණියේ ධාරණය කර ගැනීමෙනි. අනෙක් කාරණාව නම් බෞද්ධ ප්‍රතිපදාව මිනිස් සිත දියුණු කිරීම හා

සම්බන්ධ නිසා ඒ ප්‍රතිපදාවේ නිවැරදිව
ගැසිරෙන කෙනෙකුට පාඩම් මතක තබා
ගැනීම පහසු වීමයි.

පාඩම් මතක තබාගන්න විවිධ විධි
ක්‍රම භාවිත කළ හැකිය.

(I) කටපාඩම් කිරීම

මෙහිදී වින්තනයට වඩා ඇසීමට
මූලික තැනක් දෙමින් තමා කියන දේ
තමාටම ඇසීමට සැලැස්වීම තුළ පාඩම්
මතක තබාගැනීමේ හැකියාව දියුණු කර
ගත හැකිය. වචනයෙන් නොකියා කරන
නිහඩ කියවීමෙන් කට පාඩම් සාර්ථක
නොවේ. එහිදී අනිවාර්යයෙන්ම හොඳින්
අකුරු උච්චාරණය කරමින් හඬ තහා
තැවත තැවත කීව යුතුය.

ජේරුවාදී බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය තුළ
පැවැති සප්තසාධනා ක්‍රම පිරිස් එක්වී
කරන ගණ සප්තසාධනා තුළින් ඇතිකී-

රීම හා තහවුරු කිරීම අතීතයේ පටන් සිදුවිය.
පැරැණි විහාරස්ථානවල මෙය "වතපොත් කිරීම"
ලෙස හඳුන්වයි. බුද්ධ ශාසනයේ බහුශ්‍රැත උපාසි-
කාවන් අතර අගතනතුර ලැබූ බුද්ධත්වයට බුදු-
රුත්තරයක් බණ අසා මතක තබාගෙන මාලිගයට
පැමිණ සාමාවතිය ඇතුළු පිරිසට දෙසුවාය.
කෝට්ටේ යුගයේ රාහුල සංඝාරායන් වහන්සේ
කටපාඩම් කිරීමේ විශිෂ්ට හැකියාවක් තිබූ ගිණිත-
මක් ලෙස ප්‍රසිද්ධය. බහුශ්‍රැත යන බොහෝ ඇසු
පිරිස ඇති අතීතයකි. මෙහි පිරිස යන වචනයෙන්
කට පාඩම් කළ යන අර්ථය ගැනවේ. පිරිවනා
පොත් වහන්සේ ද කට පාඩම් කළ යුතු සතර
බණ්ඩර යන අර්ථයෙහි එනමින් හැඳින්වේ.

මුදුණ ශිල්පය නොදියුණුව පැවැති අතීතයේ
කට පාඩම් ඉතා වැදගත් වූ අතර

අදටත් යම් විෂයකින් වඩා හොඳ ඵල නෙලාගත්-
තට තම මතසෙහි ඇති මතකය උපකාරී වේ.
පොතේ ඇති දැනුමත්, අනුන්ගේ ධනයත් ප්‍රයෝජ-
නයක් ඇති කල්හි නියම ධනයක් හෝ දැනුමක්
බවට පත් නොවේ යන්නෙන් ද ඒ වටිනාකම
පෙනේ. කට පාඩම් කිරීම ගුරුවරයෙකු ඇසුරේ
නිවැරදි උච්චාරණය සහිතව හඬ තහා කීමෙන්
කළ යුතු දෙයකි. එසේම නිවැරදි අර්ථය හිතට
ගෙන කට පාඩම් කිරීමේ දී වඩාත් ඉක්මනින් එය
තහවුරු කර ගත හැකිය. "අසප්තසාධන මල්‍ය මත්තා"
තැවත තැවත සප්තසාධනා නොකරන විට මත්තු
පවා මියැදේ යන්න මෙහිදී සිහි තබා ගත යුතු වැද-
ගත් කරුණකි.

(II) හැකුරුම් ක්‍රම භාවිතය

තමන් කරන පාඩම් කෙටියෙන් හැකුරුවා ගෙන

නිබිම පාඩම් මතක තබා ගන්නා කවි
විධි ක්‍රමයකි. එවිට එම හැකුරුවා තැවත
තැවත ඉක්මනින් මෙනෙහි කළ හැකිය.
ක්‍රීඩිතය මතක තබා ගැනීමේදී සිත්සුන්
වහන්සේලා සම්ප්‍රදායිකව මෙම ක්‍රම
භාවිතා කරමින් එය අනාගත පරපුරට
දායාද කළ බව සැම සුභ සංග්‍රහයක් අව-
සානයේ ම ඇති "තස්සුද්දතං" යන්නෙන්
පැහැදිලිය.

එනම් එක වර්ගයක එක කොටසක
සඳහන් වන සුභ ගාථාවකට හැකුරුවා
දක්වා තිබේ. පාඩම් හැකුරුවා තැබීම වඩා
පිළිවෙළකට කළ හැකිය. පාලි නාම
වරතැගිල්ලේ එක ශබ්දයකට අනුව
වරතැගෙන සියලු ශබ්ද එක පිළිවෙ-
ළකට ධ්වනි සාමයය (ශබ්දය වඩා පහ-
සුවෙන් ග්‍රහණය කර ගත හැකි ලෙස
පෙළගැස්වීම) දක ගත හැකිය. තමන්

හැකුලා ගත් කොටස වචනයෙන් වේගයෙන් හෝ
සෙමින් කියවන විට මතක තබා ගත හැකි ශබ්ද
රටාවකට අනුව පෙළගසා ගෙන ඇති තම එය
වැදගත් ය. තවද ඒ හැකුලාගත් කොටස්වල
තමන්ට මතක තබා ගත හැකි තම ආරෝපණයක්
කළ හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස ආවර්තික
වගුවේ හඬවුරුන්, හිලියන් ආදිය වෙනුවට හදු
හිතල වැනි තම ආරෝපණය පෙන්විය හැකිය.
වරහන්, ගුණ කිරීම්, බෙදීම, ධන, සෘණ යන්නට
වංගබෙධරං යනුවෙන් ද රාහුල ගිණිතයේ
සැලලිහිණිය, පරවිය, බුද්ධිප්පසාදිනී ආදී පොත්-
පත් සැපබුද්ධිපසා යනුවෙන් ද හැකුරුවා මතක
තබා ගත හැකිය. බාහුං සහස්ස මිනිසුම්... පටන්
එතාපි බුද්ධ ජය මංගල අවධානා... යන ගාථාව
දක්වා වූ ජය මංගල ගාථා පිළිවෙළ අප මතක

තබා ගත්තේ ඒ ගාථා
ගත් "බාමානා උපාසි-
ගැනීමෙනි.

(III) රූප සටහන්

අවබෝධය යනු මනස
එතෙක් ඒ සඳහා පහ
ගත හැකිය. එහිදී අප
ගත් ය. දකුණු කරුණ
ගමනාගමන පද්ධතිය
මේ සියල්ල රූප සටහන්
ඉක්මනින් ග්‍රහණය කළ
මිනිසා ප්‍රොජෙක්ටරයක්
කොට සිදුකෙරෙන්නා වූ
ඉහත සඳහන් කළ රූප
විහාරස්ථාන, හානි
හික්මුණ්ගේ භාවිතය
අප අසා දකුණු ඇති
අධ්‍යාපනය තුළින්
ගැනිය. ඇතැම් විට
කාමර අධ්‍යාපනය
ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යාපනය
ගැනේ. අතීතයේ
හික්මුණ් අමතා

(IV) ක්ෂේත්‍ර

අප ඉගෙන ගත්

අධ්‍යාපනය තුළින්
ගැනිය. ඇතැම් විට
කාමර අධ්‍යාපනය
ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යාපනය
ගැනේ. අතීතයේ
හික්මුණ් අමතා

තබා ගත්තේ ඒ ගාථාවල මුල් අකුරුවලින් තනා ගත් "බාමනා උසසතදුර" යන්නට ගොනු කර ගැනීමෙනි.

(III) රූප සටහන් භාවිතය

අවබෝධය යනු මනසට අයත් කාර්ය භාරයකි. එහෙත් ඒ සඳහා පංචේන්ද්‍රියන්ම උපයෝගී කර ගත හැකිය. එහිදී ඇසූ දේ මෙන්ම දුටු දේ ද වැදගත් ය. දකුණු කර්ණිකාව, වම් කර්ණිකාව, ලේ ගමනාගමන පද්ධතිය, බහිස්ථාවය පද්ධතිය ආදී මේ සියල්ල රූප සටහන් ආදිය භාවිතයෙන් ඉතා ඉක්මනින් ග්‍රහණය කර ගත හැක. නූතන මල්ටි-මීඩියා ප්‍රොසෙස්සන් ක්‍රමවේදය හරහා බොහෝ කොට සිදුකෙරෙනුයේ මතක තබා ගැනීම සඳහා ඉහත සඳහන් කළ රූප සටහන් භාවිතයයි. පෙර විහාරස්ථාන, භාවනා මධ්‍යස්ථානයන්හි යෝගී හික්මුත්ගේ භාවිතය සඳහා ඇටසැකිලි ඒවුණු බව අප අසා දැක ඇත්තෙමු.

(IV) ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය

අප ඉගෙන ගන්නා සමහර කරුණු ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය තුළින් වඩාත් හොඳින් මතක තබා ගත හැකිය. ඇතැම් අධ්‍යයන කාර්යයන් සඳහා පත්ති කාමර අධ්‍යාපනය ප්‍රමාණවත් නොවේ. ඒ සඳහා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යාපනය වාර්තා ආදිය නූතනයේ යොදා ගැනේ. අතීතයේ ද ඔවුරුණන් වහන්සේ පවා හික්මුත් අමතා මය කීමෙන් වන වදුවට වැඩිම

කොට භාවනා කරන්නෙකි වදනුයේය.

සෝසානිකංගය නම් වූ බුද්ධාගමයේ සොහොන් බිමේ සිටීම ගැන සඳහන් වේ. ඒ තුළින් මළ ශරීරයකට වන ඉරණම හොඳින් අවබෝධ කර ගත හැකිය. බෝසතාණන් වහන්සේ හය හඳුනා ගැනීමට ඒ ඒ තැන්වල සිටීම ඒ හය අත්හදා බැලූ බව මජ්ඣිම නිකායේ හයතේර සූත්‍රයෙන් පැහැදිලි වේ. මෙම අත්දැකීම් තුළින් උබත දැනුම හා මතකය ඇතුළු විට පොත් සියයක් වුවද කියැවීමෙන් නොලැබෙන්නට පුළුවනි.

(V) විශේෂීකරණය

පාඩම් මතක තබාගැනීමට උපකාරී වන තවත් වැදගත් විධි ක්‍රමයකි යම් යම් කරුණු පිළිබඳ විශේෂීකරණයක් කිරීම. අපට පාච්ඡි හමුවන සියල්ලත් නිවසට ගිය විට මතකයට එන්නේ නැත. එහෙත් යම් විශේෂ පුද්ගලයෙක් එනම් තමන් රූපවාහිනියේ හොඳට දැක පුරුදු තරුවෙකු, අධික තරබාරු කෙනෙකු ආදී පුද්ගලයෙකු දුටුවහොත් ඔහු හොඳින් මතකය. එයට හේතුව ඔහු අතින් අයගෙන් යම් කරුණකින් විශේෂ කොට වෙන්කර ගැනීමයි.

පාඩම් සටහනකදී වුව ද තමන් අවශ්‍ය තැන්වල අකුරු ඇද කොට, එම කරුණු මතුවී පෙනෙන ලෙස, අකුරුවල විශාලත්වය වෙනස් කිරීම, වචන යටින් ඉරි ඇඳීම ආදී ක්‍රම භාවිතය කළ හැකිය.

(VI) පුනරුත්ථි ක්‍රමය

වැදගත් වන කොටස් තවත් තවත් ඇස, කන වැනිමට සැලැස්වීමෙන් ද පාඩම් මතක තබා ගත හැකිය. සූත්‍ර දේශනාවලද මේ ලක්ෂණය බෙහෙවින් දක්නට ලැබේ. ධම්මපට්ඨක පටිපත්තන සූත්‍රයේ වක්ඛං උදපාදී සෑණං උදපාදී ආදී කොටස් තවත් තවත් යොදා තිබෙන්නා. ඒ නිසා එම සූත්‍රය කියවා අවසන් වන විට එකී කොටස් හොඳින් මතකයේ රැඳී තිබෙන්නා.

පටිගත කළ පාඩම් තවත් තවත් ඇසීම, දැකීම, රූප සටහන් සාදාගෙන නිතර නිතර ඇස් හමුවට තැබීම, උගත් කරුණු තවත් තවත් කවුරු හෝ සමග සාකච්ඡා කිරීම, කවරෙකුට හෝ ඉගැන්වීම තුළින් එම පාඩම් කොටස් සමග තමා නිතර ජීවත් වන්නෙක් බවට පත් වේ. එවිට තමාට හොඳින් හුරු පුරුදු පාඩම් පරිසරය පිළිවෙළකට විභාගයේදී ඉදිරිපත් කිරීම අමුතු අපහසුවක් නොවනු ඇත.

වැදගත් වන කොටස් නැවත නැවත ඇස, කන වැනිමට සැලැස්වීමෙන් ද පාඩම් මතක තබා ගත හැකිය. සූත්‍ර දේශනාවලද මේ ලක්ෂණය බෙහෙවින් දක්නට ලැබේ. ධම්මපට්ඨක පටිපත්තන සූත්‍රයේ වක්ඛං උදපාදී සෑණං උදපාදී ආදී කොටස් නැවත නැවත යොදා තිබෙන්නා.

කෝපයෙන්, බද්ධ වෛරයෙන්, පවිටු බවෙන්. ගුණාමකුකමින්, මිථ්‍යා දෘෂ්ටියෙන්, යථාර්ථය දැන දැන බොරු කීමෙන් යුතු පුද්ගලයාගේ සිත අපවිත්‍රය. අපවිත්‍ර අපිරිසිදු සිතට කෙසේ නම් ශිල්ප ඇතුළු වන්නේ ද?

(VII) තමා ප්‍රිය කරන දෙයක් සමග අධ්‍යයනයේ යෙදීම

තමා ගීතයට ප්‍රිය කරන්නේ නම් මිනිසුරු ගීත රාවයක් සමග පාඩම් කළ හැකිය. එවිට උද්යෝගයෙන් හා ප්‍රීතියෙන් පාඩම් කළ හැකිය.

(VIII) විවේක ගැනීම

අධ්‍යයන වේගය තුළ මනස තබාගැනීම හෝ පාඩම් කිරීම කළ නොහැකිය. විවේකය අවශ්‍ය අවස්ථාවට පාඩම් කළහොත් පාඩමක් විවේකයක් යන දෙකම හැකි වේ. මෙයින් නිතර නිතර විවේක ගැනීමට පුරුදු නොවිය යුතුය. එසේ වුවහොත් තමා තොදනීම නිතරම වැටෙනු ඇත. තවද මෙම විවේකය අර්ථකාරී ලෙස ගත කළ යුතුය.

ඇතැම් අය පාඩම් කොට වේගය වූ විට රූප-වානිතිය බැලීමට පුරුදු වී සිටියි. එයින් තමන් තවත් වේගයට පත් වේ. පාඩම් කිරීමට ද භාවිතා කළ ඇස කනම තැවත වෙත දෙයකට යොමු කරන විට ඒ හේතුවෙන් එම අඳුරන් තවත් වේගයට පත් වේ. ඒ වෙනුවට මල් පැළයක් සිටුවීම, මල්වලට වතුර දැමීම හෝ කය වේගයෙන් දෙයක් කිරීම වටී. තොරසේ තම නිදා ගැනීම ද වටී. මතය යොදා කරන ක්‍රියාවක් අවසානයේ තැවත මතසම වේගය කිරීම නොහැළපෙන බව මෙහිදී දැනගත යුතුය.

(IX) කල් ගැනීම

කරන දෙය ක්‍රමානුකූලව හා නිවැරදිව කිරීම එල්ලයි. උද්ගරණයක් ලෙස නිවසේ මැද සාලයේ තබා ඇති මල් පෝච්චියකට වතුර දැමීමේදී

විශාල වතුර බාල්දියක් එකවර දැමිය නොහැකිය. එහෙත් වැඩි කලබලයෙන් තොරව වතුර කෝප-පය කෝපය එයට දැමිය හැකිය. එබැවින් එකවර විශාල ප්‍රමාණයක් පාඩම් කරන්නට යනවාට වඩා මේ කාලපරිච්ඡේදය තුළ මෙතරම් වැඩ ප්‍රමාණයක් මේ කාලපරිච්ඡේදය තුළ තැවත ක්‍රියාකාරකම් මගින් එය පුහුණු වීමක් වශයෙන් ක්‍රමානුකූලව ව කළ කරන කාර්යය සාර්ථක වේ.

(X) අන්දිය ඇතිරීම

ඇස, කන, කාසය, දිව, ගර්ථය, මතය යන අඳුරන් විවිධ අරමුණුවලට යා හොඳි තබා ගැනීමෙන් පාඩමට අවධානය ගත හැකිය. බුරුම රටේ රාත්‍රියේ අභිධර්මය උගන්වන විට විදුලිය නිවා එය සිදුකරයි. ඒ නිසා පසිඳුරන් විවිධ අරමුණු කරා යාම වළක්වයි. මතය

සුදෙසලා කර ගැනීමට පහසු වෙයි. මෙහිදී විශේෂයෙන් මතය තබා ගත යුත්තක් ඇත. එනම් ලෝකයේ කිසිවක් අඳුරන්ට හමුවන සෑම විටම විෂම අරමුණක්ම කරා ද්‍රවණය වීමට බොහෝ දුරට තව බැසගෙන මුළු වී සිටින අයට බොහෝ දුරට මතය ගන්විය පිහිටුවා ගැනීමට අපහසුය. එබැවින් කය, වචනය දෙක සංවර කර ගත යුතුය. සිලයෙන් කෙරෙන්නේ එයයි.

(XI) නිවැරදි දැකීම පිළිවෙතක් අනුගමනය කිරීම.

බර්මානුකූල ජීවිතයක් ගත කරමින් තෙරුවන් සරණ ගොස් පන්සිල් රඳින තරුණ තරුණියන්ට හොඳින් ධාරනය පිහිටයි. ජීවිතයේ ගැම දිනකම ගැම මොහොතකම බර්මානුකූල විය යුතුය. මදුරුවන් තල තලා පාඩම් කරන්නා තවත් අයගේ ජීවිත විනාශ කරමින් තමන්ගේ ජීවිතයේ යහපතක් පතයි. තමන්ට ලැබෙන සැලකිල්ල මිදී යයි දෙමව්පියන් සමග රණ්ඩු වන දරුවා දෙමව්පිය සිත් තලා පෙලා තම සුඛ විහරණය ගැන සිතයි.

හොඳින් පරික්ෂා කර බලන්න. ඔවුන්ගේ අධ්‍යයනය ගමන් මග ඔවුන් විසින්ම විනාශ කර ගනු ලැබේ. එබැවින් දැනම ප්‍රතිපදාවකින් යුතුව නිවැරදි පිළිවෙළකට තම ජීවිතය හසුරුවන්නට උත්සාහ කරන්න.

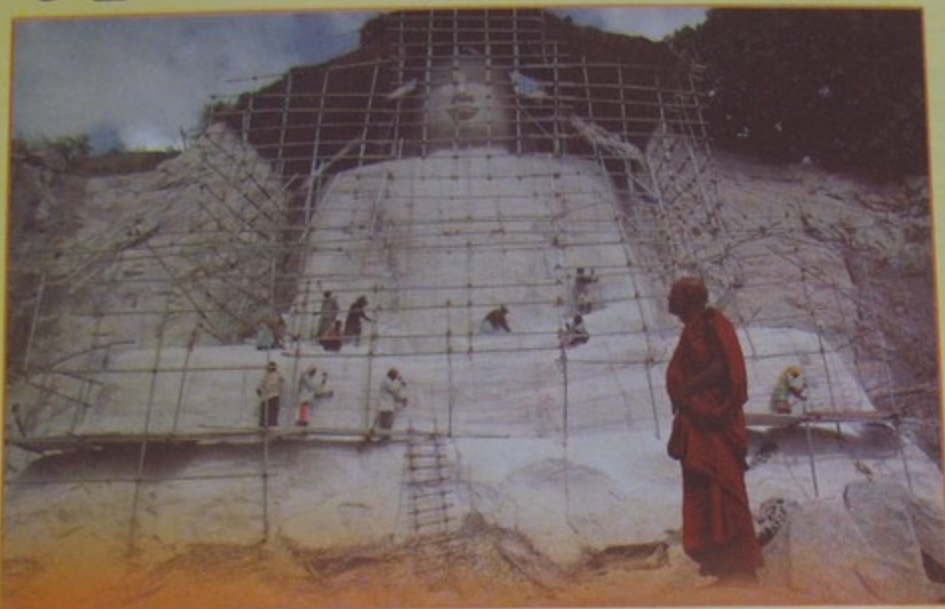
අවසාන වශයෙන් පාඩම් මතක තබාගැනීමේ වැදගත්ම විධි ක්‍රමය සඳහන් කරමි. එනම්

(XII) සිත පාලනය කර ගැනීමයි.

මේ සිත නිතර විචල්‍යය. පාඩම් කරන විට ද විවිධ අරමුණු ඔස්සේ ද්‍රවන සිත පාඩමට බාධා ඇතිකරයි. එබැවින් අපට අවශ්‍ය ලෙස මේ සිත පවත්වා ගැනීමට දක්ෂ විය යුතුය. ඒ සඳහා මුලින්ම ඉහත සඳහන් කළ නිවැරදි දැකීම පිළිවෙත අනුගමනය කරන්න. උදේ පාන්දර අවදි වීම පුරුදු කර ගන්න. අවදි වූ පසු සතුවූ සිතේ තෙරුවන් වැද පන්සිල් සමාදන් වී සිත එකක කරන මොළේය. බුද්ධානුස්සවය වැනි භාවනාවක් කරන්න. එක්තැන් කර ගත් සිතේ පාඩම් කරන්න. දවස පුරා පිරිසිදු සිතක් තබා ගැනීමට උත්සාහ කරන්න. ගැනී ගැම මොහොතක පන්සලේ බෝ සෙවණේ බුදුරුව අදිරයේ මොහොතක් හෝ තනිව ඒ සැතපිලි සුවය විදහන්න. අසීමන්තික ආශා පසුපස කෙළ තලමිත් වේගයෙන් ද්‍රවන ගමන මදකට තෙර කරන්න. ප්‍රීතියෙන් නිදහස් සිතේ කරන පාඩම හොඳින් සිතේ පිහිටා සිටිනු ඇත. ■

බල සුඛ නිමිති පෙර මග නැකතටත් වැඩි

කොළ පැටවුන් තිදෙනෙකුගේ ආරාධනයෙන්, මහනාහිමියන්ගේ උච්චාන විරියයෙන් සිව්වන වරටත් සිරිලක් දෙරණට වඩිනා අපේ මුදු හාමුදුරුවෝ.

අතිගරු මහා පරාක්රමබාහු රජතුමාගේ පාලන සමයෙන් පසුව, වර්තමාන රාජ්‍ය නායක, අතිගරු මහින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපතිතුමාගේ පූර්ණ ආශීර්වාදය ඇතිව, අමරපුර ආර්යවංශ සද්ධම්මසුත්තික මහා නිකායෙහි වත්මන් මහනායක, අතිපූජ්‍ය ශාස්ත්‍රපති එහොඩමුල්ලේ අමරමෝලී මහනාහිමියන් විසින් කුරුණෑගල, මොණරාගල රම්බඩගල්ලේ, වසර 824 කට පසුව ඉදිකරන මෙම ශෛලමය සමාධි පිළිම වහන්සේගේ උපතට පාදක වූයේ අල්ගතිස්ථානයේ වසර 3000ක් පමණ පැරණි බාමියන් ශෛලමය පිළිම වහන්සේලා තුස්තවාදීන් විසින් විනාශ කර දැමීමේ ශෝචනීය පුවත ස්වාධීන රජවාහිනි නාලිකාවෙන් ප්‍රචාරය වනු දැක, කුඩා කොළ පැටවුන් තිදෙනෙකුගේ ක්ෂණිකව ආවේගශීලීව නැගී සිටී මනස් තුළ අපේ මහනාහිමියන් විසින් මෙහිදී,

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා සුම් ප්‍රාසාදයේදී පිළිමය පෞද්ගලික ප්‍රාසාදය වීම සහ ආරාම කොළ පැටවුන් තිදෙනා පිළිමය පෞද්ගලික ආරාධනා සිරිමි.

කරුණාව, දශාව පිහිටුවා "වෛරයෙන් වෛරය නොසන්සිඳේ" යන මුදු වදනට නැඹුරු කරලීමේ උච්චාන විරියයක ප්‍රතිඵලයයි.

දරුවන්, අද එළිදකින "නමස්කාර" මංගල සඟරාව අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සංකල්පයක් සැබැවීමයි. අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ "පරම පාරිශුද්ධ අපේක්ෂාව" වන්නේ වත්මන් දරු කැලට සරල බසින් මුදු දහම අවබෝධ කර ගැනීමට සැලස්වීමයි.

සිත, සතර මුහුම් විහරණයෙන් පෝෂණය කර ගතහොත්, එනම් මෙත්තා-කරුණා-මුදිතා-උපේක්ෂා අනුව අනාගතය සකසා ගතහොත් පිරිපුන් සමාජයක් ගොඩනැගෙනු ඇතැයි අපිද අපේක්ෂා කරන්නෙමු. එසේනම් රාග, ද්වේෂ, මෝහ යන යක්ෂයන් තිදෙනාගෙන් සිත ආරක්ෂා කරගෙන අනාගත සමාජයට ප්‍රවේශවන දරුවන්ගේ පිවිත සාර්ථක කර ගැනීමට අද දින එළි දකින "නමස්කාර" සඟරාවට අපේ සුඛ පැතුම්!

DSI Samson group

මම මා වෙනුවෙන් ම ලියමි

ආශා සෙනෙවිරත්න

සෙබරවාරි

2

ආදරය මට කියා දුන්නේ මගේ අම්මා ය. ඇගෙන් ලද ආදරය, දයාව, කරුණාව මට වෙනත් කිසිවකුගෙන් නොලද බවත්, නොලැබෙන බවත් මම ඉඳුරාම දනිමි. එද මම ඇයව තරම් කිසිවකුට ආශා නොකළෙමි. ඇ විනාඩියකින් හෝ නිවසට පැමිණීම ප්‍රමාද වුවහොත් මා තෙත කඳුළින් පිරුණි. ඒ තරමට ම මා මාගේ අම්මාට ආදරය කළ බව කැබ් ය.

ඇ මට දුන් දේ ද බොහෝ ය. මා දුකින් සිටි සැමවිට ම මා දිරිමත් කළේ ඇයම ය. එසේම ලෝකයේ සුන්දර මෙන්ම, අසුන්දර තැන් ද ඇ මා වෙත සෙත්වා දුන්නේ මගේ පළමු මාරු හෝ පදේශිකාව ලෙසිනි. ඇ මට කීයුවේ පිටතට පෙනෙන දේ නොව අභ්‍යන්තරය තුළ ගත යුතු හරයක් සියල්ල ඇති බව යි. එසේම සමහර දේ අවබෝධ කර ගැනීමට කාලය අවශ්‍ය කියා කාලයට ඉඩ දී කටයුතු කරන්නට ඇ මට පුරුදු පුහුණු කළා ය. රත්තාට තවු සලමින් පියාඹන සමනලයින් නිර්මාණය වන්නේ ඉතා අසුන්දර දළඹුවෙකු ගෙන් බව ද උදහරණ ලෙස කියාදුන්නා මට මතක ය. එනම් අභ්‍යාගතය උදෙසා බොහෝ කැපවීම් ඉදි දවසේ කළ යුතු බව ද එක් දිනකින් සියල්ල ලගා කර ගත නොහැකි බවද වැරදුණු විට තැවත, තැවත උත්සාහ කළ යුතු බවද කීවා ය. ඒ තුළින් ඇගේ පිරිසුදු හදවත දකිමි. පිරිසුදු හදවතකුත් නොතවනී ඉදිරියට යාමකුත් ඇති තැන ජයග්‍රහණය ලද ගැනි බව ඇ මට ඉගැන්වූ විවිධාංග පාඩම ය.

එද මෙන් අදත් මම ඇ උණුබදිමි. ඇ ගත් මග ගැනීමට වෙහෙසෙමි. කුඩා දරියකට තව දුරුමෙන් අදත් මම ඇ උණුබදිමි. ඇ ගත් මග ගැනීමට රත් සේ සිතෙහි සුරැකීමි. ලග දවම, දවම සිටි මා අද යොවනියක ලෙස ද ඇගේ ඔවදත් රත් සේ සිතෙහි සුරැකීමි. ලග දවම, දවම සිටි මා අද යොවනියක ලෙස ද ඇගේ ඔවදත් රත් සේ සිතෙහි සුරැකීමි. ලග දවම, දවම සිටි මා අද යොවනියක ලෙස ද ඇගේ ඔවදත් රත් සේ සිතෙහි සුරැකීමි. ලග දවම, දවම සිටි මා අද යොවනියක ලෙස ද ඇගේ ඔවදත් රත් සේ සිතෙහි සුරැකීමි.

සෙබරවාරි

16

‘මේ මම මි... මගේ මයි...’

ඉමක් කොතක් තැනි සසර සසරෙහි මම තාමත් ඉන්නෙ මෙනතම යි. පත්සලේ දී භාවිතා කරන වෙලාවට ‘මගේ නොවේ. මම නොවේ’ කියුව ද ගෙදර දී තම මා මෙනතම යි. මොනොතකට සිහිවිල්ල වෙතක් කර ගත හැකි වුවත් ඊළග තත්පරයේ දී මතක් වෙන්නෙ පත්සලේ පිටවන මා ගැන ය. ඊළග මොනොත ගැන ය. තවමත් මා ලොකික බැඳීම් අත් නොහැර තිබීම ඒව හේතුව යි.

දසක සැරසරන සිහිවිලි සමුදායම එක් තැන් කරගත නොහී අපමණ වෙහෙසට මෙන්ම මහා කළකිරීමකින් සිටින සිත නිවන යමක් කොහි ද? තාවකාලිකව සහනයක්, සතුටක් ලැබීම එලොවත්, මෙලොවත් තැනි ගත්බඩ බ අවස්ථාවකට පත්වීමක් බඳුය. මගේ සමහර මතුරු මතුරුයන් කරන එවන් ද දකින මට සිතෙන්නේ එවැන්නකි. මට එසේ වීම අවශ්‍ය නොවේ. මන් ද මා, මගේ ඊළග තත්පරය ගැන ගැමුරන් සිතිය යුතු නිසායි.

‘මගේ ය’ යන ගැහීම බලවත් වීමෙන් මුළු සමාජයම උඩු යටිකුරු වී ඇත්තා සේ මට හැගේ. එනිසාම ‘නිවන’ පෙනෙන තෙක් මාතයක තැන. ජීවිතය ගිලගත නොහැකි තවුන් ඉවත දැමිය නොහැකි, උණු මෙන්ම නිරස බත් පිඩක් සේ දැනෙන්නේ එවිට ය. මාපියන් විසින් ආදරයෙන් කැවූ

එදා කුඩා අපට තිබූ මල් වැනි සිත් දූෂණ වන්නට ගත වුණේ අවුරුදු කිහිපයක කාලයකි. හදවත හා බුද්ධිය සමබර කරගෙන කටයුතු කරීම වෙනුවට බුද්ධියෙන් පමණක් ඉදිරියට යන, සියල්ල මුදලට විකිණෙන ආර්ථිකමය සමාජයක මගේ තැන මම හඳුනාගෙන සිටිමි.

පෙබරවාරි

21

මග තෝරන විසේ හෝ ලබා විසේ නම් අදවත් සතුට දක්වන දිනයක් මට නොතිබිණි. ඒ අද මගේ උපන් දිනය නිසා ය. ලබා විසේ ලද සොදුරු මතකයක් මා සිතෙහි පෙළ ගැසී එයි...

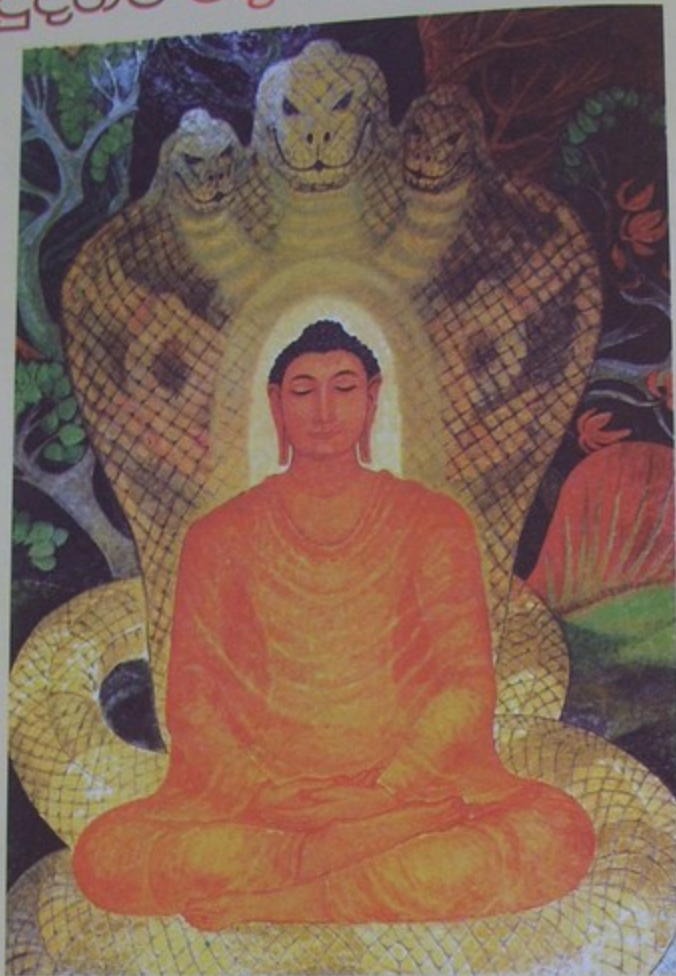
උපන් දිනය පාසල් යන දිනයක් නම් මම ඉතා සතුටට පත් වුණෙමි. තමුත් එය නිවාඩු දිනයක් නම් ඒ සතුට මට නියමාකාරව නොදැනුණි. ඒ මන්ද යත් පාසල් දිනයක දී තම මගේ මිතුරු, මිතුරියන් හා ගැරවුරන් හා එක්ව එය සැමරමට මට හැකි බැවිනි. ඊට හේතුව මට හැකි හැම විටෙකම කෙනෙකුට සුචි දෙයක් හෝ දීමට ලැබීම මා ඉතා අගය කොට සැලකිමි. නිතරම පන්සලට ගොස් දකුණා, පිංකම් වලට යාමට මගේ ඉගෙනීම කටයුතු නිසා නොහැකි වුවත් හැකි විටෙක ඊට අවස්ථාව ලබා ගැනීම මගේ කැමැත්ත විය. ඉතින් ඊට සුදුසුම අවස්ථාව ලෙස මා දුටුවේ මගේ උපන් දිනය යි.

දින ගණනාවකට පෙර සිට මගේ මවට සීයා ගෙන්වා ගත් රස කැවිලි පාර්සල් කීපයක් ම මා පාසලට රැගෙන යන්නේ කිසිවකුගේ උදව් ද නැතිව ය. වෙනදට පොත් බැගය ඔසවා ගෙන යාම ද අසීරු මට ඒ බර එදිනට නොදුනේ. මිතුරු, මිතුරියන්, ගැරවුරුන් පමණක් නොව පාසලේ කමිකරු සේවකයන් පවා සොයා ගොස් ඒ සියල්ල බෙදා දී ඔවුන් ගේ මුහුණ දෙස බලා සිටුම් සතුටක් ලැබීම මගේ පුරුද්දක් විය.

ඒ සොදුරු මතකයක් ඔස්සේ ගලා ගිය මගේ සිතට අද එවන් සතුටක් නොදුනේ යැයි මට හැගේ. ඒ එද මෙන් මගෙන් පරිත්‍යාග ගිලී බව පලායාම නිසා යැයි මම නොසිතමි. අද ද මා එවන් දේට කැමති ය. එද පාසලේ සිටියා මෙන් මිතුරු, මිතුරියන්, අද අප අතර තැත්තා සේ මට හැගේ. පාසලේ සේවයෙන් එන අවංක මිත්‍රත්වයක් ගොඩනගා ගැනීම ද ඔවුනට අවශ්‍ය සේ නොහැගේ. තනිව හිඳීම, තනිව භාවුලු නිසා එසේ වන්නට ඇද්ද? හුදු ආත්මාර්ථකාමිත්වය නිසාම එය සිදු වන්නට ඇද්ද?

පිළිතුර කුමක් වුවත් එද කුඩා අපට තිබූ මල් වැනි සිත් දූෂණ වන්නට ගත වුණේ අවුරුදු කිහිපයක කාලයකි. හදවත හා බුද්ධිය සමබර කරගෙන කටයුතු කරීම වෙනුවට බුද්ධියෙන් පමණක් ඉදිරියට යන, සියල්ල මුදලට විකිණෙන ආර්ථිකමය සමාජයක මගේ තැන මම හඳුනාගෙන සිටිමි. දියෙන් කිර වෙන්කර ගන්නා හංසයෙකු මෙන් හොඳ තරක තෝරා බේරාගෙන මා යා සුලු මාවත අවබෝධයෙන් සුලු යාමට තරම් මගේ අවිච්ඡිකාය දැවීය. ලෝ ගිතකාමිව තීවරදී මග යමින් හැකි හැම විටෙකම අත් අය හා සුහදව, දුක සැප බෙදා හදා ගනිමින් සතුට, සොමිතය මා වෙත කැඳවාගෙන මා ගත් මග ඔස්සේ ජයග්‍රහණය දැකීම මගේ පැතුම යි. ■

බුදුදහම විද්‍යාව ඉක්මවා යයි

විද්‍යාව මගින් බුදු දහම මනින්නට යන අයට පිළිතුරු සපයන මෙම ලිපිය විද්‍යාවේ ප්‍රාථමික ස්වභාවය ද පෙන්වා දෙයි.

ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්වවිද්‍යාලයේ භෞතික විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ ආචාර්ය ප්‍රසන්න මධුරංග ප්‍රනාන්දු

ලිඛිත අප "විද්‍යාව" යනු කුමක්දැයි වටහා ගැනීමට උත්සහ කරමු. නිදසුනක් ලෙස "පොල් ගහකින් නිදහස් වන පොල් ගෙඩියක් බිමට වැටෙනුයේ මන්ද?" යන්න ප්‍රශ්න කරමු. මෙවිට බොහෝ දෙනෙකු පවසනුයේ "ගුරුත්වාකර්ෂණය" නිසා යන්නය.

සැබැවින්ම අප වරදවාගත් ප්‍රධාන ම තැන මෙතැන වේ. සත්‍ය නම් අප කවුරු කැමැති වූණත් අකැමැති වූණත් අපට අවශ්‍ය වූණත් තැනත් පොල් ගෙඩිය බිමට වැටේ. එය ඉබේ ම

සිදුවන ක්‍රියාවලියකි. එම ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කිරීම සඳහා විද්‍යාවේ "ගුරුත්වාකර්ෂණය" නමින් තහසක් අර්ථ දක්වා ඇත. එය යම් දෙයක් පැහැදිලි කිරීම සඳහා හඳුනා ගන්නා මොඩලයක් මිස සත්‍ය නොවේ. එය සත්‍ය නොවන බව විද්‍යාවේ ම සඳහන් වේ. අනෙක් ප්‍රධාන ම කරුණ වන්නේ විද්‍යාව කැනී ඇත්තේ පංච ඉන්ද්‍රියයන්ට (ඇස, කණ, තාසය, දිව සහ ගර්ථය) ගෝචරවන සිද්ධීන් විස්තර කිරීමට පමණි. පංච ඉන්ද්‍රියයන්ට ගෝචර නොවන සිද්ධීන් විද්‍යාවේ දී කතා නොකරයි.

විශේෂයෙන් ම "සිත" ගැන විද්‍යාවේදී කතා නොකරයි.

දැන් අපි බලමු "බුදු දහම" යනු කුමක්ද යන්න. මෙය අප රටේ සිටින බොහෝ බෞද්ධයන්ට ප්‍රශ්නයක් බැව් තොරහසකි. බුදුදහම යනු ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ප්‍රගුණ කරමින් චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධ කර ගැනීමට අවශ්‍ය මහපෙත්ව්වරු බෞද්ධයින් වන අප සැමගේ ම අරමුණ කවද යන්න චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධ කර ගැනීමට අවශ්‍ය මහපෙත්ව්වරු. බෞද්ධයින් වන අප සැමගේ ම අරමුණ කවද හෝ චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධ කර ගැනීමත් සසර දුකින් මිදී නිවන් අවබෝධ කර ගැනීමයි. සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ "දුක යනු කුමක්දැයි මනාව අවබෝධ කර ගත් සේ ඉන්පසු 'දුක හට ගැනීම' සඳහා හේතු ප්‍රභවය හොඳින් අවබෝධ කර ගත් සේ ඉන්පසු 'දුක මිදීම' යන්න හෙවත් දුකින් මිදුණ පසු 'ලිබෝසය' සැතපුම අවබෝධ කර ගත් සේ ඉන් අනතුරුව උත් වහන්සේ 'දුකින් මිදීමේ මාර්ගය' අවබෝධ

කර ගත් සේ ඉන් අනතුරුව චුළියන්ට එම උත්තරය කියා දුන් සේය. මෙම සිද්ධියෙන්ට ගෝචර වන නිසාද යත් බුදුදහමේ හේතුව (ගිණිදර), ව්‍යාග්‍රය (ගිණිදර), අවකාශවල, ලෙස පදාර්ථයේ වෙනස්කම් කරයි. මුළු බුදුදහම මෙම විස්තරය (සිත) විද්‍යාව යනු බුදුදහම විශාල සර්වත්‍ර කුලයට උප කුලයකි. මේ විද්‍යාව භාවිත කර දුකරත්ත උත්සාහ ක්‍රියාවකි. තමන් බුදුදහම සොයා ගත් පිටත (බර්මා පිටතයේ) සංසිද්ධීන් හේතු මිඳි විද්‍යාව පිළිබඳ දැන වනු ඇත. තමන් විද්‍යාත්මක දැනීම, යම් සිද්ධියක් සමඟ වීම, බුදුදහම බොහෝ ගැත්තේ මන්ද කරුණ විද්‍යාව දැනට වෙනත් ආකාරයක් සත්‍යයක පිළිගැනීමට වේ. එමෙන් නිසායත් හෙට දින දිනෙන් දින දින අඩුපාඩු නිවැරදි තමන් බුදුදහම පරිද්දෙන් වෙනස් කිරීමෙන් අප පවතී. අවාසනායෙන් බුදුදහම බෞද්ධ සාහිත්‍ය හා මුද්‍රණවත් වන කරනුයේ බෞද්ධයින් බර්මා කරුණ අප ජීවිතයේ කොටස් දෙකකි.

01. ලෝකීය
02. ලෝකෝපරි
ලෝකයේ පවතින ආගම්වල කර්ම පමණි. තමන් බුදුදහම මුළු කාලය සැපය ගැනයි. වන ආකාරය කරුණු 38ක් පිළිබඳව ලෙස ජීවත් වන

කර ගත් සේක. අනතුරුව උන් වහන්සේ ලෝ වැසියන්ට එම උන්තරීතර මාර්ගය වන නිවන් මග කියා දුන් සේක. මෙම සියල්ල අපගේ පංච අත්-දියයන්ට ගෝචර වන දෑ නොවේ. මක් නිසාද යත් බුදුදහමේ ආපෝ (ජලය), තේජෝ (ගිණිදර), වායු (සුළඟ), පඨවි (තද ගභීය), අවකාශවලට අමතරව විඤ්ඤාණ ලෙස පදාර්ථයේ වෙනත් කොටසක් ගැන කථා කරයි. මුළු බුදුදහම ම පාදක වී ඇත්තේ මෙම විඤ්ඤාණය (සිත) මතය.

විද්‍යාව යනු බුදුදහම තැමැති අතී විශාල සර්වත්‍ර සූලකයෙකි. සූර්‍යා උප සූලකයකි. මේ හේතුවෙන් විද්‍යාව භාවිත කර බුදුදහම සත්‍ය කරන්න උත්සාහ කිරීම අභූත ක්‍රියාවකි. තමුත් බුදුදහමේ (විශේෂයෙන් සූත්‍ර පිටකයේ සහ අභි-ධර්ම පිටකයේ) ඇති සමහර සංකීර්ණත්වයන්ගේ රුචිමත් අපගේ විද්‍යාව පිළිබඳ දැනීම පිටවහලක් වනු ඇත. තමුත් අපගේ විද්‍යාව විද්‍යාත්මක දැනීම, බුදුදහමේ ඇති යම් සිද්ධියක් සමග එකඟ නොවූ විට, බුදුදහම බොරු යැයි කිව හැක්කේ මන්ද බුද්ධිකයකට පමණි. අනෙක් කරුණ විද්‍යාව දිනෙන් දින දියුණු වෙමින් පවතී. වෙනත් ආකාරයකින් එය කියතොත්, එයේ දින සත්‍යයැයි පිළිගැනුනු න්‍යායයන් අද දින අසත්‍ය යැයි මිලපු වේ. එමෙන්ම අද දින සත්‍ය යැයි පිළිගැනුනු න්‍යායයන් ගෙට දින අසත්‍ය විය හැක. එනම් විද්‍යාව දිනෙන් දින දියුණු වෙමින් වර්තමානයේ පවතින අවුරුදු නිවැරදි කර ගනිමින් ප්‍රසාරණය වේ. තමුත් බුදුදහම සැලකූ කල දිනෙන් දින විද්‍යාව පරිද්දෙන් වෙනස් නොවේ. බෞද්ධ දර්ශනය සම්පූර්ණයෙන් අපගේ 'ත්‍රිපිටකයේ' අන්තර්ගතව පවතී. අවාසනාවකට වර්තමානයේ බොහෝ දෙනෙක් බුදුදහම යැයි පවසනුයේ මෙයට නොව, බෞද්ධ සාහිත්‍යයටයි. වර්තමානයේ බොහෝ භාෂුරුවන් වහන්සේලා බුදුදහම යැයි දේශනා කරනුයේ බෞද්ධ සාහිත්‍යය මිස ත්‍රිපිටකයේ ඇතුළත් ධර්ම කරුණු නොවේ.

අප ජීවිතයේ සතුට (සැපත) ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකි.

01. ලෝකික සැපය හා
02. ලෝකෝත්තර සැපය

ලෝකයේ පවතින ජනප්‍රිය අනෙකුත් සියලු ආගම්වල කථා කරනුයේ ලෝකික සැපය ගැන පමණි. තමුත් බුදුදහම ගත් කළ, ලෝකික සැපයට අමතරව මූලිකවම කථා කරනුයේ ලෝකෝත්තර සැපය ගැනයි. පත්තිල් රැකීම යහපත් මිනිසෙක් වන ආකාරය ද, මහා මංගල සූත්‍රයෙන් මංගල කරුණු 38ක් පාදක කරගෙන සාර්ථක මිනිසෙක් ලෙස ජීවත් වන ආකාරය ද, ආදී ලෙස බුදුදහම

ලෝකික සැපය නිවැරදිව හැක්කි විදීම ගැන කථා කරන අතර, එමගින් ලෝකෝත්තර සැපය වන නිවන් මාර්ගයට පිවිසීමට ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ප්‍රඥාණ කිරීමට අවශ්‍ය වන අධිකාලම ද දමනු ලබයි. එලෙස උන්තරීතර සැපත වන අමා මග නිවන් සැපත ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම බුදුදහමේ මූලික හරයයි.

විද්‍යාවේ දී අප විසින් කථා කරන ඔහුම රාශියක් කිසියම් උපකරණයක් හෝ උපකරණ භාවිතා කරමින් මැනීම කළ හැකිය. තමුත් බුදු දහමේ කථා කරන මෙත්තා, කරුණ, මුදිතා, උපේක්ෂා යනාදී දෑ කිසිදු ආකාරයකින් අපට මැනිය නොහැකි ය. හොඳ විවෘත මතයක් ඇති බුද්ධිමත් කෙනෙකුට මතයක් ඇති බුද්ධිමත් කෙනෙකුට ඒවා ගැන යම් අවබෝධයක් ලබා ගත හැකිවා මිස කවරදවත් මැනිය නොහැකිය. බුදු දහම විද්‍යාවට කොහෙත්ම ගෝචර නොවන්නේ එම නිසාවෙනි. විද්‍යාවේ හොඳ දේවල් ඇත. එනම්, විද්‍යාව ගොඩ නගා ඇත්තේ දැක්ක දේවල් (පංච අත්දියකට ගෝචර වන දෑ) පදනම් කරගෙනය. විද්‍යාව යනු ඔරුවක් තම් විද්‍යාව හඳුරන්තවුන් කළ යුත්තේ එම ඔරුව ඔහේ පැද යාම නොව, පෙරලා දැමීමයි.

බුදු දහමේ සත්‍ය කරන නිවන විද්‍යාවෙන් වටහා ගත හැකිද? එසේ කිරීමට තම යම් යම් පාඨාංක ඔහු ගැනීමට සිදුවේ. කිසියම් කෙනෙක් නිවන් අවබෝධ කර ගත්තේ යැයි සිතනු, හෙතෙම නිවන් අවබෝධ කර ගත්තා යැයි කිසිම කෙනෙකුට මිලපු කරන්නේ හෝ මිලපු කර පෙන්වීමට උත්සාහ කරන්නේ නැත. මක් නිසාද යත්, හෙතෙම කෙලෙස් තැඹිලි කරගෙන ඇති බැවිනි. අභිධර්ම පිටකයේ සඳහන් වන පරිදි කෙනෙක් නිවන් අවබෝධ කර ගත් විට ඔහුට යම් යම් විභූතා පිහිවේ. මේ හේතුවෙන් ලෝකයේ පවතින දේවල් ගැන අපට කිව නොහැකි විශේෂ දේවල් ඔහුට කිව හැක. එය එතරම් පුදුම නැත. මක් නිසාද යත් අප නිවන් අවබෝධ කරගෙන නොමැති බැවින්, අපට එය තේරුම් ගත නොහැක. මේ හේතුවෙන් නිවන් අවබෝධ කර නොගත් කිසිවකුට නිවන යනු සූක්ෂ්මයින් කිවත් අවබෝධ කරගත් තැනැත්තා පවසන දෑ තේරුම් ගත නොහැක. එය තේරුම් ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය දූෂ්ම ඔහුට නොමැති බැවිනි. තමුත් නිවන් අවබෝධ කරගත් කෙනෙකුගේ මග පෙන්වීම යටතේ එම ස්ථානයට යෑමට උත්සාහ කිරීම අපට කළ හැකිය. තමුත් නිවන් අවබෝධ කර ගත් කෙනෙකු (බුදු වරයෙකු) ගැර තවත් කෙනෙකුට එය අවබෝධ කර දීමට උත්සාහ කළ යුත්තේ ද නැත. එසේ කරනුයේ තර්ක සිතකින් නොවේ. ඔහුට අවශ්‍ය නැත. මීට අමතරව ඔහුට තවත් කෙනෙකුට එම මාර්ගය උගැන්වීමට සමහර විට නොදන්නවා ද විය හැකිය. (ලෝකයේ සෑම දෙයම අපට ඉගෙන ගතහැකි තමුත් උගැන්වීමට බැර විය හැකිය) මෙය තමයි මා දකින සහ තේරුම් ගෙන තිබෙන ආකාරයට බුදු කෙනෙකුට සහ

සාමාන්‍ය නිවන් අවබෝධ කරගත් කෙනෙකු අතර ඇති මූලික වෙනස. බුදු වරයෙකු එම නිවන් මග අවබෝධ කර ගැනීමට අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ගය ලොවටම කියා දෙයි. නිවන් අවබෝධ කර ගත්, බුදු කෙනෙක් නොවන කෙනෙක් එසේ විය යුතු නැත.

අතීන් මේ අනුව නිවන් අවබෝධ කරගත් කෙනෙකු තවත් උපදික්කුවාද හැදෑරිය යුතුයේ මේ පුංචි දූෂ්ම භාවිත කර හැදෑරීම කෙලෙස කළ හැකිදැයි දැන් ඔබට වැටහෙනු ඇත. මෙය විද්‍යාවෙන් වටහා ගැනීම අතීන් කෙසේ කළ හැකිද? සිතා ගැනීමටත් අතී දුෂ්කර දෙයක් විද්‍යාවෙන් කෙසේ මිලපු කරන්නද? තමුත් බුදු දහම හා විද්‍යාව අතර සමාන්තරව ගමන්

සමස්ත ජාතීන්ගේ සාමාන්‍ය
සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය
සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය
සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය
සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය සාමාන්‍ය

කරන සම්පත් ද පවතී. ස්වභාව ධර්මය, ඒ ආකාරයෙන්ම දකින්නට දරන උත්සාහය විද්‍යාවේ ද ඇත. සොබාදහම ආරක්ෂා කිරීම මෙම දෙයේදී ම කඩා කෙරේ. මෙය සෘජු ආගමික නොවන, මුද්‍රාණම සාමාන්‍ය ප්‍රායෝගික දර්ශනයක් ද වනුයේ මේ හෙයිනි. එම නිසා මුද්‍රාණම අත්‍ය ආගම අභිබවා පවතී. තවද මුද්‍රාණම විද්‍යාවට බොහෝ ගන්තියක් වී ඇත. බටහිර දර්ශනිකයන්, බටහිරට මෙය සැගවීමට උත්සාහ කළත් මුද්‍රාණම ඉගැන්වෙන සමහර දු පරිශීලනය කර විද්‍යාවේ බොහෝ ක්ෂේත්‍ර ගොඩ නැගී ඇත. නිදසුන් ලෙස භෞතික විද්‍යාවේ එන සාපේක්ෂතා වාදය, අංශුමය භෞතික විද්‍යාව, ස්වත්වමි භෞතික විද්‍යාව, කාරකා විද්‍යාව... ආදී ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ මූලික දැනුමක් ඇති හා සුභු විටකය හා අභිධර්ම විටකය පිළිබඳ සම් අවබෝධයක් ඇත්තවුන් මෙය හොඳින් දකී. විශේෂයෙන්ම කාරකා විද්‍යාවට මුද්‍රාණමේ හොඳ සහයක් ලැබී ඇති බැව් මේවා හදුනා ඇති අය දකී.

විද්‍යාවේ අප බොහෝ සේ භාවිත කරන පර්යේෂණ ක්‍රමයක් Trial and Error Method (අත්හදා බැලීම සහ දෝෂය සැලකීමේ ක්‍රමය) මෙම ක්‍රමය බිහිවීම සඳහා මා දකින පරිදි සම්පූර්ණයෙන් අධිකාලම වී ඇත්තේ සිද්ධාර්ථ භෞමිකයන්ගේ මුද්‍රාණම දක්වා අනුගමනය කළාටු ක්‍රියා පටිපාටියයි.

එනම් සම් උපකල්පනයක් මත නිවැරදි මාර්ගයක් තෝරා එම මාර්ගයේ ගමන් කරයි. ඉන් පාර්ථක ප්‍රතිඵල ලැබේ නම් එම මාර්ගයේ දිගටම ගමන් කරයි. අපාර්ථක නම් උපකල්පනය වෙනස් කරමින් ඊට අදාළව නිවැරදි යැයි සිතෙන මාර්ග තෝරා ගනී. පාර්ථක අවසාන ප්‍රතිඵලය ලැබෙන තුරු දිගටම මෙය අනුගමනය කරයි.

විද්‍යාව පිළිබඳ හොඳ අවබෝධයක් ඇති කරගත් ඕනෑම කෙනෙකුට අප

දකින කියන සහ කරන සෑම දෙයක්ම ඇතුළු මේ මුළු ලෝකම මහා මුද්‍රාවකි. මෙය නිත්‍ය නැත. සම්පූර්ණයෙන්ම දුකක් යැයි හොඳින් අවබෝධ කරගත යුතුය. මෙය මුද්‍රාණම වගන්සේ වදා ඇත්තේ මීට වසර 2500 කටත් ඉහත දී වේ. මුද්‍රාණමේ පැවසූ දෙය බල්ලු කිරීමට මෙම විද්‍යාව භාවිත කිරීමට මුද්‍රාණම ය. නමුත් සම් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට විද්‍යාව ද භාවිත කිරීම වැරදි සහගත නැත. මේ හේතුව නිසාම බටහිර රටවල සිටින සම් අවබෝධයක් ඇති මිනිසුන්, මුද්‍රාණම ඉගෙන ගැනීමට වර්තමානයේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් දක්වා ඇත.

මුද්‍රාණම ඉගැන්වෙන වැදගත්ම දෙයකි ගත

කොළ සහා සිවිපාවා ඇතුළු පරිසරය සුරකින්න යන්න. පරිසරය අපට අසීරී දෙයක් නොවන බවත් මුද්‍රාණම කියාදේ දැන්වීමෙන් තවත් ලෙස විද්‍යාවේ බිහිවෙන බොහෝ විෂයය ක්ෂේත්‍ර පාදක වී ඇත්තේ ද එම මුද්‍රාණම දර්ශනයේ කියවෙන ද මතයි. නිදසුන් වශයෙන් Environmental Science (පාරිසරික විද්‍යාව) Forestry (වන විද්‍යාව) ආදී බොහෝ නවීන ක්ෂේත්‍ර වලින් උගත්වනුයේ අපගේ පරිසරය රැක ගැනීමටයි.

නමුත් විද්‍යාවෙන්ම ව්‍යාකාරයෙන් කරන සෑම දෙයකි ස්වභාව ධර්මය වෙනස් කරන්න දරන උත්සාහය. නිදසුන් ලෙස Genetic Engineering (රාන ඉංජිනේරු විද්‍යාව) මගින් රාන වෙනස් කරමින් සම් සම් පර්යේෂණ ක්‍රමවල නිරත වූ සත්ත්ව සොටස් හා පරිසර සිසුයෙන් විශාල කෑ ගැනී ක්‍රම හඳුන්වාදීම ස්වභාව ධර්මයේ නිසි පරිමිත සම්පත් (බිහිප් කෙල්, විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය, මේවා මුද්‍රාණම සාප්පු නොකරන්නැයි උගන්වන ද වේ. නමුත් අපට ඉදිරියේ දී මෙම ස්වභාව ධර්මයට විරුද්ධ විද්‍යාවෙන් කරන විශාලයක් වූ ප්‍රතිඵල ප්‍රත්‍යක්ෂ වනු ඇත. ඉන් පසු එම විශාල

දේවල් තවත් ප්‍රත්‍යක්ෂ ගත්වටත් පත් කිරීම සඳහා විද්‍යාවේ නවතම ක්ෂේත්‍ර බිහිවී සිතනවා දකින්නක් වුවද අපට වෙන කුලක්කක් නොමැත. අවසාන වශයෙන් තවත් වැදගත් කාරණයක් ගත කතා කිරීම වටී. එනම් ලෝක ප්‍රධාන සත්‍යයන් දෙකක් ඇත. ඒවා නම්, සාපේක්ෂ සත්‍යය [Relative Truth] සහ සෘජු සත්‍යය [Absolute Truth] වේ. මෙම අප මිනි කෙනෙකු සත්‍යය දකින්නේ අපගේ අභි අත්දැකීම් පාදක කරගෙන, මෙම සත්‍යයෙන් යුගයට කාලයෙන් කාලයට දිනෙන් දිනට හා පුද්ගලයාගෙන් පුද්ගලයාට වෙනස් වේ. මෙය සාපේක්ෂ සත්‍යය අප කවුරුන් සෑදූ සත්‍ය නොදකී. මුද්‍රාණම

කියවෙන පරිදි නිවන් අවබෝධ කරගත් කෙනෙකුට සෑදූ සත්‍ය දකිය නැතිය. සම් කෙනෙක් නිවන් ලැබූ සත්‍ය අවබෝධ කර ගත්තත් අපට එම සෑදූ සත්‍ය තේරුම් කර ගැනීමට නොහැකි නිසා වර්තමානයේ බොහෝ දෙනා (විශේෂයෙන් දේශපාලනඥයින්) තමන් කරන හෝ කරපු දේ නිවැරදි යැයි පවසා, අනුන් පහත් ලෙස විවේචනය කරනුයේ මවුන් සෑදූ සත්‍යය [Absolute Truth] අවබෝධ කරගෙන දැයි මට විවේචන සිතේ. ■

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය මෙම ලෝකයේ පවත්වාගෙන යාමට ඉගෙන ගැනීමට අපට අදහස් සිතට ගලායා වන විෂය කරුණක් නැත. පාඩම් කරන අමාරුයි. අවශ්‍ය වේද මතක් කර ගැනීමද ලැබෙන ලකුණක් වේ. ඉතා හොඳින් සමත් වියත් දකිනවා. තම අතවශ්‍ය විදියට සලකා සොයා ගත්තේ ගතිය දකිනවා. යනින් ඉන්නේ. විවේචන මේ මේවා මත හැරී

සිතට සහන

සියලුම දෙනාටම හැරවූ පිළිබඳව නමස්කාර සඟරාවට ආත් බොහෝ ලිපි ලැබේ. ඒවාට විසඳුම් සැපයීමට අපි උපදේශන සේවයේ අත්දැකීම් ඇති ආචාර්ය ලංකාප්‍රිය අබේවර්ධන මහතාට ආරාධනා කෙළෙමු. එක් තරුණියකගේ හැටලු කීපයකට මේ ලිපියෙන් පිළිතුරු ලැබේ. මේ හැටලු අපේ රටේ දස දහස් ගණන් තරුණයන්ට ශිෂ්‍යයනට පොදුය. මේ විසඳුම් සැපයෙන්නේ බුදු දහම ඇසුරෙනි.

ආචාර්ය ලංකාප්‍රිය අබේවර්ධන

මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ හිටපු කම්කරුවාණ්ඩු ඉංජිනේරු සහ භෞතික විද්‍යා ආචාර්ය ආකල්ප සංවර්ධන අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථාන පුහුණු උපදේශක

ප්‍රශ්නය : මම මාතර උයන්වත්තේ උ / පෙළ ජීව විද්‍යා අංශයෙන් හදාරන සිසුවකි. මට එක අරමුණක හිත පවත්වාගෙන පාඩම් කිරීමට සහ විෂය කරුණු ඉගෙන ගැනීමට අපහසුයි. තේරුමක් තැනී විවිධ අදහස් සිතට ගලාගෙන එනවා. ගුරුවරු උගත්-වන විෂය කරුණු හොඳින් අවබෝධ වන්නේ නැහැ. පාඩම් කරන දේවල් හොඳින් වටහාගන්න අමාරුයි. අවශ්‍ය වේලාවට විෂය කරුණු යළි මතක් කර ගැනීමද අපහසුයි. විශාල වලඳි ලැබෙන ලකුණු ගොඩක් අඩුයි. මම සා / පෙළ ඉතා හොඳින් සමත් වුණා. දැන් මගේ සිතට ලොකු බියක් දැනෙනවා. කරන වැඩියි. හැම දෙකටම අනවශ්‍ය විදියට කලබල වෙනවා. පාඩම් කරන්න පොතක් ගත්තම වීක වේලාවකින්ම නිදිමන ගතිය දැනෙනවා. මම ලොකු මානසික පීඩන-යකින් ඉන්නේ. විටෙක ජීවිතය පවා එනා වෙනවා. මම මේවා මග හරවා ගෙන ජීවිතය සාර්ථක

කර ගන්න උපදෙසක් ලබා දෙන මෙන් ඉතා ගෞරවයෙන් ඉල්ලා සිටිමි.
පිළිතුර : දයාබර සිසු දියණිය.

මෙය ඔබට පමණක් නිබන්ධ ප්‍රශ්නයක් නොවෙයි. සිසු සිසුවියන් බොහෝ දෙනෙකුට පවතින පොදු තත්ත්වයක්.

මම මෙය පොදු ගැටලුවක් ලෙස සිතා පුළුල් පැහැදිලි කිරීමක් කරන්නමි. ඔබගේ සෑම ගැටලුකාරී තත්ත්වයකටම සාර්ථක විසඳුම් බුදු දහම තුළ තිබෙනවා. නූතන මනෝ විද්‍යාවේ ගැලපෙන මූලධර්ම ද මට එකතු කර ගත හැකියි. මුලින්ම කියන්න ඔබ කිසිම දෙයකට අනවශ්‍ය මානසික පීඩනයක් ඇති කර ගන්න එනා. ජීවිතය අතීතය සංකීර්ණ කරගන්න එනා. නිවැරදි මග පෙන්වීමක් ඔස්සේ බුදු දහම ජීවිතයට සම්බන්ධ කර ගෙන සරල සැඟලිදු ජීවිතයකට හුරු වෙන්න. එම පසුබිමේ ඉඳගෙන ජීවිතය සාර්ථකව ගොඩනගා ගැනීමට අවශ්‍ය සාධක, දැනුම, අවබෝධය, මූලධර්ම ක්‍රම ක්‍රමයෙන් එකතු කර ගන්න. එවිට ඔබට සාර්ථකව පළමුවෙන් තමනුත් දෙවනුව බාහිර ලෝකයත් ජය ගන්න පුළුවන්.

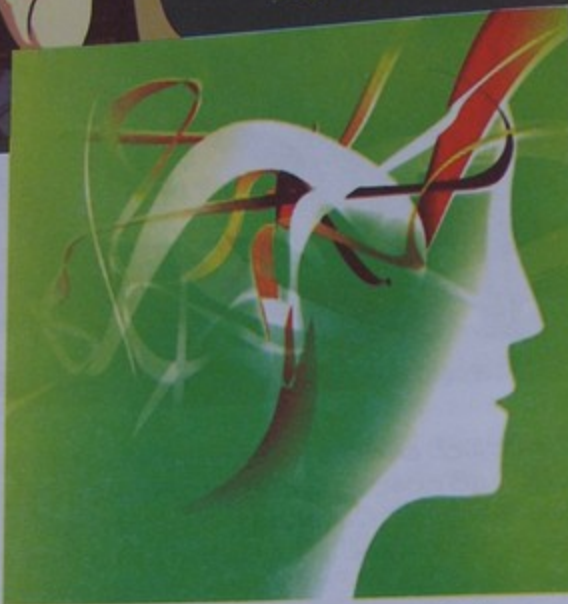
ඔබට තිබෙන එක ප්‍රශ්නයක් තමයි සිත එක අරමුණක තබාගෙන ඉගෙන ගැනීමට සහ පාඩම් කිරීමට නොහැකි වීම. බොද්ධ භාවනා ක්‍රමය මගින් කෙරෙන්නේ විසිරෙන සිත එක අරමුණක පවත්වා ගැනීම. ඒ සඳහා 'ආනාපාන සඪි භාවනාව' ප්‍රගුණ කිරීම වඩාත් සුදුසුයි. සිතේ ඇතිවන කරන ගතිය පාලනයට 'මෙඵච්චි'

භාවනාව මගින් සමාධිගත කරනු සිතක පවතින්නේ ඇල්ලා කියන චිත්ත තරංග වර්ගය. යම් විෂය කරුණක් හොඳින් සිතා කා වද්දුන්න යළි මෙනෙහි කරගන්න ප්‍රයත්න වෙන්නේ මෙම චිත්ත තරංග වර්ගය හරහා. එම නිසා හැකි සෑම අවස්ථාවකම සිත කලබලකාරී බවින් තොරව තබා ගන්න.

සරල භාවනා ක්‍රම ජීවිතයට එකතු කර ගන්න.

භාවනාව "බුදු ගුණ මෙනෙහි නිර්මේ භාවනාව" ආදිය යුගයකි. මේ සඳහා හොඳ අවබෝධයක් ඇති ගෞරව-ණීය ස්වාමීන් වහන්සේ කමකගෙන් හෝ ගිහි භාවනා උපදේශන-වරයකුගෙන් උපදෙස් ලබාගෙන මෙම භාවනා ක්‍රම නිවැරදිව සුහුණු වී ජීවිතයේ සුරැද්දක් බවට පත් කර ගන්න.

සිතුවිලි එක අරමුණක නොමැති විසිරෙන විට චිත්ත ශක්තිය දුර්වල වෙනවා. එක අරමුණක සිත පවත්වා ගන්නකොට චිත්ත ශක්තිය ප්‍රබල වෙලා අපගේ සාර්ථකත්වයට එය යොදවා ගන්න හැකි වෙනවා. ඔබ දන්නවා උත්තල දර්පකයකින් විසිරුණු සූර්ය ශක්තිය කාහිගත කළාම එතන ශක්තිය ඒකරාශී වෙලා පුළුන් කැබැල්ලක් ගිහි කුරක් වැනි ද්‍රව්‍යයක් දල්වන්න පුළුවන් බව. චිත්ත ශක්තියත් ඒ වගේ තමයි. එකම අරමුණකට ඒකරාශී කරාම එය අපගේ දියුණුව සාර්ථකත්වය වෙනුවෙන්ම යොදවා ගන්න පුළුවන්.

සිතට තරත සිතුවිල්ලක් කම්මැලි ගතියක් එන විට ඊට ප්‍රතිවිරුද්ධ සිතුවිල්ලක් සිතට ඇතුළු කර ගත යුතුයි. උදාහරණයක් වීදියට තමන් විභාග වලින් තරග වලින් ජයගත් අවස්ථාවක්, සතුටු වූන උත්සව අවස්ථාවක්, විහාරස්ථානයක බොහොම සමාධිගතව ගත කරනු අවස්ථාවක් වගේ සිදුවීමක් මතකින් මෙනෙහි කරන්න. එවිට කැලඹිලි ගතිය, තරත ගතිය පහවෙලා සිතට තැවුම් ආශ්වාදයක් ලබා ගන්න පුළුවන්.

ග්‍රහත මනෝ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ මගින් තහවුරු කරගෙන තිබෙනවා සිතෙහි හටගන්න චිත්ත තරංග වල ස්වභාවයක් පිළිබඳව. කලබලකාරී, නොසන්සුන්, ආවේගශීලී පරිසරයකදී අපගේ සිතේ ඇතිවන්නේ බවා කියන චිත්ත තරංග වර්ගය. මෙම චිත්ත තරංග ඇතිවන විට අපට ගුරුවරුන් උගන්වන දෙය

වටහා ගන්නවත් පාඩම් කරන දෙය අවබෝධ කරගන්නවත් අවබෝධ කරගත් දෙය යළි ස්මරණය කරගන්නවත් අපහසුයි.

භාවනාව මගින් සමාධිගත කරනු සිතක පවතින්නේ ඇල්ලා කියන චිත්ත තරංග වර්ගය. යම් විෂය කරුණක් හොඳින් සිතා කා වද්දුන්න යළි මෙනෙහි කරගන්න දයක වෙන්නේ මෙම චිත්ත තරංග වර්ගය හරහා. එම නිසා

හැකි සෑම අවස්ථාවකම සිත කලබලකාරී බවින් තොරව තබා ගන්න. සරල භාවනා ක්‍රම ජීවිතයට එකතු කර ගන්න. ඉන්න ඉරියව්ව කුමක් වුවත් ස්ථානය කුමක් වුවත් සිත එක අරමුණකට ගේන්න භාවනාව ප්‍රශ්න කළාම හැකි වෙනවා. මෙය අධ්‍යාපනය ලබන කළු කෙනෙකුටම ඉතා වැදගත්. මීට අමතරව සිත තත්ත්වයට පත් කර ගත හැකි සරල මනෝ විද්‍යාත්මක අභ්‍යාස පවා තිබෙනවා. තමුන් මෙවැනි ලිපියකින් ඒ සියල්ල ප්‍රායෝගිකව විස්තර කරන්න අපහසුයි. බෞද්ධ භාවනා ක්‍රමය මගින් මේ සියල්ල සම්පූර්ණ කර ගත හැකි වෙනවා.

ඉතා හොඳින් අර්ථ වටහා ගැනීමට උත්සාහ කළ යුතුයි

හොඳින් දෙසවත් යොමුකළ යුතුයි

3) කරුණු හොඳින් ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා අවධානයෙන් සිත යොමුකළ යුතුයි

4) ඉතා හොඳින් අර්ථ වටහා ගැනීමට උත්සාහ කළ යුතුයි

5) ඒ මොහොතේ නොතේරෙන දෙය පසුව සාකච්ඡා කර අවබෝධ කර ගැනීමට වෙහෙසිය යුතුයි (ඒ සඳහා යහළු යෙහෙළියන්ගේද උපදෙස්

යමක් නිවැරදිව අවබෝධ කර ගැනීම සහ මතකයේ රඳවා ගැනීමට ස්මරණයට දයක වන හෝමෝනයක් තමයි "එන්ඩොරින්" හෝමෝනය. මෙය ප්‍රාථමික වන්නේ අප නොසන්සුන් බවෙන් තොරව කැහැල්ලුවෙන් සිතෙහි තෘප්තිමත් භාවයෙන් සතුටින් ඉන්නා විට. එම නිසා ජීවිතය සතුටින් අතවශ්‍ය පීඩනයකින් තොරව පවත්වා ගැනීම ඉතාම වැදගත් වෙනවා.

මිලගට මම යොමුවෙන්න කැමති ගුරුවරයකුගේ ඉගැන්වීමකට හෝ දේශනයකුගේ දේශනයකට නිවැරදිව සම්බන්ධ වී ඉන් ඉහළ දැකුමක් ලබා ගන්නා ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

අංගුත්තර නිකායේ තිබෙනවා ඉසුස්සුසුඤ්ඤ දේශනාවක්. මෙහි අර්ථය අවධානයෙන් අසා වටහා ගැනීමයි. ගුරුවරයා කෙතරම් වටහා දෙයක් ඉගැන්වුවත් අපට එය වටහා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් තැන්පත් එය අපගේ සිතෙහි හොඳින් ධාරණය වන්නේ නැහැ. මෙම සුත්‍රයෙන් නිවැරදි අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා පියවර හයක ක්‍රියාවලියක් පැහැදිලි කර තිබෙනවා. ඒවා නම්,

1) උගත්වන දෙයට සවන් දීමේ කැමැත්ත ඇති විය යුතුයි

2) ශබ්ද තරංග හොඳින් ග්‍රහණය කර ගැනීමට වුවමනාවෙන්ම

ලබාගත හැකිය)

6) ඉගෙනීමේ අවධානය අවධානයෙන් අසා වටහා ගැනීමේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට උගත්වන විෂය සාධකයක් ස්ථිරවම භාවයෙන් පවත්වා ගත යුතුයි

මීට අමතරව හොඳින් ධාරණය කර ගත් ධාරණය කර ගත් අවබෝධයට රඳවා ගත යුතුයි

රැකියාවේ දී මෙය දැක්වීමට දේශනා අංගුත්තර නිකායේ කරුණු දක්වා ඇත

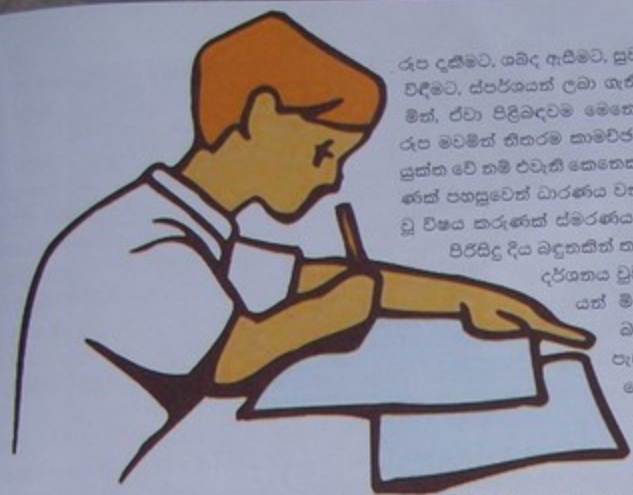
අප පංච නිවැරදිව අවබෝධයට පත් කර ගත යුතුයි

ලෝකයේ ජීවිතයේ මින් සාර්ථක වීමට පහසුකම් ලබා ගත යුතුයි

පංච නිවැරදිව මිද්ධ, උද්දව්‍ය, අංග පහකි.

සාධකය, දිව්‍ය, සමාධිගතව දක්වන අපට රැඳ, ශබ්ද ලබා ගැනීමට තමුන් අප එදින ගෙන් ලබාගත් කර්මයන් ඉගෙන

ලබාගත හැකිය)

(6) ඉගෙනීමේ අවශ්‍යතාව වෙනුවෙන් සියලු අප-
හසුකා ඉටුකා ගැනීමට හැකි විය යුතුයි.

ඉහත පියවරයන් නිසි ලෙස අවබෝධ කර
ගනිමින් ක්‍රියාත්මක වුවහොත් ඔබට ඉතා හොඳින්
උගත්වන විෂය කරුණු අවබෝධ කර ගැනීමේ
හැකියාව ස්ථිරවම ලැබේ. මෙහිදී ද සිත සැහැල්ලු
භාවයෙන් පවත්වා ගැනීමට පෙර කිසි පරිදිම
උත්සාහ ගත යුතුය.

මීට අමතරව ඉගෙන ගන්නා විෂය කරුණු
හොඳින් ධාරණය නොවීමට සහ අපහසුවෙන් හෝ
ධාරණය කර ගත් විෂය කරුණු පවා මතකය තුළ
අවශේෂව රඳවා ගනිමින් අවශ්‍ය විටකදී යළි ස්ම-
රණය කර ගත නොහැකි වීමට ද බලපාන හේතු
රැසකි. මෙය ද බුදු හිමියන් සංගාරව නම් බමු-
ණෙකුට දේශනා කර ඇත. සංයුක්ත නිසායේ සහ
අංශුන්තර නිසායේ “සංගාරව සුත්‍රය” මගින් මෙම
කරුණු දක්වා ඇත.

අප පංච නිවරණ ලෙස සලකන්නේ උතුම් වූ
සත්‍යාවබෝධය ලබමින් “නිවන” තමානි උත්ත-
රීතර තත්වය කරා යන ගමනේදී නිවන් මග අවු-
රන හේතු සාධක පහක් ලෙසිනි. තමුත් මේවා
නිවැරදිව වටහාගෙන පංච නිවරණයන්ගෙන් පා-
ලනය කර ගත් සිතක් ගොඩ නගා ගැනීමෙන්
ලෝකික ජීවිතයේද සාර්ථකත්වය ඇති කර ගනි-
මින් සාර්ථක ශිෂ්‍යයන් ලෙස ඉතා විධිමත් අධ්‍යා-
පනයක් ලබා ගත හැකි වේ.

පංච නිවරණ යනු කාමච්ඡන්ද, ව්‍යාපාද, චිත-
මිද්ධ, උද්දච්ච කුක්කච්චව සහ විචිකිච්චා යන
අංග පහයි. මෙහි කාමච්ඡන්ද යනු ඇස, කන,
තාසය, දිව, සම යන පංච ඉන්ද්‍රියයන් අසීමිත ලෙස
පිහිටීමට දක්වන දැඩි ආශාව හෙවත් ලෝල් බවයි.
අපට රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ සංවේදනයන්
ලබා ගැනීමට මෙම ඉන්ද්‍රිය පහ අත්‍යවශ්‍ය වේ.
තමුත් අප එදිනෙදා ජීවිතයේදී මෙම ඉන්ද්‍රියයන්-
ගෙන් ලබාගන්නා විවිධ අරමුණු ගැනම මෙතෙහි
කරමින් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය පසෙක තබා කැමති

රූප දැකීමට, ශබ්ද ඇසීමට, සුවඳ විඳීමට, රසයක්
විඳීමට, ස්පර්ශයක් ලබා ගැනීමට සිත යොදව-
මින්, ඒවා පිළිබඳවම මෙතෙහි කරමින්, වත්ත
රූප මවමින් නිතරම කාමච්ඡන්දානුගත සිතකින්
යුක්ත වේ තම එවැනි කෙනෙකුට යම් විෂය කරු-
ණක් පහසුවෙන් ධාරණය වන්නේ හෝ ධාරණය
වූ විෂය කරුණක් ස්මරණය වන්නේ හෝ තැන.

පිරිසිදු දිය බඳුනකින් තම ඡායාව පැහැදිලිව
දර්ශනය වුවද විවිධ වූ වරණ-
යන් මිශ්‍ර වී දුෂිත වූ දිය
බඳුනකින් තම ඡායාව
පැහැදිලිව දැකිය
නොහැකි වන්නාක්
මෙනි. රාශික සිතක්
ඇත්තෙකුගේ ගත
සිත ලේ ධාතුව

නිතරම කුපිත වී රත්වී පවතී. ඔවුන්ට
කායික මාතසික තීරෝගී බවක් නොමැත. එවැනි-
තකුට සැහැල්ලු මතසකින් යුතුව සාර්ථකව ජීවි-
තය ගොඩනගා ගැනීමට නොහැකි වේ.

ව්‍යාපාදය නම් සිතෙහි ඇතිවන තරහ ගතියයි.

වෛරය, චීර්ෂ්‍යාව,
ක්‍රෝධය, පළිගැ-
නීමේ චේතනාව,
අසමගිය ආදී අසු-
භවාදී සිතුවිලි
සමග සිතෙහි
තරහ ඇතිවේ.
මෙවැනි පව්වු
චේතනා එකතු වූ
සිතක් සහිත පුද්-
ගලයෙකුට ධාර-
ණය සහ ස්මරණය
නිවැරදිව නොපිහි-
ටයි. රත් වී බුබුළු
දමන දිය බඳුනකින්
පුද්ගලයෙකුට තම
පැහැදිලි ඡායාවක්
දැකිය නොහැකි-
කාක් මෙනි.

“චිතමිද්ධය” නම්
සිතෙහි ඇතිවන
අලස, උදසිත, නිදිමත ගතියයි. පරිසරයේ ඇතිවන
සියලු වෙනස්වීම් හේතු කර ගනිමින් අවිට, වෑස්ස,
උණුසුම, සීතල, කුසගින්න ආහාර වැඩියෙන් ගත්
විට ඇතිවන බුද්ධිමත ආදී විවිධ හේතූන් ඉදිරිපත්
කරමින් අලසව, උදසිතව කටයුතු කරන අයටද
ධාරණය සහ ස්මරණය නිවැරදිව නොපිහිටයි.
සෙවල බැඳුණු පාසි බැඳුණු ජලාශයකින් තම
ප්‍රතිබිම්බය පැහැදිලිව දැකිය නොහැකි ලෙසිනි.

උද්ධච්ච කුක්කච්චයෙහි උද්ධච්චය නම් සිතෙහි
ඇතිවන තොසන්සුන් කැලඹිලි ස්වභාවයයි. කුක්-
කච්චය නම් සිතෙහි හටගන්නා පසුකැවීම් ස්වභා-

වයයි. නිතර වෙනස් වන වංචල සිතක් සහිත
අතීතය, වර්තමානය, අනාගතය ගැන සිතමින් පසු
කැවෙන, අතවශ්‍ය පීඩනයක් සිතට ඇතුළු කර
ගන්නා පුද්ගලයන්ටද ධාරණය සහ ස්මරණය
නිවැරදිව නොපිහිටයි. නිතර කැලඹෙන, රළු ගසක
ජලාශයකින් තම ඡායාව පැහැදිලිව දැකිය
නොහැකි ලෙසිනි.

“විචිකිච්චාව” නම් සිතෙහි හටගන්නා කැකයයි.
අතවශ්‍ය කැකය ජීවිත විභාගය කරා රැගෙන යයි.
පවුල් සංස්ථාවක් දෙදරා යාමට ද මෙම අතවශ්‍ය
කැකය ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇත. මෙහිදී අදහස්
වන්නේ තමන් ඉගෙන ගන්නා විෂය කරුණු පිළි-
බඳව සහ ඒ සඳහා මග පෙන්වන ගුරු මව්වරුන්
ගුරු පියවරුන් පිළිබඳව සිතෙහි පවතින අතවශ්‍ය
කැකයයි.

ශිෂ්‍යයෙකුට විෂය කරුණු පිළිබඳව දැඩි විමර්-
ශනයක්, තර්කානුකූල විග්‍රහයක් අවශ්‍ය වේ.
උගත්වන දෙය එලෙසම පිළිගැනීමට බල කීරීමක්
මින් අදහස් නොකරමි, තමුත් හේතුවකින් තොරව
අතවශ්‍ය තර්ක කීරීම, කැකය තුළින් විෂයයන්
හොඳින් අවබෝධ නොවේ. මතකය තුළ හොඳින්

විෂය කරුණු තොරැදේ ස්මරණ ශක්තිය අඩාල
වේ. රොන් මඩ පිරුණු, බොරවුණු, අපවිත්‍ර වූණු
මඩ වලකින් තම ඡායාව පැහැදිලිව දැකිය
නොහැකි පරිද්දෙකි.

එම නිසා පංච නිවරණයන්ට සිතෙහි හට-
ගන්නා ඇලීම හැකි තරම් අවම කර ගත් විට ඔබට
ඉතා සාර්ථකව අධ්‍යාපනය ලබා ජීවිත ඉලක්ක
ජය ගැනීම පහසුවක් වනු ස්ථිරය.

මිලගට මම අවධානය යොමුකරන්න කැමතියි
නිදිමත ඇතිවීම සම්බන්ධව, වෛද්‍ය සම්මතයන්ට
අනුව සෑම කෙනෙකුම

ප්‍රමාණවත් නින්දක් ලබා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. මොළයේ සෛල නීඩි ලෙස වර්ධනය වීමට, මානසික නිරෝගී බවට, හෝමෝන වල ක්‍රියාකාරීත්වය ආදී රසායනික ක්‍රියාවලීන් සඳහා පිරිසිදු අත්‍යන්තර ඉන්ද්‍රිය පද්ධතියේ නීඩි අවස්ථා ක්‍රියාකාරීත්වය හොඳින් පවත්වා ගැනීමට, සාධක හා මානසික සැලැල්ල භාවය ඇති කර ගැනීමට නින්ද අත්‍යවශ්‍යයි. සාමාන්‍ය පුද්ගලයෙකුට දිනකට සැස 6 සහ 8 පමණ නින්දක් අවශ්‍ය වෙතුවා.

තමුත් සිත දියුණු කර බහාන තත්ත්වයක් ලබා ගත් උත්තමයන්ට යෝගීන්ට තමන් දියුණු කර ගත් මානසික ශක්තියේ ප්‍රමාණය අනුව ඊට වඩා අඩු නින්දාවක් ඉහත කී සැලැල්ල භාවය හා අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කර ගත හැකියි. එක දිනට නිදි වර්ජිතව පාඩම් කිරීම, මොළයට හානි කර බව විද්‍යාත්මකව සොයාගෙන තිබෙනවා. මොළයේ සෛල වර්ධනය අඩාල වීමෙන් ධාරණ ශක්තිය හා ස්මරණ ශක්තිය හීන වීම ද දරුණු මානසික ව්‍යාකූලතාවයක් දක්වා වර්ධනය වීම ද සිදු විය හැකියි. දිගින් දිගටම තද නිදිමත ගතිය යටපත් කරගෙන ඇල් දියෙන් නිතර යේදීම, දොහ ඇල් දියේ බොගෙන මහත් ආසාදයක් දරමින් පාඩම් කිරීම නිසා විවිධ රෝගාබාධ තත්ත්වයන්ට පවා ලක්විය හැකියි.

එම නිසා වඩාත්ම සුදුසු වන්නේ රාත්‍රී කාලයේ එම ප්‍රමාණවත් නින්ද ලබාගෙන ඉතිර කාලය නීඩි කාල කළමනාකරණයකින් යුතුව උපරිම ඵලදායී අයුරින් අධ්‍යයනයට යොදවා ගැනීමයි.

එදිනෙදා ජීවිතයේදී සාමාන්‍ය කටයුතු විධිමත් කර ගත යුතුයි.

නීඩි කාල කළමනාකරණය සඳහා කාලසටහන්, දින සටහන්, සති සටහන්, වාර සටහන් සමබරව පිළියෙල කර ගත යුතුයි. සියලු විෂයයන්ට සමබරව කාලයක් වෙන් කර ගත යුතුයි. එදිනෙදා ජීවිතයේදී සාමාන්‍ය කටයුතු විධිමත් කර ගත යුතුයි. එම කාල සටහන් වලට අධ්‍යයනයේදී ඇතිවන ඒකාකාරී බව මගහරවා ගැනීම සඳහා සංගීතය රස විඳීමට, ස්වභාවික පරිසරය විඳීමට, ව්‍යායාමයට, පුද්ගලික අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට, ගුප්ති මිත්‍ර ඇසුරට, ප්‍රවෘත්ති රුචිකත්වය ඇසුරින් දැනුම වර්ධනය ලැබීමට, ආගමික පරිසරයක් තුළ අධ්‍යාත්මික සාර්වකත්වය ගොඩනගා ගැනීමටද

කාලයක් වෙන් කර ගත් විට වඩාත් හොඳින් අධ්‍යාපන කාර්යය සිදු කර ගත හැකිය. අනෙක් සියල්ල නොසලකා හැර දඩ් බලපෑම් වලට හසු වී අධ්‍යාපනයට පමණක් වෙන් වන සේ කාලසටහන් සකසා ගත්තද එහි ක්‍රියාකාරීත්වය ප්‍රායෝගික යථාර්ථයක් බවට පත් නොවේ. තම තමන්ගේ අධ්‍යාපනික පරිසරය, බුද්ධි මට්ටම, පවුල් පරිසර, සමාජ පරිසර අනුව ගැසී උපරිම කාලයක් අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් වෙන් කර ගැනීමට තරම් බව බුද්ධිමත් විය යුතුය.

පාඩම් කරන විට නිදිමත ඇතිවීම වළක්වා ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයකි. මේ පිළිබඳව බුදුරජාණන් වහන්සේ මුගලන් හිමියන්ට පැවසූ දේශනාවක් "පවලායන සුත්තය" නමින් අංගුත්තර නිකායේ දක්වේ. එහි උපදෙස් නූතන අධ්‍යාපන ක්‍රමයට ගැලපෙන සේ පහත පරිදි යොදා ගත හැකිය.

- 1) පාඩම් කරන හෝ මෙනෙහි කරන විෂය කරුණු වෙනස් කිරීම (විෂයය මාරු කිරීම)
- 2) සංකීර්ණ විෂය කොටස් අතරට සරල විෂය කොටස් යොදා ගැනීම
- 3) ප්‍රශ්න කරමින් සිටි පාඩම් කරමින් ගබඳු නගා කියවීම
- 4) අන් දෙකෙන් කන් පෙළී සහ කන් සිදුරු මින් අධ්‍යාපනය කිරීම

ස්වර්ණ කර තදින් පිරිසිදු කර ඇදීම (කන් වල ස්නායු සංවර්ධනය වැඩිවීම)

- 5) අත්ලෙන් අත් පා පිරිසිදු කිරීම
- 6) අසුනින් හැසිරීම දඩ් සහ අනෙකුත් පරිසරය නිරන්තරයෙන් නිරීක්ෂණය කිරීම
- 7) විදුලි බුදුලක්, පහන් එළියක්, සරු, තරු, හිරු වැනි ආලෝක ප්‍රභවයන් දෙස යම් වේලාවක් දෙසෙත් යොමු කර සිටීම (අත්හි ස්නායු ආලෝක තරංග වලට සංවේදී වීමෙන් නිදිමත ගතිය තුරන් වේ)
- 8) තැනිට මඳක් ඉදිරියට පිටුපසට ඇවිදීම, සිරුර මෙනෙවෙමින් සරල ව්‍යායාමයක් සිදු කිරීම
- 9) වාඩි වී පාඩම් කිරීම (ප්‍රවරු වත් භාවිත කිරීම, සත්මන් කරමින් මඳක් පාඩම් කිරීම) හෝ ස්වභාවය වෙනස් කිරීම (එළිමහනට පැමිණ පරිසරයේ ව්‍යායාමය ලබමින් පාඩම් කිරීම)

දිවා කාලයේදී සහ අවේලාවේදී නිදිමත ඇතිවීමට විවිධ හේතු බලපායි.

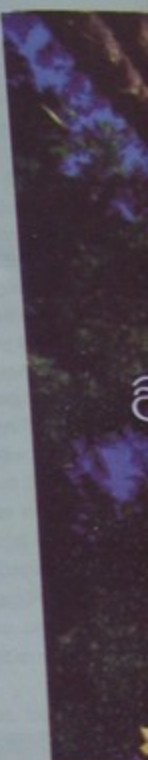
දකුණු ඇසට යොමු වී ප්‍රමාණවත් සෙවි නින්දක් ලබාගෙන අවදි වී කැටන අධ්‍යයන කටයුතු කිරීම යෝග්‍ය වේ.

දිවා කාලයේදී සහ අවේලාවේදී නිදිමත ඇතිවීමට විවිධ හේතු බලපායි. කෙළෙස් බරියා බව, අලස සහගත උදසින සිතක් ඇත්තෙකු වීම, විවිධ ස්නායු ගත රෝගී තත්ත්වයන්, ගන්නා ආහාරවල ප්‍රමාණය හා ස්වභාවය, විවිධ රෝගාබාධ සඳහා යොදා ගන්නා මානසික වල විවිධ අල්සොනොලායා හා රසායනිකයන් අඩංගු වීම යනාදී හේතු අත් නීතිපයකි.

සාර්ථක ඉගෙනුමක් සඳහා පෝෂ්‍යදායී, සමබල ආහාර ලබා ගත යුතු අතර පමණ දහ ආහාර ගැනීමත් මත් ගතිය අධික නොවන සැලැල්ල පෝෂ්‍ය ආහාර ගැනීමත් අත්‍යවශ්‍ය සාධක වේ.

ඉහත විස්තර කළ කරුණු නිවැරදිව ග්‍රහණය කර ගනිමින් ප්‍රමාණවත් නින්දක් ලබා අතර-මැදදී පැමිණෙන නිදිමත ගතිය පාලනය කර ගත යුතුය.

තමුත් නිතරම නිරාසායෙන් මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇති වේ නම් ස්නායු රෝග පිළිබඳව විශේෂ වෛද්‍යවරයෙකු තුළ වී උපදෙස් සහ ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ යයි සිතයි.

රවිත්‍ය

තල් බවේ ඇත. මෙය නිරිතට එරෙහිව එය පවුල් කෙරෙහි යත් යයි සිතට යන නම් එය බොහෝ සිදු කිරීමට බොහෝ ප්‍රමාණවත් ක්‍රියා වසර ගණනක් මෙතෙකෙකුට සාක්ෂි නොමැත් එය සතුටු කෙට රෝගියා සිතන්න. ඔහු හෝ ගැනීමට නොහැකි අවදි වූ මොහොත පිරවීම, වැඩිපිටි

වහල් බවෙන් මිදෙමුද ?

ම ම ය, මගේ ය, මගේ ආත්මය ය යන මුලාව පවතින තුරු සසර ගමන සිදුවේ. ඒ මුලාවෙන් දුරුවීමට සරල බසින් කැරෙන මග පෙන්වීමකි මේ.

**ආචාර්ය
රවිචන්ද්‍ර එල්. ඩබ්ලිව්. කොමරලයේ**

වහල් බවේ සිටීමට කිසිවෙක් කුමක් නැත. ඔබට යම් කිසි කෙනෙකුට සාක්ෂි කිරීමට සිදුවී යයි සිතන්න. සමහර විට එය පවුලේ කෙනෙක් උදෙසා නම් එතරම් වඩා යක් යයි සිතා නොදනෙකු ඇත. දෙමව්පියන්ට නම් එය බොහෝ කාලයක් වුවත් කැමැත්තෙන් සිදු කිරීමට බොහෝ අය පෙළඹේ. එය ඉතා පුණ්‍යවත්ත ක්‍රියාවක් බව තොරහසකි. තමුන් වසර ගණනක් හෝ තම ජීවිත කාලයම තවත් කෙනෙකුට සාක්ෂි කරමින් ජීවත්වීමට සිදු වුවහොත් එය සතුටට කරුණක් නොවනු ඇත.

ඔබට රෝගියෙකුට සාක්ෂි කිරීමට සිදුවූයේ යයි සිතන්න. ඔහු හෝ ඇය තනියෙන් කිසි දෙයක් කර ගැනීමට නොහැකි උත්සන්න රෝගියෙක් නම් උදේ අවදි වූ මොහොතේ පටන් මුහුණ සේදීම, හිස පිරවීම, වැසිකිළි කැසිකිළි ආදී අවශ්‍යතා වලදී ඒ

සඳහා රැගෙන යාම, උණුසුම් අවස්ථා-වලදී පවත් සැලීම, සිතල අවස්ථාවලදී උණුසුම් ඇඳුම් ඇත්දවීම, මැසි මදුරු උවදුරු වලින් ආරක්ෂා කිරීම, කුසගිනි ඇතිවන විට ආහාර ලබාදීම ආදී මෙකී හොඳි සියලුම දේ සැප-සිමට සිදුවනු ඇත. මේ සියලු දේ සඳහා ඔබට කිසිම වැටුපක් නොලැබේ. බොහෝ විට දුක්වේ-දකු විඳීමට සිදු විය හැක. තත්වය මෙලෙස තම ඔබ එයට කුමක්ද ? කිසියෙක්ම නැත. තමුන් ඔබ මුලාවට පත්වී, ඔබ දැනටත් ඔබ-ටත් නොදැන වහලෙකු වී ඇති තම තත්වය කෙසේද ? මුලාවට පත්වීම තිසා වහල් වැඩ කරන බවටත් නොදැන යෙදී සිටින්නේ එවැනි දේවල තම එය දැනගත් විට කුමක් සිතේද ?

තවත් උපමාවක් ගනිමු. ඔබට අසිති වටිනා කාරයක් තිබේ යයි සිතන්න. එය ඔබට අවශ්‍ය වන්නේ ගමන් බිමක් යාම සඳහාය. තමුන් එය

සේදීමට, පිරිසිදු කිරීමට මැලි බවක් දක්වන බව යම් කිසි මෝඩ මිනිසෙකුට එය ඔහුගේ කාරය යයි ඒත්තු ගන්වා ඔහුට එය මතාට පිරිසිදුව කැබීමට උපදෙස් දුන්නා යයි සිතමු. මේ මෝඩ මිනිසා එය තමන්ගේ කාරය යයි සිතා දිනපතා සෝදයි. පිරිසිදු කරයි. එහි යම් කිසි කාර්මික දෝෂයක් ඇත්නම් ඒවා සකස් කරයි. තමුන්

ඔබ එය ගමන් යාම සඳහා භාවිතා කරයි. අර මිනිසාගේ මුල්ව නිසා ඔහු වහලෙකු බවට පත්වී ඇත. කාරයට ඇති ආසාව නිසාත්, එය තමන්ගේ සහ මුල්ව නිසාත් ඔබ ගමන් කොට අවිර්ථය ලෙස රැගෙන එන වාහනය ඔහු ඉතා ආදරයෙන් පිරිසිදු කරයි. රැක බලා ගනියි. ඒ සඳහා ඔහු වැටුපක්ද නොලබයි. එය ගුප්තවී ජීවිතයෙන් ඔහු දුකට පත්වී වහාම ඔහුගේ වියදමෙන් එය යථා තත්ත්වයට පත් කරයි. මේ සියල්ල ඔහු කරන්නේ ඔහුගේ ඇළීමත්, මුල්වත් නිසා නේද? ඔබට සමහර විට ඔහුගේ මෝඩ කම ගැන දුකක් අනුකම්පාවක් ඇතිවිය හැක. තමන් ඔබ නොදනුවත්වම වැටී සිටින්නේ ඔහුගේ මානසිකත්වයට තම ඔබත් ආශාව සහ මුල්ව නිසා එවැනි වහල් වැඩ කරයි තම ඔබ කැමතිද? දන් අපි මඳක් සිතා

සියල්ල ඇත්ත ඇති හැටියට දුටු සර්ව-ඥානා ඥානයෙන් දැනගත් මුදුරජාණන් වහන්සේ මෙම ශරීරය ඔබේ නොවන බවත් ඔබට අයිති නැති දෙයක් බවත්, අවිද්‍යාව සහ මුල්ව නිසා එය මගේ, මගේ ආත්මය යයි වරදවා ගත් නිසා මෙසේ සිතන බවත් ක්‍රියා කරන බවත් දේශනා කරන ලද සේක.

බලමු. ඔබේ ශරීරය නිසා ඔබ කෙතරම් මහත් වෙසිද? උදේ අවදි වූ මොහොතේ පටන්, දන් ඔදවම, මුහුණ දේදීම, කැවීම, පෙවීම, ඇඳුම් ඇත්ද-වම, පිරිසිදු කිරීම, ඔබ මදුරුවන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීම, වැසිකිළි, කැසිකිළි ආදිය සඳහා ගෙන යාම, නිදිමත වන විට නිදි කරවීම, රජයේ විට පවත් දැමීම හෝ සිසිල් තැනකට ගෙන යාම ආදී මෙහි තොළ සියලුම වහල් වැඩ ඔබ මේ ශරීරයට පළ යුතුයි නේද? කිසිම මැඩවිල්ලක් නොතකා අපෙන් සියලුම වැඩ තවත්වා මේ ශරීරය ඉල්ලන සියලුම දේ ලබාදීමට ඔබ ඇප කැප වී සිටින්නවා නේද? ඒ සඳහා ඔබ කිසිම වැටුපක් නොලබන්නවා පමණක් නොව එය ලබාදෙන සියලු දුක් වේදනා ඔබ ඉවසා දරා ගත යුතු නේද? එයට අසතිපයක් වැලඳුණු විට කොතෙක් වැදගත් වැඩ රාජකාරි ජීවිතයේ ඔබට ඒ සියල්ල තවත්වා අසතිපය දුරු කර ගැනීමට මුළු තැන දිය යුතුයි නේද? මේ සියල්ල මෙසේ වන්නේ ඇයි? ශරීරය මගේ යැයි සිතීමත්, එයට ඇති ආශාවත් නිසා නේද? සියල්ල ඇත්ත ඇති හැටියට දුටු සර්වඥානා ඥානයෙන් දැනගත් මුදුර-ජාණන් වහන්සේ මෙම ශරීරය ඔබේ නොවන බවත් ඔබට අයිති නැති දෙයක් බවත්, අවිද්‍යාව සහ මුල්ව නිසා එය මගේ, මගේ ආත්මය යයි වරදවා ගත් නිසා මෙසේ සිතන බවත් ක්‍රියා කරන බවත් දේශනා කරන ලද සේක.

මෙය ඉහත සඳහන් කළ කාරය තමන්ගේ යයි සිතා මුල්ව සියලු වහල් වැඩ කරන මෝඩ මිනිසාට, ඔහු ගැන අනුකම්පාවෙන් ඇත්ත තත්ත්වය, පහද දීමක් වන්න.

තමුත් පහද දෙන්නා ගැන ශ්‍රද්ධාවක් ඇතිව එය විශ්වාස කොට ඇත්ත ඇති සැටි අවබෝධ කර ගැනීමට ඔහුට අවශ්‍යතාවයක් හෝ උත්තේජයක් ඇති නොවූයේ තම ඔහු කවද හෝ ඒ වහල් බව-යෙන් මිදේද?

එම ඇත්ත දුටුවොත් ඔහු පෙර මෙන් අතතුරු පත්වූ කාරය දුටුවොත් දුක්වේද? ඉරක් ඇඳුණු කාරය දුටුවොත් දුක්වේද? පරණ වූ සායම් සිය කාරය දුටුවොත් දුක්වේද? ලෙඩ වූ (Start නොවන) කාරය දුටු විට දුකක් ඇතිවේද?

කාරය සම්බන්ධ ඇතිවන සියලු දුකෙන් මිදීම එය මගේ යන මුල්වෙන් මිදීමත් සමග සිදුවේ. එලෙසම මේ ශරීරයේ ඇත්ත දකින්නා, ලෙඩ වීම නිසා දුක්වේද? වයසට යාම නිසා දුක්වේද? මරණය නිසා දුක්වේද? මේ සියලු දුක් පවතීන්සේ එය තමන්ගේ යන මුල්ව ඇති තෙක් පමණි. තමුත් එම මුල්වට හසුවී දුක් විඳින බව දැන දුකෙන් මිදීමේ ගත්තිය දහමක් නොඅසන නොපිළිපදින සසරේ යන සත්ත්වයාට නොලැබේ.

මෙහි ඇත්ත දුටු විට ශරීරය සම්බන්ධ සියලු දුකෙන් මිදිය හැක.

2600 සම්මුද්ධ ජයන්තිය වෙනුවෙන් දහම විමසීමට කරන ආරාධනයකි මේ!

කල

මේ

දෙය, පින්, සමයේදී අදහම පුළුල් කරගත් ඇ... ඒ අය... වකෙන්... ඇසුරක්... පැතුම්... පැවැති... බව, ව... ඉතාම... අසංවි... ටද ගැන... සතුන්... කාම මි... කෙතෙ... කාසික... පුද්ගල... බොර... අතවශ... හේද ක...

කලණ මිතුරකු නැති තැන නිවනක් නැත

ලොකීක පිවිතය සරු කර ගැනීමට මෙන්ම සකර ගමන අවසන්කර ගැනීමටද කලණ මිතුරු ඇසුරක වුවමනාව මේ ලිපියෙන් මතුකරයි

සිතා පද්මිනි ලියනගේ

මිනිස් ජීවිතයක් ලබාගෙන මෙලොව උපදින අපි මුලින්ම දෙමව්පියන්ගේ ඇසුරින් හොඳ, නරක, යහපත් දෙය, අයහපත් දෙය, පින්, පව්, හදුනාගනිමු. ඉන් පසු පාසල් සමයේදී ගුරුවරුන්ගේ ඇසුර ලබමින් තවදුරටත් දුනුම පුළුල් කර ගනිමු. පාසල් ජීවිතයේදී මිතුරන්ගේ ඇසුරට පත් වෙමු.

ඒ අය නිසා අප තුළ ඇති හොඳ සිරිත්, විරිත්, විකේන් වික ඇත් වන්නේ නම් ඒ ඇසුර යහපත් ඇසුරක් නොවේ. ඒ අයගේ ගති පැවතුම් සිතූම පැතුම අදහස් වර්ත ස්වභාවයන් නිසා අප තුළ පැවැති ගුරුධර්ම, සිල්වත් බව, කීකරු බව, සංවර බව, විකේන් වික, ඇත් විය හැකියි, සමහර විට ඉතාම ගුණ යහපත් අවංක, සංවර පුද්ගලයෙක් අසංවර, නොහිත්මුණු, දුශ්ශීල පුද්ගලයකු වන්නටද හැකියි.

සතුන් මැරීම, අත්සතු දේ නොදත්වා ගැනීම, කාම මිත්තවාරය, පුරපාතය, ආදියේ යෙදෙන කෙනෙකුගේ ඇසුර නිසා ඒ අයගේ අයහපත් කායික, වාචික, මානසික ක්‍රියාවන්ට පෙළඹෙන පුද්ගලයකු බවටද පත්විය හැකියි.

බොරු කියන, අනුන් හෙළා දකින, වැඩකට තැනි අතවගන් වචන කතා කරන, කේලාම් කියන, අනුන් හේද කරන, අයගේ ඇසුරට පත්වීමෙන් එවැනි

වචි දුෂ්චරිතයන්ට ඇබ්බැහි විය හැකිය. ඊර්ෂ්‍යාව, ගුණමතකම, කුහකකම, තණ්හාව, මාතය, ලජ්ජා තැනි බව, ආදි මනෝ දුෂ්චරිත ඇත්තවුන් හා එක්ව කටයුතු කිරීම නිසා එවැනි අයගේ අදහස් තමාගේ සිත තුළද වර්ධනය වීමට ඉඩ ඇත. මෙවැනි කාය වංක, වචි වංක, මනෝ වංක, අයගේ ඇසුරින් තමාගේ සිල්වත් බව, ප්‍රඥාව, ගුණවත් බව, ලජ්ජාශීලීබව පරිත්‍යාගශීලීබව, මෙහිඳි සහගත බව, දිනෙන් දින පිරිහී යන්නේ නම් තමා තොදනීමට කෙත් වික අපායගාමී පුද්ගලයකු වනු නොඅනුමානය. ඒට අමතරව තමාගේ ශ්‍රෝණික දියුණුව, කීර්තිය, සමාජ ගෞරවය, කෙලෙසා ගනිමින් අපකීර්තිය, පරිහානිය, සහ සමාජයෙන් ගැරහුම් ලබන කෙනෙකු බවට පත් වනු ඇත.

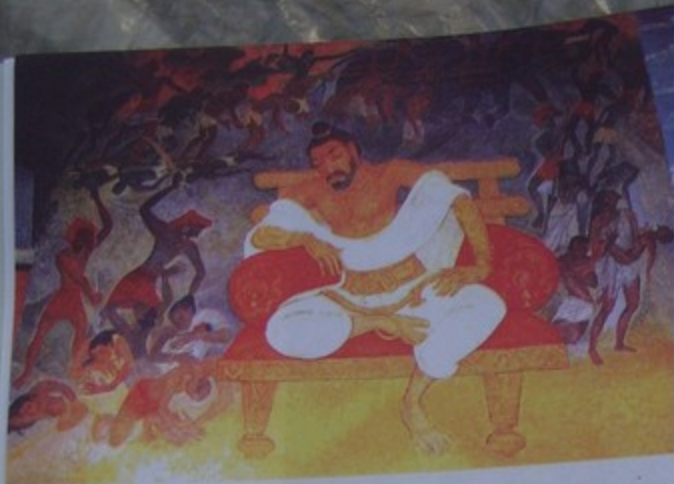
බුදු රජාණන් වහන්සේ ධර්ම පදයේ කිහිප තැනකම පාප මිත්‍ර සේවනය ගැන දේශනා කළහ.

එරටේ නායිගවිජේයා සෙයාං සද්ධ මත්තනො එක වරියං දල්හං කසිරා තත්ථ බාලේ සහායතා තමන්ට කලාණ මිත්‍රයකු ලෙස ආශ්‍රය කිරීමට තමාට වඩා ගුණවත් අයකු හෝ තමන් හා සමාන ගති ඇත්තකු හෝ තැන්-තම් පාප මිතුරන් ඇසුරු කිරීමට වඩා තනිව විසීම ශ්‍රේෂ්ඨය.

කලණ මිතුරු ඇසුර තමන් ළඟ නැති නුපත් කුසල් උපදවා ගැනීමට උපකාර වෙයි. තමන් ළඟ ඇති ගුණවත් බව, ප්‍රඥාව වැඩි දියුණු කර ගැනීමට උපකාර වෙයි. ඔහු තමා දශ කුසලයෙහි යොදවයි.

මෙලොව ජීවිතය යහපත් ආකාරයට තීරවුල්ව සාමකාමීව ගත කිරීමටත් නිවනින් සැනසීම උදා කරගනිමින් සසර දුකින් මිදීමටත් කලාණා මිත්‍රයකුගෙන් ලැබෙන උපකාරය උතුම්ය. බෞද්ධයින් වන අපට සිටින ඉහළම කලාණා මිත්‍රයින් වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේයි.

එහිසා තමන්ගේ ගති පැවතුම් හා සමාන කෙනකු හෝ ඵට වඩා උසස් ගුණ ධර්ම ඇත්තකු සමග තමන්ගේ මිත්‍රත්වයක් ගොඩනැගෙයි. තම ඵය මෙලොව පරලොව දෙකෙහිම හිත සුව පිණිස පවතින බව දැන ගත යුතුයි.

එමෙන්ම බුදුරජාණන් වහන්සේ බුද්ධ ශාසනයේ පැවැත්ම රඳා පවතින්නේ කලාණ මිත්‍ර සේවනය මත බව වදනා ඇත. සෝවාත්, සකෘද්ගාමී, අනාගාමී, අරහත් යන සතර මාර්ග, ඵලයන් සාක්ෂාත් කිරීමට කලාණ මිත්‍ර සත්පුරුෂ සේවනය ශ්‍රී සද්ධර්ම ශ්‍රවණය, නුවණින් මෙනෙහි කිරීම සහ ධර්මානු ධර්ම ප්‍රජීපත්තියෙහි යෙදීම අවශ්‍ය බව බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දුන්හ.

ලෝකික ජීවිතය අර්ථවත්ව ගත කිරීමට යහපත් ආශ්‍රය බලපෑම් කරන අතර මේ සංසාර ගමනින් නිදහස් වී නිවන් දැකීමටත් කලාණ මිත්‍ර සේවනය අත්‍යවශ්‍යය.

කලණ මිතුරු ඇසුර තමන් ලග තැනී නූපත් කුසල් උපදවා ගැනීමට උපකාර වෙයි.

තමන් ලග ඇති ගුණවත් බව, ප්‍රගුණ වැඩි දියුණු කර ගැනීමට උපකාර වෙයි. ඔහු තමා දග කුසලයෙහි යොදවයි. ශීල සම්පත්ත වීම පිණිස පංච ශීලය අව සිල් දස සිල් ආදිය ආරක්ෂා කිරීමට පොළඹවයි. නිවන් මාර්ගය පෙන්වා දෙන ධර්ම දේශනා ඇසීමට උත්තේජ කරවයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රී සද්ධර්මය කෙරෙහි ආර්ය මහා සංකර්තනය

කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව ඇති කරගැනීමට අවශ්‍ය පසුබිම සකසා දෙයි. එවැනි කෙනකු ඔබේ ඇසුරට ලැබෙයි. තම ඔබ තුළ තැනී ශ්‍රද්ධාව ඇති වෙයි. තැනී ගුණ ධර්ම සිත තුළ උපදවා ගැනීමට හැකි වෙයි. කුසල් කිරීමට ඇති මැලිකම උදහස බව දුරුවී විරූපය ඇති වෙයි. ඒ අනුව උපත් කුසල් දියුණු කර ගැනීමටත් නූපත් කුසල් උපදවා ගැනීමටත් උත්සාහයක් ගනියි. යෝනියේ මනසිකාරයෙන් යුතුව සිහිය උපදවා ගෙන පවත් වැළඳී කුසලයෙහි යෙදීමට කැමැත්තෙන් ධර්ම මාර්ගයට පැමිණෙයි. එවිට කලාණ මිත්‍ර ඇසුර නිසා නිවන් මාර්ගයට පැමිණෙන ඔහු තුළ ඇති වන්නේ සම්මා දිවයිනයි. නිවැරදි දැකීම නිසා නිවැරදි සංකල්පනා ඇති වෙයි. යහපත් චරිතයෙන් යුතු වෙයි. කයින් කෙරෙන වැරදි දේ වලින් වැළකී කය සංවර කර ගනියි. නිවැරදි මාර්ගයකින් ජීවත්වන මාර්ගය සලසා

ගනියි. ජීවිතයේ යථාර්ථය දකින ඔහු පසුත් මිදීමේ ඇති කැමැත්ත නිසා ඒ සඳහා උත්සාහ ගනියි. භාවනා මාර්ගයට පිවිසෙන ඔහුට ලෝකික ජීවිතය සැතපිලිදයකට ගත කිරීමට අවශ්‍ය මානසික පසුබිම මෙන්ම සපයා නිදහස්ව ලෝකෝත්තර සුවයෙන්ද සැතපීමට කලාණ මිත්‍ර ඇසුර නිසා හැකි වනු ඇත.

ඒ අනුව මෙලොව ජීවිතය යහපත් ආකාරයට තීරවුල්ව සාමකාමීව ගත කිරීමටත් නිවනින් සැනසීම උදා කරගනිමින් සසර දුකින් මිදීමටත් කලාණ මිත්‍රයකුගෙන් ලැබෙන උපකාරය උතුම්ය. බෞද්ධයින් වන අපට සිටින ඉහළම කලාණ මිත්‍රයින් වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේයි. ඵලයට අපට නිවන් මාර්ගය පෙන්වා දෙන ආර්යයන් වහන්සේලා අපේ හොරවැණිය කලාණ මිත්‍රයින් වහන්සේලා වන බැවින් එවැනි සාමිවි පටිපත්තිය ගුණයෙන් යුතු වූ ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ ඇසුර ලබා ගැනීමට අපි උත්සාහ කරමු.

කුම දෙකටම කලණ මිතුරු ඇසුර ලැබෙමු! ■

දින මිතුරු කරගෙන ගැටලුවලට සොයන පොත් සුවලකගේ සංවාදයකි

දළඳ සමිදු පි

ලබැදි මාල

වික දිනක පටි ඔබට ලියන්න ඵට හේතුව අප මිතුරු සමත් වන්නට සිදුවිය සම්බන්ධය මි වීවිට හේතු මාපියන් ඔහුට සඳහා යෝජනා සරසවි සම

ආරක්ෂා

උදෙසා ඔහුගේ නිවසේ දී දහසක් සුදුසුකම් කලා. මේ දාහස සත් දිනක් පුරා පුරා කීරීමට ඔහුට සිත් වුණි. එසේ කොට සත්වැනි දින මුදුරු-ණත්වහන්සේ වදන වතුරු සහ දෙසුම අසා සිටි ඔහුට සෝවාන් එලයට පත්වීමේ අතරී අවස්ථාව උද වුණි.

එක් වැද්දකුගේ විෂ පෙවූ හෙල්ලකින් මැරුම් කෑමට ඔහුට සිදු වුණි. මෙවිට මේ ගැන සහ පිරිස මුදුරුපුත් ව දැන්වුවා. "පින්වත් මහ-ණෙනි, තන්දට ඒ අවස්-ථාවෙන් බෙරෙන්තට

ඇත්තෙන් ම මාලා, අපි අපේ සිත් ගැන දන්නේ බොහොම විකසි. සිත ගැන තොගැකීමෙන් සිත මුලාවේ වූවෙකවා. සිත හයාතක වෙතවා. විකසී වෙතවා.

එක් ඒ සිත ම ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට පත් කරවන්නට අපට පුළුවන්. ඒ සඳහා විධිමත් පාලනයක් අවශ්‍ය යි. අකිකරු සිත විකසියක් බව බොහෝ අය

සිසිදු ඉඩක් තිබුණේ නැහැ. ඊට හේතුව ඔහු සසරේ කරන ලද කර්මයක් නිසා එය සිදුවීමයි. එහෙත් ඔහු සෝවාන් වූ බුද්ධ ශ්‍රාවකයෙක්. ඔහු අනිවාර්යයෙන් ම නිවන කරා යනවා. දැනටමත් ඔහු සුගති සුව විඳිනවා" යනුවෙන් කරාගතයන්වහන්සේ මේ පිළිබඳ විස්තර කලා. තවදුරටත් මේ ගාථාව දේශනා කලා.

දිසෝ දිසං යත්තං කසිරා
වේර වා පත වේරතං
මිච්ඡාපණීතං චින්තං
පාපියෝ තං තතෝ කරේ

සොරකු සොරකුට
අතතුර සදන සේ
වෙරයෙත් තවත් අයකුට
පහර දෙන ලෙසේ
සිත නොමග යන කල්හි
එහි ම පිහිට වූ කල්හි
ඒ පව්වු සිත

පව්වකු තැනීමට මුල් වේ

32

තවත් පුද්ගලයකුගේ සිතක් තමාට අවශ්‍ය වූ විට වැළඳ ගන්න. වත්, අනවශ්‍ය යැයි සිතූ විටෙක නිර්දය ලෙස පිටු දකින්නටත් හැකි යැයි අයකු කල්පනා කිරීම හරි ම හයාතක දෙයක්.

සොරෙක් තවත් සොරකුට දැරුණු දේ කරනවා. එය මගත් විනාශයක් නමැ. ඒත් ඊටත් වඩා දැරුණු යි නොමග ගිය තමාගේ ම සිත පුද්ගලයකුට කරන හානිය.

වෙරක්කාරයෙක් තමාගේ වෙරයට බඳුන් වූ පුද්ගලයාට දැරුණු දේ කරනවා. කිසිම අනුකම්-පාවක් එකතු නැහැ. එය මගත් විනාශයක් නමැ. ඒත් ඊටත් වඩා දැරුණු යි නොමග ගිය තමාගේ ම සිත පුද්ගලයකුට කරන හානිය.

වෙරක්කාරයකු හෝ සොරකු හෝ කැඩී කරන්නේ පුද්ගලයකු හෝ වස්තුව හෝ ජීවීන්ට වූ යි. ඒත් නොමග ගිය සිත අනුව ස්‍රියා කරන පුද්ගලයා අධිම පව්වු පුද්ගලයකු බවට පත් වෙතවා. මේ හේතුවෙන් මගත් දුක් කඳක් අනුභව කරන්නට සිදුවන ආකාරයේ උපත් කරා ඔහු යොමු වෙතවා.

දුක් සමත්ගේ සිත නොමග ගියි. විකර්ෂිත වේ. ඔහු තමාගේ ම සිත රචවා ගන්නවා. සුගත්විකිට තැනී වැරදි පටවන්නේ ඒ නිසයි. ඔහු සිත යටින් ඇට ආදරේ ඇති තවමත්. ඒත් ඇතුළු වැරදි සිතන්නට ඔහු ඔහුගේ සිතට බල කරනවා. සුගත්විකි කමකට තැනී එකියක් කියා සිතන්නට ඔහු ඔහුගේ ම සිතට උගන්වනවා. ඒක එක අත-කට මහා වංචාවක්. අනෙක් පැත්තෙන් සුගත්වි-කිට එය මහා පීඩාවක්.

තවත් පුද්ගලයකුගේ සිතක් තමාට අවශ්‍ය වූ විට වැළඳ ගන්නටත්. අනවශ්‍ය යැයි සිතූ විටෙක නිර්දය ලෙස පිටු දකින්නටත් හැකි යැයි අයකු කල්පනා කිරීම හරි ම හයාතක දෙයක්. සුගත්විකි ගැන මට හරි ම දුකයි. ඒත් ඊටත් වඩා සමත් ගැන දුකයි අනුකම්පාවයි. ඒකට හේතුව තමන් ම රචවන්නට උත්සාහ දරන සිතක් සමඟ වඩාත් අසරණ සමත් කියා මට සිතෙන නිසයි.

මාලා අපි අපේ සිත් වටහාගෙන රැක ගනිමු! වැදගත් ම දේ සිත් රචවා නොගැනීම යි. තෙරුවත් සරණින් යහපත ම වේවා!

මබෙ ම සාලිය

■ සකස් කළේ - ටී. ධර්මපාම
බිම්බ පදයේ වින්ත වර්ගය ඇසුරිණි

ආමන්ත

සි ය සිරුරෙන් කොටසක් දන් දී රෝගියකුට ජීවත්වීමට වරම් ලබා දුන් නූතන යුගයේ බෝසත් උතුමන් කීප දෙනකුට සවන් දීමට පසුබිසවා අපට හැකි විය. ඔබ ද මේ හඬට කන්දෙන්න.

**සෝමසිරි දෙනගම
හසන්ත වාසනා සමරසිංහ**

ආ ප මත බෝසතාණෝ දත පාරමිතාව
පුරමින් ඇඳ, ඉඳ, මඳ, ලේ, දන් දුන්න.
පාරමිතා පිරිණ්ණ පසු සමමිථ සම්බුද්ධත්-
වයට පත්වූහ. ඒ බුදුරුවාණන් වහන්සේ ගේ මත
කෝරාගත් උන් වහන්සේගේ පුත්‍රයන් වහන්සේලා
සැලැ බුද්ධ පුත්‍රයන් වහන්සේලා මරණයේ දෙර-
කඩ සිටින රෝගීන් රැක ගනිමින් අද සිය සිරුරේ
වැදගත්ම කොටස් දන් දෙති.

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය යටතේ පත්වත් උපාධි අධ්‍යාපන විද්‍යාල සහතිකය ලබාගත්තා. බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලයෙන් හාස්තපති උපාධිය ලබා ගත්තා. පළමු උපාධියෙන් පසු රාජ්‍යයෙන් ශ්‍රී සුදර්ශන මහ විවේචන ශූර් පත්-විමන් ලැබුණා. එහි 2001 - 2005 තෙක් ඉගැන්-නුවා. ඉන්පසු කටුගස්තොට නානුල විද්‍යාලේ ශූර්-වරයෙන් ලෙස සේවය කරනවා.

පරිත්‍යාගයට නැමුණු අභිසංඝ සිඨිවිලි කවරුන් අයුරු ම 2006 වසර එක් දිනක සියලුම ගස්-ලැන්හි ශ්‍රී සංඝබෝධි විහාරයට ගියා. එහිදී උඩ-වැන්නේ ශ්‍රී සුදර්ශනාරාමයේ විහාරාධිපති හිමි මුණ්ණුගුණ. තමන් වහන්සේගේ ඉතා හිතවත් මහත්මියගේ ප්‍රචල වතුගඩු රෝගයකින් පෙළෙන බවත් වතුගඩුවක් පරිත්‍යාග කිරීමට කැමැති අයෙක් කොයාදෙන ලෙසත් විහාරාධිපති හිමි මට කීවා. මම එක හෙලාම එයට කැමැත්ත පළ කළා. ඒ හිමි මෙයින් වහාම අදහස් කළාටත් කියා ඇති අතර ඔහු අනුමැතිය මා වෙත පැමිණියා. මම මහ-නුවර මහ රෝහලේ වතුගඩු ඒකකයට ගොස් වතුගඩුව පරිත්‍යාග කිරීමට සූදානම් බව කීවා. වතුගඩු රෝගියා දියවැඩියාවෙන් පෙළෙන අයෙක් නිසා මෙම කටයුත්තට සියල්ලුරුවට යා සුදු බව දන්වූ නිසා මම කොපමණ සියල්ලුරුවට ගොස් වතුගඩුව පරිත්‍යාග කළා. මෙය සිදු වූයේ 2006. 05. 23 දිනයි.

මම මෙම පරිත්‍යාගය යටතේ විදින්නේ කීව නොහැකි තරම් සතුටක්. මගේ හිතට පුදුමාකාර පැකැල්ලුවක් දුනෙන්නවා. මා නිසා මේ මිනිසුන් කවත් අයෙක් ජීවත් වෙනවා යන හැඟීම එන විට මගේ සිත සතුටින් පිරී ඉඳිල් යනවා. තමනට ජීවත් වෙන්න එක් අවය-වයක් ප්‍රමාණවත් නම් ජීව පරිහානි සියලු අවයව පරිත්‍යාග කළ සුභය යන්න මගේ මතයයි. මගේ වතුගඩුව ලබාගත් අය තවම ඉතා නිරෝ-ගීට ජීවත් වෙනවා. මට ද කීසිදු ශාරීරික අපහ-සුවක් නැහැ. එදවස් වඩා නිරෝගීව සිටිනවා. එබැවින් මම පිංවත් මම සැමගෙන් ඉල්ලන්නේ කීසිදු බියක් නොමැතිව සසර ගමන කෙටිකර ගැනීම පිණිස තවත් අපරණ රෝගියෙක් ජීවත් කරවීම පිණිස වතුගඩුවක් පරිත්‍යාග කරන ලෙසයි.

හාරිස්පත්තුවේ මාපා මඩුල්ලේ සේනානන්ද හිමියෝ නීත්තපරිප්පු සුදර්ශනාරාම මහ විහා-රයේ විහාරාධිකාරීන් වහන්සේ ය. ඒ ස් ගැවිඳිල් ලත්වහන්සේට අපි දැන් සවන් දෙමු.

මම පවුලේ එකම දරුවා. තාත්තා අමිමා ඉතා ධාර්මිකයි. තාත්තා මට වයස අවුරුදු 07 දී මිය ගියා. අමිමා, ආත්මමිමා, මම මහත් උකස් හද-වඩා ගත්තා. ඉහෙකුම සඳහා ක්‍රියාවේලි පිරිමි මහා විදුහලට ගියා.

ගිණ ජීවිතයම බෞද්ධ ආගමික සිරිත් විරිත් වලින් පිරිසිසි කිවුණේ. අත්-

■ අමිලසිරි හිමි

ආගම හොඳින් ඉගෙන ගත් විට හිතියනට කරන උදව් උපකාර පිහිට වීම් බර්මානුකූලව කළ හැකි බවද මට වැටහුණා.

තමා සමග සිල් ගත්තා. නොකඩවාම පාසලේ බෞද්ධ කාමරය මට භාරකොට තිබුණා. විදුහල්-පති නියමය පරිදි ළමයින්ට බුද්ධ ධර්මය කියා දුන්නා. 500 ක් පමණ සිසුන් උදේ පන්සිල්වල පිහිටුවීම මට භාර වුණා. එවකට උප ශූර්ව-රයෙන් ලෙස සිටි වර්-තමානයේ කටුගස්-තොට අධ්‍යාපන කාර්-යාලයේ බෞද්ධ ශූර් උපදේශක වරසිංහ මහතා බෞද්ධ ධර්ම මාර්ගයේ මාව යැවී-මට මහත් සේ අනුබල දුන්නා. 1996 වසරේදී මම උසස් ලෙස අ. පො. ස. සාමාන්‍ය පෙළින් සමත් වුණා. ඉන්පසු මට මහණ

වෙන්කම් හිතුණා. මේ සිඨිවිලිල එකවිටම ඉති-බුටත් නොවේ. මගේ ගෞරව පරිසරය ගත් විට ආ-ආත්මමිමා ආගමට මහත් ලැදි අය වූ නිසා මම සිත දහමට තදින් බැටී තිබුණා. කුඩා අවධියේ සිටම යහපත් හිතකින් වහන්සේ ලාගේ ඉසුරු මා සිවුරට ආදරය කළා. පන්සලට යන කලී එය පන්සලේ කායක හිමියන් ලගට පැමිණෙන කලී බොහෝ අය කියන දුක්ගැහවිලි මගේ ස්වයං පැවිදි ජීවිතය කොතරම් යහපත් ද පැවිදිවීමේ දුක් ගැහැට වලට පත්වන අයට පිහිට වන්නට ඇත්තම් කොතරම් හොඳ ද කියා මට හිතැණ ආගම හොඳින් ඉගෙන ගත් විට හිතියනට කරන උදව් උපකාර පිහිට වීම් බර්මානුකූලව කළ හැකි බවද මට වැටහුණා. ඉතින් හොඳ අවබෝධය-කින්ම මම මහණ වුණා. මම මහණ වුණේ දේශ කීර්ති සාම විනිසුරු කුරුමමහ තැනැත්තා ස්ථිවිරයන් වහන්සේ ලගයි. ශූරු හාමුදුරුවන්ගේ මහ පෙත්විම අනුව මම ජේරාදෙණිය ආශාලා-කාර ජාත්‍යන්තර හින්සු අධ්‍යාපන ආයතනයේ ධර්මය හදාරා අතර එතැන දී ප්‍රාචීන විභාගයේ සමත් වුණා. ලොකු හාමුදුරුවන්ගේ අපහි-තත්ත්වය නිසා වැඩිදුර අධ්‍යාපනය ලැබුවේ තම මම පරිත්‍යාගයට ඉතා කැමැති හිමි තමන්. යන්-තම් යැපෙන්නට තිබුණොත් මට ඇති.

එක්තරා දවසක විවාහක කාන්තාවක් මගේ ලොකු හාමුදුරුවන් අභියසට පැමිණ වැද වැට හඩමින් සිය ස්වාමි පුරුෂයා වතුගඩු රෝගියෙක් බවත් රෝගය අසාධ්‍ය බවත් වතුගඩුවක් බද්ධ නොකළහොත් ඔහුගේ මරණය ඒකය බවත් තම හිමි ගැනත් දැරුවත් 4 දෙනා ගැනත් අනුකම්පාකර එක් වතුගඩුවක් පරිත්‍යාග කරන ලෙසත් අයැද සිටියා. මහත් අනුමි-පාවෙන් ඇලී ගිය මගේ ලොකු හාමුදුරුවෝ මගේ දුටු යනුවෙන් අමතමින් තමා එයට ඉහ සිටින්න කැමැති බවත් එහෙත් තමා දියවැඩිය රෝගියෙක් නිසා ප්‍රශ්නයක් පැනගෙන බවත් පැවසුවා. ඉන් දැඩි කම්පාවට පත් මාගේ මහන්සේ හඩමින් පන්සලෙන් නික්ම ගියා.

මේ දසුන දුටු මගේ හදවත දැඩිව කම්පා වුණා.

මම එක්කෙනෙක් යටතේ පියා. මට දෙනෙක් (පියාගේ පවුලටම මහත් මගේ වතුගඩුවක් අත්කර දෙනවා) යෙතත් සලකා ගත යුතුය. බිරිඳට ස්-නිසා මගේ වතු-ජීවත් වීම මට මෙතරම් සතුටු-සිත වතුගඩුව වි-තොරකන්නට දෙනෙත් වතු-මට තියෙන ආ-රුවෝ අතමැති හිතවතුන් තදී-දීමෙන් මම ම-රුවෝ බලාග-පත්සල පාරේ ගරුරයෙන් ඉ-මේ ලෙස මා ගැසුණා. මින් නොසැල-නිසා පන්සලේ ලට ගොස් කළා. එය දත් නොවූ විදු ස-රුදු 07 දී අමිමාගේ විත් වතුගඩුව දත් කුගේ පියෙක් බිරිඳට මේ මගේ සතුට බව පත්සල තස් මවිතය සිමෙන් සැල-කෙනෙත් ල-සැලසුවා. අ-සලමින් සස-සුනා වේවායි වතුගඩුව ගෙවීමට අ-ආබාධයක්

සමහර අය නොයෙක් තර්ක ඉදිරිපත් කරමින් වකුගඩු දන්දීමට අකුල් හෙළනවා. එය මහා පාපයක්. යමෙක් පිංකරන්න යන විට එයට අකුල් හෙළීම තරම් අසත්පුරුෂ වැඩක් තවත් නැහැ.

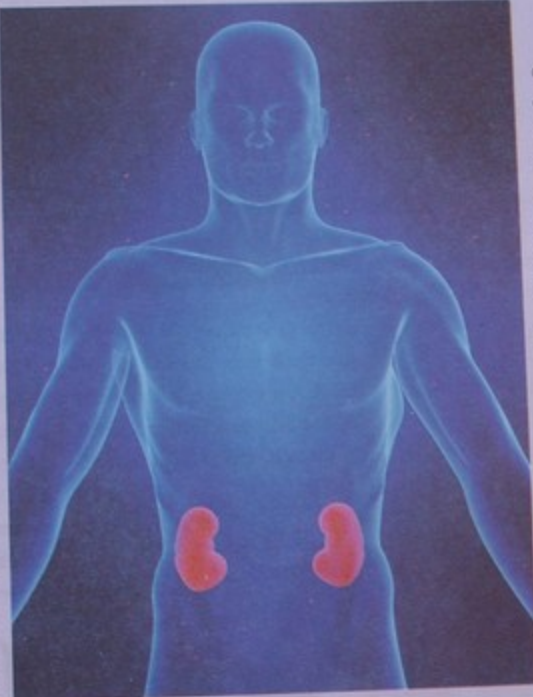

■ තරු ඩිමි

මම එක්කෙනෙක් පමණයි. ඉතින් මේ කාරණය යටතේ පියා, මව්, දරුවෝ හතරදෙනා - 06 දෙනෙක් (පියාගේ ජීවිතයත්) රැකෙනවා. මුළු පවුලටම මගත් සෙනෙක් සැලසෙනවා. ඉතින් මම මගේ වකුගඩුවක් දත් දී මේ පවුලට ගාත්තියක් අත්කර දෙනවා. ඉන් මගේ සසර ගමනට ද සෙනෙක් සලසා ගන්නවා. දරුවෝ හතර දෙනෙකුට පියා, බිරිඳට ස්වාමී පුරුෂයා තවදුරටත් ලැබීම නිසා මගේ වකුගඩුවකින් කෙනෙක් මේ මිහිපිට ජීවත් වීමට මොනතරම් සතුටක් ද? අනේ මෙතරම් සතුටක් මට තවත් නැහැ. මගේ සිත වකුගඩුවක් පරිත්‍යාග කරන්නට පොරකන්නට වුණි. මම වකුගඩුවක් දත් දෙන්නට කැමැති බව ප්‍රකාශ කලා. එයට මට තීරණය ආදරය නිසාම ලොකු හාමුදු-රුවෝ අකමැති වුණි. අම්මා, ඇතිවරු හිතවතුන් තදින් විරෝධ වුණි. වකුගඩුවක් දීමෙන් මම ඔත්පල වෙයි, තායක හාමුදු-රුවෝ බලාගන්න කෙනෙක් තැනිවෙයි. පත්සල පාවිච්චිය. මම ලෙඩෙක් වෙයි. මගේ ශරීරයෙන් දුගඳක් හමන්නට පටන් ගනිමි. මේ ලෙස මා ඉදිරියේ විරෝධතා ගොඩ ගැසුණි.

මින් නොසැලවී මම වාර්තාවක යන බව කියා පත්සලින් නික්ම මහනුවර මහ රෝග-ලට ගොස් මගේ වකුගඩුවක් පරිත්‍යාග කලා. එය දන්දුන් සැණින් මගේ සිතට පෙර හොඳු විරූ සතුටක් ඇති වුණි. වයස අවු-රුදු 07 දී තාත්තා අභිමිච්ඡා කළින් මමත් අම්මාත් විත්ද දුක් මට සිහිවුණි. ඉතින් වකුගඩුව දන්දීම තුළින් දරුවන් 04 දෙන-කුගේ පියෙක් ජීවත් වීම දරුවනට මෙන්ම බිරිඳට මොන තරම් සතුටක් ද. භාග්‍යයක් ද මගේ සතුට නිමක් නැත. මම වකුගඩුවක් දන්දුන් බව පත්සලට සැලවීමත් සමග දයකයින් මහ-තයේ මව්ගෙට පත්වුණි. අම්මට මෙය ඉතා ඉව-සිමෙන් සැලකල යුතු බව සිතූ මම මගේ මාමා කෙනෙක් ලවා එය ධර්මානුකූලව මටට දන්වීමට සැලසුවා. අම්මා පත්සලට විත් මට වැද කදුරු සලමින් සසර වසන තුරු පොඩි හාමුදුරුවෝ මට ප්‍රකා වේවායි කියා ප්‍රාර්ථනා කලා.

වකුගඩුව දන් දීමෙන් අතතුරුව වර්ෂ 10 ක් ගෙවීමට ආසන්නව ඇතත් තවම මට කිසිදු ආබාධයක් නැත. එයට ප්‍රධානම හේතුව සි-
 ප්‍රවණතාව නිසා යයි මට හිතෙනවා. මේ පරි-
 යසයක් මම හිතෙන්නට බලාපොරොත්තු වන්නේ
 නැත. වකුගඩුව ලබාගත් මහත්මයා දුකට ඉතා
 නීරෝගීව සිටින බව ප්‍රකාශ කරන්නේ අපමණ
 සතුටින්. මගේ පරිත්‍යාගයෙන් මිහිසර තුළ සැත-
 පෙන්නට ගිය කෙනෙක් සිය බිරිඳ ට දරුවනට
 සැතපුම දෙමින් ජීවත්වීම තුළින් මා ලබාගත් පිං-
 මහිමය මට නිර්වාණය අවබෝධ කිරීමටම

හේතුවාසනා වේවා කියායි මම නිතරම හිතන්නේ. මට හිතෙනවා මස් දරුවක් දරුවක් ගානේ දත් දෙන්න. මට වකුගඩු 03 ක් තිබුණිනම් ඉන් 02 ක් දත් දෙනවා.

සමහර අය නොයෙක් තර්ක ඉදිරිපත් කරමින් වකුගඩු දන්දීමට අකුල් හෙළනවා. එය මහා පාප-යක්. යමෙක් පිංකරන්න යන විට එයට අකුල් හෙළීම තරම් අසත්පුරුෂ වැඩක් තවත් නැහැ. වකුගඩුවක් දත් දුන් කෙනෙක් ලෙස මම සැම-ගෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ එසේ දන්දීමට යමෙක් පෙළඹෙන අවස්ථාවකදී එයට අකුල් නොහෙළන

ලෙසයි. මහ තොළවට පස් වි යන මේ සිරුරෙන් යම් කොටසක්

දන්දීමට අවස්ථාවක් සලසා ගන්නා සැවිත්ම සසර ගින්න නිවාගන්නා කෙනෙක්.

වැරදිලගම, යහලුකන්න, ජයසිරිගම, විත්ත විවේකාරාමයේ ධම්මානන්ද සිල්ලැණියෝ ද වතු-ගඩු දන්දුන් බෝසත් පිරිසට එක්වෙති.

අපි එතුමියට ද සවන් දෙමු.

මගේ ගම ගල්ගමුව අතරගල්ල, තාත්තා ගොවියෙක්. පවුලේ ගැහැනු ළමයි හතර දෙනෙයි. පිරිමි ළමයි එක්කෙනෙයි. මම කුඩා කල සිටම දහමට ඉතා ලැදියි. අවුරුදු 07 සිටම මම අම්මා සමග සිල් ගන්න ගියා. ප්‍රථමයෙන් මම පාසල් ගියේ අතරගල්ල කහිටු විදුහලටයි. පසුව මහව මධ්‍ය මහා විදුහලට ගියා. සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය එක්-වර වැඩ 8 ක්ම සමත් වුණි. සම්මාන 4 ක් තිබුණි. උසස් පෙළ කල් නැහැ. මේ වන විට මට මහණ වෙන්න තදබල ආගමක් ඇතිවෙලා තිබුණි. මහණ වෙන්න අවසර ඉල්ලුවත් තාත්තා ඊට ඉඩ දුන්නේ නැහැ. මම දිගටම සමාජ වැඩ. දහම් පාසලේ ඉගැන්වීම් වැඩ කලා. බණ්ඩාර සැහෙන්න කියෙව්වා. තාත්තා තමයි පොත් සොයා දුන්නේ. බුදුස-රණ පත්‍රය නිතර කියෙව්වා. බුදුසරණ පත්‍රයේ දන්වීමක් පළ කරල තිබුණි "තවි-ගල්" ආරණ්‍යයට උපාසිකාවක් බඳවා ගන්නා බවට. මම ගෙදරට ගොරා ඉල්ලුම්-පතක් යැව්වා. මට කැඳවීමක් ලැබුණි. අම්මා තාත්තා ඇතිවරුන්ගේ ආසිරිවරුය මැද මම තවිගල්ට ගියා. උපාසිකාවක් වුණි. එහි මාස 4 ක් ගිටිය මම බොදු ගුණ කවි ලියන්න හරි ආයයි. මේ එක කවියක්.

කිතුල් රැන් වැනි කොන්ඩය කපා ගෙලා අතිගත දුක අතක කීලකුණු මෙතෙහි කලා සැරසී කහවනින් ගිහිගෙට හොවි මුලා ගන්නා මෙතෙහි රුව යාමට නිවන බලා මාස 4 කින් පසුව මාවතල්ලේ "තාසිකා-රාමයේ" සැවිදි උතා. එවිට වයස අවුරුදු 30 යි. 1990 දී එතැනින් අම්මාගේ "නියම කන්ද" නාමක මධ්‍යස්ථානයට

■ සේනානන්ද හිමි

ගියා. අවුරුදු 16 ක් සිට මා 'භි' ව න' තේ' වැරැල්ල ගම.

කුඩා කල සිටම නිර්මාණ ආකාර අනුභව කළ මම දන්දීම කෙරේ දක්වුයේ මගේ ලැදියාවක්. ගර්භයේ දන්දෙන්නට ඇත්නම් කියාද හොයෙත් වට ගිණුනා. එක් අවස්ථාවක අසම් වෛද්‍යවරයෙකුට මා පැවසුවේ මගේ ඇසක් ගෙන අද කෙනෙකුට සවිකරන ලෙසයි. වෛද්‍යවරයා එය ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර මරණීය පසු එය කළ හැකි දෙයක් බවයි කීවේ. එවිට මා කියා සිටියේ ජීවත්ව සිටින විට එය මට අනෙක් ඇසක් බලබලා සතුටු-වන්න එක් ඇසක් ගලවා සවි කරන ලෙසටයි. එනමුදු එය ඉටුටුයේ නැත. වකුගඩුවක් දන්දීමේ ආගාවෙන් මා වෙළු ගියා. අමත්පොල එක් දරියක් වකුගඩු රෝගයකින් පෙළන වග මට ආරංචි වුණා. මම වහාම එහි ගොස් වකුගඩුවක් දන්දෙන්න කැමැති බව ප්‍රකාශ කළා. දරියගේ පවුලේ අය සතුටින් ඉපිළ ගියා.

මම මහනුවර මහ රෝහලේ වකුගඩු ඒකකයට ගොස් මේ පුවත කීවා. මගේ වකුගඩු 0.2 ක් එකක් අනෙකට වඩා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන බව වෛද්‍යවරයා කීවා. ගත යුත්තේ එය නිසා එසේ කළහොත් මට අතිකතර විය හැකි බවත් කීවා. මම බැලපත්ව ඉල්ලා සිටියේ ඒ හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන වකුගඩුව දරියට සවි කරන ලෙසය. මට කුමක්වුවත් කමක් නැ යනුවෙන් ද කීවා. වෛද්‍යවරයා එයට කැමැති හොඳු අතර දුර්වල වකුගඩුව ඉන් මුදාගන්න ක්‍රමවේදය ද මට කියා දුන්නා. ඒ අනුව කට වූ නැ. කළ මම දරියට මගේ වකුගඩුවක් තිබුණ කළා.

වකුගඩුවක් තිබුණ කිරීම තුළින් මම විදින්නේ අභ්‍යන්තර නිරාමිස සතුටක්. රෝගාබාධ කිසිත් මට නැහැ. මේ අත්ත-වයේ කරගත් ඉහළම පින එයයි. මතක් වන වාරයක් පාසා සතුටමයි සිතට එන්නේ.

සමහරු මේ දකයට

වකුගඩුවක් තිබුණ කිරීම තුළින් මම විදින්නේ අභ්‍යන්තර නිරාමිස සතුටක්. රෝගාබාධ කිසිත් මට නැහැ. මේ අත්තවයේ කරගත් ඉහළම පින එයයි. මතක් වන වාරයක් පාසා සතුටමයි සිතට එන්නේ.

බයයි. මහ පොළවට පස්වෙලා යන මේ ඉන්ද්‍රිය දන්දීම තුළින් අත් අයෙක් ජීවත් කරවීම මොනතරම් කුසලයක් ද හිතල බලන්න.

වකුගඩුවක් දන් දී තවත් වටිනා මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් බෙරගත් උතුම් හිමි තමන් අපට හමු විය. ඒ යක් බෙරගත් වැල්ලට අමිලසිරි වැඩිහිටි ගිලන් පොල්ගහවෙල වැල්ලට අමිලසිරි වැඩිහිටි ගිලන් තිසු කිව්‍යයේ නිර්මාතෘ හිමිපාණේ ය.

දැනට නිසගත්වන වියේ පසුවන උත්වහන්සේ ඇමිලිපිටියේ මෝදරවානේ අමිලසිරි හිමිපාණේ ය. කුඩා කාලයේ අධ්‍යාපනය ලබා ඇත්තේ මෝදරවාන මහා විද්‍යාලයෙනි. ඉන් පසුව පැවිදි ජීවිතයට ඇතුළු කළ ඔහු 1982 නොවැම්බර් මස 21 වන

දින හෝමාගම දමුපේ ශ්‍රී බෝධිවර්ධනාරාමයේ දී පැවිදි බිමට පත් විය. පත්-නිව්විස විද්‍යාලංකාර ඒ ර වෙ න ට ත්. තංගල්ල ශ්‍රී සුමංගල පිරිවෙනටත් ඇතුළු වූ උත්වහන්සේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය ලැබූ. සියම් මහා නිකායේ කැලණි පාර්ශ්වයට සම්බන්ධව උපසම්පද භාවයට පත් වීමෙන් සිය ගමන් මග වඩා ශක්තිමත් කර ගත්හ. උත්වහන්සේ සිය වකුගඩුව දන්දීම පිළිබඳව අපට මෙසේ කැරුණු දැක්වූහ.

දානය කියන්නේ උතුම් පාරමිතාවක්. මම පුළුවන් තරම් මං සතු දේ දුන් දීමෙන් සතුටු වෙනවා.

“දන්දීම ගැන කුඩා කල පටන් ම මගේ හිතේ නිවුණේ ලොකු කැමැත්තක්. මේ කැමැත්ත නිසා ම

මම වකුගඩුවක් දන් දිය යුතු යැයි අදහස් කළා. සඳහා මම ලියාපදිංචි වුණා. මට වකුගඩුව දන්දෙන්න තිබුණේ මගත් බලාපොරොත්තුවක්. දන්දෙනෙකුට වරින් වර මගේ වකුගඩුව දන්දීම සඳහා පරීක්ෂා කරගෙන ගියා. තමුත් ඒ අය ඒ අතරදීම මිය ගියා. මේ නිසා ඒ වෙනුවෙන් මට අවුරුදු හයක පමණ කාලයක් බලා සිටින්නට වුණා. ඒලගට මිගමුවේ විසි හතර කැවිලි කතෝලික ගැහැනු ළමයෙකුට මගේ වකුගඩුව බද්ධ කිරීමට තීරණය වුණා. ඒ වකුගඩුව බද්ධ කිරීමේ කැත්තම සිද්ධ වුණේ ඉන්දියාවේ සෙඩ් කෝමස් රෝහලේ 2006 මාර්තු මස 11 වනදා.

වකුගඩුව දන්දීමෙන් පසු තත්ත්වය ගැන විමසූ අපට උත්වහන්සේ මෙම කැරුණු අනුබ-රණය කළා.

“වකුගඩුව දන්දීමෙන් පසුව හරි කටුක වේදනාවක් වීන්ද, ගලා සර්-

යෙන් දවස් තුනකට පසුව මගේ වකුගඩුව ලබා කැරුණිය මා ඉදිරියෙන් ඇවිදිනවා දන්නා. මං ඇවිදින්නේ මා නිසානේ කියා හිතන කොට තිස් ලොකු සතුටක් ඇතිවුණා. දුන් තම් මට කෙස්ස හොඳයි. ඒ දන් දීම ගැන හිතේ තිබෙන්නේ ලොකු සතුටක්.”

“දානය කියන්නේ උතුම් පාරමිතාවක්. මම පුළුවන් තරම් මං සතු දේ දන් දීමෙන් සතුටු වෙනවා. දැනට වාර නිස් තුනක දී ලේ දන් දී තිබෙනවා. අත්මාවේ කොටසකුත් දන් දීම බලාපොරොත්තුව වෙනවා.” ■

■ විශේෂ රඳවිය
මහනුවර මහ රෝහලේ වකුගඩු බද්ධ කිරීමේ ඒකකයේ සේවය විශේෂඥ ඥාණ වෛද්‍ය පී. කේ. හරිස්වර්ණ මහාචාර්ය සහ මහනුවර මහ රෝහලේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය නිලධාරී ඉන් විජේසිංහ මහතරි

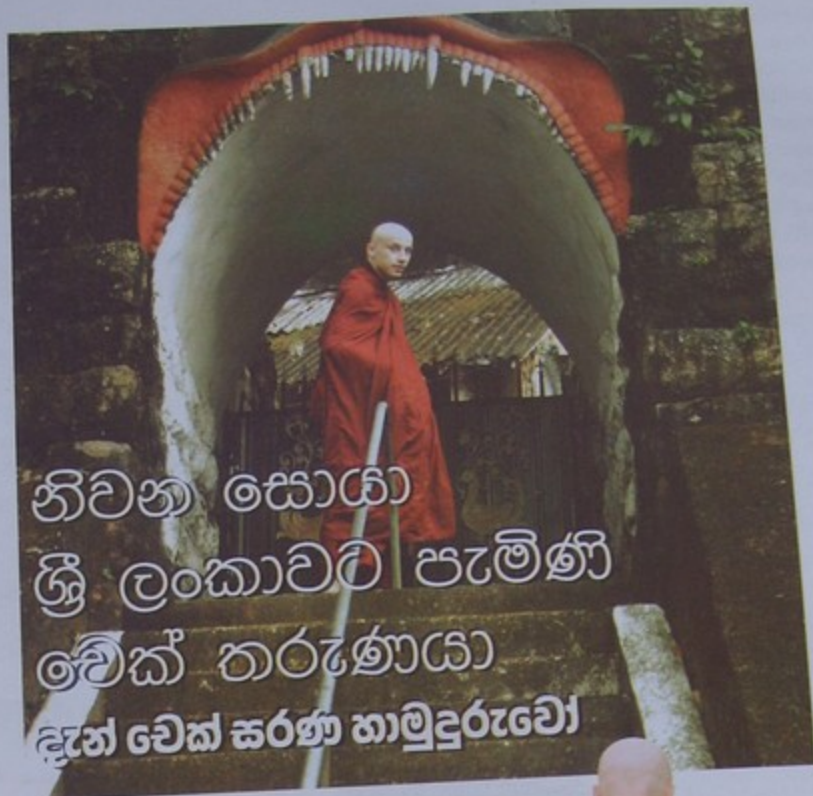
කර්

මා

ම කරුණිය ගොස් දින සිටිණි. 'ජීවිතය වට මගේ එවිට මගේ අතාර විය හේත් හො ඉපදුණේ උකයේ මි-තට හො

හා

නිවන සොයා ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි චේක් තරුණියා දැන් වෙස්ස කරනු නැමුදුරුවෝ

කි මහෝගී රටක උපන් ඔහුට පිවිතයේ අරුත වැටහුණේ බුදු දහම නිසා ය. ඔහු බුදු දහම සොයා සියලු සම්පත් අතර ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියේ ය ඒ අභිනික්මනේ කතාවයි මේ.

දෙහගම සිරවර්ධන

මා යා ඇගේ නම ය. ඔහු හොත්තා ය. වෙස්ස ජනරජයේ පිල්සන් නුවර රුමන් මහරුණිය ඇය. තවට නිවාසයක පදිංචියට ගොස් දින කීපයකට පසු හොත්තාට මෙසේ සිතීණි.

ජීවිතය අතීතයයි. මරණය තීයතයි. සමහර විට මගේ දස අත පය මට අභිමිච්ඡා ගියා හැකියි. එවිට මගේ මායා, මා නිසා ඇයට ලැබෙන දරුවන් අතර විය හැකියි. ජීවිතය අතීතයයි. ජීවිතය පමණක් නොවේ සියලුම දේ අතීතයයි. මා මිනිසකුට ඉපදුණේ ඇගේ සොත්දරයක තරඹමින් සිටි දුකසේ මිය යන්නට නොවේ. යළි සසරට වැටෙන්නට නොවේ. මා නික්මිය යුතුයි. මේ කාම ලෝක-

යෙන් නික්මිය යුතුයි. හොත්තා අභිනික්මන් කළේ ය.

ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියේ ය. බුදු දහම - භාවනාව ඉගෙන පැවිදි වූයේ ය.

අද උත්චහන්යේ වෙස්ස සරණ ගිමිය.

හෝමාගමට නුදුරු මිගොඩ ගමේ සෑම උදුසනකම පිටුසිගා වඩන ඒ විසිතුන් හැවිරිදි හික්කුන් වහන්සේ අපට දක්නට ලැබිණි.

එක් සැන්දුවක කුරුගල ශ්‍රී ගෞලන්තාරාම ගල් ලෙන් විහාර ගමයේ දී අපි උත්චහන්යේ ගමු වූයෙමු. සසර ජය ගැනීම සඳහා කැපවුණු උත්චහන්යේ ගේ කතා පුවතට අපි සවන් දුනෙමු.

වෙස්ස ජනරජයේ පිල්සන් නුවර දී 1987 පෙබරවාරි 27 වැනි දා හොත්තා උපන්නේ ය. ඔහුගේ පියා ඉවන්, හොත්තා විද්‍යා ආචාර්යවරයෙකි. නිදහස් මත දරන්නෙකි. තුන් හැවිරිදි හොත්තා ගෙදරින් පලා ගියේ ය. දෙදිනකට පසු ඔහු රේල්

පාරේ වැසීර සිටිය දී මාවියතට ගසුවිය. ඇයි එහෙම කළේ? හොත්තාට දීමට පිළිතුරක් නොතිබිණි.

හොත්තාගේ පස්වැනි උපන් දිනය ගෙවී දින කීපයකින් ඔහුගේ මව මිය ගියා ය. හොත්තා ආවිච්ඡාමාගේ අතේ එල්ලුණේ ය. රාත්‍රි කාලයේ පියා සමග තීද්‍ර ගත්තේ ය. ප්‍රාථමික විදුහලේ පස් වසරක් ද, මහ විදුහලේ අට වසරක් ද ඔහු ඉගෙනීමේ යෙදුණේ ය.

පියාටත්, ආවිච්ඡාමාටත් ආගමක් තිබුණේ නැත. වෙස්ස රජයේ සියයට හැටක් ජනතා ආගම ප්‍රති-සෞභ කළහ. අතෙක් පිරිස ක්‍රිස්තියානි ආගම ඇදවූහ. ඔවුහු ද දිනෙන් දින දෙවියන්ගත් ඇත් වූහ. හොත්තා ගේ මහ විදුහල පාලනය වූයේ කතෝලික සභාවෙනි. එහෙත් ශිෂ්‍යයන්ට ආගමික බලපෑමක් සිදු වූයේ නැත. ඔහු එහි උස් පෙළ විෂය සඳහා තෝරාගත් වෙස්ස බස, ඉතිහාසය, මානව විද්‍යාව, ඉංග්‍රීසි භාෂාව යන ප්‍රධාන විෂයන් හතරට අමතරව සමය අධ්‍යයනය ද තෝරා ගත්තේ ය. සමය අධ්‍යයනයට ක්‍රිස්තියානි.

වෙත් බඩින් ලියැවුණු බොද්ධ පොත් කීපයක් ගොඩනගා
ලැබිණ. ඉදිරිවිට ඇත, දිබ්බකන්ඩු ඇත, දිබ්බකේත ඇත, පර-
චන්ත වර්තන ඇත, ප්‍රබ්බතේවානානුස්සම් ඇත, උපව්වා ගම්මි
ඇත ඔහු එක් බොද්ධ පොතකින් දුටුවේ ය.
අයසේ - වතුරේ ගමන් කිරීමට.

ඔහු පසලොස්වන
විශේෂ සිට නිර්වාණ
ආභාරවලින් යැපෙන්නෙක් විය.
ඔහුගේ සිත අහිංසාවෙන් පිරි
තිබිණ. මිනිසාට මෙන්ම අනෙක්
සතුන්ට ද ලෝකය අයිතියි.
සතකු මැරීම, මැරූ සතකුගේ
මස් කෑම හිංසාවට අනුබල
දීමක්. ඔහු සිතුවේ ය. බොරු
කීම, සොරකම් කිරීම,
වැරැදි කාම හැසිරීම,
මත්පැන් පානය ඔහුගේ
ජීවිතයට සම්බන්ධ
වූයේ නැත.

ඉන්ද්‍රාල පිළිබඳ ලියැවුණු පොත් සිය ගණනක් සිය වූ ඔහු පොත් දෙකක් ද ලියුවේ ය. ඉන්ද්‍රාලය පිළිබඳ සටහන් එයින් එක් පොතකි. එය කොටස් දෙකකි. අනෙක් පොත 'දරුවන් යහපත් ලෙස හද වඩා ගත්තේ කෙසේ ද?' නම් විය. 15 ගැට්ටි දරුවෙක් දරුවන් ගැට්ටි පිළිබඳ පොතක් ලියයි. එද ඒ පොත ගැන ඇයු ඔහු ගේ වැඩිහිටියෝ ඔහුට සිතාපුණහ. එහෙත් ඒ පොත ඔහු නිශ්චය කර ධර්ම පොත් රැසක කැණු වලින් පිරී තිබිණි.

ඔහු පසළොස්වක වියේ සිට තීර්ණාංග ආහාර-
වලින් යැපෙන්නෙක් විය. ඔහුගේ

විසි කරන්නට කරමි මුදල් ඔහුට ලැබුණු හෙයිනි. හොත්තා මාකා සමග තවදුරු නිවාසයක පදිංචියට ගියේ ය. ගෘහ භාණ්ඩ ඇණවුම් කෙළේ ය. ඒවා පමා විය.

ඔවුන් නිද ගත්තේ හුදුම වරදු මෙවටයක ය. දිනක් මාකා නිද සිටින විට මෙවටය සිදුරු වී හුදුම ගොස් බිමට පාත් විය.

මාකා කැ ගැසුවා ය. බිම නිද සිටි හොත්-සාට බැණ වැදුණා ය.

"හොඳ ඇඳත් ගොනාවේ තැත්තේ ඇයි?" ඇය උස් ගසින් ඇසුවා ය.

බිම වැසීර සිටි හොත්තා පිබිදුණේ ය. ඔහු නිදන්නට පුරුදු ව සිටියේ බිම දැමී පැරුණ ය.

ඇය කැ ගැසුවා ය. සාප කළ ය. හොත්තා ඇය දැනින් ඔසවා-ගෙන කොර්ඩෝරයේ ගියේ ය. ඇය බිම දමා කුටියේ දෙර වසා ගත්තේ ය. පසුව ඔහු දෙර ඇර බලන්නට මාකා සිටියේ තැන. ඇය ඇගේ මවගේ නිවසට ගොස් ය. හුදෙකලා වූ හොත්තා සිතන්නට විය.

පසළොස් ගැව්වර් වියේ සිට ඔහු දුටු එක් සිහි-තයක් විය. බොරැඩ සිත්කුටක වී ධර්ම මාර්ගයට වැටීමයි. ඒ ඉද්ධිවිධ ගුණ ලබා ගැනීමට වඩා ආශ්-වයක් ක්ෂය කිරීමේ ගුණය ලබා ගනිමින් සසර ගමන අවසන් කිරීමට වෙහෙසීමයි කළ යුත්තේ. මාකා ගියා. එය එසේ වීම හොඳයි.

මා පැතු පරිදි මට ශ්‍රී ලංකාවට ගොස් බුදු සමය වැළඳගෙන පැවිදි වී නිවන් අවබෝධ කිරීමට වෙලාව ඇවිත්. මග වියදම් ද දැන් මා සතුව තිබේ-තවා. මා යනවා.

ජීවත්වීම සඳහා මාස තුනකට ප්‍රමාණවත් මුද-ලක් මාකාට දී, පියාගෙන් සමුගත් හොත්තා ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ කඳුබොඩ සුමනිපාල සෙනසුනේ අධිපති පුරා ගම්පහ ප්‍රේමසිරි හිමි හමුවූයේ ය.

ධර්මය කොසා පැමිණි මේ විසි ගැව්වර්දී තරු-ණයා පිළිගත් ප්‍රේමසිරි හිමියෝ ඔහු සිය සෙන-සුනේ තතර කර ගත්හ. අවුරුද්දක් ගතවීමට පෙර හොත්තාට ඉතා හොඳින් සිංහල කතා කීර-මට හැකිවිය.

2008 ඔබ්බ මාසයේ හොත්තා ප්‍රේමසිරි හිමි-යන්ගේ ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් පැවිදි විය.

'වෙන් සරණ' තමන් ඔහු බුදු සසුනට ඇතුළු විය.

බුදු හිමියන්ගේ බසින් ම බුදු දහම ඉගෙන ගනිමි' යි සිතූ සරණ හිමියෝ හෝමාගම බොරැඩ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළු වූහ. අධ්‍යාපනය ලබන්නේ සිංහල බසෙනි.

'පාලි භාෂාව ඉගෙනීමෙන් බුදු දහමට දෙර ඇරෙන්නා. එතෙක් එය අවබෝධ වන්නේ භාවනා-

 සිතේ පාලනයට පදනම් සිලයයි. උන්වහන්සේ සිලයට වැදගත් තැනක් දෙති. උදේ හතරට පිබිද, පහ වනතුරු භාවනාවේ යෙදෙන සරණ හිමියෝ නෑමෙන් පසු හයට පිණ්ඩපාතේ වඩිති. හෝමාගම මීගොඩ ගමේ පිඬු සිඟා වඩින අප හිමියන්ට දන් දීමට සැදැහැ-තියෝ පෙළ ගැසී සිටිති.

සිඬුරු පුදැති. බෙත්, පොත් පත් පුදැති. ජීවිතයට සඳහා හෝ අධ්‍යාපනය සඳහා හෝ මුදල් රැස් කිරීමේ වුවමනාවක් උන්වහන්සේට තැන. උන්ව-හන්සේගේ සිල්වත් බව, හිත්කුණු බව, සංවර බව ඒ සියලු දේ ලබා දෙන හෙයිනි.

දවසේ වැඩි කාලයක් භාවනාවට යොදවන උන්වහන්සේ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයෙන් පසු මුළු කාලයම විදුර්ගතා භාවනාව සඳහා කැප කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙති. "මේ ජීවිතයේ දීම මට නිවන් ලබා ගැනීමට හැකි තම් මම ඒ සඳහා හැකි හැම වැයකමක්ම දරන්නවා."

ලංකාවේදී හෝ මුදුමයේදී දී හෝ හොඳ කල්පාණ් මිත්‍රයකු කොසා-ගෙන මා නිවන ලබා ගැනීම සඳහා වැයම් කරන්නවා. වෙන් සරණ හිමියෝ කියති.

මේ කවියේ දී ම උන්-වහන්සේ වාතුරුරුස සත්‍ය අවබෝධය ලැබේ-වායි අපි ද පතමු. ■

මා විනිසුරු අසුනට යන්නේ බුදුන් වැඳලයි

දකුණු පළාත් බුදු මහාධිකරණ විනිසුරු සරෝජිනි කුසලා විරවර්ධන

නීතිගේ දෙවන ලෙස පෙනී සිටින්නේ ආස රෙදිකඩයින් ආවරණය කරගෙන තුලාවක් අතින් ගත් කාන්තාවකි. හිසට කාවත් සාධාරණ අපක්ෂපාතී එකක් විය යුතු බව ඉන් සංකේතවත් කෙරෙයි. එහෙත් සැබෑ ලෝකයේ යුක්තිය පසිඳවීමේදී ඇස් කන් වලින් පමණක් නොව බුද්ධි ප්‍රභාවෙන් ද සංවේදී වීම අත්‍යවශ්‍ය වූ මෙවර නමස්කාර සංග්‍රාමය පැවැත්වෙන්නේ එවැනි ගුණාංගයන්ගෙන් හැඩු මහාධිකරණ විනිසුරුවරියක් සමගය.

සංවාද සටහන කමල් පෙරේරා

නා රනේපිට මැනි කීවාස සංකීර්ණයේ පිහිටි සරෝජිනි කුසලා විරවර්ධන විනිසුරුතුමියගේ නිවසට අප ගොඩවැදුණේ ඇය තරමක් කාර්යබදුවට පත් අවස්ථාවකය. එහෙත් කලින් එකග වී සිටි පරිදි කිසිකාර වෙනුවෙන් වෙලාවක් කැප කිරීමට ඇය යුහුසුළුව ඉදිරිපත් වූවාය.

“විනිසුරුතුමියනි, නීති ධර්මයේ බුද්ධතමයන් යන දෙකම උතුම් කොට සලකන කාන්තාවක් ලෙස මම තමන් දිනා සිටිනවා. නීති ධර්මානුකූලව මම ලබාදුන් තීන්දුවක් පිළිබඳව බුද්ධතම ලෙස විමසා බලා තැවුලට පත්වූ අවස්ථා එහෙම ඇති හේද ?” යුහුද කතාබහ අතරතුර මම විමසිමි.

“නීති රීති තියෙන්නෙ සමාජයේ යහපතට. මා තීන්දුවක් දෙන හැම වෙලාවකම හිතට එනවා තමයි කටයුතු කරන්නේ. අපි ගත්තු යම් තීරණයක් පිළිබඳව පසුතැවෙන්න සිදුවෙන්නේ හිතට විරුද්ධව එය කළොත් තමා. නීතිය හමුවේ හැම වෙලාවෙම අපට කටයුතු කරන්න සිදුවෙන්නේ කිසියම් රාමුවක් ඇතුළෙයි. සාක්ෂි මිදිකම හේතුකොටගෙන නීතිය රැහැනින් මිදී යන අපරාධකරුවන් ඉන්නවා. එවැනි වැරදිකරුවන්ට දුටුමස් දෙන්න බැරි වූ අවස්ථාවල තම පසුතැවීමක් ඇතිවෙනවා. මෙතෙම වෙලාවට ධර්මානුකූල කල්පනා කරල හිත හද ගන්නවා. මොකද කෙනෙකුට නීතියෙන් ගැලවුණත් තමාගේ සාදාසාත්මිකයෙන් ගැලවෙන්න බැරි බව දහමින් අපට අවබෝධ කර දෙන නිසා”

හෘදය සාක්ෂියට එකඟව වැඩ කිරීමේ ගත්තිය ඇය වැඩි දියුණු කර ගත්තේ මෙම විදේශිකය. මෙහිදී ඇයට ආදරණීය මැණිකක්ගෙන් හා පියාගෙන් මෙන්ම මිත්තනියගෙන්ද ලද පිටිවහල මගත් විය. සරෝජිනි මහත්මියගේ මහලොව පිහිටියේ කොස්ගොඩයි. ගාලු පාරට මුහුණ ලා පිහිටි එහි එක්

ලැබුණු ඕනෑම දෙයක් සතුටින් භාරගන්න අපි පුරුදු වුණේ පුංචි කාලෙදීමයි. නොලැබුණු කිසිම දෙයක් ගැන එදත් පසුතැවුණේ නැහැ.

කෙළවරක කුඩා වෛතසයක්ද තනා තිබිණි. පවුලේ කාමාච්ඡයන්ට පමණක් නොව ගම්මුත්ට ද එයට වන්දනාමාන කළ හැකි විය.

“අපේ තාත්තා බංකු කළමනාකරුවෙක්. වැඩිපුරම තාත්තට සේවය කරන්න සිද්ධවුණේ පිට පළාත්වල. අම්මා තමා අපේ ගම දෙයක්ම නොයා බැලුවේ. තාත්තා විකන් දඩ් වර්තයක්. තරමක ආඥාදයක ගස්තියක් තිබුණා. ගැබ්බි හරි කෙලින් තමා වැඩ කළේ. අම්මා ඒක තේරුම් අරන් තිබ්බා. කවදටත් තාත්තා එක්ක ගැටුම් ඇති කර ගත්තේ නැහැ. අපේ තාත්තා බොද්ධ වුණාට අම්මා මෙතෙක්දක්ක බැහිමතියක්.

ඒත් අම්මා බුදු දහමට දක්වුයේ පුදුම ගෞරවයක්. අම්මා අපිත් එක්ක පත්සල් ගියා. බුදුන් වැන්ද, ගාථා කියන්න දන්නෙ තැනි වුණත් අපි ගාථා කියන කොට අගගෙන ඉන්නවා. ගන්නෙගො-ඩැල්ල රජමහා විහාරය තිබුණේ අපේ ගෙවල් ලග. අම්මා අපිට ඒ පත්සල්වත් තිහර එක්කරගෙන ගියා. අම්මගෙ කරුණුවයි තාත්තගෙ පොරුෂයයි මාව මේ තත්වයට අරන් ආවා කියලයි මට හිතෙන්නේ”

සරෝජිනී විනිසුරුතුමිය ප්‍රකාශ කළේ ගැහිමිබර ස්වරයෙහි. ඇගේ චරිතය ගොඩ-නගා ගැනීමෙහිලා අධ්‍යාපන පසුබිම සැක-සුණේ කෙසේ දැයි විමසූ විට කොස්ගොඩ ගැහැල්ල මහා විද්‍යාලයෙන් ඇරඹී ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර සරසවිය දක්වා ආ ගමන් මග ඇය විස්තර කළාය.

පුංචි සරෝජිනී හතර වසර දක්වා සිප් සතර ගැදුරුවේ ගමේ ගැහැල්ල විදුහලෙහි. ඉන් පසුව කථනර බාලිකාවට ඇතුළත් කරනු ලැබූ ඇය සරසවි වරම් ලබන තුරු එහි ඉගෙනුම ලැබුවාය. නිවසේ තිබූ පසුබි-මත් කථනර බාලිකාවේ ගුරුවරුන්ගෙන් ලැබුණු අත්වැලින් නිසා ඉංග්‍රීසි භාෂා ඥාණය ද වැඩි දියුණු කර ගැනීමේ භාග්‍යය ලබා විසේ දීම සරෝජිනීට ලැබිණි. එපමණක් නොව ඇය දහම් පාසල් අධ්‍යාපනය ද අත්-හළේ තැන. මුලින් සරෝජිනී සුදුකම් වූයේ වෛද්‍යවරයක් වීමටය. තමුත් උසස් පෙළේදී

ඒ අදහස වෙනස් කළ ඇය කෙසේ හෝ සරසවියට පිවිසීමේ අපේක්ෂාව මුදුන්පත් කරගනු පිණිස කලා විෂයයන් තෝරා ගත්තාය. බොද්ධ සංස්කෘ-තියද ඇය ප්‍රිය කළ විෂයයකි. ඒ අතරතුර ධර්මාචාර්ය විභාගය ද සමත් වූ සරෝජිනී ගමේ දහම් පාසලේ ඉගැන්වීමේ කටයුතුවල ද නිරත වූවාය.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර සරසවියට පිවිසීමට වරම් ලැබූ සරෝජිනී එහිදී සංඛ්‍යා-නය පිළිබඳ විශේෂවේදී පාඨමාලාවක් තෝරා ගත්තාය. එකල සරසවි බිම තිහර ශිෂ්‍ය සටන්වලින් උණුසුම් විය. කුඩා කල සිටම තායකත්ව ලක්ෂණ පළ කළ සරෝජිනී යොවතියක් ඒ ශිෂ්‍ය ව්‍යාපාරයේ කැපී පෙනෙන නායකා-වක් වන්නට ඇතැයි සිතූ මම ඒ පිළිබඳව තතු ඇගෙන් විමසුවේ දැඩි කුතුහ-ලයෙනි. මදහසක් මුවහට තංවා ගනිමින් ඇය මෙසේ කියා සිටියාය.

“යමක් කමක් තියෙන පවුලක ඉපදුණත් පුංචි කාලෙ ඉඳලම මට ඕනෑකම

තිබුණේ පුරවත් ඉක්මනට මගේම දෙපසින් හිට ගන්න. උසස් පෙළ සමත් වුණාට පස්සෙ මට ඕනෑකමක් තිබුණා රස්කාවක් කරන්න. දෙමව්පියන්ට බරක් නොවී ජීවත්වෙන්නයි මම එදත් හිතුවේ. ඒත් ඒ ගොල්ලෝ මට ඒකට ඉඩ දුන්නෙ නැහැ. ඉඳිං විශ්වවිද්‍යාලයට ගියාට පස්සෙන් මම මුළු ගස්තිය යෙදුවේ හොඳට විභාග වලට මුහුණ දීලා අධ්‍යාපන කටයුතු ඉවරයක් කර-ගත්ති. ඒ අතරතුර මම නිතිය ගදුන්නටත් පටන් ගත්තා. මම කියන මය සටන්කාමී ලක්ෂණ, තායකත්ව ගුණය මා ලග නොතිබුණා නොවෙයි. ඒත් මගේ ආදරණීය දෙමව්පියන්ගෙනුයි, ගැදුණු වැඩුණු පරිසරයෙනුයි මම ඉගෙන ගෙන තිබුණු දෙයක්තමා අරමුණින් ඉලක්කයක් කරා කැපවීමෙන් ලගා වීම. අපේ අම්මා අපිට පුංචි කාලෙ ඉඳලම අවවාද කළේ තමන්ගෙ

තමන් ගෞරවයත් රුකගෙන අනාගතය පාද ගන්න කියලයි. තාත්තා විකන් සැරපරුෂ වුණත් ඇතුළතින් ලොකු දයාවක් කරුණා-වක් දරාගෙන හිටපු කෙනෙක්. ඇත්තමම තාත්තගෙ ඒ පොරුෂය නිසා එතුමා ගැන අපේ හදවත්වල තිබුණේ ලොකු හත්තියක්. ඒක බයක්ම නෙවේ. ගෞරවය මුසු ආදර-යක්. මෙන්න මේ කාරණා නිසා ශිෂ්‍ය සංවි-ධාන වලට තායකත්වය දෙන්න හෝ සටන් මෙහෙයවන්න හෝ මට වුවමනාවක්වත් වේලාවක්වත් තිබුණේ නැහැ”

“මුලදී වෛද්‍යවරයක් වෙන්න සිතූ මම පසුව නීතීවේදිනියක් වෙලයි තතර වුණේ. අද ඉන්න තැන ගැන මොකද හිතෙන්නේ. පසු තැවෙනවද. සතුටු වෙනවද ?” මම කවද-රටත් ඇය කතාවට පෙළඹුවෙමි.

“ලැබුණු ඕනෑම දෙයක් සතුටින් භාරගන්න අපි පුරුදු වුණේ පුංචි කාලෙදීමයි. නොලැ-බුණු කිසිම දෙයක් ගැන එදත් පසුතැවුණේ නැහැ. අදත් පසුතැවෙන්නේ නැහැ. එද වෛද්‍යවරයක් වීමට හිතුවෙත් රටට සමා-ජයට හොඳ සේවයක් කරන්න තියෙන ආයාට නිසයි. අද නීතීවේදිනියක් වීදිනට ඒ කාර්යය ඉටු කරනවා. ඒ නිසා අද ඉන්න තැන ගැන හරිම තෘප්තිමත්. මනුෂ්‍ය ආත්-මයක ඉපදීලා මනුෂ්‍ය සමාජය වෙනුවෙන්

පුරවත් තරම් සේවයක් කිරීමට ලැබීම භාග්‍යයක් ගැටියටයි මම සලකන්නේ. රටට සමාජයට බරක් වී ජීවත්වෙලා තිකන්ම මිය පරලොව යන මිනිස්සුන් ඉන්නවා. එහෙම කෙනෙක් වෙන්න මම කැමති නැහැ. ලෝකයේ පහළ වූ උතුම්ම දහමක ආලෝකය ලබන්න වාසනාව ලබා වගකීමක් පුරවැසියන් ගැටියට ඒ වීදිනට කල්පනා කරන්න අපට පුරවත්තම උසාවි පොලිසි හා හිරගෙවල්වල තදබදය අඩු කරන්න පුරවත් වෙයි නේද ?”

මා හමුවේ සිටින සරෝජිනී කුසලා විරවර්ධන නම් මහාධිකරණ විනිසු-රුවරය හුදු නීතීවේදිනියක්ම නොව ආගම දහම, මානව දයාව හා සමාජ ගුණ දහම් උතුම් කොට සලකන මිනිස් දියණියක් බව ඇගේ සරල කතා විලාසයත් නිරව්‍යාජ සිතුවමත් මට ඉක්මනින්ම පසක් කර දුන්නේය. විසි-පස්වන විය තරම් කරුණ අවධියේදීම නීතීවේදිනියක ලෙස

මම මගේ දවස පටන් ගන්නෙ ආගම මෙනෙහි කරලා. කරණිය මෙන් සූත්‍රය කියමින් විනාඩි හතළිස් පහක් විතර ඇවිදිනවා. මෙහෙම ඇවිදිනකොට හිතට දැනෙන්නේ පුදුම සහනයක්.

දිවුරුම් දුන් අය මෙරට තිබී ක්ෂේත්‍රයේ දිගු ගමනක නිරත වූවාය. ශ්‍රී ලාංකේය තිබී ඉතිහාසයේ ඉතා නිරන්තරයෙන් තවු නිතිපයක් විභාග කළ අතීත විනිසුරුවරයන් ලෙස ඇගේ නම ලියවී තිබේ. ලක්ෂ්මන් කදිරිගාමර අමාත්‍යතුමා හා අමෙරිටිය විනිසුරුතුමා සාමාන්‍ය නිර්මාණය කරන ලද ආර්ථිකයෙකි.

"අප දත්තවා බෙදාදීමටම කැමැති නමුත් නිත්‍ය ගණනාවක් ප්‍රකාශයට පත් කළ විනිසුරුවරයන් බව. මෙවැනි බරපතල නිත්‍ය ගැනීමේදී බෙදා විවිධ බයක් එහෙම ඇතිවුණේ නැද්ද? එවර මා කැමු ප්‍රශ්නය හමුවේ ද සුපුරුදු කැමැල්ලට ඇගේ මුහුණට තැගෙනු දකින විට මම විමසියට පත් වීම.

"මම අට ලෝ දහම අනුව කම්පා නොවී ජීවත්වන කෙනෙක්. ඒ නිසා මට නිසිම දවසක මරණ හසක් දැනීලා තැන. මිය නවු විභාග දෙක සම්බන්ධයෙන් වගේම තවත් නවු සම්බන්ධයෙන් මට විවිධ කර්තක ගර්ජන ආවා. තවසිය අසු තවය කාලේ උසාවිය වහන්සේ කියලත් මරණ කර්තක ආවා. ආධිමාරයකට කියනවා තෙවේ මම ඒ එකකින්වත් කැලුනේ නැහැ. මම කාවත් වරදක් කරලා තැත්කම් බය වෙන්නෙ මොකටද?"

"මම හැම වෙලාවෙම කුසලට ගිත යොමු කරනවා. මෙමු සිසින් ලෝකය දිගා බලනවා. විනිසුරුවරුන් හැටියට අප කරන්නේ බොහෝ භාරදුර කාර්යයක්. නිත්‍යවත් දීමේදී අපට වැදගත් වෙන්නේ පුද්ගලයාගේ කරානිර්මා බලපෑමටත් කාරකම තෙවේ. ඒ තැනැත්තා හෝ තැනැත්තිය නීතිය හමුවේ වැරදිකරුවෙක්ද නැද්ද කියන එක"

"විනිසුරු අසුනේ වාඩි වෙන්න සලින් බුදුන් වැද පහත් පත්තු කිරීම මගේ සිරිතක්. මගේ කාර්යාලයේ බුදුරුවන් තියෙනවා. බුදුන්වැද මා මෙහෙම ප්‍රාර්ථනයක් කරනවා. 'මගේ රාජකාරිය නියමාකාරව ඉෂ්ට කරන්න මට ශක්තිය දෙන්න. සිසිම වැරදි නිත්‍යවත් මගෙන් ලියවෙන්න එයා. මගෙන් අනුන්ටත් අනුන්ගෙන් මටවත් කරදරයක් වෙන්න එයා'

තමන්ට ආගම දහම වෙත යොමුවීමට හෝ සමාජ වගකීම් ඉටු කිරීමට කාලයක් තැනැයි ඇඟිලි වෘත්තියකෝ නිතර පවසයි. මුළු සමාජයටම බලපාන නිත්‍ය නිර්ණ දෙක වගකීමකුලු විනිසුරුවරයන් වශයෙන් සරෝජිනි මහත්මිය ඒ පැනයට මෙසේ පිළිතුරු දුන්නාය.

"ජීවිතේ ප්‍රමුඛතා අපි හඳුනාගන්නෙත් මය ගැටලුව මතු-

වෙන්නේ තැන. මාත් දරුවෝ දෙන්නෙත් ඉන්න අම්මා කෙනෙක්. විනිසුරුවරයන් වුණත් සමාජයේ අතීත කාන්තාවන්ට තියෙන පොදු ප්‍රශ්න බෙදා තියෙනවා. කාලයක් මට ඇඟිලිපිටියේ තනියම ජීවත්වෙන්න වුණා. සමාජ දවසට රැ දෙයන එක වෙනකම් තනියම වැඩ කරනවා. මගේ දරුවන් මහත්තයාත් මේ ගැන කේරුම් අරන් තියෙනවා. මෙන්න මේ අංකෝධය තමා වැදගත්. ඒ අය මාව දිරිමත් කරනවා. බොරු ප්‍රශ්න වලින් මාව නිදහස් කරනවා. ධර්මයේ කැපිරිගත අය ධර්මය විසින් රකිනු ලබනවා කියනවා විශේෂ අපියාපත් පවුල් ජීවිතයක් ගත කරනවා"

"සමහර දව මහත්තයන් රැ වෙලා එනවා. අපි නිදහස සිටියොත් අපිට කරදර නොකර එයාම දෙර ඇගෙන ඇවිත් නිද ගන්නවා. කොකෙරු ලියේ. ආවේ කියවද් කවදවත් එහෙම ප්‍රශ්න කරන පුද්ගල්"

අපි අතර තැන. අපේ විවාහ ජීවිතයට දුන් අවුරුදු විසිහතරක් කිට්ටුයි. එද ඉක් මේ වෙනකම් උම බත් බොලන් කියගෙන තැන"

මගෙ දුටු පුතෙ හමු ඉගෙන ගන්නවා. දුටුයේ ලොකු ආගමික කැමැත්ත තියෙනවා. ඇමෙරිකා උදා කරනවා. හැබැයි හදිසංවේදිය. පොඩ්ඩවත් අනවා. මම එයාට දෙන අංවාදේ තමා තමන් කෙරු දෙයක් කලා තම් අතීත අප කරන අයහපත් දේවල් බස පසුකැවෙන්න එයා සිය එක. මට සිදුවු දේවල් බෙදා සිද්ධ වුණා තම් ජීවිතය අපි අඩා ඉන්න වෙයි සිං

මම අට ලෝ දහම අනුව කම්පා නොවී ජීවත්වන කෙනෙක්. ඒ නිසා මට කිසිම දවසක මරණ හසක් දැනිලා නැත.

ලත් යවා තත්ත්වය තේරුම් කරලා දෙනවා"

"මම මගේ දවස පටන් ගන්නෙ ආගම මෙනෙහි කරලා. කරණිය මෙන් සූත්‍රය කියමින් විනාඩි හතළිස් පහක් විතර ඇවිදිනවා. මෙහෙම ඇවිදිනකොට හිතට දැනෙන්නේ පුදුම සහනයක්. අපේ කොස්ගොඩ ගෙදර වන්නේ ඇවිදිනකොට කුරුලු ගිත ඇගෙනවා. වෙනත් පුංචි සත්තු දකිනවා. මම ඒ අයට මෙමු කරනවා."

"අද කාන්තාවට සමාජයේ තියෙන පිළිගැනීම පිළිබඳව බෙදා කතාකරමු. මම විනිසුරුවරයාගෙන් ඇසීම.

"කාන්තාව දෙවෙනි මට්ටමේ පුරවැසියෙක් හැටියට සලකනු ප්‍රශ්න දුන් ඉවරයි. කම්මැලිකම තැත්කම් අධිෂ්ඨානයක් තියෙනවා තම් කාන්තාවන්ට නොකල ගැන දෙයක් තැන කියලයි මම කියන්නේ. පත්සිල් රකින කාන්තාව

හැකි තරම් මානුෂික ප්‍රාණී භෝජනය කින් තමන් ඉදිරියට එන මිනිසුන් දිනා බැලීමට පුරුදු විය යුතුයි. මේ සමාජයේම ජීවත් වන සාමාජිකයෙක් හැටියට අතින් අයගේ දුකේදී හැකි උදව්-වක් දීමෙන් ලැබෙන මානසික තෘප්තිය රුපියල් සතවලට වඩා වටිනවා.

සමාජයේ බැබළෙනවා. මහා පොරොන්දක් එකට ලැබෙනවා. එය තමා ජීවිතය ගත්තීමත් කරන හොඳම මග. ඒ ගත්තීමට ඇති ඉදිරියට යන්න. පවුල් ජීවිතය වෘත්තීය සාර්ථකත්වය මේ හැම දෙයක්ම ඒ අනුව සිද්ධවෙයි. මගේ අදහස තමා පංචශීලය පිළිබඳව අවබෝධයක් කතෝලික හින්දු මුස්ලිම් ඇතුළු ශ්‍රී ලාංකිකයන් සෑමම ලබාදීම වැදගත්ය කියලයි. මොකද මේක බෞද්ධයන්ටම පමණක් සීමා කරනවාට වඩා ඒක පලදායකයි. සමස්ත ජාතියම පංචශීලය පැත්තට නැමුණු කීර්ම ගැන සලකා බැලීමට මේ සම්මුද්ධත්ව ජයන්ති වසර තරම් උචිත කාලයක් නැහැ.

මා සඳහා වෙන්කරදී තිබූ කාලය ඉක්ම යමින් තිබුණද විනිසුරුතුමිය මගේ සියලුම ප්‍රශ්නවලට උදෙසාගෙන් පිළිතුරු දුන්නාය. මගේ ප්‍රශ්න මාලාවේ ඵලය පැනය වෙන මම කඩිනමින් යොමු වූයෙමි.

“නීති ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් බහුල නීතීවේදිනියක් ලෙසට තවක නීතීවේදිනිට ඔබ දෙන උපදේශය කුමක්ද?”

“සතර මුත්ත විහරණය අනුව කටයුතු කිරීමට පුරුදු වෙන්න කියන එක තමා මට දෙන්න තියෙන උපදේශය. යුක්තිය ඉටු කරන බව කීවාට පමණක් මදි එය ඉටු වූ බව සමාජයට පෙනෙන්න ඕනෑ. නීති රීති තියෙන්නේ සමාජය බිය වැද්දීමට නොව යහමග යැවීමට හා සමාජයට යහපතක් සැලසීමට බවත් තේරුම් කරදීම වැදගත්. හැකි තරම් මානුෂික දෘෂ්ටි කෝණයකින් තමන් ඉදිරියට එන මිනිසුන් දිනා බැලීමට පුරුදු විය යුතුයි. මේ සමාජයේම ජීවත් වන සාමාජිකයෙක් හැටියට අතින් අයගේ දුකේදී හැකි උදව්වක් දීමෙන් ලැබෙන මානසික තෘප්තිය රුපියල් සතවලට වඩා වටිනවා. ජීවිතේ හැම දෙයක්ම මුදල් වලින් මනින්න පුරුදු වෙන්න එතා. සල්ලි වියදම් වෙනවා. නමුත් ඉතුරු වන්නේ කළ හොඳ තරක විතරයි.”

අවවාදයට වඩා ආදර්ශය උතුමිය යන කියමන සතර කීර්මට මෙන් මගේ ඒ පැනයට ඇය ලබාදුන්නේ කෙටි පිළිතුරකි. මා හා කතා බස් කරන අතරවාරයේ ඇය හමුවීමට පැමිණ සිටියේ නෙලියටද මඳක් ඉවසන ලෙස සංආ කරනු මට පෙනිණ. අප සාකච්ඡා කරමින් සිටියේ සාලයෙහි වූ මේසය දෙපස හිඳගෙනය. මේසය මත ලොකු ලිපි ගොනු කිහිපයක් විය. ඒවා සියල්ල ඇයට පරිශීලනය කිරීමට තිබෙන ලේඛන විය යුතුය. එසේ තම තවදුරටත් ඇගේ

කාලය උදුරා ගැනීම අයහපත් යයි සිතූ මම අවසන් පැනය ඇයට යොමු කළෙමි.

“මා දුටුවා ඔබ පුවත්පත් සාකච්ඡාවකදී පවසා තිබෙනවා ජීවිතයේ සත්යය සමය මෙහෙයවන්න වශයෙන් ගත කරන්න කැමති බව...”

“ඇත්තටම උදේ හවස බුදුන් වඳිනකොට මා කරන ප්‍රාර්ථනා කිහිපයක් තියෙනවා. කලින් ඔබට කීවා වැරදි නිතරුවක් මා අතින් නොලියේවා කියන එක මගේ එක ප්‍රාර්ථනයක් බව ඒ වගේම පංචශීලය ආරක්ෂා කරමින් කලකණි මිතුරන් ඇසුරු කරන්න අවකාශ ලබා දෙන්න කියලත් මා ප්‍රාර්ථනා කරනවා. ඵලය එක තමා ජීවිතේ සැලකිය යුතුය යන්න කියලත් මෙහෙයවන්න විමේ අවස්ථාව මට උදව්වා කියන ප්‍රාර්ථනය. ජීවිතේ මෙතෙක් ආ ගමනේදී මේ සියලු දේවල් වල තියෙන හිස්බව මම තේරුම් ගත්තා. හිඟ ජීවිතේ තිබෙන මේ බැඳීම්වලින් තීරණය වීමට අවස්ථාවක් ලැබුණොත් මගේ ඒ ප්‍රාර්ථනය ඉෂ්ට කර ගන්න පුළුවන්. යම් හෙයකින් එතෙම බැරි වෙලා මතු ආත්මෙක ඉපදීමක් සිදුවුණොත් සිල්වත් ගුණවත් හින්දුණියක් වීම තමා එකම ප්‍රාර්ථනය”

සරෝජිනී මහත්මිය එවර මවෙක හෙළවේ කල්පනාකාරී බැල්මකි. ඇගේ පැතුම් සරළවේවා යයි මුළුමනින්ම ප්‍රාර්ථනා කළ මම ඇගේ නිවසින් සමු ගත්තේ තෙරුවත් සරණද ප්‍රාර්ථනා කරමිනි.

■ කාවි සචනය:-
අනුෂ්ක ගුණසිංහ

තුරුණුවනි, ආලෝකය දෙසට මි හැරෙන්න

ආශා සෙනෙවිරත්න

දිගු කලෙක සිට ශ්‍රී ලංකාවේ තරුණ පරපුර ධර්මානුකූලව හැඩ ගැස්සීම සඳහා කැපවුණු පුජ්‍ය නාරිස්පත්තුමාට අරියවංසාලංකාර නාහිමියෝ අද මෙසේ අපේ තුරුණුවන් අමතති.

සිංහල ජාතියත්, බෞද්ධ දර්ශනයත්, දේශීය සංස්කෘතියත් විදේශීය සංස්කෘතියත් අතර ඇති වන්නේ අප රටේ නගාසිටුවීමට උරුම කර ඇති ධර්මපාලකෘතියේ මග ගිය එකම මූලික මූලධර්මය වන්නේ ආර්යාදර්ශන නම් විය. එදවස් හි නොසෙසුත් බෞද්ධාගමික කටයුතු මෙම ලෝකීය සුව පිණිස සිල, භාවනා වැඩසටහන්, උපදේශන වැඩසටහන් මෙන් සිදු දහම ජීවන දර්ශනයත් ලෙස ජනතාව අතරට ගෙනයාමට සුවිශාල මෙහෙයක් යෙදුණු එකම මුද්‍රා දහමේ සුවිශේෂී තැන් හඳුන්වා දීමට ලියා පළකළ ධර්ම ග්‍රන්ථ රැසක කතුවරයෙකි. එමෙන් ම ගුරුවරයෙකු, සාර්ථක වාර්ෂවරයෙකු ලෙස ලංකාවේ අධ්‍යාපන ආයතන බොහෝමයක් දැරූ දර්ශන ගව, ගුරුවරුන් හට, හිත්සුන් වහන්සේලාට ගිල්පය කියා දී ගිණි සමාජයේ යහපත් ආකල්ප වෙනසකට මග පාදා අධ්‍යාපනගුරුයෙකි.

එකල පාසල් නිවාඩුවේදී නාවකාලික පැවිදි බව ලබා බණ, සාර්ථකව යෙදුණු එකම පසුකලෙක සේවයේ විශ්‍රාම ගත් පසු පුජ්‍යපාද නාරිස්පත්තුමාට අරියවංසාලංකාර හිමියන් ලෙස සසුන් ගතව ලක්වාසීන් වෙත සිදු දහම නියම අරුත කියා දෙමින් සිදු දහමේ චිරස්ථිතීය සඳහාම කැප වෙමින් ආ වෙත සිදු දහමේ අසුරු තැන් හඟා භික්ෂුවියෙන්ම ගෙන ගැර පාත්තේ ය. අරියවංසාලංකාර හිමියන් අප හා කතාබහට එක්වුණේ නිවන් කොයා යන ගමනේ උත්තරාසන්නයේ කලාත්මක සුවිශාල කාර්ය භාරයක් සිදුකළ ගැනි තරුණ අවධිය කෙසේ සකස් විය යුතුදැයි අප වෙත කැරුණු පහද දීමටයි.

● යහපත් ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීමට මූලපිරිය සුදු ආකාරය කෙබඳු විය යුතු ද?

ජීවිතේ බාල, තරුණ, මහජන ලෙස කොටස් 3කට බෙදා වෙන්කරලා නිසෙතවා. මින් ඉතාම වැදගත් අවස්ථාව තමයි තරුණ අවධිය. ඒ තරුණ වයසක සේ වෙන්කර උදව් කරන්නේ ලබා වයසේ අවසාන පැවතුම්. ඒ නිසා තරුණ පිරිස සකස් කර ගන්නේ තම ඒ තරුණ පිරිසගේ ලබා කාලය තුළ ඒ සතුළු යම්කිසි යහපත් පැත්තට තැබුරුවක් අභිරුචි වැඩපිළිවෙලක් තියෙන්න ඕනි.

ලබා ගොදු වුණොත් තමයි තරුණයා හෙද වෙන්නේ. ලබා කාලෙන්, තරුණ කාලෙන්, ඔහු අවධියෙන් යන යුග තුනම ඉතා ගොදුන් යහපත් ජීවත්වෙත අය ඉන්නවා. ඒ වගේම ලබා කාලේ තරක් වෙලා, තරුණ කාලෙන් තරක් වෙලා, ඔහු වයසට ගියාම සකස් වෙත වික දෙකෙකුත් ඉන්නවා. ලබා වයස ගොදුන් ඉඳලා තරුණ වයසේ නොමග ගිහිත් මහර් වයසේදී නොමග යන පිරිසක් ඉන්නවා. ඒ වගේම ලබා වයසත්, තරුණ වයසත්, මහර් වයසත් යන තුනම අසුරු තරුණ ජීවිතේ අඳුරෙන් අඳුරට යන පුද්ගලයින් ඉන්නවා.

ඒ නිසා සිදු දහමේ පුද්ගලයින් කොටස් 4 කට බෙදලා තියෙතවා. මෙය බෞද්ධ සමාජයට පමණක් නෙවෙයි, මුළු විශ්ව සමාජයටම පොදු දෙයක්.

1. තමෝ තම පරායන
 2. තමෝ ජේති පරායන
 3. ජේති තම පරායන
 4. ජේති ජේති පරායන
- "තම" යන්නෙන් "ජේති" යනු ආලෝකය වෙත යාමය. "තම" එනම් අඳුරෙන් ආලෝකය වෙත යාමය. "තම" යනු ආලෝකය වෙත යාමය. "තම" යනු ආලෝකය වෙත යාමය.

පළමුවැනියා "තමෝ තම පරායන" පුද්ගලයා. එනම් අඳුරෙන් අඳුරට යන පුද්ගලයා. ඒ පුද්ගලයාගේ ළමා කාලයත්, තරුණ කාලයත්, මහල් වයසත් යන කාල තුන ම හරකයි.

1. තමෝ තම පරායන
2. තමෝ ජෝති පරායන
3. ජෝති තම පරායන
4. ජෝති ජෝති පරායන

"තම" යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ අඳුරයි. "ජෝති" යනු ආලෝකයයි.

පළමුවැනියා "තමෝ තම පරායන" පුද්ගලයා. එනම් අඳුරෙන් අඳුරට යන පුද්ගලයා. ඒ පුද්ගලයාගේ ළමා කාලයත්, තරුණ කාලයත්, මහල් වයසත් යන කාල තුනම හරකයි. ඔහු මුළු ජීවිතයම ගත කරන්නේ නොමනා දේ සඳහායි. ඔහුගේ ජීවිතේම ගමන් ගන්නේ අඳුරටයි. ඒ පුද්ගලයා කවදාවත්ම හැඳෙන්නේ නැ.

දෙවැන්න තමයි "තමෝ ජෝති පරායන" පුද්ගලයා. එනම් අඳුරින් එළියට යන පුද්ගලයා. ළමා කාලය දෙමාපියන්ගේ වැරදි නිසා, පරිසරයේ වැරදි නිසා නොමග ගිහිත් ජීවිතේ අඳුරු කරගන්න පිරිසක් ඉන්නවා. ඒ අය තරුණ වයසට පත්වුණොත් පස්සේ වැඩිහිටි වුණොත් පස්සේ ඒ වැරදි හඳුනාගෙන වැඩිහිටියන්ගේ උපදෙස් ලබාගෙන ඒ වැරදි නිවැරදි කරගෙන ගුණ ගරුක පිරිසක් බවට පත්වෙන්නවා. ඔවුන් තමයි අඳුරෙන් එළියට යන පුද්ගලයින් කියලා හඳුන්වන්නේ.

තව කොටසක් ඉන්නවා එළියේ ඉඳලා අඳුරට යන පිරිසක්. ඔවුන් තමයි "ජෝති තම පරායන" පුද්ගලයින් ලෙස හඳුන්වන්නේ. ළමා කාලයේ හොඳ මව්පියන්, ගුරුවරුන්, හොඳ නැද හිතමිතුරන් ලබලා, මනා අධ්‍යාපනයක් ලබලා වාසනාවන්ත ජීවිතයක් ගතකරලා තරුණ වයසේදී තරක යහළු මිත්‍රයන් එක්ක එකතු වෙලා ජීවිතය නොමගට ගෙන යන අය ඉන්නවා. මනෝ විද්‍යාත්මක පසුබිමෙහි සඳහන් වෙන්නේ නව යොවුන් වයසට පත්වන විට අම්ම, නාන්තටත් වඩා, ගුරුවරුන්ටත් වඩා, වැඩිහිටියන්ටත් වඩා ඒ අය තැනැත්ත වෙන්නේ සම වයසේ මිතුරු ආශ්‍රයට. සම වයස කණ්ඩායම් අතර නොමග ගිය අය ආශ්‍රය කරන්න වුණොත් දෙමාපියන් කොපමණ හොඳ වුණත්, ගුරුවරු, වැඩිහිටියන් කොපමණ හොඳ වුණත්, ගැහිත් කොපමණ හොඳ වුණත්, පත්සලේ බාමුදුරුවෝ කොපමණ හොඳ වුණත්, පල්ලියේ ස්වාමි කොපමණ හොඳ වුණත් මොහු ගමන් කරන්නේ ඒ කිසිවෙක් පසුපස නොවෙයි. තරක මිතුරන් දෙසටයි ඔහු ගමන් ගන්නේ. දුෂිත සමාජ රැල්ලට හසුවෙලා

මන්දවාහනවලට ඇබ්බැහි වෙලා, සමහර නොපහත්කම්වලට යොමුවෙලා ජීවිතය අඳුරු කරගෙන ආලෝකයෙන් අඳුරට ගමන් කරනවා.

වටිනාම කොටස තමයි "ජෝති ජෝති පරායන" පුද්ගලයා. ඔහු ආලෝකයෙන් ආලෝකයට ගමන් කරනවා. එනම් ඔහුගේ ළමා කාලයත්, තරුණ කාලයත්, මහල් වයසේදීත් ඉතා යහපත් ලෙස ජීවත් වෙන්නවා. ඔහුගෙන් මුළුමනක්

ළමා කාලයේ හොඳ මව්පියන්, ගුරුවරුන්, හොඳ නැදෑ හිතමිතුරන් ලබලා, මනා අධ්‍යාපනයක් ලබලා වාසනාවන්ත ජීවිතයක් ගතකරලා තරුණ වයසේදී තරක යහළු මිත්‍රයන් එක්ක එකතු වෙලා ජීවිතය නොමගට ගෙන යන අය ඉන්නවා.

සිදුවෙන්නේ සෙතක්, ශාන්තියක්.

● තරුණ පරපුර යහමගට ගැටීම තරමක සංකීර්ණ ගැටලුවක්. මොකද එක් යුගයක් අවසානයයි. එනම් ළමා වයස ගෙවා අවසානයයි. ඒ ගැටලුව ඔබවහන්සේ දකින්නේ කොහොමද?

එය ඉතා වැදගත් ප්‍රශ්නයක්. මේ වන විටත් අප ඊට පිළිතුරු ලබාගෙන අවසන්. එනම් තරුණ පිරිස යහමගට ගෙන යන්න තම ළමා කාලයේ ඉඳන්ම ජීවිතය සකස් කල යුතු බව. සමාජයේ

කේන්ද්‍රය තමයි පවුල. ඒ පවුල් ජීවිතය සකස් කරගන්න ක්‍රමය ලෝකයේ අතෙක් සියලුම දර්ශනිකයන්ට, සමාජ විද්‍යාඥයින්ට වඩා වැදගත් ලෙස බුද්ධත්වයන්සේ දේශනා කර තිබෙනවා සිහිපත්වලාද සුභුද්. ඕනෑම සමාජයක පවුල කේන්ද්‍ර කරගෙන සාර්වභ ජීවිතයක් ගත කරන්න. ජීවිතය ආලෝකයෙන් කර ගන්න අවශ්‍ය කරන උපදෙස් මාලාවක් නිසා දී තිබෙනවා යුතුකම් මාලාවක් යටතේ. අපට ලගින් ආශ්‍රය කරන්න ලැබෙන කණ්ඩායම් හයකට බෙදලා තම තමාගෙන් විය යුතු යුතුකම් පැහැදිලි කර තිබෙනවා.

1. දෙමාපියන්ගෙන් - දරුවන්ට, දරුවන්ගෙන් - දෙමාපියන්ට
2. ගුරුවරුන්ගෙන් - ශිෂ්‍යයන්ට, ශිෂ්‍යයන්ගෙන් - ගුරුවරුන්ට
3. ස්වාමියාගෙන් - භාර්යාවට, භාර්යාවගෙන් - ස්වාමිපුරුෂයාට
4. ස්වාමියාගෙන් - සේවකයාට, සේවකයාගෙන් - ස්වාමියාට
5. මිත්‍රයන්ගෙන් - තමාට, තමාගෙන් - මිතුරන්ට
6. පූජකවරුන්ගෙන් - මහජනතාවට, මහජනතාවගෙන් - පූජකවරුන්ට

සද්ධා තමස්සාරය ලෙස බුදු දහමේ දක්වන මෙය දිනාවන් 6 ක් යටතේ හඳුන්වා දී තිබෙනවා. සුඛකම්පන ගණනේ සඳහන් කර තිබෙනවා. අධි-කීවාසිකම් ඇත්තේ නැහැ.

භූතීත්වය හා මිත්තත්වය ඇතිකරගෙන සමාජයේ ඒ කණ්ඩායම් සමග සුභද-තාවයෙන් තමාගේ සුඛකම් ඉෂ්ට කරමින් ගනුදෙනු කිරීම තමයි බුදු දහමේ උගන්වන්නේ. ඒ බෞද්ධ සමාජය තුළ හරිතාල්, කීයෙන්ත බෑ, වැඩ වර්ජන කීයෙන්ත බෑ, උපවාස කීයෙන්ත බෑ.

තොසෙන් විදිනෙ අභියෝග කීයෙන්ත බෑ, නමුත් අද භූමි භූතම කීයෙන්තෙ එවැනි දේවල් සමහරු මග ගොඩනැගිලිවලට තැගල, පහන් කණුවලට තැගල, පාරවල් අද්දර පැදුරු දැගෙන උපවාස කරනවා. ඇයි මේ? තම තමන්ගේ සුඛකම් ඉෂ්ට කිරීමක් නෑ, හිමිකම් ඉල්ලන්නෙ බොහොම වැරදි විදිහට.

සමහර අන්තවාදී දේශපාලන කොටස් තරුණ-යින්ට නොමග යවනවා. මෙවැනි කොටස් බොහෝ තැන්වල ඉන්නවා. ඒ අය තමන්ගේ ඉල්ලීම් ඉදිරි-පත් කරන්නෙ තමන්ගෙන් විය යුතු සුඛකම් කොටස අමතක කරලයි. ඒ ඉල්ලීම් කරන්නෙත් ඉතාම තරක විදිහට. "දියවි දියවි", "මේවා කරපි-යවි" වැනි අශීලාචාර වචනවලින්, මේ සියල්ල නිසා සිදුවෙන්නෙ ප්‍රශ්න දුරදිග යෑම පමණයි. නමුත් එක් කොටසක් හෝ තමන්ගේ සුඛකම් ගැන සිතනව නම් අන්තිම ප්‍රතිඵලය අයහපත් වෙන්නෙ නෑ.

● තරුණ, තරුණියන් සකස් කිරීමට ගත හැකි විශේෂ ක්‍රියාමාර්ග මොනවා ද? එයට අඩිතාලම දීමය යුත්තේ කෙසේ ද?

තරුණ සමාජය සකස් කර

ගන්න තම ආකල්ප වෙනස් කිරීමක් කළ යුතුයි. මේ කොටසෙන් ජීවිතය දෙස බලන, සමාජය දෙස බලන, දෙමාපියන් දෙස බලන, ගුරුවරු දෙස බලන, විවාහ ජීවිතය දෙස බලන, පාලන තන්ත්‍රය දෙස බලන කෝණයන් එනම් ආකල්ප වෙනස් කළ යුතුයි. මේ ආකල්ප වෙනස ඇතිකළ යුත්තේ ලමා වියසෙදීමයි. ඒ නිසා තරුණයන් තුළ තිබෙන ගැටලු විසඳ ගන්න ලමා වියසෙදී අඩිතාලම දමා ගත යුතුයි.

මම නිතර කියන දෙයක් තමයි මහා ගස්වල ඇඳ අරින්න බෑ, මාරා ගහක් ඇදවුණම මුළු රටම අරින්න ඒ ගස්වල ඇඳ අරින්න බෑ, නමුත් ඒ ගහ යට තිබෙනවා පුංචි, පුංචි මාරා පැළ, ඒ පුංචි මාරා පැළයක් ඇඳ වුණොත් පුංචි කාලයෙදීම ඇඳ අරින්න පුළුවන්. ඒක තනි කෙනෙකුට වුණත් කරන්න පුළුවන්. නමුත් ගහ විශාල වුණම මහා පිරිසකට වුණත් එය කළ නොහැකියි. ජීවිතෙන් ඒ වගේමයි. එය සකස් කිරීමට පහසුම කාලය ලමා කාලයයි.

දරුවෙක් තුළ ආකල්ප, කුසලතා, දැනුම වගේ දේවල් පිළිබඳව කතා කිරීමේදී ඒවා සකස් කරන්න හොඳම කාලය වයස අවුරුදු 2 ක් - 11 ක්

මම නිතර කියන දෙයක් තමයි මහා ගස්වල ඇඳ අරින්න බෑ..

අතර කාලයයි.

විශේෂයෙන් පාසලට භාරදීමට ප්‍රථම කාලය ඉතාම වටිනාවා. ඒ කාලය මේ වගේ පෙර පාසල් තිබුණේ නෑ. ඒ පෙර පාසල් කාලයටත් කලින්ම දරුවාගේ ඇවතුම්, පැවතුම් සකස් කිරීම අවශ්‍යයි. 2 - 11

ත් අතර කාලයේ අපට බැහැ ලමයාට උගන්වන්න. ඒ වෙනුවට කුඩා දරුවන්ට සිටිත්, වීරිත් විදිහට වාරිත් විදිහට මේ හැම දෙයක්ම පුරුදු කරන්න පුළුවන්. කවුද මේවා සිදුකරන්නෙ? දෙමාපියන්, ගුරුවරුන්, පවුලේ සැමියම්, අම්ම, තාත්තට වදින්න, පිරිසුදුව ඉන්න, දත් මදින්න, නියම විදිහට කෑම කන්න, පිරිසිදු ඇඳුම් අඳින්න, නියම ක්‍රමයට නිද-ගන්න, තමන්ගේ කාමරය ක්‍රමවත්ව නිසාගන්න, හරියට මල, මුත්‍ර කරන්න දරුවා පුරුදු පුහුණු වෙන්නෙ දෙමාපියන්ගෙන්. ඒ කාලෙදී වැරදි විදි-හට යමක් පුරුදු වුණොත් දිගටම පවත්වාගෙන යනවා. තවත්වන්න බැරි වෙනවා. ඊළඟට වැදගත් ප්‍රාථමික පාසල, 6 වසර දක්වා, ඉන් පස්සෙ වැද-ගත් වෙන්නෙ 12 - 16 ක් අතර පූර්ව තව යොවුන්

විය. මේ කොටස් කීපය සකස් කර ගන්නෙත් විතරයි තරුණ පරපුර ගැන බලාපොරොත්තු නිසාගන්න පුළුවන් වෙන්නෙ. එහෙම තැබීම ගැන කාලෙදී ලමා මතක විකෘති වෙත විදිහේ දේ, කරල පරිසරය, ජනමාධ්‍ය, ලිංගිකත්ව නියමයන්, ලැබෙන දේ, දකින්න ලැබෙන දේ, විකෘති දේ, ඉ-රිපත් කරල ලමා මතක තොස්සක් කරන බැ-සුලන කරල තරුණ වියසෙදී තොමන සියෙන් පහසු කාර්යයක් වෙන්නෙ නෑ. මනෝ විද්‍යාව සඳහන් කරන්නෙ පෙර සි විදිහට, බුදු දහමේ ඊට එහා දෙයක් තිබෙනවා.

කියෙනවා පූර්ව ප්‍රසව යුගයේ සිටම දෙමාපියන් ගුණ ගරුක වුණොත් පමණක් දරුවන් හොඳ මෙයක බව. විද්‍යාත්මකව පවා සොයාගෙන තිබෙන දරුවෙක් මව් කුස පිළිසිද ගත් ද සිට මව් කුස කළල අවස්ථාවේ සිටම ඒ දරුවා තොසෙන් දේවල් මව්පියන්ගෙන් ඉගෙන ගන්නවා කියලා අම්ම, තාත්ත කරන, කියන දේවල්, ඇවතුම්, පැවතුම් ගැන මව්කුසේ ඉන්න කළලය සංවේදී වන බව. මනෝ විද්‍යාව දියුණු වෙන්නට පෙර සිටම අප් බෞද්ධ සමාජය දැන සිටියා.

ඒ නිසාම දරුවන් ලබන්න බලාපොරොත්තු ඉන්න අය ගුණ ගරුක වුණා. ඒ අයගේ සිසුන් අඩුපාඩුකම් හඳුනන්නා. මන්තූන් බිමට යෙදවුණ අය විවාහයෙන් පස්සෙ බිම තැවැත්තුවා. විවිධ

නොපතක්කම්වලින් ජීවිතය ගෙන ගිය පුද්ගලයින් ඒ සියල්ල තවත්වලා සුගතියාම් වුණා. මොකද ඒ අය දහ සිටියා තමන් තොමග ගියොත් තමන්ට පිළිසිද ගන්නා දරුවාට ඒ සියල්ල බලපාන බව, ඒ කාලයේ ජීවුණා දරුවන් ලැබෙන්න ඉන්න අයට ගම් පෙළහර පෑමේ සිරිතක්. ගම් පෙළහර ළයන්ගේ ලමයෙක් ලැබෙන්න ඉන්න කෙනා මස- වාගෙන පෙරහැරක් යෑම තෙවෙයි. ලමයෙක් ලැබෙන්න ඉන්න කාත්තාටව ගොද, වාසනාවත්ත දරුවන් ලබාගන්න බලාපොරොත්තුවෙන් ඒට අවශ්‍ය කරන පරිසරය ගොඩනගන්න කරන වැඩපිළිවෙලක්. ඒ කාලයේ කාත්තාවන් දරුවෙක් පිළිසිද ගන්න ඉන්න බව

දහගත්තම නිතර පත්සල් ගියා. දන් දීම, පිංකම්- වලට සහභාගි වුණා. නිතර තුණුරුවන් වැන්ද, පිරිත් සර්ඤ්ඤානාවලට සහභාගි වුණා. නිතර බෝධි පූජාවලට සහභාගි වුණා.

ලමා වයසේ එසේ සකස් වෙන සිත තරුණ වයසට පත්වන විට දෙමාපියන්ගේ නොසැලකිලි- මත්කමින් වෙනස් වෙන්න පුළුවන්. දෙමාපියන් මුදල් පසුපස හමා යන, යන්ත්‍ර බවට පත්වුණු සමාජයක දරුවන්ගේ කාර්යයන් අතපසු වීම් සිදුවිය හැකියි. දරුවන් කෙරෙහි දක්වන ආදරය, සෙනෙහස, සොයා බැලීම අඩුවීම තරුණ, තරු- ණයන් තොමග යාමට ප්‍රධාන කරුණක්. දෙමාපි- යන් විදෙස් ගතවීම වැනි ද ඒට බොහෝ බලපාන කරුණක්. විය යුත්තේ දෙමාපියන් උපක්‍රමශීලීව

දරුවන්ගේ මිතුරන් බවට පත් වීමයි. ඔවුන්ගේ සියලු බාහිර දේ ගෙනැවිත් දෙන්නා සේම ඔවුන්ට ආදරයෙන්, කරුණාවෙන් කටයුතු කිරීම වැදගත්. යෑම විටම දෙමාපියන් ඕනෑම ශබ්දවකදී තමන් සමග සිටින බවට විශ්වාසයක් ඔවුන් තුළ ඇතිවිය යුතුයි. එවිට නිවසෙන් බැහැර ඕනෑම තැනකදී, පාසලේදී, සමාජයේදී සිදුවන සියල්ල ඔවුන් දෙමාපියන් හා නොසහවා පවසන්නට පුරුද්ද ඇතිකර ගනී. ඒ නිසා දෙමාපියන් හා දරුවන් අතර ඇති සබඳතාව තරුණ වියේදී පවා නොදිත් පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව ඇතිවේ.

එසේම ජනමාධ්‍යයේ වගකීම සුවිශාලයි. දරු- වන්ගේ සිත් විකෘති වන දේ වෙනුවට රට තුළ, මුළුමහත් ලෝකය තුළ සිදුවන යහපත් ද තාරු- ණයේ ද ස් අඩයක මුදල ගෙවාත් සිදුවන අපරාධ, මත්ද්‍රව්‍යවලට යොමුවීම්, පවුල් අවුල්, ස්ත්‍රී දූෂණ ආදී විනාශකාරී බොහෝ දේ අවම කර ගත හැකියි. ලමයින්ගේ, තරුණයන්ගේ මුද්ධිය මුළුතන් කරන, හරවත් ජීවිතයකට මග කියා දෙන වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම, එවන් නිර්මාණකරුවන් වෙත අත හිත දීම ජනමාධ්‍යයේ

මෙන්ම පාලන තත්- ත්‍රයේ වගකීමක්.

දෙමාපියන් මුදල් පසුපස හමා යන සමාජයක දරුවන්ගේ කාර්යයන් අතපසු වීම් සිදුවිය හැකියි.

එසේම දෙමාපියන්, ගුරුව- රුන්, ගැහැන්, පුරකවරුන්ගේ උපදේශන සේවාවල ඒකා- බද්ධ වැඩපිළිවෙලක් ඒ වෙනුවෙන් ක්‍රියාවට නැංවිය හැකියි. මන්ද මේ සොට්ඨාස කිහිපයම ඇසුරු කරන

යොවන යා කිසි විටෙකත් නොමග යාමට හේතු වන කිසිවක් ඔහු සම්පයේ තැන. ඒ ඒකාබද්ධ වැඩපිළිවෙලේ අවසානයේ සුන්දර අදහස් ඇති, පරිහිතකාමී, ගුණගරුක, ආදර්ශමත් තරුණ පර- පුරක් බහිවීම සක්සුදක් සේ සැලැදිලිය.

● ඒ සියල්ල සිදුවීමට තම තමා තුළ සංකමයක්, අධීෂ්ඨාතයක්, සිත සකස් කර ගැනීමක් අවශ්‍ය බව ඔබවහන්සේගේ කතාවෙන් අපට වැටහෙ- නවා. ඒ සිත සකස් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය කෙබඳු ද?

බොහෝම ගොද පිළිතුරක් දිය හැකි ප්‍රශ්නයක්. තරුණ පරපුර සකස් කිරීමට තම මුලින්ම තරුණ මනස සකස් කළ යුතුයි. ඔවුන්ගේ සිත සකස් කළ

යුතුයි. ඒ හිත හදුන්න සියතවා පියවර 3 ක්. පළ- මුවැන්න තමයි පස් පවත් වැළඹීම. දෙවැන්න තමයි ධාර්මික, ගුණ ගරුක ජීවිතයකට හුරුවීම. තුන්වැන්න භාවනාවයි.

පස්පව් සුලභ වුණොත් කිසි- වක් කළ නොහැකියි. අද පව- ඨිත ආර්ථික රටාව ඔස්සේ මුදල් ඉපයීමට ප්‍රධාන කර නොගෙන පස්පවත් කොර සම්මා ආජීවය දෙසට නැඹුරු විය යුතුයි. අපේ බෞද්ධ සමාජයේ පංච දුෂ්- වර්තයන් ආදාම මාර්ග බවට පත්කර ගත්තෙ න.

අද ලෝකයේ විවිධ ආර්ථිකය යටතේ මිනිසා තෝරාගෙන සිටින්නේ ඒ නොමනා දේමයි. අවි ආයුධ වෙළඳුම, මත්ද්‍රව්‍ය වෙළඳුම, වස විෂ වෙළඳුම වැනි දේවල්. ඒවා සම්පූර්- ණයෙන් සමාර්ථ වියේයි. සද්චාර වියේයි කටයුතු බව අපි දන්නවා. අපි ඒවා පාලනය කරගෙන ධාර්මිකව ගොවිතැනක්, වෙළඳුමක්, කර්මාන්- තයක්, රාජ්‍ය සේවයක් කිරීමෙන් ධාර්මික, ගුණ ගරුක ජීවිතයක් ඇතිකර ගත හැකියි. එය මුළු ලෝකයටම අවශ්‍ය දෙයක් ලෙස හඳුන්වා දෙන්න පුළුවන්. ඒවම සම්බන්ධ වෙන්න ඕනෑ ආගමක්, පන්සලක්, පල්ලියක්, කෝවිලක් සිදුවිය යුත්තේ මුළු මහත් සමාජයේම සිත් සුවිත මුද්‍රිත කරන වැඩපිළිවෙලක්. විශේෂයෙන්ම භාවනාව ඉතාම වැදගත්. ලමයින්, තොමග යන තරුණයන්, වැඩිහිටියන් ගැන දෙනෙකුටම පොදුවේ සිත සකස් කර ගත හැකි පහසුම මග භාවනාවේ යෙදීම මගින් වන්න පාරිශුද්ධිය, සම්මා සෑය එනම් යහපත් සිහි ක්‍රවණ ඇතිකර ගැනීමයි. ඒ සියල්ල තුළින් මුළු මහත් සමාජයේම මෙලොව සහ පරලොව යහපත සඳහා දෙරගුව වටර වනු ඇති.

යනි දිවි අරුත දුටු සොළුරු ගිහියා

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ
භාෂා හා සංස්කෘතික අධ්‍යයන අංශාධිපති
ආචාර්ය සමන් වන්දි රණසිංහ

මේ සොළුරු ගිහියා වූ කලී සමන් සිත්තරා ය. ඔහු අපේ සහෝ-
දරයා ය. ඔහුට ආදරය කළ අප්‍රමාණ සොහොසුරන් අතුරින්
මම එක් අයකු පමණක් වෙමි. 1985 ඔැයි, ජූනි මාසයක්හිදී
අයියා, සිය මිතුරන් දෙදෙනකු සමඟ වරින්වර ගෝතමී විහාරයට ගොස්
සද්දිඳුරු සුවළසමේ මුර්තියක් සැදුවා මට මතක ය.

මෙම මුර්තිය සකස් කෙළේ අයියාගේ ආචාර්යවරයකු වූ අද ජීවතුන්
අතර තැනි ප්‍රවීණ චිත්‍ර හා මුර්ති ශිල්පියකු වූ සරත් සුරසේන ඇතුළත්වත්
උපදෙස් පරිදි ය. අයියා සමඟ මුර්තිය හඳුන්වන සිටි එක් මිතුරෙක් වූයේ
ධර්මේ අයියා ය. ඔහු මේ වනවිට කොතේ සිටින්නවා දැයි මම නොදනිමි. අද
සරත් සර් තැන. අයියාත් තැන. එහෙත් ඔවුන්ගේ නිර්මාණය -
සොළුරු මුර්තිය වර්තමානයේ "ප්‍රාග්ධ්ව ජීවිතය" නමින් හැඳින්වෙන
ගෝටලය අසිමුට දර්ශනය වෙයි. අනුචාරවරයා යන කෑම විටම මම
මේ මුර්තිය දෙස බලමි. එවිට මට සිහිවන්නේ මේ මුර්තියට මතු
තොට අප්‍රමාණ ජීවන මුර්තියට ද ජීවය කැවූ අයියා
ය. මේ සටහන ලියැවෙන්නේ ඒ අයියා ගැන ය. එය
ලිවීමට උල්පත වූයේ 1985 ඔැයි 28 වන දින මව්සිත්
තබන ලද දින සටහනකි. එදින අයියා ඇතුළු කලාක-
රුවන් විසින් සද්දිඳුරු මුර්තිය හඳුනා බලන්නට මා ගිය දිනයකි.

අයියාගේ රූපකාය ගෞරවය වශයෙන් අපට අභිමුඛ ව
ගිය නමුදු ඔහු නිබඳ අපේ හඳවත්වල ජීවත් වෙයි. එප-
මණක් නොව ඇතැම් යම්වරුන් වහන්සේලාගේ යම්
ජීවිතය තව තවත් ගන්වීමක් කිරීමට ද අයියා හේතු
විය. ඔහු ඇසුරු කළ ඔහුම ස්වාමීන් වහන්සේ තමන් මේ
සම්බන්ධයෙන් මා සමඟ එකඟ වන බව මම දනිමි.

වරෙක අප ගිණන් ස්වාමීන් වහන්සේ තමන් තමාට ඇති
විවිධ ගැටලු නිසා විවරය අත්හැර යාමට තීරණය කොට ඒ පිළිබඳ මගේ අද-
හස විමසා සිටියා. මේ ගැන උන්වහන්සේ මා සමඟ කතා කළ දින රාත්‍රියේ
අයියා සමඟ ඒ සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කෙළෙමි. අයියා මට පැවසුවේ උන්-
වහන්සේට හොඳින් සටන් දී විවරය හැරයාමට තරම් හිතෙන ගැටලු ගැන
විමසා දැනගන්නා ලෙස යි. ඒ අනුව පසුදින මම උන්වහන්සේ සමඟ මේ ගැන
කතා කෙළෙමි.

මෙහි දී උන්වහන්සේගේ වචන මාර්ගයෙන් ම ඒ ගැටලු ඉදිරිපත් කිරීම
මැනව යි හැඟේ.

- 1) සර්ලට ගෙයක් කියලා එකක් තියෙනවා. අපට එහෙම ගැනක් නැහැ.
- 2) සර්ලට ගෙදරින් කෑම එක හදලා දෙන්න අම්මා කෙනෙක් ඉන්නවා. අනාගතයේ බිරිඳක් ඉඳිව්. අපට එහෙම කෑම එක හදලා අකට දෙන්න කෙනෙක් නැහැ.

**හික්මුන්
වහන්සේලාගේ
නිවහන පත්සල යි.**

3) සර්ලට ආදරයෙන් සලකන, ගෞරව කරන බිරිඳක් ඉඳිව්. අපේ තත්ත්වය එව වෙනස්.

මෙයට අමතර ව වෙනත් විවිධ කාරණා උන්වහන්සේ මට පැවසූ මම මේ සියල්ල අයියා සමඟ පැවසුවෙමි. ඒ කාවඩාන ව අයා සිටි අයියා පැවසුවේ එම ස්වාමීන් වහන්සේට පිළිවෙලින් පහත සඳහන් පිළිතුරු දෙන ලෙස යි.

1) හික්මුන් වහන්සේලාගේ නිවහන පත්සල යි. එය ගමේ - තමරේ නිවෙල තරමක් ගෙවල්වල අය කැඳවන තැන යි. ඒ අනුව ගමේ වේවා තමරේ වේවා මහගෙදර වන්නේ පත්සල යි.

2) දෙවන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දීමට පෙර අයියා මගෙන් මෙසේ ඔබ්බ දී ම "මල්ලිගේ විවාහක මිතුරන්ගෙන් බිරිඳ හදලා දෙන කෑම පාර්සලයක් අත් එක කී දෙකෙන් ඉන්නවා ද? එයට පිළිතුරු දෙමින් මා පැවසුවේ වැඩිදුර නෙකුගේ භාර්යාවක් ද රැකියාවල නීරත ව සිටින බැවින් ඒ බොහෝ දෙනා ගෝත්තරයාගෙන් ම උදේ - දිවා ආහාරය ගන්නා බව යි. එවිට අයියා මෙසේ කීය. මල්ලි, පත්සලේ හාමුදුරුවෝ කීයන්ගේ ගමේ ඉන්න තරුණ තරුණ - මහලු කාන්තාවන් දවස් බෙදාගෙන තමන්ට ප්‍රථම උරුම ආකාරයෙන් සම්පාදනය කරනු ආහාර වේල ලබන විටකය. ඒ ඒකට කෑම පැකැට්ටුවක් කියලා තෙමෙයි කීයන්ගේ. "දහස්" කියා ගෞරවණීය තමනිනුයි. ඒ ආහාර වේල හඳුන්වන්නේ ඒක පිළිබඳ වන්නෙක් ලොකු ගෞරවයකින්. එතැනදීත් කවුද දිනුමි.

3) තෙවන ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් අයියා විමසුවේ මෙසේ විවාහක මිතුරන්ගෙන් කී දෙකෙන් බිරිඳගේ ගෞරවයට - වැඩිමට පාත්‍ර වන්නේ ද යනුවෙනි. එයට පිළිතුරු දෙමින් මා පැවසුවේ සුළු දෙකෙකු අතර මේ තත්ත්වය සුළු-කීය හැකි වූවත් බොහෝ දෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් එසේ සිදු නොවන බව යි. "සමානාත්මතාව" පිළිබඳ අදහස නිසා එසේ කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් ද සෑ නොතනින බව යි. එවිට පිළිතුරු දෙමින් අයියා සුළු-සුවේ පත්සලේ හාමුදුරුවෝ යනු ගමක ඉන්න තරම් බාල - තරුණ - මහලු කාන්තාවන් පමණක්

නොව පුරුෂ පත්සය ද එක්වත් ව ගෞරවයෙන් වන්දනය කරන විටකය බව යි. අවසානයේ දී අයියා සිතනයෙමින් මගෙන් ඇසුවේ පහත සඳහන් ප්‍රශ්නය යි.

"කවුද හාමුදුරුවෝ ද දිනුමි. ගිහිය ද?"

මම, අයියා මා සමඟ සාකච්ඡා කළ මෙම කරුණු යට කී ස්වාමීන් වහන්සේ සමඟ පැවසිමි. එසේ ම කවර හේතුවක් නිසා හෝ හික්මු ජීවිතය ගැන තමා කීරීමෙන් කතා කරන හිතවත් ස්වාමීන් වහන්සේලාට අයියා එද කී දේවල් පවසමි. ඒ අනුව යට කී ස්වාමීන් වහන්සේ සේ ම තමා ගත් තීරණය වෙසක් කළ ස්වාමීන් වහන්සේලා කිහිපදෙනෙක් ම අදත් ලෝක ගාසනික ස්වයංසි තීරන ව සිටින බව සඳහන් කරන්නේ ඉමහත් සතුටකි. එහෙයින් අයියාගේ ඒ වචන මා සලකන්නේ යම් ජීවිතයේ පැවැත්ම ඉමහත් ආදරයෙන් අපේ සතු කළ සොළුරු ගිහියකුගේ අරුත්බර වචනා පාඩමක් ලෙස යි.

අවුරුදු 200 ක් පැරණි හෙට්ටිගොඩ ආයුර්වේද වෙද පරම්පරාවේ අත්දැකීම්

අපේ රටේ

සිධාලේප

75

පියවැන්නි
පියවැන්නි

Since 1934
2009

ඔබටත් රටටත් සම්පතක්

සෑම ගෙදරකම සිටිය යුතු වෙදමහත්මයා

සිධාලේප

H. I. Advertising

වෙද නළාවෙන් දහම් හඬ නංවන කොළඹ වෛද්‍ය පීඨයේ සිසු දරුවෝ

ඊ ලකුණට උපස්ථාන කිරීම තමන්වහන්සේට උපස්ථාන කිරීමකැ'යි බුදුන් වහන්සේ වදාළහ. එසේ ම ආරෝග්‍යය පරම් ලාභයක් බව පැවසුවෝ ද උන්වහන්සේ ම ය. මෙවන් බුදු වදන් ගැඹුරින් පසක් කර ගනිමින් මතු දිනෙක උතුම් ජීවිත පරපුරට එක්වීමට පෙරැමිපුරන යොවුන් දු පුතුන් පිරිසක් හා සමාගමෙහි නිරතවීමට අපට අවකාශ සැලසිණ. ඔවුන්ගේ උද්‍යෝගිමත් ඇමතුමට සවන් දෙන්න...

සංචාර සටහන
කමල් පෙරේරා

මා කොළඹ වෛද්‍ය පීඨයට ගොඩවැ-
දුණේ පොදු වැස්සක් වැටෙමින් තිබූ
හවස් කාමයක ය. මම වෛද්‍ය පීඨ
බෞද්ධ සංගමයේ සභාපති හේමන්ත ගුණතිලක
සිසුවාට ඇමතුමක් දුනිමි. "අපේ ලෙක්චර් එක
කාම ඉවර කැහැ. ඔබතුමා ඉඳගෙන ඉන්න. ඉවර-
වුණු ගමන් අපි එනවා..." හේමන්තගේ නිවුණු හඬ
අතින් කෙළවරින් මට ඇසිණි.

වෛද්‍ය පීඨය දෙරකඩ වූ අසුන් පෙළෙහි එකක
වාඩි වූ මම අවට නිරීක්ෂණය කළෙමි. හෙට
දවසේ ඊට සුවපත් කිරීමට පෙරැමිපුරන වෙද
සිසු සිසුවියෝ කඩ රැලක් මෙන්

දෙරවුවෙන් නික්ම යනී. තවත් පිරිසක් විවේකා-
ගාරයේ මෙස වටා රොක්ව සාකච්ඡාවල නිරත
වෙති. සෞභාග්‍ය කැරමි ක්‍රීඩාවේ නිරතව සිටින
නීතිප දෙතෙකි. බැඳු බැඳු අත දිස්වනුයේ ප්‍රබෝ-
ධබර යොවනත්වයේ සොදුරු දසුන් ය.

හේමන්ත, සිය යහළු යෙහෙළියන් ද පිරිව-
රාගෙන ම'වෙත පැමිණියේ ඒ මොහොතේ ය. අප
කැමරා ශිල්පී අනුෂ්කගේ රූව ද එවෙලෙහිම
දෙරවුවෙන් මතු විය. අපි විගත සිසුන් සමග උඩු-
මහලට ගමන් කළෙමු. වෛද්‍ය පීඨයේ රැස්වීම්
ශාලාව අපගේ සාකච්ඡාව සඳහා සුදුසුම කර
තිබිණි.

ඒ වන විටත් අඳුර පැතිරෙමින් තිබූ බැවින් අපි
ඉතිමනින් ම සාකච්ඡාව ඇරඹුවෙමු. සමූහ
සාකච්ඡා ක්‍රමයක් අත්හදා බැලිය යුතු යයි සිතූ මම
මුල් ම මා අසල සිටි සිසුවිය හා සිසුන් දෙදෙනා

සමග කතාවට වැටුණෙමි. සිසුවිය මීනදිසි
මුහන්දිරම් ය. සිසුන් වූයේ ප්‍රභාත් ගුණවර්ධන හා
හර්ෂණ බණ්ඩාර ය.

පහේ ශිෂ්‍යත්වය සමත්ව දේව බාලිකා විද්‍යා-
ලට ඇතුළු වූ මීනදි-
සිගේ ගමි පෙදෙස
නිව්ටිවුටි. ඇය
මූලික අධ්‍යා-
පනය
ලැබුවේ
රත්නා-
කුණගම
කතිෂ්ඨයෙනි.

■ හේමන්ත
ගුණතිලක

2007 වසරේ මෙ-
දත් සිව්වන වසරේ
පීඨ බෞද්ධ සංගමයේ
ප්‍රභාත් ගුණවර්ධන
විද්‍යාලයේ ආදි සිසු
හර්ෂණ බණ්ඩාර
ලෙන් පත වසර
දෙවසරක් වෛද්‍ය
කම ලැබීය. මේ
2007 වසරේ
සිසුවෝ වෙති.

දහමට කැමු
ඇතිවූයේ සොයි
යේදැයි විමසූ විට
දිනී කීවේ කුඩා ස-
ම දහමට ඇඳුම් ක-
ද හ මේ
හ ර ය
තේරුම

ගත්තේ දහය වසර
"අම්මයි, ආවිටි
සාලෙ කළේ වැ-
පත්තල් යන්ඩ-
ලොකු ආසාවක්
දැකුමි තේරුම් ඇ-
ගැඹුර තේරුම්
ජීවිතය හැඩගස්-
තලක් බව තේරු-

ප්‍රභාත්ව බාල-
ඇත්තේ සියා ය.
ප්‍රභාත්ව අදටත්
කරයේ ප්‍රකට
මහින්දයේ දී සිල-
භාවතා වැඩ-
ආදියට ස-
විමෙන් ඔහුගේ
දුරටත් දහමෙන්
ගමේ පත්තලෙ-
තායක හාමුදු-
රුවන්ගේ අව-
අනුශාසනා
ඔහුට සොහොන
ලැබුණි.

අපි ගැකල්ට් එකට එකතොට අරන් ආපු අදහස්ම තමා පිටවෙනකොටත් අරන් යන්නෙ. පුංචි කාලෙ ඉඳලම වුදු දහමින් හැඩගැසුණු මතයක් තමයි අපිට තියෙන්නෙ. ඒ නිසා වෛද්‍ය උපාධියක් වගේ දෙයකින් ඒක වෙනස් වෙන්න විදිහක් නැහැ.

2007 වසරේ වෛද්‍ය පීඨයට ප්‍රවේශ වූ ඇය දත් සිටින වසරේ සිසුවියකි. මේන්ද්‍රිනී වෛද්‍ය පීඨ බෞද්ධ සංගමයේ සමාජ සේවකයෙක් ද වෙයි. ප්‍රකාශ් ගුණවර්ධනගේ ගම හාල්ල ය. මහින්ද විද්‍යාලයේ ආදි සිසුවෙකි. කුරුණෑගලින් පැමිණි හර්ෂණ බණ්ඩාර වාරියාලෙ සුමංගල විද්‍යාලයේ පහ වසර ශිෂ්‍යත්වය සමත්ව මලියදේවයෙන් වෛද්‍ය පීඨයට සුදුසුකම් ලැබීය. මේ දෙදෙනා ද 2007 වසරේ වෛද්‍ය පීඨයට වෙති.

■ මේන්ද්‍රිනී ගුණවර්ධන

දහමට තැනුවත් ඇතිවූයේ කොයි කාලයේදීම් වීමක් වීට මෙන්දිනී කීවේ කුඩා කල සිට ම දහමට ඇලුම් කළත් බුදු දහම මෙර රටේ ගත්තේ දහය වසරේදී පමණි බව ය.

"අම්මයි, අපිව අම්මයි එක්ක පන්සල් ගිය පුංචි කාලෙ කළේ වැඩිහිටියන් අනුකරණය කිරීමත්. පන්සල් යන්න - දහම් පාසලේ ඉගෙන ගත්ති ලොකු ආකාරයක් තමා ඒ කාලේ තිබුණේ. තමුන් දකුණු තේරුම් ඇති වයසට එතකොට බුදු දහමේ ගැඹුරු තේරුම් ගන්නා. නොමග යන්නේ තැනුව ජීවිතය ගැබ්ගන්නා ගත්ති බුදු දහම ලොකු පිටිවහලක් බව තේරුණ" මෙන්දිනී කීවා ය.

ප්‍රකාශ්ට බාල වියේදී වැඩි බලපෑමක් කර ඇත්තේ සීයා ය. ඒ කාලයේ සීයා කී ජාතක කතා ප්‍රකාශ්ට අදටත් මතක ය. දකුණු-කරයේ ප්‍රකට බෞද්ධ විදුහලක් වන මහින්දයේ දී සිල ව්‍යාපාර හා භාවනා වැඩසටහන් ආදියට සහභාගි වීමෙන් ඔහුගේ සිත තට්ටුවෙන් දහමෙහි ඇලුණේ ය. ගමේ පන්සලේ කාසක හාමුදු-රුවන්ගේ අවවාද අනුගාමකයා ද ඔහුට තොගවූව ලැබුණි.

"වෛද්‍ය පීඨයේ මේ තරම් ප්‍රබල බෞද්ධ සංගමයක් තියෙන බව මෙතොට එතකම් දැනගෙන හිටියේ තැනැ. සිල ව්‍යාපාර, ධර්ම දේශනා, භාවනා වැඩසටහන් මේ වගේ ධර්ම කටයුතුවලට සහභාගි වෙතකොට ලොකු ප්‍රබෝධයක් ඇතිවුණි. ඒවා අධ්‍යාපන කටයුතුවලටත් ලොකු රුකුලක් වුණි." එද මෙද තුර කාලය තුළ තමා දහමින් ලැබූ ආලෝකය ප්‍රකාශ් විස්තර කළේ එලෙසිනි.

හර්ෂණ බණ්ඩාරගේ පියා, මාස්පොත පත්සලේ ප්‍රධාන දායකයෙකි. නිවසේ නිවු ආගමික පරිසරය කුඩා සමයේ සිට ම ඔහුට බලපෑවේ ය. පසුව පාසල් සමයේදී එය තවත් තීව්‍ර විය. සෝම හාමුදු-රුවන්ගේ ධර්ම දේශනා අසා ඔහුගේ සිත දහම් ප්‍රබෝධයෙන් ඇලී ගියේ ය. "තමය - දහය වසර වෙනකමම අපිට බුදුදහම ගැන

■ ප්‍රකාශ් ගුණවර්ධන

පසුවත් මේ බැඳීම එයාකාරයෙන් ම පවතීවිදයි මම ඔවුන්ගෙන් විමසුවෙමි. ඒව පිළිතුරු වශයෙන් ඔවුන් තීරණාත්මක සාක්ෂිකව දක්වූ අදහස් කීහිටයයි මේ.

"අපි ගැකල්ට් එකට එතකොට අරන් ආපු අදහස්ම තමා පිටවෙනකොටත් අරන් යන්නෙ. පුංචි කාලෙ ඉඳලම බුදු දහමින් හැඩගැසුණු මතයක් තමයි අපිට තියෙන්නෙ. ඒ නිසා වෛද්‍ය උපාධියක් වගේ දෙයකින් ඒක වෙනස් වෙන්න විදිහක් නැහැ. එහෙම වෙන්න වෙනව තමි මේ වෙනකොට ඒක සිද්ධිවෙලා ඉවරයි."

"අපිට ආදරයට ගත්ත පුරවන් ගුරුවරු මිනිසුන් මෙර රටේ වෛද්‍ය පීඨයේ ම

නිවුණේ සාමාන්‍ය ගැහිමක්. නොමග තොයන්න කියල දෙන උපදෙස් මාලාවක් වගෙයි දකුණේ. ඇත්තට ම ගැඹුරෙන් ධර්මය අපට තේරුණේ තැනැ. ඒත් දේශනා-දහමකු වසරවලට ආවානම බුදු දහමෙහි තියෙන ආධ්‍යාත්මික ගුණය තේරුම් ගන්නා. ජීවිතයේ අරුත කියා දෙන ගැඹුරු දහමක් බව පෙනුණි" ඒ හර්ෂණ බණ්ඩාර දහමට බැදුණු අයුරු ය.

තරුණ සිසු සිසුවියන් වශයෙන් අද මෙසේ දහම් කටයුතු සමග බැඳී සිටියත් වෛද්‍යවරුන් බවට පත්ව, තරගකාරී සමාජ ප්‍රවාහයට එක් වූ

අන්තවා. රටේ ප්‍රචණ්ඩ වෛද්‍යවරු අතරත් අන්තවා. අපි අනුගමනය කරන්නේ ඒ අයයි. අපට භාවනා පංති කරන්නේ ජාතික රෝහලේ සේවය කරන වෛද්‍යවරයෙක්. වෛද්‍ය පීඨ බෞද්ධ සංගමය වටා එකතුවෙලා අන්ත තරුණ කණ්ඩායම ජනප්‍රියත්වය සඳහා දහම් කටයුතු කරන පිරිසක් නොවන බව අපට සහතිකයි."

"මේක අපට පෙර කුසලකීන් ලැබුණු අවස්ථාවක් ගැටියටයි අපි සලකන්නේ. වෛද්‍ය වෘත්තිය කුසල් රැස්කර ගත හැකි සේවයක්. එවැනි අවස්ථාවක් ජීවිතයට ලැබුණහම එය අත්හැරිය යුතු තැනැ. එය කරදරයක් කර ගත යුතුත් තැනැ. වීදු ඇතිත් බුදුදහම දිගා බැලීම උතුම් බුදු දහමට කරන නිශාචය. විද්‍යාව කියන්නේ ආකෘතියකට. ඒ ආකෘතියෙන් පිට දේවල් ඒකට විග්‍රහ කරන්න බැහැ. උදහරණයක් ගැටියට කියනවා තමි වර්ණවලියේ අපට පෙනෙන්නේ පාට ගතත් වීතරයි. තමුන් අපට නොපෙනෙන පාට වර්ණ ඒකෙ තැනැ කියල කරන කරන එක වැරදියි."

"විද්‍යාව හා ධර්මය සසඳන්න බැහැ. ඒවා හැද-
රිය යුත්තේ වෙන් වෙන්වයි. විද්‍යාවේදී අද සොයා
ගත් දේ හෙට වෙනස් වෙනවා. තාවකාලිකයි.
තමුත් බුදු දහම අනාලිකයි - සඳහන්කයි. ක්‍රිස්ට-
කය වගේ ග්‍රන්ථවල නිශ්චිතවම ලියවී තිබෙනවා."
"බුදුපියාණන්ට සර්වඥ නියත්තේ සියල්ල පෙර
දුටු නිසයි. බුදුපියාණන් වසර දහස් ගණනකට
පෙර නියමු දේවල් විද්‍යාව සොයාගත්තේ මෑතක-
දීයි. වෛද්‍ය විද්‍යාව මිනිස් සිරුරක් සපුරා ගොසා-
ගත්තු දේවල් පවා බුදුහාමුදුරුවෝ එද දේශනා
කරලා තියෙනවා."

ජීවිතය හා ලෝකය පිළිබඳ හරිහැටි අවබෝධ
කර නොගත් ඇතැම් තරුණ තරුණියෝ විවිධ
රැළිවලට අසුවෙයි. ඒ රැළි මත තැබූ සුන්දර සිහින
මවයි. ගීතයක් හරිහැටි ගායනා කරගන්න බැරි වූ
කළ හබා වැටෙන්නේත්, විභාගයක් අසමත් වූ විට
දිවි කසාගන්න හදන්නේත් ඔවුන් ය. එවැනි යොවු-
තයන් පිළිබඳව මේ යොවුතයෝ කෙසේ සිතත් ද?

"ගැනියාවත් විවිධාකාර වෙන්න පුළු-
වත්. එක මිණිමඩිත් ගැමි දෙයක් ම
කිරණය කරන්න බැහැ. ඒ ලෙවල්
කියන්නේත් එක මිණිමඩිත් වන-
රයි. වෙනත් මිණිමඩිත් ඒට වඩා
දක්‍ෂණාවත් පෙන්වන්න පුළු-
වත්. අරමුණත් කරා යන්නට
විවිධ මාර්ග සොයාගත හැකියි.
එක අපේක්‍ෂාවක් බිඳුණු විට
ජීවිතය එතනින් ඉවරයි
කියලා ගිහින එක තමා
වරද."

"මේ වගේ රැළිත් එක්ක පාවෙන්ඩ ප්‍රධාන
තේතුව තමා ගත්තීමත් දහමක ආලෝකය
නොලැබීම. අවුල් දහම අනුව සිතන්න පුරුදු-
වෙලා ඉන්න කෙනෙකුට මේවා දරාගැනීම පහසුයි.
එහෙම පරාජයෙන් මානසිකව ඇදවැටෙන්නේ
නැහැ."

"සමහරු ගැමි දේකටම බුදුහාමුදුරුවන්ගේ
පිහිටි පහතවා, විභාග, රස්සා වගේ දේවල්වලටත්
බුදුසරණ පහතවා. බුදුහාමුදුරුවෝ එහෙම පිහිට
වෙත දෙවියෙක් නෙමේ. උන්වහන්සේ මාර්ගෝප-
දේශකයෙක්. යා යුතු හරි මග අපට පෙන්වා දී
තිබෙනවා. යන නොයන එක අපේ වැඩක්."

මේන්ද්‍රිනී, ප්‍රකාශ් හා හර්ෂණ්ගේ ප්‍රමුද්ධ සිතුවිලි
ම'සිත පහත් කලාත් බඳු විය. මෙවන් අදහස් දරන
තරුණ දු පුතුන් නිහඬ දෙකෙන් ම මා හා කතාබහ
කිරීමට සුදානම්ව සිටින බැවින් හර්ෂණ්ගාට සමු-
දීමට මට අකමැත්තෙන්වුව ද සිදුවිණි.

වෛද්‍ය පීඨ බෞද්ධ සංගමයේ සම්බන්ධීකාරක
නිපුන් ද සිල්වාත්, ක්‍රියාකාරී සාමාජිකයන් වන
කරෝමිකා අතුකෝරල හා කසුන් ජයසුන්දර
ඊළඟ සාකච්ඡා වටයේදී මා හා එක් වූහ.

වෛද්‍ය පීඨයේ සිටින වසරේ ශිෂ්‍ය කණ්ඩා-
යමට අයත් වන නිසුන් ද සිල්වා

■ හර්ෂණ්
බණ්ඩාර

අමිබලන්ගොඩ ධර්මාගෝක
විදුහලෙන් පැමිණි සිසුවෙකි.
කරෝමිකා අතුකෝරල මාතර
අතුරැස්සේ ය. මාතර සුජාතා
බාලිකාව ඇගේ පාසලයි. මහ-
නාම විදුහලෙන් වෛද්‍ය පීඨ-
යට පිවිසි කසුන් ජයසුන්-
දරගේ ගම රාගම ය. ඒ
දෙදෙනා ද සිටින වසර
නියෝජනය කරති.

වෛද්‍ය පීඨයට තවකයන්
වගයෙන් පැමිණෙන විට
ඔවුන්ට ලැබුණේ කෙබඳු පිළි-
ගැනීමක් දැයි මා තැබූ පැනයට
පිළිතුරු බැන්දේ නිසුන් ය.

"මෙතේ තවකයන් පිළිගැනීමේ උසස් සම්ප්‍රදායක්
තියෙනවා. ඒත් ඉතාම සුහදශීලී උණුසුම් පිළිගැ-
නීමක්. තවකයන්ට වඩා වසරක් ජ්‍යෙෂ්ඨ ශිෂ්‍ය
ශිෂ්‍යාවෝ තමයි ඒක සංවිධානය කරන්නේ.
අපි අහලා තියෙන විදිහට අවුරුදු විස්ස-
කින් විතර මෙහා පැත්තේ කිසි ම රැග
කිරීමක් සිදුවෙලා නැහැ. අපිත් ඒ
පිළිගැනීමේ සම්ප්‍රදාය ඉදිරියට
අරන් යනවා."

"තමයිකාර" සගරාවේ අරමුණ
ද යොවුන් හදවත් තුළ මාතව
දයාව වර්ධනය කිරීම බව මම

ඔවුන්ට පහදු දුනිමි.
එසේ ම ධර්මා-
නුකූල ජීවිතයක්

ගතකිරීම මගින් යොවුන ජීවිතයේ සුන්ද-
රත්වය තවත් ඔප් නැංවෙයි. "ජීවිතය අතීතය ය -
ජීවිතය සුන්දර ය" තමි නේමා පාඨයක් ඒට යොද
ඇත්තේ ද එහිකා යයි මම කීමි.

"සාම්ප්‍රදායික නේමාවල් දැනට වඩා ඒ වගේ
නිර්මාණශීලී අදහසක් ඉදිරිපත් කිරීම හරිම වැද-
ගත්. එවැනි දෙයක් තෝරාගැනීම ගැන තරුණ
පරපුරේ ස්තූතිය ගිම් විය යුතුයි. මට ගිහින
හැටියට තම සරල වචන විකක් වගේ පෙනුණාට
ඒක ඇතුළේ ගැහැරු අර්ථයක් තියෙනවා. ජීවිතය

සුන්දර වන්නේ එහි අතීත බව අවබෝධ කර
ගත්තොත් විතරයි කියලයි ඒකෙන් කියවන්න
අපි මතුවිටින් දකින සුන්දරත්වය ගැන කෙමි
කියන්නේ. අතීතය බවේ සුන්දරත්වය ගැන ඒක
අපිට අපූරුතේ ක්‍රියාත්මක දේවල් සිතන්න පොළොව
යෙදුමක්."

මිසුරු හබිනිත් ඒ කාව්‍යමය සිතුවිල්ල සො
හැර පැවේ කරෝමිකා අතුකෝරල දියණියයි.
අතුරැස්සේ ශ්‍රී තන්දරාම දහම් පාසලේ ධර්ම-
චාර්ය විභාගය ද සමත් ව සිටින ඇය දෙවසරක්
පමණ එහි ඉගැන්වීමේ කටයුතුවල නිරත වූ බවද
කීවා ය.

කසුන් ජයසුන්දර ද ධර්මචාර්ය විභාගය සමත්
වෛද්‍ය සිසුවෙකි. රාගම මිහිඳු දහම් පාසලේ සුදු
සිසුවියන්ට අදත් ඔහු දහම් ගැසූ බෙදු අළු
කසුන්ගේ මව් පාර්ශ්වය කනෝලිය ය. රටේ
කුඩා කල සිට ම කසුන් බුදු දහම වෙත යොමු
කරනු ලැබුවේ සිය මවගේ පියාණන් විසිනි. ඉන්
වෘත්තියේ නිරතව සිටි පියා විශයෙන් වෘණේ
පාසලේ දී බෞද්ධාගම ඉගැන්වී ය.

"කනෝලියයෙක් වුණත් අපේ පියාට බුදු දහම
ගැන හොඳ අවබෝධයක් තිබුණා. දහම පස්ව
මාව යොමු කළේ සීයා. බුදු දහම ගැනුරින් ඉගෙන-
ගෙන ගැමි දහමකටම ගරු කරන්න පුරුදු වෙන්න
කියලයි සීයා මට අවවාද කළේ. ඒ වගේ ම බුදුගේ
තයනජීන් ගුරුතුමා දහම් පාසලේ දී මාව අවවාද-
මය පැත්තට යොමු කලා. සාමාන්‍ය පෙළ විභා-
ගයක් පස්සෙ මම භාවනා කරන්නට පටන් යන්න
රේරුකානේ වන්දනාමල් හාමුදුරුවන්ගේ පෙත්
කියවලයි මම භාවනාව ඉගෙන ගත්තේ. කල්-
භාවනා පංඨිවලට තමි ගියේ නැහැ."

ඔහු දහම් මගට පිවිසි අයුරු කසුන් විස්තර
කළේ එලෙසිනි.

තරගකාරී සමාජයට පිවිස මනා ජීවන වටිනා-
වත් සකස් කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව බිඳ වූ විට
මේ සිතූම් පැතුම් වෙතත් කිරීමට සිදුවෙන්නට
නොවේදැයි විමසූ විට තීදෙනා ම ඒට සමුහිතව
පිළිතුරු දුන්න.

"හුග දෙකෙන් කියන්නේ 'අපේ අපිට දත් එව්ට

වෙලාවක් තැන
කෙවේ. පැමිණි
සංසන්දනාත්මක
ලෙවල් කරන
නිසුණ. ඒත් අපි
වෙනවා. අස්සරු
අපේ කැමැත්ත
කමත් අවංකව
දෙයක් නැහැ."

"තමන් ගැමි
වෙන්න ගිහි. මි
කරන්නෙ.. ඔත්
යොමු වුණෙත්
අඩුයි. උසස්වීම
දේවල් ගැන වි
කටදවත් ගම
නැහැ. පැමිණි
වබෝධයක් අපි
සීමාවන් හඳුනා
"රහතන් වෛ
කියා"

කළේ එලෙසිනි.

තරගකාරී සමාජයට පිවිස මනා ජීවන වටිනා-
වත් සකස් කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව බිඳ වූ විට
මේ සිතූම් පැතුම් වෙතත් කිරීමට සිදුවෙන්නට
නොවේදැයි විමසූ විට තීදෙනා ම ඒට සමුහිතව
පිළිතුරු දුන්න.

"හුග දෙකෙන් කියන්නේ 'අපේ අපිට දත් එව්ට

වෙලාවක් තැබූ කියලත් තමුත් ඇත්ත එක නෙවේ. කැමැත්තක් නියොගවද තැද්ද කියන එක. සංසන්දනාත්මකව බැලුවොත් මි ලෙවල් - ඒ ලෙවල් කරන කාලේ අපිට අදට වඩා වේලාව එළුණා. ඒත් අපි එදවර වඩා අද ධර්මයට කැප වෙතවා. අස්සරනට වඩා කාර්ය බහුල වුණත් දුන් අපේ කැමැත්තක් නියොගවා. කැමැත්තක් - මිනිසාගේ අවංකව ම නියොගවා තම කර්මය බැර දෙයක් නැහැ."

"තමන් ගැම වෙලාවේම තමන්ට දකින්න පුරුදු වෙන්න මිනි. මම යන්නෙ කොහෙද - මොනවද කරන්නෙ... මන්ත මිනොම ස්වයං පරික්ෂණයකට යොමු වුණොත් වරදින්ම නියොග අවකඩ හුගත් අඩුයි. උසස්වීම, ගෙවල් දෙරවල්, වාහන වගේ දේවල් ගැන විතරක් ම හිතන්න පටන් ගත්තොත් කවදටත් ගමනේ නිමාවක් දකින්න ලැබෙන්නෙ නැහැ. සැමිමකට පත්වෙන්නට බැර වෙතවා. ධර්මා-වෘත්තියක් අවශ්‍ය වෙන්නේ මෙවැනි ආකාරයෙන් සීමාවන් හඳුනා ගැනීමටයි."

"රහතත් වහන්සේලා - සෝවාන් වුණු අය නැහැ කියන්නට බැහැ. එවැනි අය අත්තනවා. ධර්මය ගැනුරන්"

අවබෝධ කර ගත් කෙනෙක්ව හඳුනාගන්න පුළුවන්, ගැසිරීමෙන් හා කතාබහෙන්. සුදුසු තැන දී සුදුසු ලෙස කටයුතු කිරීමේ ප්‍රඥාව තමා ඒ ලකුණ." වයස අවුරුදු ගිය ජීවිතා-වෘත්තියක් මේ යොමුත් වෙද්දා සිසු සිසුවියත් සතුට පටිකින අසුරු දකින මගේ සිත පහත් වෙයි. කාලය පිළිබඳව කිසිදු ගැහීමකින් තොරව ඔවුහු දිගට ම අදහස් දක්වයි. මගේ සිත තදින් ඔවුන් හා බැඳෙයි. ඔවුන්ට

පොරොත්තු මා හා කතා කළ නිදහසගෙන් සමුගැනීමට සූදානම් වෙද්දී මට දුකුණු අපහසුව යළිද මතු වෙයි. මම ඔවුන්ගේ සිත් නොතලා මෙසේ කියමි, ඇත්තටම මියගොල්ලො වගෙ දරුවොත් එක්ක කතා කරනකොට කාලය ගතවෙතවා දැනෙන්නෙ නැහැ.

අපේ රටට බිහිවෙන්නට යන අනාගත වෙද්දා වැරදි ගැන ලොකු සතුටක් හිතට දැනෙතවා. මියගොල්ලො කියනවා වගේ ම ගැසිරීමෙන් - කතාබහෙන් මට තේරුම් ගන්න පුළුවන් හොඳ ධර්මාවබෝධයක් වගේ ම ජීවිත දැක්මකුත් මියගොල්ලන්ට නියොග බව. වෙද්දා විද්‍යාව හදරණ දරුවො ගැටියට කාලයේ නියොග වටිනාකමක් මම දන්නවා. ඒ නිසා ඒ වටිනා කාලය තවදුරටත් උද්‍යාගන්නෙ තැබුව මම තව එක ප්‍රශ්නයක් අහන්නමි. එළඹෙන සම්මුද්ධත්ව ජයන්තිය මියගොල්ලො දකින්නෙ කොහොමද?

"ඒකට මම උත්තරයක් දෙන්නට ද" තරෝමිනා තම මිතුරන් දෙදෙනාගෙන් අවසර පැතුටා ය. ඔවුන් හිස සලා ඊට අනුමැතිය දෙන්න ම ඇය කතාව ඇරඹුවා ය.

"බුදු කෙනෙක් ලොවට පහළ වෙන්නේ එතෙක් වෙත කිසිම කෙනෙක් නොකියපු දහමක් දේශනා කරන්නට. බුද්ධ වචනය කියලා අපි කියන්නෙ ඒ දහමට. ඒ වුණට අද සත්‍ය බුදු වචන ඇහෙනවා අඩුයි. කවුරුත් කියන්නේ එකම දේ නමි එය බුද්ධ වචනය නෙවේ. අදහසිලා සත්‍ය බුද්ධ වචන

අහන්න ලැබෙනවා. එතෙම ඇහුණත් ඒවා තේරුම් ගත්තට තරම් ප්‍රඥාවක් නියොග පිරිස අඩුයි. ජන-මාධ්‍ය එතෙමත් තැත්කම් තරගකාරී වෙන්නට වර්ම වැඩසටහන් වගේ දේවල් නිසා ජනප්‍රිය බුදු දහමත් අද මතු වෙමින් නියොගවා. සමහර වෙලාවට නියොගවා ඒක නිකත් පැලැස්සර දමීමේ ක්‍රමයක් ද කියලත්."

තරෝමිනාගේ අදහස් අතා එළුණු වුව ද ඇය ඒවා අදිරිපත් කළේ දැඩි සංකෘතියිලි නිවුණු තනි-කිසි. මම වෙතයෙන් ඇගේ සිතුවිලි කඩදසිය මත වචන බවට පෙරළුවෙමි.

"මම කියවලා නියොගවා මේ වගේ පැලැස්සර දමිලි ගැන බුදුන් වහන්සේ දෙසු ප්‍රාථි කතාවක්. මම කියන්නමි ඒ කතාව. බෙරයක් දිගට ම ගත-නකොට බෙර කඳ පැළෙනවා. එතකොට එතෙක්ව ඇණයක් ගහලා පිළියම් කර ගන්නවා. ආයෙත් වක දවසක් යනකොට බෙර කඳේ තවත් පරමක් ඇඟිවෙතවා. තවත් ඇණයක් ගතවනවා. මේ විදිහට බෙර කඳට පැරමි එක ගැම වතාවක

ම ඇණ ගහලා කාවකාලිකව පිළියම් කර ගන්නවා. වක දවසක් යනකොට බෙර කඳ වෙනුවට අළු වෙන්නේ ඇණ සැකිල්ලක් විතරයි. මට නියොගවා බුදුසාමුද්දරුවෝ මිය උපමා කතාව දේශනා කරන්නට ඇත්තේ අතීත හුගත් දේශනාවලදී වගේ ම අනාගතය ගැන සිතලා කියලයි. දුන් අපේ රටේ සිද්ධිවෙත සමහර ධර්ම වැඩසටහන් ගැන කල්පනා කරනකොට ඒ දේශනාව අද අපිට තර-

යට ම ගැළපෙනවා තේරු? මේ විදිහට ගියොත් බුද්ධ වචනය වැහිල ගිහිත් අර ඇණ සැකිල්ල විතරයි අපිටත් අතුරු වෙන්නේ."

තරෝමි ම'වෙත තෙරවේ ප්‍රත්තාර්ථය සහිත බැල්මකි. "අනිං මම සම්මුද්ධත්ව ජයන්තියක් එක්ක මේ කතාව සම්බන්ධ කරන්නෙ කොහොමද?" මම පෙරලා ප්‍රශ්න කළෙමි.

"ඔව්, දෙදහස් හයසිය සම්මුද්ධ ජයන්තිය වෙනුවෙන් පිළිවෙළින් පෙළඹෙමු නියොග තේමාව අරඹුවත් කරගන්නට පුළුවන් වෙන්නෙ. අර ඇණසැකිල්ල අසින් කරල බෙර කඳ පැළෙනවා පුළුවන් වුණොත් විතරයි. ඒක වචනයට විතරක් සීමා කරලා හර යන්නේ නැහැ. සිල ව්‍යාපාර, සුමරු උත්සව, දහමාන දීඞ් වගේ දේවලක් අවශ්‍යයි. ඒවා බාහිර දේවල්. එවැනි ආර්ථික සුචාවලට විතරක් සීමා නොවී විශේෂයෙන් ම බාල හා තරුණ පරපුරට බුදු දහමේ හරය තේරුම් කර දෙන වැඩපිළිවෙළක් සකස් කරන්නට මිනි. බුද්ධ-වෙත් මමබට ඒ අය අරගෙන යන්න මිනි. බුද්ධ-හම කියන්නේ ගිහි නිවන මගක් ගිහි අවුරුවන දර්ශනයක් නෙවේ කියලා අලුත් පරම්පරාවට කියලා දෙන්නට මිනි."

තරෝමිනා කතාව නිමාකොට

පිළිබිඹු ද සිල්වා

මධ්‍යස්තනමය අයුරින් ඇඟි පිටිය ය. නිසුන් හා කසුන් ද සුකුරු හසරැලි මවෙහි පිරිනමමින් ඇස අනුකරණය කළහ. මම ඔවුන්ට හදවතේ ම සුබ පැතුටුම්, තරෝමිකාලාගෙන් හිස් වූ අසුන් වෙහි අතතුරුව පැමිණියේ මේ හමුවේ සම්බන්ධිත රකයා සේ ම වෛද්‍ය පීඨ බෞද්ධ සංගමයේ සභාපති ධුරන්දර තේමන්ගේ ගුණභීලක සිසුවා හා ඔහුගේ සගයන් දෙදෙනෙකි. ඔවුන් වූ කලී සිව්වන වසරේ ම සිසුවන් වන නිකාන්ත ඉලංගරත්න හා සංඛ ශ්‍රීකාන් ය. තේමන්ගේ ගම් පෙදෙස අලව්-වයි. මුලින් සිට සතර හැදෑරුවේ හුන්වුළුව මහා විද්‍යාලයෙනි. පසේ ශිෂ්‍යත්වය ඉහළින් සමත්ව කොළඹ රාජකීය විදුහලට ඇතුළු වූ තේමන්ත වෛද්‍ය විද්‍යාලයට පිවිසීමට වරම් ලැබුවේ එහිදී ය.

මාර්ගය මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය හා ශ්‍රීමත් ජෝන් කොහලාවල මහා විද්‍යාලයෙන් ගිල්ප උගත් නිකාන්තගේ උපන් ගම කුරුණෑගලය. ඔහු වර්ත-මානයේ බෞද්ධ ශිෂ්‍ය සංගමයේ සභා සංස්කාරක ධුරය ද හොබවයි.

නිකවැරටියේ උපන් සංඛ ශ්‍රීකාන් නිකවැරටිය මහසෙන් හා කුරුණෑගල මලියදේව විදුහල්වල ආදි සිසුවෙකි. ඔහු ද සෙසු සගයන් මෙන් සිව්වන වසරේ අධ්‍යාපනය ලබයි. ශ්‍රීකාන් ලේඛන කලාව කෙරෙහි ද කැමැත්තක් දක්වන ශිෂ්‍යයෙකි.

වෛද්‍ය පීඨ බෞද්ධ සංගමයේ ප්‍රමුඛයන් සේ සැලකිය හැකි මේ සිසුන් තීදෙනා වෙත පොදු ප්‍රශ්න කිහිපයක් යොමුකිරීම උචිත යයි සිතමුණු බැවින් බෞද්ධ සංගමයේ පසුබිම හා එහි වැඩක-වසුතු පිළිබඳව කෙටි හැඳින්වීමක් කරන ලෙස පළමුවෙන් ම ඇරඹුම් කළෙමි. ඔවුන්ගේ පිළිවදන් පෙළඹුසුණේ මෙලෙසිනි.

වෛද්‍ය පීඨ බෞද්ධ සංගමයට සැහෙන දිගු ඉතිහාසයක් තිබේ. වෛද්‍ය විද්‍යාලයීය ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගේ ධර්මභූතය වැඩිදියුණු කිරීමට දයක වීමට අමතරව ජාතික වශයෙන් වැදගත්

■ තරෝමිකා අතුකෝරල

සීල ව්‍යාපාර, සැම-රුමී උත්සව, ආන-මාන දීම වගේ දේවලුන් අවශ්‍යයි.

ඒවා බාහිර දේවල්. එවැනි ආම්සප්පාවලට විතරක් සීමා නොවී විශේෂයෙන් ම බාල හා තරුණ පරපු-රට බුදු දහමේ හරය තේරුම් කර දෙන වැඩපිළිවෙළක් සකස් කරන්නට ඕනෑ.

ආගමික හා සමාජයීය සේවාවන් රැසක් මෙමගින් ඉටු කරනු ලබයි. වරකට දෙසියක පමණ

ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවෝ කණ්ඩායමක් වෙත ව්‍යාපාර පිවිසීමට වරම් ලබයි. සාමාන්‍යයෙන් මේ තරු-රින් සියයට හැත්තෑ පමණ වෙති. ඒ පිරිස අතරින් සියයට විසයක පමණ කණ්ඩායමක් බෞද්ධ සංගමයේ ආයතන-බවට පත්වීම සාමාන්‍ය සම්ප්‍රදායික

ජාතික රෝගලේ විකාරස්ථානය වන වායා-මන්දිරයෙහි වැඩවසන රජවල්ලේ සුභ්‍රතී නිකා-වර්තමාන අනුශාසක වශයෙන් කටයුතු කර-පිටාධිපතිතුමා ද ඇතුළු උපදෙස ලබනු ලබ-උපදෙස් යටතේ සංගමය ආයතනික වෛද්‍ය චරිත දිසානායක ජොතිස සාණ්ඩායම ලෙස කටයුතු කරයි.

වෛද්‍ය පීඨයේ තිබෙන වෙනත් ශිෂ්‍ය සංග-අතරින් වඩාත් ක්‍රියාකාරී සංගමය වෛ-වාර්ෂික පිරිත් පිත්තමස්, සීල ව්‍යාපාරය, වෙසන් බැති ගී වැඩසටහන්, මාසික වර්-දේශනා, භාවනා වැඩසටහන්, ලේ දැමී-ව්‍යාපාර බෞද්ධ සංගමයේ නිසා වැඩපිළිවෙළ-අයත් වේ.

වසරක් පාසා දුෂ්කර ගමක් තේරුණේ වූ-කරන සමාර සුබසාධක සත්කාරය ශිෂ්‍ය සංග-යාගේ මානව දයාව සංකේතවත් කරන්නේ 2011 වසර පදනා තෝරාගැනුණේ බලන්ගොඩ ප්‍රදේශයේ පාල් හත් වන දිස්වත්තා විද්‍යාලය හා තරු-දිගම විදුහලයි. එම පාල්වල විද්‍යාගාර පිළිසකර තිබූ සු-පාසාල සදහා කොන් ලබයි.

සංගීත කණ්ඩායමක් සංගීත සංගමයට පාසල් දෙකටම වැඩි-වෛද්‍ය සිසු සිසුවියෝ මේ පාසල් පිහිටි ග-පමණ ජල පහසුකම් ල-ජල පහසුකම් කොමිෂි-විකාරයට ද එම පහ-පියවර ගත්හ.

කොළඹේ කැවිටි සා-කණ්ඩායමකගේ මුලි-වෛද්‍ය සායනය ද වැඩපිළිවෙළේ කැවි-වැඩසටහනට සහභාගි-සායනයට ගම්වාසිහු වූහ.

"බෞද්ධ ශිෂ්‍ය සං-වැඩසටහන් කරන්න-කොතෙක් ද? තේමන්-විස්තර අනා සිටි මට

"මුදල් වටිනාකමි-විතර විකුණමින් ගිය-ඇත්තම නියතව ප-ලොකු වැඩසටහන් කොතෙක්ද කියලා. ලක් යහපත් නියතව ආවාර්යවරු, කාර්-ශිෂ්‍යවෝ හැමෝම දයක වෙතවා."

"සමහර වෙලාව-මට තැනුණු වූ වි-විදිත්ත බැරුව යන තේද? සමහරු ගිණ-පෙනෙන්න හදනව-වගේ තරුණ ජවය වලින් කොන්විමි-තරුණ වෛද්‍ය ඉසව්වකට යොමු

"වෛද්‍ය පීඨය-විෂය බාහිර නි-සමහර ළමයි ගි-ක්‍රියාකාරකම්වල

සංගීත නාණ්ඩ සැපයීම ආදී කටයුතුවලට අමතරව පාසල් දෙකටම වැඩිහිටි දෙකක් තනා දීමට ද වෛද්‍ය සිසු සිසුවියෝ සංවේදී වූහ.

මේ පාසල් පිහිටි ගම්මානයේ පවුල් පහකට පමණ ජල පහසුකම් ලබා දෙන අතරම මෙතෙක් ජල පහසුකම් නොමැතිව සිටි දේවගිරිය රජමහා විහාරයට ද එම පහසුකම් සැලසීමට මොවුහු පියවර ගත්හ.

කොළඹින් කැට්ට සහ විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් කණ්ඩායමකගේ මූලිකත්වයෙන් පැවැත්වෙන වෛද්‍ය සායනය ද මේ සමාජ සත්කාරක වැඩපිළියෙන් කැපී පෙනෙන අංගයකි. අනෙක සී වැඩසටහනට සමගාමීව මෙවර පැවැත්වූ වෛද්‍ය සායනයට ගම්වැසිහු 1500 ක් පමණ සහභාගි වූහ.

"බෞද්ධ ශිෂ්‍ය සංගමයට මේ තරම් ලොකු වැඩසටහන් කරන්න සල්ලි තමයි වෙන්නෙ කොහෙන් ද? හේමත්ත ඇතුළු මිතුරන් දෙපළගේ විස්තර අසා සිටි මට ප්‍රශ්නයක් මතු විය.

"මුදල් වටිනාකමින් බැලුවොත් ලක්ෂ පහක විතර වියදමක් ගියා බලංගොඩ වැඩසටහනට. ඇත්තම සියතවා තම අපිටත් සුදුසුයි මේ තරම් ලොකු වැඩසටහන් කරන්න පුළුවන් වෙන්නෙ කොහොමද කියලා. වේතනාව පිරිසිදු තම ප්‍රතිරෝධයට යහපත් සියතවනේ. පිටාඩපණිමාගේ ඉඳලා ආවාරයවරු, කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෝ, ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවෝ හැමෝම සුදුසු කැපවීමකින් මේ වැඩට දායක වෙතවා."

"සමහර වෙලාවට තරුණ වයසෙදී ආගම දහමට තැනුරු වූ විට යොවුන් වියේ සුන්දරත්වය විදින්න බැරුව යනවා කියලා මතයක් තියෙනවා නේද? සමහරු හිතාපෙනවා නේද ආගමෙන් කැපී පෙනෙන්න හඳුනවා කියලා. විනෝද වාර්තා, ක්‍රීඩා වගේ තරුණ ජවය පෙන්නුම් කරන වෙනත් අංශවලින් කොන්විමක් එහෙම වෙන්නෙ තැද්ද?" තරුණ වෛද්‍ය ශිෂ්‍යයන්ගේ අවධානය වෙතත් ඉසව්වකට යොමු කිරීමට මට හිතුණි.

"වෛද්‍ය පීඨයේ නියෝගවා විෂයානුබද්ධ හා විෂය බාහිර කියලා ක්‍රියාකාරකම් දෙවර්ගයක්. සමහර ළමයි හිතාගෙන ඉන්නවා විෂය බාහිර ක්‍රියාකාරකම්වලට බර වූණේත් විෂයානුබද්ධ කටයුතු අඩාල වෙයි කියලා. විශේෂයෙන්ම වෛද්‍ය පීඨය වගේ තැනක මේක අතින් තැන්වලට වඩා බරපතලයි. තමුත් අපි මේ

■ **තසුන් ජයසුන්දර**

දෙකම තුල්‍යාත්මකව පවත්වාගෙන යනවා, ක්‍රීඩා, කලා වගේ වැඩසටහන්වලත් හුනක් වෙලාවට මූලිකත්වය ගත්තේ බෞද්ධ සංගමයේ ක්‍රියාකාරීත්ම තමා. යහපත් දෙයක් කීරීමෙන් ලැබෙන අධ්‍යාත්මික සුවය අවබෝධ කරගන්නා ශාම ශිෂ්‍ය වන්නේ අපිත් එක්ක අත්වැල් බැඳගන්නවා."

"බාහිර කටයුතුවලට ගිහිත් විභාගය ඇතගන්ඩ වෙයි කියලා බයෙන් ඉන්න අය හුන දෙතෙක් විභාග කීටවු වෙතටකොට විවිධ ආකෘතිවලට ගොදුරු වෙතවා. මොකද ඒගොල්ලන්ගෙ මානසික හා ශාරීරික සම්බරතාවය ගිලිහිලා තියා. එහෙම අයට හුනක් වෙලාවට උදව් කරන්න සිද්ධ වෙන්නේ බෞද්ධ සංගමයේ ළමයිට. අපි එකතු වෙලා ඒ අයත් එක්ක සාකච්ඡා කරනවා. ඒගොල්ලන්ගෙ හිත් සහසනවා. අතපසු වූ පාඩම් ඇත්තම ඒවා කියලා දෙතවා. ඇත්තටම අපිට මේ ශක්තිය ලැබුණේ සුචරි කාලෙ ඉඳලම බුදු දහම ඇසුරු කරපු නිසයි. බුදු දහම අපේ ජීවිත වෙනස් කලා."

"අපි කැපී පෙනෙන්න මේවා කරනවා කියලා හිතන අය තුළ වුණත් ආගමික ප්‍රබෝධයක් ඇතිවෙතවා තම ඒකත් යහපත් ප්‍රතිරෝධයක්. අපි නිකමම පිරිත් හුල් වගේ දේවල් ගැන ග ග ග ක ක ට ප " පෙනෙත්"ඩ

■ **සංඛ ට්‍රිනාත්**

හඳුනවා තම ඒක වැරදියි. අරමුණයි වැදගත් වෙන්නේ. අතින් අතට අයහපත් වැඩ කරන අය වගේම යහපත් වැඩ කරන අයත් සමාජයේ කැපී පෙනෙන බව අපි අමතක කරන්න හොඳ තැන. අද බටහිර ලෝකය පවා බුදුදහම දෙසට තැනුරු වෙලා. ප්‍රදර්ශනාත්මක වැඩ නිසා එහෙම වුණා කියලා හිතන්න බැහැ. ධර්මාවබෝධය තමා ඒකට හේතුව."

"උගත්කමයි, බුද්ධිමත් බවයි කියන්නේ දෙකක්. දැනට වැඩි වශයෙන් අධ්‍යාපනයෙන් කෙරෙන්නේ උගතුන් බිහිකරන එක. වෛද්‍ය විද්‍යාවේදී හැම විටම ප්‍රමුඛත්වය ලැබෙන්නේ බටහිර මතවාදවලට. සායනවලට ගියාම වෛද්‍ය විශේෂඥවරු එක එක විදිහට අපට පුහුණු කීරීම කරනවා. ඒවා විමර්ශනාත්මකව ඉගෙන ගෙන අපේ රටට, සමාජයට හා සාප්පයකට ගලපා ගන්නේ කොහොමද කියන එකයි අපි හේරුම් ගන්න ඕන. මෙතෙකදී තමා බුදු දහමින් අපට පන්නරයක් ලබාගන්න පුළුවන්."

"ඒක උදහරණයක් මගින් කවිදුරටත් පැහැදිලි

කරල දෙන්න පුළුවන් ද?"

මම ඉල්ලීමක් කළෙමි. "පුළුවන්. දැන් අපිට උගත්තතවා

■ **හිනාන් ඉලංගරත්න**

"Behavioural Sciences" කියලා විෂයයක්. ඒකෙදී කෙරෙන්නෙ මනෝ විද්‍යාත්මක සංකල්ප වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සඳහා භාවිතා කරන ශාලි කියලා දෙන එක. සිතේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගැන බුදුහා-මුදුරුවෝ මොන තරම් දේශනා කරල තියෙනවාද? තමුත් අපට ඇහෙන්නෙ සිත්මත් ප්‍රොසිඩි වගේ බටහිර විද්‍යාගාරයන්ගේ අදහස් විතරයි. අපි යෝජනා කරන්නේ සිත්මත් ප්‍රොසිඩිගෙ මනෝ විද්‍යාවයි. අයික්ස්ටමින්ගෙ සාපේක්ෂතාවාදයයි වගේ ම බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම්වලින් විද්‍යා අධ්‍යාපනය සඳහා යොදාගන්න පුළුවන් කියලයි."

අපි වැඩිහිටියන්ට - ශුරුවරුන්ට මෙහෙම යෝජනාවකුත් කරන්න බැහැයි. ඔබේ දරුවන්ට තවත් දුකුම ලබා දෙන්න පරිගණක තාක්ෂණය, ඉංග්‍රීසි භාෂාව, විද්‍යා අධ්‍යාපනය වගේ දේවල්වලට ඔබ රුපියල් ලක්ෂ ගණන් වියදම් කරනවා. ඒක වරදක් තැන. තමුත් නොමිලේ ලැබෙන දහම් අධ්‍යාපනය ඔවුන්ට ලබා දෙන්න ඒ තරම් උනන්දුවක් දක්වන්නේ නැහැ. දරුවන්ට කුඩා කාලෙ සිට ම දහම් හඟයත් ලබා දෙන්න. එතකොට තරුණ වයසට එතකොට තවත් ලෝකයේ දුකුමේ වහලුන් නොවී අපට අවශ්‍ය දේ පමණක් කේරාහැරීමේ ශක්තිය ඔවුන්ට ලැබේවි. බටහිර සංකල්ප මත පමණක් ගොඩනැගිලි තියෙන සංකල්ප - ආචාර ධර්ම අපිට ගැලපෙන විදිහට සකස් කර ගැනීමේ හැකියාව ඔවුන්ට ලැබේවි."

අප රටේ අනාගත නියමුවන්ගේ හැගීම් මම ඒ අසුරින් ම සටහන් කර ගනිමි. අදුර පැතිරී ඇත්ත පහත් සියයක් දුල් වූ කළෙක මෙන් ම'සිත ප්‍රබෝධමත් ව ඇත. අපේ ශාරීරික සෞඛ්‍ය පමණක් නොව මානසික සෞඛ්‍ය කෙරෙහි ද අවදි මතස්සිත් යුතු බුද්ධිමත් තරුණ වෛද්‍ය ප්‍රජාවක් හෙට දවසේ රටට දායාද වනු ඇතැයි යන ප්‍රමෝද්බර හැඟීමෙන් යුතුව මම කොළඹ වෛද්‍ය පීඨයේ උඩුමහලින් පහලට බැස ආවෙමි. ■

■ **විශේෂ ස්තුතිය - කොළඹ වෛද්‍ය විද්‍යාලයේ පුරා සෞඛ්‍ය ඒකකයේ කටිකාවාරිය වෛද්‍ය මනෝජී ක්‍රිෂාන්ත විරසිංග මහතාට**

■ **සාවි සටහන:- අනුෂ්ඨාන ගුණසිංහ**

සි

මහාලාභී කෙටිකතා රචිකාවක හා ගොවුන් ප්‍රබන්ධකාරියක වන පියසිලි විජේමාන්න පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ සම්මාන මහාචාර්යවරියක් ද වන්නීය. මානවදයාට, කාතමිඳුන්ට ආදී ශුභාංග මිනිස් සමාජය පෝෂණය කිරීමට ඉවහල්වන සැරි ඇය මෙම කෙටි කතාවෙන් පෙන්වා දෙයි.

පෙරමග සුබ නිමිති

පියසිලි විජේමාන්න

ම

ට දුරකථන ඇමතුමක් ඇති බව අසා මම විදුහල්පතිතුමාගේ කාර්යාලයට දුටු හිසෙහි. උද්‍යම ස්වරයෙන් විහිද ඇමතුම මගේ නංගියෙහි.

"අයියෝ, අයියෝ, මං ගසිනල් එක්සම් හොඳට පාස්. ඉන්ටර්නේෂනල් කුරුණෑගල හොස්පිටල් එක"

මගෙ නංගී දුන් ලේඩි ඩොක්ටර්. අපේ පුංචි පවුලට විතරක් තෙවෙනි, හත්මුතු පරම්පරාවටම අපේ ගම්තුලානටම නම්බුවක්. මව් පසටත්, පිය පසටත්, අලු ගිය - මුලු ගිය ගැමි තැනටමත් ලැබුණු ලොකුම පදවිය.

"අයියෝ, අයියෝ පංතියක් තියෙන වෙලාවක් ද?"
"නැහැ නංගී, මට ෆ්‍රී පීරියඩ් එකක්. මට සතුට ඉතිරිමි නැ නංගී. අම්මට, එකකොට හිටිව් තැන්දට එහෙම කිව්ව ද?"

"මං මේ විදුහත් දෙක ගෙදරින් අයියෝ කෝල් එක ගත්තේ. ගැකල්ට් එකේ ෆ්රේන්ඩ් කෙනෙකුට ෆෝන් කරලා තමා දුක ගත්තේ. ලියුම් එවලයු තියෙන්නේ. දුන්ම ගෙදර යනවා. අම්මටත් ඉහේ මලක් පිපුණු වගේ තියෙයි. මට මැව්ලා පේන්නේ හිටිව් තැන්ද සන්නේසන් දගලන ගැටි. අනේ පව් අයියෝ!"

"මව් නංගී, මං වීක් එක්ඩ් එකට එන්නම්. නංගිට මිනෑ කරන දේවල් මං ආවම ගනිමු. අම්මට දුන් තේරුලානෙ තියෙන්නෙ හිටිව් තැන්දගෙ වටිනාකම"

"කියලා වැඩක් නෑ අයියෝ, උන්දගෙ දඩ්වය නම් අවාසනාවක්ක තමයි. ඒත් අපට තමි උන්ද දෙයියෝ එවසු කෙනෙක්. අපේ පිතකට අපි ලගට ආපු කෙනෙක්"

නංගී සමග සංවාදයෙන් පසු සතුටින් කුල්මත් ව ගුරු කාමරයේ කොතක වාඩි වූ මගේ සිහිවිලි කර-කැවුණේ හිටිව් තැන්ද වටා ය. හිටිව් තැන්ද අප-

පව්වේත් නංගී ය. ඔවුන්ට වෙන සකස්දර සකස්දර කිසිවෙක් නො වූ හ. මේ අප්පව්වේත් පැරණිම සේවක ය. දෙමව්පියන්ගේ අනාවයෙන් පසු හිටිව් තැන්ද ආ-කියා ගැනීම පැවැරුණේ අප්පව්වට ය. මෙතක් විතරක්ම අම්මා විසින් හිටිව් තැන්ද උදේ - කවා දකිමින් තැනී කාලකණ්ණියක ලෙස සලකන ලද්දේ නංගී පා-ගත් කළ හිටිව් තැන්දගේ "අවාසනාවක්ක" ලියුම් තේතුවෙනි. මට මතක ඇති කාලයේ සිට ම මේ හිටි තැන්ද හිටියේ අප සමග ය.

“අයියෝ, අයියෝ, මං ගසිනල් එක්සම් හොඳට පාස්. ඉන්ටර්නේෂනල් කුරුණෑගල හොස්පිටල් එක”

“මට සතුට ඉතිරිමි නැ නංගී. අම්මට, එකකොට හිටිව් නැන්දට එහෙම කිව්ව ද?”

එහෙත් මා අසා ඇති තොරතුරුවලට අනුව අනාථ ගැහැනියකි. ඇයට අවුරුදු විසි පහ තරම් කලයේදී අප්පව්ව විසින් ඇය අල්ලපු ගමක සමුපකාරී කියාවක් කළ විජේසිරි තැමැත්තකුට විවාහ කර ගත් ලද්දී ය. විවාහයෙන් අවුරුදු දෙකක් ගත වූව ද අප්පව්ව පල නොවූ නිසා ඇ තැන්දමගේ ශරීරයට ද වූවා ය. මේ අතර විජේසිරි සමුපකාරී වෙහෙර කොරකමකට ගසුව සිර ගත වී ඇත. ඒ අතර තැන්ද මාත් තැන්දලාත් එකතුව හිටිව් තැන්ද ගෙදරින් දමන ලදුව ඇ තැනෙන් අපේ ගෙදරට ආවේ නැ

අප්පච්චි පැදවූ යතුරුපැදිය ගම්සභා පාරෙන් බස් පාරට දමන විට වේගයෙන් පැමිණි ලොරියක ගැටී අප්පච්චි මිය ගියේ ද එසේ සියලු සුබාසුබ බලා පිටත් කර යවන ලද දිනයක ය.

දෙකට පසු හිරෙන් නිදහස් වූ විජේසිරි ගොවිතැන් වැඩ සඳහා හිමුත්ගොඩට ගොස් වෙනත් ගැහැනියක හා විසුවේද, එය අප්පච්චිට ආරංචි වී හිමුත්ගොඩට ගිය ද විජේසිරි සොයා ගැනීමට නුපුරුවත් වි ඇත. අවුරුදු දෙක තුනකට පසු අප්පච්චි විසින් තැන්ද සිරිල් නම් විදුලි කාර්මිකයෙකුට සරණ පාවා දී ඇත. හිටි තැන්ද කලින් විවාහයෙන් දික්කසාද වී නොසිටි නිසා විවාහ ලියාදැවී කිරීම පසුවට කල් දමා සිරිල් හිටි තැන්ද කැන්දන් ගොස් ඇත. සිරිල්ගේ පළමුබිරිය දරු ප්‍රසූතියකදී මිය ගියේද, හිටි තැන්ද අවුරුද්දකට සමීප කාලයක් නොයෙක් අත - හිතකම් මැද වුව ද සිරිල් සමග දිග කැබට ද විදුලි සැර වැදී සිරිල් මිය ගිය බව ද ඔවුන් විසූ කළී ගෙය එහි අසිතිකරු විසින් ආපසු ගත් බව ද එයින් පසු හිටි තැන්ද තැවතත් අප්පච්චි ලගට පැමිණි බව ද සිරිල්ගේ වියෝවෙන් ඇති වූ මානසික පීඩනයකින් හිටි තැන්ද සැහෙන කාලයක් රෝගී වී සිටි බව ද ඇය තනිවම දෙඩවත්තට පටන් ගත්තේ එයින් පසුව බව ද මා අසා ඇත.

ඇයට දරු පල තැනි විමත් ඇගේ සැමියමට අපල - උපද්‍රව පැමිණීමත් ඇය කනවැන්දුම් විමත් මල්-මාද ගනියක් නිසා අපේ අම්මාගේ ආකල්පයේ ගැටීමට හිටි තැන්ද උදේ - හවා නොදක්ක සුතු ගමනක් යන විට ඉස්සරහට මුලිවි නොවිය සුතු, මුසල, කාලකණ්ණි ගැහැනියකි. ඇය මෙහි පැමිණි සතීප වී සිටින කාලයේ ය නංගී ඉපදී ඇත්තේ, අප්පච්චි වරක් කිවූ පරිදි නම් හිටි තැන්ද සුවපත් විමට ප්‍රධාන හේතුව නම් නංගීගේ උත්පත්තියයි. දරු ප්‍රසූතියෙන් පසු අම්මා මාස තුනක් පමණ අසතීප ව සිට ඇත. අම්මාගේත් නංගීගේත් සාත්තුවට මාසයක් පමණ තැද ගැහැනු කෙනෙකු සිටි අතර ගෙදර අතු පතු ගැම, රෙදි සේදීම, ඉවුම් පිනුම් හා අනෙක් වැඩ - කටයුතුවලදී හිටි තැන්දගෙන් විශාල සේවයක් සිදුව ඇත. මුලදී කවුරුත් හෝ නංගී කාමරයෙන් පිටතට වඩා ගෙන ආ විට හිටි වි සියලු වැඩ තවතා කළුරු සලමින් නංගී දෙස බලා සිටියේද, පසුව නංගී වැඩිපුර ම බලා ගත්තා ලද්දේ හිටි තැන්ද විසිනි. ඇය දරු සුරතල් දුටුවේ නංගීගෙනි. නංගීගේ දුරකථන ඇමතුම ඔස්සේ සැපත් සුභාරංචියේ ආලෝකයෙන් මගේ මතක කාල මාවතේ ආපසු ගමන් කරන්නට විය. ස්වභාවයෙන් ම කෙසෙසු සිරුරක් ඇති හිටි තැන්ද ඒ මාවතේ මේ කොතේ නම් ප්‍රබල තැනැත්තියක සේ මැවී පෙනේ. දැනට ආතර්සිව්ස් ආබාධයෙන් මත්පලට සිටින අම්මාට

සාත්තු සප්තාසම් කරමින් පියාගෙන් හිමි වූ අතන්දරු විශ්‍රාම වැටුපෙන් හා මා දෙන සුළු මුදලෙන් වියදම් පිරිමසා ගෙන නිවසේ සියලු කටයුතු බලා නිසා ගත්තේ හිටි තැන්ද ය. දැන් සැහෙන කාලයක සිට අපේ ඉතා සමීප තැදයන්ගෙන් කිසිම උදව්වක් තැන්දේ අපේවත් ඔවුන්ගේවත් දෝෂයක් හෝ අප අතර වරසකයක් හෝ නිසා නොව සමාජය වෙනස් වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වනසෙයි. අනිකුත් නිතර ආ - ගිය ගල්ගෙදර පුංචිමා දැන් මුණුමුරු මිණිබිරියක් බලා ගැනීමට උනුමයේ දුටුගේ ගෙදර ගොසිනි. පුතාත් ලේලීන් දෙදෙනාම රැකියාවට යන නිසා මැණිකේ තැන්දට තැ - හිතමිතුරන් බැලීමට යෑමට අවස්ථාවක් තැන. පෙර හිටි තැන්දගේ වටිනාකම බිංදුවටත් පහළින් බැස්ස අම්මා දැන් ඇගේ සාත්තු සප්තාසම් ඉවසනවා පමණක් නොව ඇයට පිං දෙන්නේ කපන්නට බැරි අත සිමින්නාක් මෙනි. අම්මාට හිටි තැන්දගේ වාරුව තැනිට වැසිකිළියට යෑමටත් නුපුරුවන.

ග්‍රාම නිලධාරියෙකු වූ අප්පච්චි මිය යන විට නංගී ජීව විද්‍යාව අංශයෙන් අ. පො. ස. උසස් පෙළ විභාගය නිම නොව සිටි අතර මම කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් උපාධිය ලබා රැකියා සොයමින් සිටියෙමි. අප්පච්චිගේ කාර්යාලය පිහිටියේ අපේ නිවස ඉදිරියෙන් දිවෙන ගම්සභා

පාරේ කිලෝමීටරයකට පමණ ඔබ්බෙන් වූ පුජාශාලා ගොඩනැගිල්ලක පසෙකින් වූ කාමරයක ය. අප්පච්චි කාර්යාලයට යන විටත් විශේෂයෙන් ම බඳු දිනවල තහරාසත්තයේ ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට යන විටත්, විශේෂ රාජකාරියකට වසමේ කිසියම් තැනකට යන විටත් අම්මා ඔහු පිටත් කළේ පෙර මග අසුබ නිමිති මග ගැරිමෙන් පසුව ය. අප්පච්චි පිටත් වන වෙලාවට හිටි තැන්දට ද කුස්සිය පැත්තට වී සිටින්නට සිදු විය. එකල නිරෝගිව සිටි අම්මාගේ විධාන ගම් නිවසක් වත්තත් පුරා රැවී දුන්නේ ය.

අප්පච්චි පැදවූ සතුරුපැදිය ගම්සභා පාරෙන් බස් පාරට දමන විට වේගයෙන් පැමිණි ලොරියක ගැටී අප්පච්චි මිය ගියේ ද එසේ සියලු සුබාසුබ බලා පිටත් කර යවන ලද දිනයක ය. අප්පච්චිගේ හදිසි අභාවයෙන් දැඩි කම්පනයට පත් අම්මා වේදනාව පිට කර ගත්තේ හිටි තැන්දට අවලාද තැබීමෙනි. අම්මා ගුවන් විදුලියෙන් පිරිත් අසන්නටත්, පාසලෙන් පිරිත් පැත් ගෙනවුත් නිවසක් මිදුලත් පුරා ඉසින්නටත්,

දිනපතා සුවද දුම් අල්ලන්නටත් පටන් ගත්තේ “අපේ කාරුමේට කාලකණ්ණි හොල්මන මෙතෙක්ට ඇවිත් වැටුණි. තව මොන මොනවා වෙයිද දන්නෙ නෑ” යි කියමිනි. අප්පරිවි මිය ගියාට පසු කුහෙත කාලයක් ගිවිසි තැන්ද තොයෙක් වට බලා ගත් අත බලා ගෙන සිටියේ සහෝදර විශේ- වෙන් හට ගත් දුක පමණක් නොව ඇයට මේ ගෙදරින් යන්නට සිදු වේද යන බිය නිසා ද විය ඇතිවේ. මම සිතුවෙමි. අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ඇතිව මාන බැඳු තැනක් දෙකුත් දෙතෙක් ද සිටියහ. මවුන්ට ගිවිසි තැන්දගේ කාලකණ්ණිකම තම තම නිවෙස්වල නිවු ප්‍රත්තවලට යට ය. “තැනගෙ මය තවත්ගේගේ අවසන් ඉන් තැනිට වරෙන් අපේ දිනා. මගෙ තනි තොතනියට තෙතෙක් ගොය ගොය ඉන්නෙ මං. පුතාගේ පොඩි උන් බලා ගෙන ඉනු” යි එක් තැන්ද තෙතෙකු කියනු නංගිට ඇති නිසා ගිවිසි තැන්ද රවුනි ඉල්- ලීම් හෝ අම්මාගේ ඇනුම්පද හෝ තැනුණ කන්ට සිටියි. සමහරුන් සිතුවේ ඇගේ කන් ඇසීමේ දුබ- ලතාවක් ඇත කියා ය.

“ගන්න අම්මෙ අපි කොට්ටර කීවටත් අම්මා කතකට ගත්තේ නෑ. අම්මා ගිවිසි තැන්දට නිග- ගරන කරනවා ඇතිලා පංගුවත් අය හදනවා උන්දව මෙතෙක් එක්ක යත්ති. හොදට නියෙයි උන්ද ගියොත්. මට ගෙදර එන එකක් එන වෙයි. මට රස්සාවත් ලැබු-ණේම ගෙදරින් පිට ඉන්න වෙන්නෙ. නංගිත් ඉන්නෙ පිට. අම්මගෙ මතස්-ගාන හින්දා දවසක අම්මා තනි වෙයි. පිරිත් අගනවා... මයිනිරියක් ගැන වෙලා-වකට කියෙන්නවා. උදේ හටා ඇගෙන කරණියමෙත්ත සුත්‍රයේ ‘තානී මඤ්-ඤේ ඔප්පරි තං කියේවි’ කියලා කියන්නෙ කාටවත් අවමන් කරන්න එනා කියලා. අපි දහම් පාසලේදී ඒක ඉගෙන ගත්තෙ... කොට්ටරවත් පිරිත් අගන අම්මා ඒක දන්නෙ නෑ. ඒ බණ පැත්තකින් කියනු. අම්මා කුමනි ද කවුරුවත් අම්මට කාලකණ්ණි මුසල ගැන කියලා මුණට ම විතරක් නෙවෙයි. තැනි තැනකදී හරි කීව්වා කියලා දුන ගත්තොත්?” යි මම අම්මාට කෑ ගැසුවෙමි. ඒ දිනවල මා සිටියේ අප්පරිවිගේ මරණයෙන් උපන් අධික වේදනා-වකින් පෙළෙමිනි. අම්මා කිසිත් නො කීවා ය.

මේ අවදියේ මා වෙහෙසුණේ රැකියාවක් සොයා ගැනීමට ය. අප්පරිවිගේ මරණයෙන් පසු සුවසුබ නීති ගැන අම්මාට කීකරු වීමට මම පසුවට වීම්. මා පසුව පසුව සම්මුඛ පරීක්ෂණව-ලට යන විට ඒ බවක් අම්මාට දුන ගන්නට ඉඩ නොතැබුවෙමි. ගෙදරින් කාමානස වාමි ඇඳුමෙන් ගොස් අදහන නිවසකදී වඩා ගොද ඇඳුම් කට්ට-ලයකට මාරු වූයෙමි. අප්පරිවිගේ මරණයට පෙර මම සම්මුඛ පරීක්ෂණ හසකට පමණ ගියෙමි. ඒ ගැම වට ම අම්මා මා

පිටත් කළේ ගම්පහ පාර දෙපස බලා ඒ මදිවට. මගේ හමුවන අසුබ දෙයක ප්‍රතිඵල අවලංගු කිරීමට සුදු මල් පිරවූ හාපනයක් මට පෙනෙන්නට සලස්වමිනි. ඒ කීසි විවෙක ගිවිසි තැන්ද පෙනෙන්නට සිටියේ නෑ. “පුතාට උදෙසා ම කාලා යත්ති කීර්වත් උයාපත්” පෙර දින අම්මා විධාන කරන විට මට සුබ ගමනක් යැමට ඇති බව ගිවිසි තැන්ද දුන ගනිමි. උදෙසා ම කීර්වත් උයා මේසයට ඇර මා පිටත් වන විට ඇ පිළිකන්න පැත්තට දුටු. ඇය පිළිකන්නේ බිත්තියට පිට දී ගේත්තු වි

කල්පනා කරමින් සිටිනු නංගි වරක් දුක ඇත. මා සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට ගිය පසු වතාවේ මා අම්මාට වදින දෙය බලා සිටි ගිවිසි තැන්දට “ගතන මුකවා ගෙන ඉන්-තැනිව කුස්සිය අස් කරනවා” යි අම්මා සැර කළ සැටින් ගිවිසි තැන්ද තැවී ගෙන ගේ පිටුපස පැත්-තට දුට ගෙන ගිය ඇවිත් දුනුදු මගේ සිතේ මැවී පෙනෙයි. අම්මාට සැර කීර්මෙන් සිත අවුල් කර ගෙන සම්මුඛ පරීක්ෂණයට යෑම සුදුසු තැනි නිසා මම එද නිහඬව පිටත් වූයෙමි. දිනක් මා පිටත් වීමට පෙර අම්මා මග දෙපස බලමින් සිට “පොඩ්ඩක් ඉන්න පුනේ කතපාටක් ජෙත්තවා. හාමු-දුරුතමක් වගේ ඉස්සරහට මුලිවි වෙන්නෙ” යි කීවා ය. එය අසා සිටි නංගි “නෙත්තේ අම්මෙ, අධියට පිරන් මුල් බැන්ද ගාන්න හාමුදුරුවෝ වෙන්නැති” යි කීවා ය. ගමනක් පිටත් වෙත කොට හාමුදුරුවන් මුලිවිවීම අසුබ බවක් මං තම

කීසිම පොතක කියවලා තැනි කීසිම මට සිතාගත් මම අවස්ථාවේ ඇවිට යාම නිසා වීම්. අම්මා තැනි බල පෑ අතෙකුත් බසුවිට මරන විස්සවැනිවැනි අය මිදවීමට මම එතරම් උත්සාහයක් නො යත්තෙමි. ඒවායින් අතයෙන්ම ගැඹුරින් හේ සිත් වැදගත් වත් ඇති නොවූ හෙයිනි. එතෙක් හෙර දින ගැන මම නොයෙක්වර විරුද්ධ වීම්. පසුව අම්මා අපට ඇගෙන්තට ගිවිසි තැන්දට ඇනුම්පද එවූ නොකළත් ඇගේ ආකල්පයේ වෙනසක් තිබුණි. තැනි ගිවිසි තැන්දට බෙහෙවින් මදි තිබූ අම්මා නංගිට ඇසෙන්නට ගිවිසි තැන්දට අතපසු කළේ නෑ. අම්මා අසනීවට සිටි කාලයේ තැනි බලා ගන්නා ලද්දේ ද නවා පිරිසිදුව තබා යන්නා ලද්දේ ද ගමේ කනිෂ්ඨයට නංගි එක්ක යන ලද්දේ ද පාසල ඇරඹූ පසු ආපසු එන්නේ එක ලද්දේ ද ගිවිසි තැන්ද විසිනි. නංගි පහේ ශිෂ්‍යයෝ විවාහ-යෙන් සමත් ව තහරයේ උසස් පාසලක නේවාසිකව ඉගෙන ගන්නා කාලයේ දී පමණක් තවල හා නිවාඩු කාලවල ගෙදර ආ විට තැනි කුමනි කුම පිළියෙල කර දුන්නේ ගිවිසි තැන්ද ගිවිසි තැන්ද සිරුල් හා විවාහ වි සිටි කාලයේ දී කුලී නිවසේ ම අතෙක් පැත්තේ සිටි ගැඹු-යකගෙන් කීර් වොගි, පොල් වොගි, පැට්ස් හිස සාදන සැව ඉගෙන ගෙන තිබුණි. නංගි හා ගිවිසි තැන්ද අතර වූ සම්පතාවට එළිපිට එරෙහිවීම

අම්මා පසුවට වූවා ය. තැනි ගේත් ගිවිසි තැන්දගේ ඒ සම්පතාව ගැන පිහස මෙවේලෙ විශේෂයෙන් ම නංගි වෛද්‍යවරියක වූ පුවත ඇසීමත් සමග අවුරුදු හය හතරකට පෙර සිදු වූවක් පැහැදිලි වීතයක් සේ මගේ සිතේ මැවී පෙනෙයි. එය නංගි ජේරුදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වෛද්‍ය වියට ඇතුළු වීමට කියමින් සිටි දිනයයි. නංගිට නේවාසික පා-සුකම් ද ලැබී තිබුණි නිසා අද්මි හා පොත් - පත් සහිත බැග්ගේ-යක් ම ගෙන යෑමට තිබුණි. මිතුරියකගේ උපදෙස් අනුව බෙසමක්, ප්ලාස්ටික් පහිටුවක්, විකල් හාපනයක්, පිහානක්, කෝපර, කීපයක් ද සිහි සම්බෝල, මාරු ඇහුල්තියල්, රස කැවිලි ආදී කෑ වර්ග ද සුදුසුකම් කර තිබුණි. ජේරුදෙණියට යමක් වාහනයක් සුදුසුකම් කළ යුතු බව අම්මා මට කීවා ය. මම ගම්පහ පාර බස් පාරට වැටෙන හන්දියේ ඇති වැන් ජයක රියදුරා වූ නිමල් උදේ හත හමා-රට පමණ අප නිවසට පැමිණීමට පොහොසත් කරවා ගත්තෙමි. අම්මා හැසිරුණේ නංගිටත් වඩා උදම් ගතියකිනි. පෙර දින සවස මෙන් ම එදින ද උදේ පාන්දර සිට අම්මාගේ විධාන හට මට

ඇසුණේ ය. “ගිවිසි ගැස්සි ද?” “දුබේ තු” “දුබේ තැනිලි තෙල් තු” “හේත් ඇඳුම්වල බලාගතව එක පරිසරයකුත් දගන්වන නිමල්ගේ වාහන පැමිණියේ ය. බැග් අම්මාත් පැත්තියා වෙලා. “ඉක්මන් ගෙයි” අම්මා කෑ තැනකක් සාදවා ආශීර්වාද කරන දුටු. එකිනේ ස සාමාන්‍යයෙන් ඒ වේ. “ගිවිසි තැනි, ඔබ පැනට දෙස අරන් ආවාතමි. හයින් ගිවිසි තැනි අම්මා හදන්නේ ද ගිවිසි තැන්ද පිටත් වීමට තැන්ද සොයන අම්මාට විරුද්ධ වනු ඇත. ගම්පහ තුළ සුදුසු බව ගෙන ඉවතා සි ගම්පහ ප මාරු තුන්සිය කුඩා සිල්ලර වන්නට ඇත් යැවීමට ය. අ පැත්තේ මිටි සිල්ලර කඩේ අතර පිටත් තැන්ද තැනි වේගයෙන් ඉ ගේවිටුවෙන් පාරට අවස කඩේට” යැ අදහස් කරා සිද්ධාපේරා. යුත්තේද ඒ තැන්ද මුණ මහත් සතුට “ගිවිසි තැන්ද සොයා “දුබේ වෙ තැනිත්” අ “තංගි ඉ වාහනයට තංගිට අව

ඇසුණේ ය. "හිව්ව් අරක කේ?" "හිව්ව් අරවා ලස්සේ ද?" "දුවේ තුවා දෙක තුනක් ද ගත්ත ද?" "දුවේ තැනිලි තෙල් එක හොඳට මතා ගත්ති. හැර-ණොත් ඇඳුම්වල ගැටෙයි." "එහෙත් සිතලයි. බලාත්තට එක ගෙඩියක් වාහනේ යන එකේ ජ්‍යෙෂ්ඨත්වය දගන්වයි."

කිමල්ගේ වාහනය නියමිත වේලාවටත් කලින් පැමිණියේ ය. බැග් සියල්ල වාහනයට පටවන ලදී. අම්මාත් පැත්තියට ඇඳ ගෙන තංගින් සුදුසුම වේලා. "ඉක්මන් කරන්න. පිටත් වෙන වේලාව ලගයි" අම්මා කෑ ගසයි. ඇ තංගිට පිටත් වීමට තැනක් සාදවා ගෙන ඇත. තංගිට ඉන සිනින් ආශීර්වාද කරන හිව්ව් තැන්ද එතැනට මෙහාට දුවයි. එබිකන් කරයි. තංගි බුදුන් වැඩයි. ඇයට සාමාන්‍යයෙන් ඒ සඳහා විනාඩි දහයක් පමණ ගත වේ.

"හිව්ව් තගේ, බඩුවක් අමතක වුණොත් පස්පං-ගුව පැනට දෙක - තුනක් වගහට කඩේට ගිහින් අරන් ආවානම්. මේත් රුපියල් තිහක්" අම්මා පහත් හඬින් හිව්ව් තැන්දට කිවු දේ මට ඇසුණේ ය. අම්මා හඳුන්වන්නේ නිවසින් පමණක් තොට වන්නෙන් ද හිව්ව් තැන්ද මොහොතකට පිටමං කර ගමන පිටත් වීමට ය. තංගි පිටත් වීමට පෙර හිව්ව් තැන්ද සොයන බව අම්මා දකීයි. මේ වේලාවේ අම්මාට විරුද්ධව යමක් කීවොත් තංගි කල්බල වනු ඇත. ගමන ද පමා වනු ඇත. එසේ 'බාබා' වීම නුසුදුසු බව මගේ විශ්වාසයයි. මම දත්මිටි කා ගෙන ඉවසා සිටියෙමි.

ගම්සහ පාරේ අපේ නිවසට දෙපැත්තේ ම මීටර් තුන්සියක් හෝ දෙසිය පහහත් හෝ දුරින් තුඩා සිල්ලර කඩ දෙකක් ඇත. අම්මාට උවමනා වන්නට ඇත්තේ වම් පැත්තේ කඩයට හිව්ව් තැන්ද යැවීමට ය. අප හඳිසියට සුළු සුළු දෑ ගත්තේ වම් පැත්තේ මීටර් තුන්සියකට පමණ එපිටින් ඇති සිල්ලර කඩෙහි. හිව්ව් තැන්ද එයට ගොස් සිටින අතර පිටත් වීමට ය අම්මාට අවශ්‍ය වූයේ. හිව්ව් තැන්ද තැනී ගෙන කකුල් ලහ ලහ තබමින් හැකි වේගයෙන් දුවනු මම ජනේලයෙන් දුටුවෙමි. ඇ ගේව්වුවෙන් පිට තොට වැටෙත් ඊගා ගම්සහ පාරට අවතීර්ණ වූයේ වඩාත් ලහ ඇති 'බුලත් කඩේට' යැමට ය. හඳිසිය නිසා ඇය එහි යැමට අදහස් කරන්නට ඇත. එහි ද පස්පංගුව, සමහත්, සිද්ධාලේප, පැනඩෝල් වැනි දේවල් ඇත. අප යා යුත්තේද ඒ දිසාවට ය. අපට ආපසු එන හිව්ව් තැන්ද බුහුණටම බුලිව්ව් වනු ඇත. ඒ ගැන මට මහත් සතුටක් ඇති විය.

"හිව්ව් තැන්ද, හිව්ව් තැන්ද" තංගි තැන්ද සොයයි. ඇ ගේ පුරා දුවයි.

"දුවේ වේලාව හරි වාහනේට තගින්" අම්මා කෑ ගසයි.

"තංගි ඉක්මනට එන්න" යි වාහනයට ලහට ගොස් මම තංගිට අඩ ගැසුවෙමි.

"අම්මෙ අයිසෙ හිව්ව් තැන්ද දුක්ක ද?" තංගි ඇඳුම් ස්වරයෙන් අසයි.

"මය දුක් හිටියෙ. දුව යන දුකට කොහොතර වේලා හැංගිලා ඇති. යනු වේලාව පසු වෙයි" අම්මා කීවා ය. මම තැවතත් තංගිට අඩ ගසා ඇය වාහනයට තංවා ගත්තෙමි. අම්මා ඒ වන විටත් වාහනයේ වාඩි ගෙන සිටියා ය.

"වේලාව හරි" මම කීවෙමි.

"රත්තත්තරතේ සරණයි. දෙසියක්ගෙ පිහිටයි" අම්මා කාටදෝ වැද ගෙන කීවා ය.

වාහනය පිටත් වූ පසු මා ඉස්සි බැඳුවේ හිව්ව්

තැන්ද කොඩි හරියේ ද කියා බැලීමට ය.

"ම? ඇත්සිටින්නට එකක් වගේ. බුලත් කඩේ ලහ" නිමල් කීවේ ය. කැහෙන සෙතගත් එහි රැස්ව ඇති බව මට ද පෙනුණි. මා කතා නොකළේ බයෙන් මගේ හදවත වේගයෙන් ගැහෙන්නට වූ හෙයිනි. අප ලගා වත් ම පිරිසේ දෙතුන් දෙනෙක් ඉදිරියට දිව ආහ. මව්වු වාහනය තැවැත්වීමට අත ඇල්සහ. "බිසින් එකක හැප්පිලා බවලත් කෙනෙකුට තුවාලයි" තලතුන මිනිගෙන් හඬී ලමින් කීවේ ය. "ඉස්පිරිකාලේට අරන් යන්න" මේ ලහ පාතක වාහනයක් තැ. බල බල ඉන්න බෑ. මය වාහනේ ද ගනු තවකෙක් කීවේ ය.

මම වාහනයෙන් බැස තුවාලකාරිය ලගට දිවුවෙමි. "හිව්ව් තැන්ද" මට

කුරුණෑගල දිසා රෝහලට ඇතුළු කරන විටත් හිව්ව් තැන්දට සිහිය තිබුණේ නැත. අම්මාට හිව්ව් තැන්ද ප්‍රභ සිටීමට සිදු වූ අතර සියලු කටයුතු එකල-සක් කර මා තංගි සමඟ පේරාදෙණියට පිටත් වන විට දවල් දෙක පමණ විය.

කෑ ගැසුණි. බුහුණේ අත්වලත් ඇඳුම්වලත් ලේ. එතනට දුව ආ තංගි හිස අත් බැඳ ගෙන විලාප දෙන්නට වූවා ය. හිව්ව් තැන්ද වාහනයට දමා ගැනීමට මම ද උදව් වීම.

"පස්පංගුව ඉවරයි කීව්වා. ඒ ගමන් ම ඉවත් බවක් තැනිට පැත්තා පාරට. අර පැත්තෙන් බිසින් එකක් ආවා. හොඳ වේලාවට ඒකෙ පස්සෙ වාඩි වේලා ආපු දරුවට තුවාල වුණේ නෑ" අවුරුදු කීස් පහත් පමණ වූ පිරිමියෙක් පාසල් නිල ඇඳුමින් සැරසුණු පිරිමි ළමයෙකුගේ අතින් අල්ලා ගෙන සිටියේ ය.

"ළමයට ඉස්කෝලේ පරත්තු වෙයි. අයිසා යන්න" යි කවුදෝ කියනු ඇසුණි. මම හිව්ව් තැන්ද පිටු පස ම වූ ආසනයේ ගෙවූ අතර තංගි ද අඩමින් අවුත් එහි වාඩි වූවා ය.

"අයිසෙ මගෙ අර කර බැග් එකේට වල් දෙකක් ඇති. මය ලොකු බෝතලේ වතුරෙන් පොහොලා දෙන්නට අයිසෙ. තැන්දිට සිහිය නෑ. ඉස්පිරිකාලේ අරන් ගියාම මම ඉන්නවා තැන්දි ලහ. මෙඩිකල් ඇකල්ට් වෙන දවසක යනවා. දිනුලට කෝල් එකක් දෙනවා" තංගි හබයි. මම අම්මා ඊයඳුරු අසුනට පිටුපස ඇති අසුනට තල්ලු කළෙමි. අම්මාගේ හඬු පුවුවු වි ඇත්තා සේ ය. හිව්ව් තැන්දගේ මෙන් ම අම්මාගේ ද බුහුණ සුදුසු වී ඇත. පොලිසියට කට උත්තරයක් දීමට ඇති නිසාදෝ පිරිසේ සිටි සිරිසේන මාමා ද වාහනයට ගොඩ විය. මුතු සිද්ධිය දක ඇත. නිමල් වේගයෙන් ඊය පැදවීය. යතුරුපැදිය අප පසුපසින් එයි. කුරුණෑගල දිසා රෝහලට ඇතුළු කරන විටත් හිව්ව් තැන්දට සිහිය තිබුණේ නැත. අම්මාට හිව්ව් තැන්ද ලහ සිටීමට සිදු වූ අතර සියලු කටයුතු එකලසක් කර මා තංගි සමඟ පේරාදෙණියට පිටත් වන විට දවල් දෙක පමණ විය. මා අද දක ගත් තංගිගේ ජයග්‍රහණය හා අම්මාගේ සුබාසුබ නිමිති බැලීම අතර සම්බන්ධය ගැන සිතා මට සිහි නපල විය. ■

කැරකෙන ලෝකේ

මේ තුනී බවකින් පත්තියට හැසුණු වැඩිහිටි රුමක් යොවනියකි. ඇගේ පියා පොල්ගලික ආයතනයක විධායක මට්ටමේ නිලධාරියෙකි. හොඳ වත් පොහොසත්කම් ඇති කෙනෙක් වුවත් ඔහු දහමට ඉතා ලැදිය. බණ භාවනා වැඩසටහන්වලට නිතර සහභාගී වෙයි.

මෙතුනී ඇතුළු පවුලේ සෙසු සාමාජිකයන්ටද දැනැසී දිවියක අගය පහදා දෙයි.

කල්ප

බෙ

දිලෝල් විශේෂ පසුවන මෙතුනී පියාණන්ගේ දෑම දිවි පෙවෙන අගය කළ ද වැඩි රැවියක් දක්වුණේ ලෝකීය සැප සම්පත් හා විනෝදකාමී කටයුතු වලටය. ඇගේ මිතුරු මිතුරියෝ ද ඇය මෙන්ම විලාසිතා ප්‍රිය කරන විනෝද වාදනා හා ප්‍රිය සංගාමය ආදියට වැඩි කැමැත්තක් දක්වූ පිරිසක් වූහ.

තරුණ විශේෂී ජීවිතයේ අතිශය බව හා සියලු සැප සම්පත්වල භාවනාලීන බව දියණියට ඒත්තු ගැන්වීමේ වටිනාකම පියා තේරුම්ගෙන සිටියේය. එතෙක් තුරුණු දියණියගේ සිතට කිසිවක් බලහත්කාරයෙන් ඇතුළු කිරීම නොමැතැයි යයි ඔහුට හැඟී සිටිණි. උගත් තරුණ පරපුරට තරුණු කාරණා තේරුම් කර දිය යුත්තේ මල් නොතලා පෑණි උරා බෝන්නාක් මෙන් ඉතා ප්‍රවේශමෙන් බව භාවනා වැඩසටහන් වලදී ඔහු ඉගෙන ගෙන තිබුණේය. දිනක් එතෙර අධ්‍යාපනය සඳහා පිටත්ව යාමට යාමට නියමිත තම බහුවත් යෙහෙළියකගේ සමුගැනීමේ සාදාසනට මෙතුනීට ඇරිසුමක් ලැබිණි.

එය රාත්‍රී සාදාසනී. සාදාසන පැවැත්වුණේ කොළඹ තහරාසත්තයේ පිහිටි උත්සව ශාලාවකය. තමා එහි යෑමෙන් යන ලෙස මෙතුනී පියාණන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියාය. පියා කුමන නිතරම දරුවන්ට සවන් දෙන්නෙකි. තමා එකග වුවත් ඇතත් දරුවන්ගේ ඉල්ලීම් ඉටු කිරීම පියාගේ පුරුද්දක් විය. දරුවන් තමන් වෙත කැමුණකර ගත හැක්කේ ඔවුන්ට හැකි තරම් සමීප වීමෙන් බව ද ධර්ම දේශනාවලදී ඔහු අසා සිටිණි. තෙත පැහැති වීදුලි බුබුළුවලින් වර්ණිත ව තිබූ උත්සව ශාලාව හා වටපිටාව දුටු පැණින් පියාට තම දියණිය ඇසුරු කරන මිතුරු මිතුරියන්ගේ කරාචීර්ම

තේරුම් ගත හැකි විය. කොසෙන් විලාසිතා වලින් සැරසුණු තරුණ තරුණියෝ යැහැන්වෙහි සිට ගෙන හැර යෑහ. මියුරු හෙපුල් වෙහ සංගීත රිද්ම කැවිලි පෙවිලි තිබෙන්නාවිය.

"කොහොමද තාත්තෙ, ලස්සන හරියට දිව්‍ය ලෝකේ වගේ තේද" කම යතර් යෙහෙළියන්ට පියා හඳුන්වා දුන් මෙතුනී පුංචි විහිළුවක්ද කලාය.

මේ සුන්දරත්වය මතුපිටින් පැවරු ඇල්පයක් මෙන් තාවකාලික එකක් බව තේරුම් ගෙන සිටියද තම දියණිය ඇතුළු ඇගේ මිතුරු මිතුරියන්ට එය පහද දීමට ඒ අවස්ථාව තුළදුටු බව පියාට හැඟිණි. සිතහවුරින් දියණියගේ වචනවලට ප්‍රතිචාර දක්වූ ඔහු සාදාසන නිමාවීමට ආසන්න වන විට තමාට ඇමතූම දෙන ලෙස ඇයට පවසා ඊයෙහි හැකි ආපසු ආවේය. තමාට නින්ද ගියහොත් දියණියගේ ඇමතූම නොඇසෙයිවයි සිතූ පියා ගෙදරවත් දහම් කැසට් පටයක් ශ්‍රවණය කරන්නට පටන් ගත්තේය. ඔහුට ඇමතූම ලැබෙන විට මධ්‍යම රාත්‍රියද ඉක්ම ගොස් අධි ගෝරාවක් පමණ ගත වී තිබිණි. වහා ඊයට නැගුණු තේ උත්සව ශාලාව කරා ගමන් කළේය.

පාරෙහි ඊය තවතා උත්සව ශාලා පරිශ්‍රයට පිවිසෙත්ම ඔහුගේ තෙත ගැටුණේ යතුන් තැටු කොහොත් පිටියක් බඳු දර්ශනයකි. සත්-ධනාවේ එහි ද ක' - න ට

තිබුණු යැහැන්වෙහි සිරස පලා ගොසිණි. වටපිටා ඒකාලෝක කළ හාට හාට වීදුලි බුබුළු නිව කෙරිණි. අතරින් පහර දුල්වෙන පහත්වල ආලෝකයෙන් ඔහුට දැක ගත හැකි වූයේ මෙය මත විසිදුණු ඉර හා තැන තැන විසිකර දමා තිබූ සිත් බෝගල් හද දසුන් පෙළකි.

"යමු යමු තාත්තී... අපිට දිල්හානියක් කෙරුණ් බස්සගෙන යන්න පුළුවන්තේද තාත්තී" යෙහෙළියක් සමග ඉදිරියට දිව ආ මෙතුනී පියාගේ අතක් අල්ලා ගත්තාය. ඇගේ කෙස් අවුල්ව ගොසිණි. ඉන් ඇඳ සිටි හවුමේ පැත්තක් ඉරි ඇති බවත්ද ඇය විමසිල්ලෙන් බැලූ පියාණන්ට පෙනිණි.

"මොකද දුටු වූණේ?" පියා ප්‍රශ්න කළේය. "අපිට තමා පාටිස් එතා වූණ තාත්තී අද... දිල්හානියක් බෝයි ට්‍රෙන්ඩ් හොඳටම බිලා මෙයන් එක රන්වු වූණ. ඒක බෙරන්ඩ ගිහින් තමා මෙය හදුමක් ඉරුණේ." මෙතුනී බිඳුණු හඬින් කීවාය.

"හා. හා. යමු. මේ දරුවට තුඩලා වූණද අහි." පියා කාරය දෙසට ගමන් කරමින් විමසීය.

"නැහැ... හොඳ වෙලාවට යාළුවා ඇති එයම ඇඳගෙන ගියා, මට එකපාරටම මෙන් වූණ තාත්තා අපිට නිතරම කියන්නෙ දිව්‍ය ලෝකේ අපායයි තියෙන්නෙ එක ලගමයි කියලා අද රිකේ ඇස් දෙකෙන්ම දක්කා තාත්තෙ. හවස දිව්‍ය ලෝකයක් වගේ තිබුණ හෝල් එක දුන් තනිතරම අපායක් වගේ. මිට පස්සේ මේ වගේ අපායවල්වලට එන්න නැහැ කියලා මායි දිල්හානියි අද චීරණය කළ තාත්තේ."

මෙතුනී දිල්හානියක් සමග කාරයට කොටස් කීවාය. කොටුන් දරුවන්ට හාඩම් කියා දිය දුන්න කෙසේ දැයි තේරුම් ගත් පියාගේ මුහුණ සතුටින් ගවසීන් ප්‍රබෝධ විය. ■

ඔබටත් මෙවැනි අත්දැකීම් සිදුවෙන්නට පුළුවන. ඔබ අසා දක ඇති මෙවැනි අත්දැකීම් කෙටියෙන් පැහැදිලිව ලියා තමන්ගේ කාර වෙත යොමු කරන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ රාජ්‍ය පාලකයන්ගේ නීතිවලට අත නොතැබූහ. එහෙත් උන්වහන්සේගේ දේශනා නිසා රාජ්‍ය නීති යුක්ති සහගත වූ තැන් ඇත. ලොවට පොදු සාධාරණ නීතියක් බුදු දහමින් ලැබුණු අයුරු මේ ලිපිය හෙළිකරයි.

බුදු දහමින් හෙළිවන විශ්ව සාධාරණ නීතිය

ආචාර්ය
හේරත් ඇමි. ගුණතිලක

බුදුන්වහන්සේ සිය පළමු දම් දෙසුම් වන දම්සක් පැවතුම් සුතුර මගින් මිනිසාගේ දුක නමැති යථාර්ථය පළමුකොට ලොවට හෙළි කළහ. ඊට පදනම් වන හේතු හා ඉන් මිදෙන මාර්ගය මිනිසාට පැහැදිලි කළහ. එම දහම් පණිවුඩය මගින් මුළුමහත් විශ්වයට ම ඉගැන්වූ අනෙක් වැදගත් කරුණ නම්, ධාර්මිකතාව, යුක්තිගරුක බව සහ නිතිගරුක බවින් යුතු පාලනයක් සහිත දැහැමි රජයක හා සමාජයක අත්‍යවශ්‍ය බව ජන සමාජයේ අවධානයට ආවරණය කළේය.

මුලිකව සිංහ සංවිධානය ඇති කිරීමේලා පැහවු විනය ශික්ෂා පදවලින් විශ්ව සාධාරණ නීතියක් ලොවට හෙළිකළ. පළමු ශාස්තෘවරයා බුදුන් වහන්සේ ය.

තයට ලක්කිරීමයි (ධම්මවත්තං පවත්තෙතුම්). බුදුපියාණන් මෙම දෙසුම මගින් මානව සමාජයේ පළමුවරට එවැනි නීතිගරුක, විනයගරුක ධාර්මික සමාජයක් මිනිසාට පිහිටුවාලීමට ද සමත් වූහ.

බුදුන් වහන්සේ විසින් මානව ඉතිහාසයේ මින් වසර 2550 කට පමණ පෙර එයේ පිහිටුවන ලද සංඝ සංවිධානයේ යහපැවැත්ම හා ඉන් අනතුරුව ඇතිවූ හික්ෂු හික්ෂුණී ශාසනයේ චිර පිවිසීමට උදෙසාත් පොදුවේ මිනිස් සංහතියේ ලෝකික හා ආධිකාරික උත්තරීය සඳහාත් පත්කාලීන් වසන් මුළුල්ලේ දේශනා කොට වදන දහමේ විනය පිටිකයට ඇතුළත් විනය නීති, ශික්ෂා පද හා නිකාය ධර්ම පොදුවේ සමස්ත මානව සංහතියේ ම දැහැමි පාලනයට හා ගුහසිද්ධියට ද යොදාගත හැකි විශ්ව සාධාරණ නියමයක් බවට පත්ව තිබීමෙන් ම, එම දහමේ මහඟු කීර්තිමත්භාවය අපට පමණක් නොව බටහිර රටවල බොද්ධ නොවන උගතුන් පවා පිළිගෙන ඇත. විශේෂයෙන් ම මිනිස් වර්ගයාගේ ශිෂ්ටාචාර පන්තිය යහපත් හැසිරීමක අවශ්‍යතාව අවධාරණය කෙරෙන අර්ථවැනි මහ පළමුවරට ලොවට හෙළිකරමින් දේශනා කරන ලද දහම තුළින් එක් එක් මිනිසා විසින් අනුගමනය කළ යුතු යහපත් පිවිසීම හෙවත් නිවැරදි පිටික මං පෙත හේතුකොටගෙන සර්ව සාධාරණ, යුක්ති ගරුක,

නීති ගරුක, යහපත් සමාජයක් බිහිකළ හැකි අයුරු ද දැක්වේ හැකිය.

ටෙරවාද බුදු දහමේ විශේෂයෙන් විනය පිටිකයෙන්, මහායාන සම්ප්‍රදායයට අයත් ඇතැම් සුත්‍ර දේශනාවලත් සඳහන් වන විනය ශික්ෂා පද, හික්ෂු සමාජයේ මනා පාලනය හා යුක්තිය පසිඳුලීම යන ඉතා වැදගත් දහම් කොටස් වර්තමානයේ විවිධ රටවල පාලන තන්ත්‍රවලත්, අන්තර්ජාතික නීති සම්පාදනයේලාත් උපයෝගී කර ගත හැකි පරිදි එම නියමයන් පිළිබඳ පිළිවෙත් ධර්ම - විනයේ හැඩ වී ඇති අයුරු බුදුදහම හොඳින් අධ්‍යයනය කිරීමේදී පැහැදිලි වන්නේ ය.

බ්‍රිතාන්‍ය පාර්ලිමේන්තු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ පදනම කෙසේ සකස් විය යුතු දැයි පර්යේෂණයක යෙදීමට එක් වරක දී ශ්‍රීමත් මාකිස් ඔප්සෙට්ලන්ඩ් (MARQUESS OF ZETLAND, FORMER VICEROY OF INDIA) සාමීවරයාට පැවරුණි. එහි දී ඔහු ලොව සියලු ආගමික හා දර්ශනික ගුණව ඇසුරින් තම අධ්‍යයනය සිදුකර එය නිමාවට පත්කර මෙබඳු සඳහනක් ප්‍රකාශයට පත් කළේ ය.

“මුලිකව සංඝ සංවිධානය ඇති කිරීමේලා පැහවු විනය ශික්ෂා පදවලින් විශ්ව සාධාරණ නීතියක් ලොවට හෙළිකළ පළමු ශාස්තෘවරයා බුදුන් වහන්සේ ය. උන්වහන්සේ කරාම සියලු මිනිස් වර්ගයාට පොදුවේ පිළිගත හැකි සාධාරණ ආචාර ධර්ම පද්ධතියක්

ලෙස දැන වූ නීති සමූහයක්, මෙතෙක් ලොව බිහි වූ අත් කවර ගාස්තාවරයකද හෝ දර්ශනිකයකද හෝ එසේ පහවා නොමැත. එසේ ම මාතව හිමිකම් පුරුද්ද මිලා නීතියක් වූත්, සර්ව සාධාරණ වූත්, සුන්දරිකාවක් වූත්, එහිතර වූත්, වඩාත් ප්‍රජාතාන්ත්‍රික වූත් පියවර බුද්ධත්වයන්ගේ කර්ම වෙතත් නීති ආගමික ගාස්තාවරයෙන් තම ආගමික ඉගැන්වීම්වල අවධාරණය කොට ඇත. මෙම සදහන මගින් බෞද්ධ හෝ වෙනත් මධ්‍යස්ථ මතධාරී බවකින් ඇතුළු උගතුන් පවා මිනිස් සමාජය කෙරෙහි බුද්ධත්වයන්ගේ දක්වූ නීතියක, සුන්දරිකාවක වින්තනයේ වැදගත්කම අගය කළ අයුරු පැහැදිලි වේ.

බුද්ධත්වයන්ගේ දේශනා කළ අර් අවැහි මහ හොඳින් විමසා බැලීමේ දී හා එය අනුගමනය කිරීමේ දී මුළුමනක් මිනිස් සංකෘතියේ ම සදවා-රාත්මක දිව්‍යය නිවැරදි බැසීමේ නීති ගරුක උතුම් මාර්ගය එය වන බව අපට එකඟවීම පැහැදිලි ය. එම මහ අනුව යමින් අප දිවි මග ගත කරන්නේ නම් අප මිනිස් සමාජයේ දියුණුවට හා සාමාන්‍ය සැවැත්මට එය ඉවහල් වනු ඇත. එමෙන්ම නොව අපගේ විමුක්තියට, ආධ්‍යාත්මික සොම්නසට හා සත්‍ය සාක්ෂාත්කරණයට ඇති එකම නිවැරදි මාර්ගය එය බව අපට අවබෝධ වනු ඇත.

වර්තමාන ලෝකය පිළි-ගෙන ඇති අධිකරණමය හෙවත් සුන්දරිය පැසිෆිකේ ආචාර ධර්ම සහ එහි අවංකතාවය හා සර්ව සාධාරණ බව කියවෙත හා ඒ සඳහා වන විශ්ව සාධාරණ පිළි-

වෙත් හා මුලධර්ම බුද්ධියාණන් දේශනා කොට ඇති අර් අවැහි මහ හා සතර අගනියෙන් මිදීම යන දහම කොටස් තුළින් අපට මනාව පිළිබිඹු වේ. පළ-මුව අර් අවැහි මහගේ හෙළිකෙරෙන මෙබඳු විශ්ව සාධාරණ නීතියේ ලක්ෂණ මොනවාද? මෙහිදී අපට විමසා බැලිය හැකිය.

01. නිවැරදි වින්තනය හෙවත් යහපත් කල්ප-නාව. අධිකරණමය ක්‍රියාවලියක දී යහපත් කල්ප-නාව ඊට අදාළ කර ගත යුතු බව තවත් ලොව නීති විශාරදයින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. මක් නිසාද යත් විනිසුරුතුමන්ලා තවුඩත් විසඳීමට, ගැටුමක් හෝ ප්‍රශ්නයක් නිරාකරණය කිරීමට පෙර තම සිත හා සිතුවිලි නිවැරදි රාත්‍රුවක පිහි-වුවා ගත යුතුය. ආත්මාර්ථයෙන් හා සතර අගනි-යෙන් (එනම්: 1. පක්ෂපාතීත්වයෙන් (ජන්දයෙන්) මිදී, 2. අමනාපයෙන්, කරහෙන්,

කෝපයෙන් (ද්වේෂයෙන්) තොරව, 3. ඊර්සේ පිඩාකාරී පාලනයට බියෙන් හෝ හිංසනයට හා ත්‍රස්තවාදයට බියෙන් හෝ පාතාල සාමාර්ථකයකට ත්‍රස්තවාදයට බියෙන් හෝ පාතාල සාමාර්ථකයකට බියෙන් හෝ හා වෙනත් ආකාර කුමන දේකට හෝ බියෙන් (තයෙන්) නොසැලී සහ 4. නොදුනුවත්ක-මින්, මුලාවෙන්, වැරදි වින්තනයෙන් (මෝහයෙන් නිදහස්ව) මිදුණු පිරිසිදු නිවැරදි වින්තනයකින් නිදහස්ව යුතුව තවුඩට හෝ ගැටුමට අදාළ කරුණු පිළිබඳව හා ඒවාට හේතුකාරක වූ දේවල් ගැන සම්පූර්ණ අධ්‍යයනයක් කොට එම දුනුම පදනම් වූ යහපත් කල්පනාව නිවැරදි විනිශ්චයක් ලබාදීම සඳහා භාවිතා කළ යුතුය.

02. නිවැරදි වචන භාවිතය හෙවත් යහපත් කතාව. විනිසුරුතුමන්ලා ගැම වට නිවැරදි වචන කතා කිරීම හා යහපත් දේ පමණක් ප්‍රකාශ කිරීමට ප්‍රවේශම් විය යුතුය. තවුඩත් හෝ ආරවුලක් හෝ විසඳීමේ දී ඊට අදාළ සෑම පාර්ශ්වයක ම

වගපල කීමෙන් ද, වෙනත් ඉස්සිය කොටසක ක්‍රියාවෙන් ද මිදී මැදගත් බවින් යුතුව ඉතා ඉහළ ගම් සහිත වචන භාවිතයෙන් සුපිරිසිදු විනිශ්චයක් පූර්ණ කළ යුතුය. අර් අවැහි මහට අනුව මෙම සුන්දරිය පසිඳුම් නිවැරදි වූත් ඉතා යහපත් ක්‍රියාවකි.

04. සම්මා ආර්ථය හෙවත් යහපත් විනිශ්චය. අධිකරණ විනිශ්චයට අදාළ ව මෙම මාර්ගයට පිළිබඳ කරුණු විමසීමේ දී නීතියක විනිසුරුතුමන්ලා ඉතා හොඳින් මතකයේ රඳවා සහ මුලධර්මය කර ගත යුතු මිනිසාගේ යහපත් විනිශ්චයට අදාළ වන ආචාර ධර්ම හා නීති පිළිබඳව මාතවයාගේ පරිසරයේ අවංක තාවය රැක ගනිමින්, එය නොකඩවා පවත්වාගෙන යාමේ පරි-තම විනිශ්චයක් ලබා දිය යුතුය. විනිසුරුතුමා විනිශ්චය කළ ආධ්‍යාත්මික අවංකතාවයේ පිළි-වෙතින් යාත්තමින් හා බැගැට සහන වශයෙන් වරා කළ පුද්ගලයකු හෝ එම කණ්ඩායමක් හෝ එකුත් කරන්නේ නම් එහිදී පරා සාධාරණත්වයේ කණයෙන් නිසි ලෙස සුන්දරිය පසි-ලීමක් නොවන්නේ ය. එය අවස්ථාව සැබවින් ම විනි-රුතුමාණන්ගේ යහපත් වි-තයේ පිළිවෙත් හා මුලධර්ම උල්ලංඝනය කිරීමකි.

05. නිවැරදි ව්‍යාකෘත මුළුමනින් ම සර්ව සාධාරණ නිවැරදි විනිශ්චයක් ලබා දීමේ දී විනිසුරුතුමා නිවැරදි උත්සාහය කිරීම නිරත වීම අත්‍යවශ්‍යය. මෙම නිර-වද ව්‍යාකෘත දී තවුඩට අදාළ සියලු පාර්ශ්වයන් වෙතින් ඉදිරිපත් වූ කරුණු සුවිශද ලෙස ඉතා බුද්ධි-විමසා බලමින්, විනිසුරු ක්‍රියාවලියට අදාළ නීතියට අනුව ඉදිරිපත් වී ඇති සියලු සාක්ෂි හා සාධක ඉතා ප්‍රවේශමෙන් අධ්‍යයනය කළ යුතු වන්නේ ය. මෙය අර් අවැහි මහේ සම්මා වායාම නම් වූ උතුම් මාර්ගාගය යි.

06. සම්මා සහිත හෙවත් නිවැරදි පිහිට පිටුවා ගැනීම (සතිපට්ඨාන): විනිසුරුතුමා සුන්දරිය පසිඳුම් අති උතුම් කාර්යයට පිවිසිය යුත්තේ ස්වකීය මතක විවිධාකාර අරමුණුවලින් අවි-පත්කර නොගෙන, එලුම සිටි පිහියෙන් යුතුව.

ඉතා නිවැරදිව තම සිත පිහිටුවා ගෙන ය. තවදුරටත් අදහස් ඉදිරිපත් වූ කාන්ති, සටහන් හා විවිධ කාඩ්-කට්ලේට්ලන් හා ප්‍රවේශමෙන් යුතුව පරීක්ෂා සැලකිල්ලෙන් හා ප්‍රවේශමෙන් යුතුව පරීක්ෂා කරමින් තොරව අතිශයින්ම සාධාරණ වූ විශිෂ්ටයන් ලබා දීමට සැරසිය යුතු ය. පරිපූර්ණ වූ නිරවුල් සිතියමක් (මතසිත්) යුතුව ස්වකීය විශිෂ්ටය හා නිත්‍යව ලේඛනගත කළ යුතුය.

07. සම්මා සමාධිය හෙවත් නිවැරදිව සිතේ එකඟතාව ඇතිකර ගැනීම. ඉහතින් සඳහන් කළ පරිදි විනිසුරුතුමෙකු යුක්තිය පසිඳලීමේ දී ස්ව-කීය මතක නිවැරදිව එලඹා සිටි සිතියමක් යුතුව පිහිටුවා ගැනීම පමණක් නම් ම සැහිල්ලට පත් නොවිය යුතු ය. එසේ නම් එලඹා සිටි සිතෙහි එකඟතාව දිගට ම නොකඩවා පවත්වාගෙන යමින් නිවැරදි නිත්‍යව හෙවත් අධිකරණමය විශිෂ්ටය නමැති එලය සර්ව සාධාරණ නීතියේ ලක්ෂණවලින් පරිපූර්ණව ලබාදිය යුතුය. තවදුරටත් අදහස් සියලු ම පාර්ශ්වවලින් ඉදිරිපත් වූ කරුණු බෙහෙවින් ම සියුම් ලෙස පරීක්ෂා කරමින් නිවැරදි නිත්‍යව ලේඛනගත කිරීමට විනිසුරුතුමා ක්‍රියා කළ යුත්තේ තම සිතේ එකඟතාව ඇතිකර ගැනීමෙන් හෙවත් විත්ත සමාධියේ නොකඩවා ම පිහි-ටීමෙනි.

08. සම්මා දිට්ඨි හෙවත් නිවැරදි දැකීම. බුදුපියාණන් විසින් තම අර් අටුහි මගේ මුලින් ම දේශිත මෙකී මාර්ගාංගය විනිසුරුතුමෙකු යුක්-තිය පසිඳලීමේ අවසාන පියවර ලෙස උපයෝගී කරන විට, තවු විභාගයක දී පරිපූර්ණ ලෙස සමාධිගත වූ සිතියමක් යුතු ව ඉදිරිපත් කරන සාධාරණ විශිෂ්ටය හෙවත් නිත්‍යව අතීත, වර්-තමාන හා අනාගත යන තුන් කාලයට ම ගැල-පෙන්නක් විය යුතුය. විශේෂයෙන් එබඳු විශිෂ්ට-යක් අනාගතයට කොතරම් දුරට බලපාන්නේ ද? යන්න ගැන, දුරදර්ශී විමර්ශනයක් ද විනිසු-රුතුමාගේ සිතේ එකඟතාව හා නිවැරදි දැකීම තුළින් ගම්‍ය විය යුතුය.

බුදුපියාණන් දේශනා කළ අර් අටුහි මග පද-නම් කරගෙන ඉතා කෙටියෙන් විමසා බලන ලද "නීතිය සෑමට සාධාරණය" යන අධිකරණමය ක්‍රියාවලිය පරිසමාප්තියට පත්කර ගැනීම සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි යහපත් ලක්ෂණ අට, අධිකරණමය ආචාර විද්‍යාවට ඉතා කුළුපහ මිතු-රන් එකට එක්ව සිටින්නා සේ අතීතයින් ම සම්ප සබඳතාවකින් යුතු ය.

අර් අටුහි මගේ ආගමික හා සංස්කෘතිකමය වශයෙන් පෙනෙන ලක්ෂණ සියලු විනිසුරුතු-මන්ලා හා නීතීවේදීන් විසින් තම සිත් සතත් තුළ ධාරණය කර ගත යුතු වන්නේ; අධිකරණමය ක්‍රියාවලියේ ලා ඒවා අතර ස්ථාවර අනෙක්තා සම්බන්ධයක් පවතින බැවිනි.

අර් අටුහි මගේ දක්තව ලැබෙන අට ආකාර වූ නිවැරදිභාවය හෙවත් හොඳ හෝ යහපත නමැති

සංකල්පයේ ආත්මය (Subjective) මෙන්ම වාස්තවික (Objective) ලක්ෂණ තුළින් විද්‍යාමාන වන්නේ කාලික වූ ද, විශ්වව්‍යාපි හා විශ්ව සාධාරණ වූ ද, පරිපූර්ණ වශයෙන් අවංක භාවයෙන් යුක්ත වූ ද, අධික-රණමය විශිෂ්ට-යක් ලබාදීම සඳහා ඒවා සැබෑ ලෙසම උප-යෝගී කර ගත හැකි බවය.

මෙප-ර්ද්දෙන් බුදුදහමේ එන අර් අටුහි මගේ ඇතුළත් වන සර්ව සාධාරණ නීතීවල අධිකරණමය විශිෂ්ටයක දී භාවි-තයට ගත හැකි ආචාර විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ වන්නේ-තෙහි එක්-සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයට අදාළව ලොව පිහිටුවා ගෙන නිබේත අන්තර්ජාතික අධිකරණ උසාවියේ විනි-සුරුතුමන්ලා හා නීතී විශාරදයින් විසින් පිළිගෙන තිබීමෙන් ම බුදුදහමේ ඇතුළත් විශ්ව සාධාරණ නීතියේ, ශික්ෂාපදවල වැදගත්කම මතාව පැහැ-දිලි වන්නේය. විනය පිටකයේ සඳහන් වන බොහෝ ශික්ෂා පදවලින් මෙම විශ්වව්‍යාපි නීති-මය ලක්ෂණ අපට පැහැදිලි කර ගත හැකිය.

බුදුන්වහන්සේ විසින් හෙළිකොට වදාළ අර්

තවුට්ට අපාළ සියලු ම පාර්ශ්වවලින් ඉදි-රිපත් වූ කරුණු බෙහෙවින් ම සියුම් ලෙස පරීක්ෂා කරමින් නිවැරදි නිත්‍යව ලේඛනගත කිරීමට විනිසුරුතුමා ක්‍රියා කළ යුත්තේ තම සිතේ එකඟතාව ඇතිකර ගැනීමෙන් හෙවත් විත්ත සමාධියේ නොකඩවා ම පිහිටීමෙනි.

අටුහි මගෙන් පෙන්වා දුන් සම්මා සමාධිය හෙවත් යහපත් විත්ත සමාධියට බාධා කරන එක් මතේ විද්‍යාත්මක සාධකයක් වන්නේ සතර අගභිය යි. මේ සතර අගභිය මිනිසාගේ පහත් සිත වැරදි භාවයට හා අපවිත්‍ර බවට පත් කරයි. ජන්දය, ද්වේෂය, ගය හා මෝහය යන සිව් ආකාර අගභීන් හෙවත් වැරදි අත්තයන් ගැන මෙම ලේඛනයේ යහපත් කල්පනාව යටතේ මීට පෙර සඳහන් කර ඇත.

යුක්තිය පසිඳලන විනිසුරුතුමන්ලා, රජව-රුනට, පොදුවේ සියලු කරාතීර්මේ පාලකයින්ට, රාජ්‍ය නිලදරුවන්ට හා ආයතන ප්‍රධානීන්ට සතර අගභිය, හොඳ තරඟ යන විශ්වව්‍යාපි සාපේක්ෂ මනුෂ්‍ය ධර්මයේ විශ්ලේෂණය තුළින් තහනම් කොට ඇත. ඊට හේතුව අපක්ෂපාතී සාධාරණ විශිෂ්ටයකට, නිත්‍යවකට, නිගමනයකට එළඹීමට සතර අගභියෙන් අගභියාමි වීමෙන් බාධා සිදුවන බැවිනි. කිසියම් කරු-ණක සත්‍යතාව, නිවැරදි බව, සුදුසු බව, යහපත් (හොඳ) බව සොයාගැනීමට තම සතර අගභියෙන් කොර වීම, මිදීම අත්‍යවශ්‍ය ය.

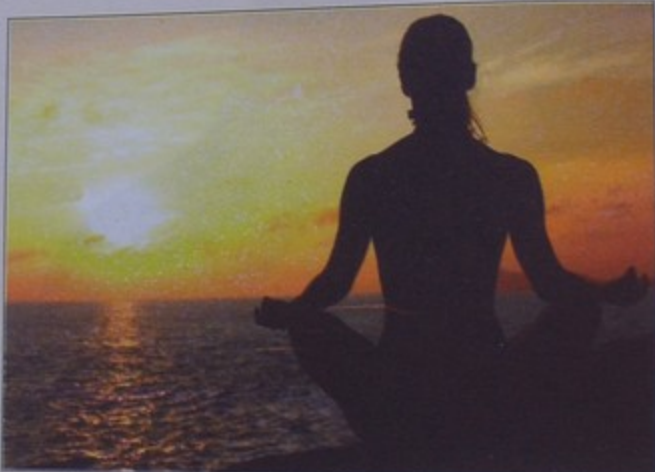
යමෙකු සිදුකළා යැයි කියනු ලබන වරද,
එය සිදුකරන කාලයේ පැවතුන නීතිය
අනුව ඔහුට දඬුවමක් පැනවීම හෝ
නොපැනවීම නිත්‍යානුකූල භාවයේ
සිද්ධාන්තයකි.

එතතුළ වුවත් සාමාන්‍ය පුහුණු මිනිසා ගන්නා නින්දා -
භීර්ෂවලට මේ සතර අගනිය අඩු - වැඩි වශයෙන්
බලපායි. විශේෂයෙන් ම යුක්තිය පරිදිමේ ජාතීන්
මෙන් ම අන්තර්ජාතීය අධිකරණ (විනිශ්චය) ක්‍රියා-
වලියේ දී බුදුපියාණන් දේශනා කොට වදන සතර
අගනියෙන් තොර වීමේ වැදගත්කම පුරාණයේ
දියුණු ශිෂ්ටාචාර සමාජයන් හි මෙන් ම වර්තමානයේ
ද ලොව පිළිගෙන තිබීම සාධාරණය, යුක්ති ධර්මය
හා සමානාත්මතාව ගැන විට ම අපේක්ෂා කරන
සමස්ත මිනිස් ප්‍රජාවේ ම වාසනාවකි.

මිනිස් සමාජයේ නීතිය යුතු යන පත් පැවැත්ම
එනම්, නීතිගරුක බව, යුක්තිය, සාධාරණය, නීතිරදී
අර්ථය හා සත්‍යය ඉක්මවා යෑමට සතර අගනිය
නේතුකොටගෙන මිනිසා මෙහෙය-
වන අතර, නීත්‍යානුකූල බව, යුක්-
තිය හා සාධාරණය කුමක්ද යි
නින්දා භීර්ෂ ගැනීමට, මෝහයෙන්
මුලාවට නොපැමිණ නිරවද්‍ය අර්-
ථය තේරුම් ගැනීමට හා සත්‍ය
දතගැනීමට සමාජයේ මිනිසා
මෙහෙයවනු ලබන ප්‍රමුඛ ආයත-
නයක් වන්නේ සතර අගනියෙන්
තොර වූ අධිකරණය යි. මේ උතුම්
දතම ඔනව ශිෂ්ටාචාරයේ පළමු-
වරට මිනිසාට දේශනා කරන ලද්දේ
බුදුපියාණන් විසිනි.

අර් අවැහි මගේ සදහන් ප්‍රධාන
ශික්ෂණ මාර්ග තුන වන සිල,
සමාධි හා පඤ්ඤා යන අංග ක්‍රමානු-
කූලව පිළිපදිමින්, අනුගමනය කරමින් මිනිස් දිවිය
ගැටහෙන්නා ඒ අනුව කටයුතු කිරීමෙන් බුදු දහමේ
අවසන් නිෂ්ඨාව වන නිවන අවබෝධ කර ගත
ගැනිය. බුදුන්වහන්සේ විසින් විනය නීති පනවන්නට
පෙර ඉහත නීති ශික්ෂණ මං ඔස්සේ පැවිදි දිවිය ගෙන
ගිය සංඝයා වහන්සේලා නිවන් අවබෝධ කර ගත්හ.
කල්යාණම සිල්වත් බව සංඝයා තුළ අඩුවන්නට පටන්
ගත් විට භික්ෂු විනය පිරිහෙන්නට විය. එහිදී විනය
ශික්ෂා පද පැනවීමේ අවශ්‍යතාව පැන නැගුණි. මෙප-
ර්දයෙන් ඇතුළු සංඝයාගේ විනය පිරිහෙන විට භික්ෂු
දිවියට නොගැලපෙන වැරදි ක්‍රියා සිදුවන්නට පටන්
ගැනුණි. එය භික්ෂු ගසකයේ දියුණුවට රුකුලක්
නොවීය. එමෙන් ම දහමේ මනා පැවැත්මට ද එම

කල්යාණම නේතු වූයේ නැත. බුදුන්වහන්සේ පසුකා-
ලීනව භික්ෂුන් තුළ පරිනාණිකව යන විනය සහ
නොකළ යුතු ක්‍රියා වැළැක්වීම සඳහා විනය ශික්ෂා පද
පනවා තිබෙන බව විනය පිටකයේ ඇතුළත් විනය
ශික්ෂා පද දෙසිය විස්සක (220) පමණ ප්‍රමාණයක්
පරික්ෂා කර බැලීමෙන් අපට දත ගැනිය. බොහෝ
විනය ශික්ෂා පද පනවා ඇත්තේ, භික්ෂුන් තුළ යම්
යම් වැරදි ක්‍රියා ඇතිවූ කල, ඒවා පදනම් කොටගෙන,
එම වරද ඉක්මනුව භික්ෂුන් අතින් සිදුවීම වැළැක්වීම
විණිසය.

විනය පිටකයේ සතර පාරාජික ශික්ෂා පදවල
පළමුවන පාරාජික ශික්ෂා පදය පැනවීමට නේතු වූ
කරුණ නම්, බුදුන් වහන්සේ වැඩ සිටිය අවධියේ ම

ඉහත සදහන් ශික්ෂා පදය පනවා
නොතිබුණේත් බුදුපියාණන් එම සිද-
්ධවට දඩුවම් නියම නොකළහ. මෙවන්
පැහැදිලි වන්නේ බුදුන්වහන්සේ මෙසේ
ශික්ෂා පද පැනවූයේ පළමු වරද සිදු
විට, එය ඉන් පසුව සසුන තුළ සිත්පුණ-
ගෙන් සිදු නොවන ලෙසත්, එබඳු සිත්පුණ
පදයක් නොපනවා පැවැති කාලයේ සඳු
වරදකට එම කාලය ඇතුළත් වන සේ
අතීතයට ගෙවත් ආපස්සට බල
නොපාන ලෙසත් ය. එමනිසා බුදුන්
භික්ෂුව පළමු වරදකදී (අද්ධම්මික)
ලෙස ගැඹිල්ලට ද එම වරදට ඔහුට
දඩුවම් කළේ නැත. බුදුන්-
වහන්සේ පැනවූ මෙම ශික්ෂා පද-
වල දක්නට ඇති විශේෂ ලක්-
ණය නම් එම නීති ආපස්සට
බලපාන අසුරු නොපැනවීමයි.

“යමෙකු සිදුකළා යැයි කියනු
ලබන වරද, එය සිදුකර
කාලයේ පැවතුන නීතිය අනුව
ඔහුට දඩුවමක් පැනවීම හෝ
නොපැනවීම නිත්‍යානුකූල
භාවයේ සිද්ධාන්තයකි.”

ව්‍යවහාරික නීතියේ පදනම
වන මෙම නියමයෙන් දෙව්
යන්ගේ වරදක් සඳහා දඬුවමක්
පැනවිය යුත්තේ එම වරද සිදු-
කරන අවස්ථාවේ පැවතුන නීතිය

සසුන්ගත වී සිටි සුද්ධික නම් භික්ෂුව, නමා ගිහි ගෙයි
සිටි කාලයේ විවාහ වී සිටිය බිරිඳ සමග මෙමුන
සංවාසයේ යෙදීමය. මෙම සිද්ධිය භික්ෂුන් අතර
සැලවීමෙන් පසුව බුදුන්වහන්සේට පැමිණිලි කළ විට
සුද්ධික භික්ෂුව බුදුපියාණන් ඉදිරියට ගෙන්වා එබඳු
වරදක් කළේදැයි කැරුණු විමසා එම භික්ෂුවට
තදින්ම දෙස් පවරා බෙහෙවින් අවවාද කොට බුදුපි-
යාණන් මෙහි පහත සදහන් කෙරෙන පළමු පාරාජික
ශික්ෂා පදය පනවා වදලහ.

“යම් භික්ෂුවක් මෙමුන සේවනයේ යෙදෙන්නේ ද
එම පැහැත්තා සසුනෙන් පැරදුනේ වේ. ඔහු ඇසුරට
භුසුදුස්සෙකු වන්නේ ය.”

සුද්ධික භික්ෂුව මෙම වරද කරන අවස්ථාවේ

අනුව ය. වසර 2350 කට පමණ
බුදුන්වහන්සේ පනවා වදන මෙසේ
ශික්ෂා පදවල අන්තර්ගත වියවැස්
නීති සිද්ධාන්තය නූතන නීති විශර-
දයින් විසින් පිළිගෙන තිබීමෙන් පැහැදිලි
වන්නේ බුදුන් වහන්සේ තම සංඝ සං-
ඛ්‍යායට ඉදිරිපත් කළ විශ්ව සාධාරණ
නීතියේ කැපී පෙනෙන අති විශිෂ්ට
වැදගත් භාවය යි. විනය ශික්ෂාපදවල
දක්නට ඇති සර්වකාලීන වැදගත්
ලක්ෂණ දෙක විමසුම් ඇසින් බලන කල
වත්මන් ලෝකයේ මිනිසාට බලපාන
නීතිවලට සමාන වන ඒවා මෙන් ම ඒවා

අතිශය සුන්දර හා සාධාරණය ඉටුකරන නීති සිද්ධාන්ත වනය පිටසයේ සඳහන්ව ඇති බව පැහැදිලිව පෙනී යයි.

සමාජ සම්ප්‍රදාය පිළිබඳ මහායාන බෞද්ධ මතය පිළිබිඹු කෙරෙන "දුල්වා" නම් ග්‍රන්ථයේ "වරද කළ පුද්ගලයන්ට දඩුවම් පැමිණ වීම එතරම් තෘප්තිදායී නොවන බව" දක්වා ඇත. අනෙක් කථාන්තර ව්‍යවස්ථාදායක බලය, පරිපාලන බලය හා නීතිය ක්‍රියාවේ යෙදවීමේ බලය මහජනතා සතු වුව ද යුක්තිය සාධාරණ ලෙසත්, ප්‍රතිඵලදායී ලෙසත්, අපකෂපාතී ලෙසත් විසඳුම් ගැනීමට පිණිස ඒ බලය රජුන්ට පැවරෙන බව එහි සඳහන් ය. මෙහි කියැවෙන දඩුවම් ක්‍රම මානුෂික ගති කිසියෙක් නොඉක්මවන ඒවා වන බවයි.

දෙතු

ල බ න

දඩුවම් දෙය්

දැකීමටත්, අවවාද දීමටත්, රටින් තෙරහා හැරීමටත්, සීමා වෙයි. එසේ වුව ද ශාරීරික අංග විකෘති කිරීම, වධ හිංසා කිරීම සහ මරණීය දඩුවම් පැමිණවීමත් මුද්ධ කාලයේ පැවති ඉන්දීය සමාජයේ බහුල වශයෙන් සිදුවිය. නිදසුනක් ලෙස කොසොල් මහ රජතුමාගේ රාජධානියේ එක්තරා සිදුවීමක් ගෙන හැර දක්වයි.

සිය රටේ නගර හොල්ලා මහා ව්‍යසනයක් හා මහජනතාවට දරුණු හිංසනයක් සිදුකළ කොරමුල්ල ජීවාග්‍රහයෙන් අල්ලා දරුණු වධ දීම මරා දමා එම සොරුන්ගේ හිස මහජනතාවට ප්‍රදර්ශනය පිණිස තම රජමාලිගාවේ සතර වාහල්කඩවල එල්ලා තබා තමා පැමිණි බව කොසොල් මහ රජතුමා මුදුරියාණන්ට සැලකූ සිටි අවස්ථාවේ මුදුන් වහන්සේ ඒ පිළිබඳ කරුණු නොවිමසාම තුෂ්නිමඟු වූහ.

මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ මුදුන් වහන්සේ කිසිදු විටෙක රජුගේ නීතියට හා පාලනයට ඇහිලී ගැසීමෙන් තොරව, මැදිහත් නොවී උපේක්ෂා සහගතව ඉවසා සිටි බවයි. එහෙත් සමුහාණ්ඩුවාදී එසේම ජනසම්මතවාදී ශාක්‍යයන් හා ලිඛිතවත් වරදකරුවන්ට එවැනි දරුණු දඩුවම් නොපනවන ලද්දේ දඩුවම් දීමනා පිළිබඳ බෞද්ධ වාරි-ත්‍රවල පිහිටීමත් ය. දඩුවම් පැමිණවිය යුත්තේ සමාජ සෞඛ්‍යයට හා ජාතික භාවයට හා එහෙත් එවැනි දඩුවම් වුවද පැමිණ විය යුත්තේ වරදකරුවා කෙරෙහි ආදරය හා කරුණාව පෙරවූ කරුණෙනි.

පාලන බලය රඳා පවතින්නේ ධර්මමය නීති ගරුක පාලනයක් මත ය.

මින් හැඟෙන්නේ දඩුවම් පැමිණවීමේ පළමුවැනි අරමුණ වර්තමාන ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම බවත්, දෙවනුව මිනිසුන් වරදට පෙළඹීම වළක්වා ලීම බවත් ය. දඩුවම් දීම කිසියෙක් පළිගැනීම පිණිස හෝ එක-වෙක කිරීම පිණිස හෝ නොව ය.

මුදුන්වහන්සේ සිය සහ සසුනට ඇතුළත් කර ගත් මිනිසුන් සමාජයේ කුල, වර්ණ, ගෝත්‍ර හා ජාති වශයෙන් නොසලකා එවකට සිටි සිටි කුලයේ ම අය සසුන්ගත කළහ. ඔවුන් සියලු අයට එක සමානව සැලකීම මුදුන් වහන්සේගේ පිළිවෙත වූහ. එවකට පැවැති සමාජ සංවිධානය ගැන මුදුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළහ.

"විශ්වයෙහි වසන සත්වයන් සියල්ලෝ ම ඔවුන්ගේ අතීත බව නිසාත්, දුක් විඳීම නිසාත් එක සමාන වෙති. ඒ අතර ම එම සත්වයෝ ජීවයෙහි ඉහළ ම පෙන්න වන මනුෂ්‍යත්වයට නැඟීමෙන් වාසනාව

සහිත වෙති. මේ මනුෂ්‍යත්වය දුර්ලභ දෙයකැයි ද (දුල්ලතාව මනුෂ්-යන්තං) අතහැර-නයෙන් ම වටහේ යැයි ද, එබැවින්

පාථවිය පුරා විහිදෙන මානව සංගතියේ හැමෝම එක සමාන වෙති. සිව් කුලයෙහි ඇත්තෝම පමණක් නොව විවිධ දේශයන්හි ජාති හා ගෝත්‍රවලට (නානා ජව්වා) අයත් අය ද ඔවුනොවුන්ට සමාන වෙති. කරුණු මෙසේ හෙයින් සිව් කුලයේ ම ඇත්තෝ හැම අතින් එක සමාන (සමසමා) වෙති. කිසිවකදීවත් ඔව්හු ඔවුනොවුන්ගෙන් වෙනස් වෙති යි මම නොසි-තමි."

වතුර්වර්ණය පිළිබඳ මුත්මස් මතය අනුව ඒ ඒ තැනැත්තා තමන් උපන් කුලයට අදාළ රුකියාවක ම නිරත විය යුතු ය යන "ස්වධර්ම" නම් කාර්ය රටාව අනුව තමන් කැමති වෘත්තියක් තෝරා ගන්නට මිනි-සාට නිදහස නොතිබුණි. හින්දු සමාජාගත සමාජ සංවිධානයේ ජන්මයෙන් තමන්ට හිමි "ස්වධර්මය" මුළුමනින් ම ප්‍රතිසෂ්ප කළ මුදුන් වහන්සේ එය නිගරුවෙන් තකමින් (සකං ධම්මං ගරගමානෝ) එළඹෙන සිව් කුලයේ ම ඇත්තන්ගෙන් ග්‍රමණ

මිනිසකු කවර කුල, වර්ණ,
ගෝත්‍ර හා ජාති ආදියකට අයත් වුවද
ඔහු කිසියම් අපරාධයක් කොට
නීතිය කඩකළේ නම් ඔහුට ද
සෙස්සන්ට දෙන විදියේ ම දඬුවම්
පැමිණවිය යුතු යැයි මේ
තර්කයෙන් කියැවේ. මින්
පැහැදිලි වන්නේ "නීතිය
ඉදිරියේ සියලු දෙනාම
එක සමානය" යන
බොදු නියමය
පිළිගත් සමාජ
සංවිධානයකි.

ශාස-
න ය
කැත් යයි
ප්‍රකාශ කළහ.
මේ අයුරින් ගත්

කළ බොදු
සමාජ සංවිධා-
නයේ නීති තර්කය
ද වූයේ මුහුණින්වැදී
ගින්න සමයාගත සිවිල්
නීතියෙකුත්, අපරාධ නීති-
යෙකුත් ඇතෙකුවාට වඩා මූලික-
වත් ම වෙනස් වීදියේ සමානාත්ම-
තාවෙන් යුතු සමාජ සංවිධානයකි.

"මිනිසකු කවර කුල, වර්ණ, ගෝත්‍ර
හා ජාති ආදියකට අයත් වුවද ඔහු
කිසියම් අපරාධයක් කොට නීතිය
කඩකළේ නම් ඔහුට ද සෙස්සන්ට
දෙන විදියේ ම දඬුවම් පැමිණවිය යුතු
යැයි මේ තර්කයෙන් කියැවේ. මින්
පැහැදිලි වන්නේ "නීතිය ඉදිරියේ සියලු
දෙනාම එක සමානය" යන බොදු නිය-
මය පිළිගත් සමාජ සංවිධානයකි.
මෙම නීතිය විශ්ව සාධාරණ වුවකි."
ගින්න සමයාගත නීතියට අනුව වතුර
වර්නයේ (සිවිල් ක්‍රියා) අයට පමුණුවනු
ලබන නිග්‍රහ හා සංග්‍රහ සඟර ආකාර
ගනී. ඒ අනුව පහත් කුලවල අයට
දෙන දඬුවම් දඩ ස්වරූපයක් ගත්තේ
ය. මේ බව සූතීන්, සෝපාන වැනි සම්-
මත වශයෙන් පහත් කුලවල අයට
ලබා දුන් අකාරුණික දඬුවම්වලින්
ඔවුන් මුදවාගෙන සසුන් ගතකොට
සමාජයේ ඉහළ කුලවල අයගේ වැදුම්
- පිදුම්වලට පාත්‍ර

කරවීමෙන් ඉමහත් ගෞරවයක්
ඔවුනට ලබා දීමට අදාළ කටයුතු
ඉටුකිරීමෙන් මුද්‍රත්වගත්යේ සමා-
නාත්මතා සමාජ සංවිධානයක් බිහි-
රීමට ප්‍රායෝගිකවම දායක වී ඇති අයුරු
මනාව කැතැදිලි වේ.

මුද්‍රත් වගන්තියේ විසින් පිහිටුවා වදාළ සංක
සංවිධානයේ එනම් ගින්න ගින්නේ ගාසනයේ
ස්වභාවය පරික්ෂා කිරීමේදී, අප විසින් එයේ
සෙවිය යුත්තේ, ඒ සංක සංවිධානය තුළ පුද්ගලයා
වටිනා සේ සලකන ලද නිසාය. එසේම සංක සංවි-
ධානයේ අරමුණු සහ දිවි පෙවෙතත් දියුණු
කිරීමේ ලා විනය නීතිය විසින් ඉටුකරන ලද

අගනා මෙහෙය නිසා ය. අනෙක් අතේ එය සං-
ධානය කරන ලද්දේ ජනසම්මතවැදී, සලකා
රාජ්‍යයක ආදර්ශයට අනුව නිසාය. වඩාත් සු-
තත්ත්වවාදී ගති ලක්ෂණ එහි පැවතී නිසා
බොද්ධ දර්ශනයට අනුව අත්කරුණික සංක-
යක් සතු ලක්ෂණවලට සමාන වන අතර
අත්කරුණික ලක්ෂණ එම සංක සංවිධානයේ
නිමැණු හෙයින්ම මනාවර්ධය වේ. එක් ජාතියක
මැතිකුමා "The Principles of International
Law in Buddhist Doctrine" නම් ග්‍රන්ථය
සඳහන් කරති.

ස්වාධීනතා යනු බර්මිෂ්ට්, භික්ෂු ගුරුකුලා-
නකට අනුගත වීමේ අවශ්‍යතාව රටේ වැඩිම

නිමිමයි. පාලන බලය රජු විසින්
නිත්තේ බර්මිෂ්ට් භික්ෂු ගුරුකුලා-
නකට මත ය. (බලවතුමි භික්ෂු
බර්ම වතුම් ප්‍රවර්තයේ). දුටු
වර්ත ගෝධතාවට ඉවහල් වූ ද
දෙවනුව එය වරදක් නිසි වැළ-
වීමේ සාධකයක් පමණක් වූයේ
එය කිසි විටෙකත් ප්‍රතිරෝධය
නොවේ. අත්කරුණික සංකය
රටක වැඩිමත් ස්වාධීනතා
ගෙවත් ස්වෛරීත්වය වීදියේ
කැලැස්වීමේ අවශ්‍යතාව සත්‍ය
කළ යුතු ය. බාර්මිෂ්ට් භික්ෂු
පාලනයක් උපදෙස් ලබා දෙමින්
ජාතියක් බලයට එම සදාකා
අත්‍ය රටවල් සමග තුමි වී සා-
යෝගීතාව හා හොඳ හිත වර්ධන
කොට පවත්වාගෙන යා යුතු බව
එය සමස්ත මානව වර්තයක්
යනපත හා සතුටට හේතු වූ
නොඅනුමානය. පරමාර්ථ ධර්ම
සමාජය යනු පුරාණත්වය සහ
සමාජවාදී අංග ලක්ෂණ දෙකේම
සුසැදි මානව හිමියම් හා බැඳී
සුරකින, එසේම සහතික සහ
එමෙන් ම ගැමි දෙතාමත්
කමය සාධාරණත්වය ඇති
සහ පොදුවේ සමස්ත ජනතාවගේ
සුගසාධනය ඇතිකරවන සමාජයකි.

පි සු කලෙක සමාජයේ
පාලනය දුෂ්ණ
සිහින නො
වහන්සේ
පැහැදිලි
මුල් සිහින

දහතුන්වන සි

කොසොල් රජතුමා :
"ස්වාමීනි භාගවතුන් වහන්සේ
ගල් ජලයෙහි පාවෙනවා දුටුවා

මුද්‍රත් වගන්තිය :
"මහරජතුමනි, බසක්-
විමට කාරණයක් තැනැ-
මේ සිහිනයෙන් කියැ-
වෙන්නේ ද අනාගතයේ
පාලකයෙක් පුරාවත්
උගතුන්ගෙන්, බුද්ධිම-
තුන්ගෙන්, විශ්ව සිල්වත්
හිමිවරුන්ගෙන් උසස්
කරා අගන්නේ තැනැ.
උගතුන් බුද්ධිමතුන්
ඔවුන් විසින් නොසලකා
හරනවා. රාජ්‍ය සහා-
වෙන්, රටේ ගැමි තැනක-
මක් යහපත් අයගේ අදහස්
කීද නොබැස පාවෙනවා ය
මේ සිහිනයේ
හේරුම."

අනාගතය දුටු සිහින

ප්‍රී සු කලෙක සමාජයේ සිදුවන උඩු යටිකුරු වීම, පාලනය දූෂණයට ගොදුරුවීම කොසොල් රජු දුටු සිහින තෝරා දෙමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළහ. මේ ලිපිය ඒ සිහින පැහැදිලි කරයි. පසුගිය කලාපවල මුල් සිහින පළ විය.

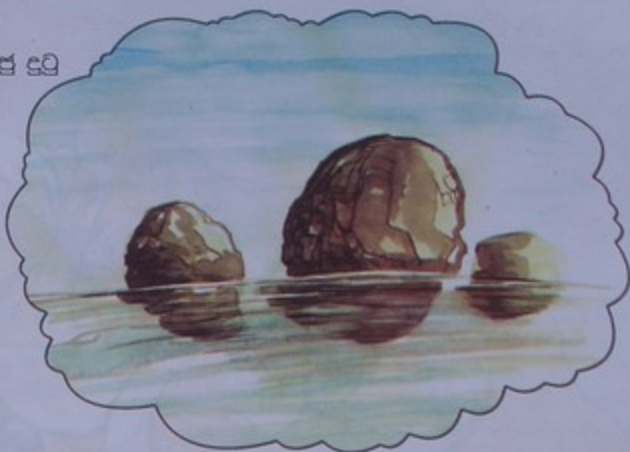
**මහාචාර්ය
විල්හෙල්ම් අරියදේව ගිමි**

■ දහතුන්වන සිහිනය

කොසොල් රජතුමා :
"ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මහා විශාල ගල් ජලයෙහි පාවෙනවා දුටුවා."

මුදුන් වහන්සේ :

"මහරජතුමනි, බියක්-විමට කාරණයක් තැන. මේ සිහිනයෙන් කීය-වෙන්නේ ද අනාගතයේ පාලකයෙක් පුරාවන් උගතුන්ගෙන්, බුද්ධිමතුන්ගෙන්, වියන් සිල්වන් හිමිවරුන්ගෙන් උසස් කරා අහන්නේ නැහැ. උගතුන් බුද්ධිමතුන් ඔවුන් විසින් තොසලකා හරිනවා. රාජ්‍ය සහ-වේන්, රටේ ගැම තැනක-මත් යහපත් අයගේ අදහස් මිනිසුන්ගේ සිත්වල සිදු නොබැස පාවෙලා යනවා. ඒකයි මේ සිහිනයේ තේරුම."

■ දහතරවන සිහිනය

කොසොල් රජතුමා :

"භාග්‍යවතුන් වහන්ස මිපුරුවගේ පුංචි බෑඩියක් සර්පයක් පස්සේ පත්තමින් අල්ලාගෙන ඇමුල දඩු වගේ මුරු මුරු ගබඳයෙන් කනවා දක්කා."

මුදුන් වහන්සේ :

"මෙය ද ඔබට බිය විය යුතු කාරණයක් නොවේ. රජතුමනි, අනාගතයේ මිනිස්සු අදටත් වඩා රාගාධික වෙතවා. වයසට ගිය ඔවුහු අඩු වයසේ ස්ත්‍රීන්ට හසුවෙතවා. ඒ ස්ත්‍රීහුත් දේපලවලට ධනයට ආසාවෙන් වයසත් අය සමග විවාහ වෙතවා. සියලු සමිපත් ඔවුන් ම පවරාගෙන වියපත් ස්වාමිපුරුෂයන්ට නිග්‍රහ කරමින් ඔවුන් තමාගේ වසනයට ගත්තවා. ඒකයි මේ සිහිනයේ ප්‍රතිඵලය."

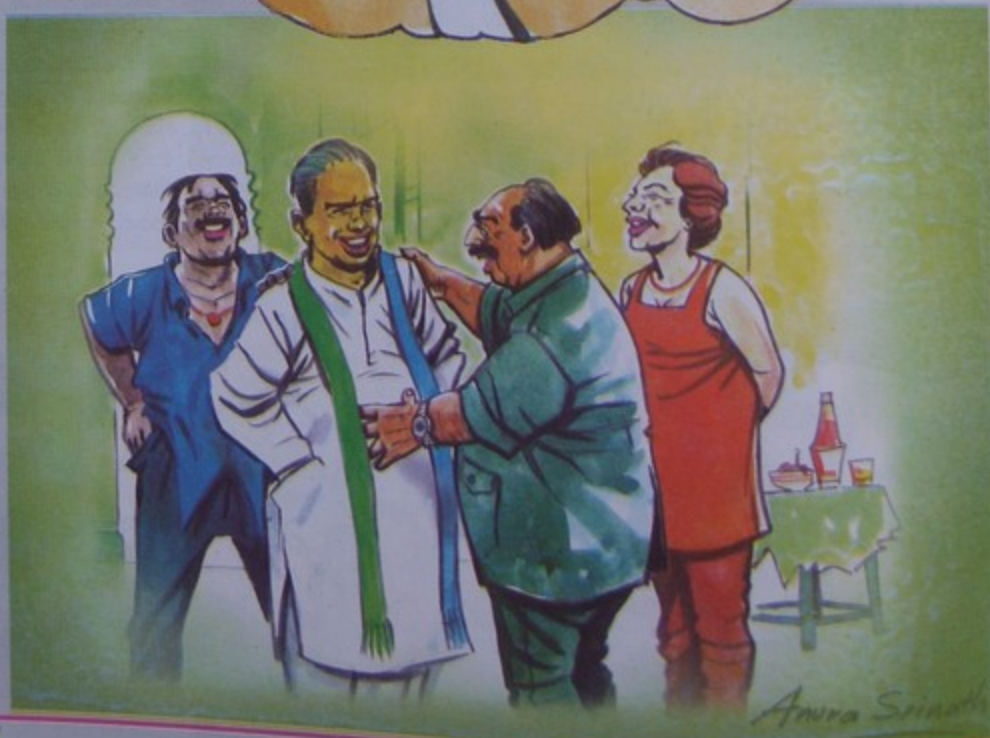
පසළොස්වක සිහිනය

කොකොල් රජතුමා :

"හඟවතුන් වහන්ස, ගැමව්ව ම යමක් සොයා දිගු ගැමීමට බලා සිටින කපුවතු ඉතාමත් ලස්සන ස්වර්ණ හංසයන් පිරවරාගෙන සිටිනවා දුටුවා ස්වාමිනි."

මුදුන් වහන්සේ :

"රජතුමනි, අනාගතයේ පහත් වැඩිකරන දමරිකයන්, මිනිසුන් සොයා ගත් වැඩි හීන ජාති ඇති අයට පාලකයන් වසින් සම්පාදනය වන දෙන නිසා ඒ අය ඉහළින් වැරැදෙනවා. ඉතින් උගතුන්ට මුද්ධාදායක වන සවන් වීමට සිදුවෙනවා. මේ අනුව මේ පහත් මිනිසුන්ට ආදානා ව රැකවරණ සලසා දෙන්නට මේ සම්පාදනය අයට සිදුවෙනවා."

■ දහසයවන සිහිනය

කොකොල් රජතුමා

"හාගාවතුන් වහන්ස, මෙතරම් කලක් අප දුටුවේ දිවියත් විසින් එවන් අල්ලාගෙන සහ ආකාරය යි. ඒ වුණට මම අවසාන සිහිනෙන් දක්නේ එවන් විසින් දිවියත් අල්ලාගෙන සහ ආකාරය යි." ස්වාමීනී මේ සිහිනයේ ප්‍රතිඵල කුමක් ද?"

බුදුන් වහන්සේ :

"රජතුමනි, දුම්රියකන්ට, පහත් ගඟී ඇති අයට රජයෙන් වරප්‍රසාද ලැබෙන නිසා පාරම්පරික අයිති ඉඩම් කඩම් ඔවුන් විසින් කොල්ල කරවා, අධික-රණයේ පිහිට සෙවීමට ගිය කල්හි ඔවුන්ට මේ ඔරො-රයන්ගෙන් තාඩන විධි විධිමට සිදුවෙනවා, අතපස කපා ගැනීමට සිදුවෙනවා, ජීවිත අත්තරායන් නිසා ඔවුහු නුඹලා ම ගනිල්ලා යයි ඒ ඔරයන්ට ම ඉඩකඩම් පවරා ඒ පිළිබඳ ආයාච අත හරිනවා. සිල්වත් සිත්තෙන් වහන්සේලා ද එසේ ම අධාර්මික දුස්සිලයකට බලයක් ඉහළ තනතුරුන් දැරීමට ඉඩ දී නිහඬ ව සිටිති."

■ චිත්‍ර - අනුර ශ්‍රීනාත්

සත් සත්වය

දිගු වත්දනාවේ හිස උවසුවෙන් බුදුහිමි බුදුබව ලැබීමට පසු ගෙවුණු සත් සත්වයේ වැඩ සිටි තැන් මේ ලිපියෙන් විස්තර කරයි.

සිරිතට

බුදු බව ලැබ සතියක් ම බුදු පියාණන් වහන්සේ ඒ බෝ සෙවණේ වජ්‍රාසනය මත වැඩ සිටියා. විමුක්ති සුවය විඳිමින් ගෙවූ ඒ සතියේ අග උත්චහන්සේ පටිච්චසමුප්පදය, මුල සිට අගට, අග සිට මුලට මෙතෙක් කළා. වජ්‍රාසනයෙන් නොමිඳි එක ම ඉරියව්වෙන් වැඩ සිටින බුදු හිමි දුටු දෙව්වරු 'කාමන් සිදුහත් සමුසා බුදු වී' නැතැයි සිතූහ.

බුදු හිමියෝ මවුන් ගේ සැක දුරු කරනු වස් බෝ මැඩ දියමක මහා ප්‍රාඨිකාරය පැන.

බුදු බව ලැබ සත් දිනක් බෝධි මූලයේ වැඩ සිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ අව වැනි ද ඉර පායක වීම ම බෝධියෙන් ඒකාන දිගට වැඩම කොට අඩි හිතක් පමණ දුරින් තනන වූ සේක. එකතු සිට සත් දිනක් ම ඇසිපිය නොගෙලා බෝධිය දෙස බලා සිටි සේක. බුදු බව ලැබීමට සෙවණ සැලසූ ඒ උත්තම වෘක්කයට උත්චහන්සේ එසේ සිය කෘතඥතාවය පළ කළා.

අතිමිස ලෝචන සුජාව පැවැත්වූ ස්ථානය බුද්ධගයා විහාරයේ කොත් කැරැල්ල බඳු කොත් කැරැල්ලක් ඇති අතිමිස වෛතෘය තමන් ගැඳිත්වෙන ගොඩනැගිල්ලක්

බුදුහිමි වැඩ සිටි ස්ථානයේ ඉඳි

කැර තිබේ. ඒ අසලට ගිය මව පෙනුණේ බෝ පත් ඡීපයක් පමණි. මහා විහාරයට බෝධිය වැසී ඇති හෙයිනි.

අවවාදයට වඩා ආදර්ශය උතුම් ය යන පාඩම උගත්වමින් සිටි සිත් තැනී ගසකට පවා කළ ගුණ සලකමින් බුදු පියාණන් පසු යක් ම කල් ගෙවූ ඒ පිළිතුරු බිමේ මම මිනිස්සු ඡීපයක් විවෘත දැසින් සුභව සිටියෙමි.

බුද්ධ ගයා විහාරය අසල රුවන් සත්මන

දෙසඳියක් ම හිඳ ගෙන සිටි බුදුහිමියෝ හෙ වැනි සතිය ගත කළේ එක දිගට ම සත්මනෙහි. ඒ සත්මන් කළ ස්ථානය පිහිටියේ ශ්‍රී මහා බෝධියත්, අතිමිස වෛතෘයයත් අතරය. ඒ සත්මන් බිමේ තෙරම් මල් දහ අටක් පිහුණු බව කීයැවේ. ඒ බිමේ ඉරු තාප්පයක් තිබේ. ඒ මත ගලින් තෙරු තෙරම් මල් දහ අටකි. බිම පැරණි ගල් තෙරම් මල් ඡීපයක් තිබේ. ඒවා ධර්මානේක රජතුමා විසින් කරවන ලද බව කීයැවේ.

බුදු හිමියන් සතියක් පුරා සත්මන් සභානාවේ යෙදුණු මේ ස්ථානයේ දෙ වෙලාවක් රැඳී සිටි මව තැනෙතනිටත් බවසිරට, බටහිරින් තැනෙතනිටත් සත්මන් කරන බුදු හිමියන්ගේ ශාන්ත රුව සිසු තුළ මවා ගැනීමට ගැනී විය.

බුදු පියාණන් සතර වැනි සතියේ තම වූ කුටියක ය. ශ්‍රී රත් පිහිටි ඒ ස්ථානයට මම දක්නට ඇත්තේ තටබුන් වූ කුටියකි. එතුළ තනින බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කුටිය වෛතෘය රැසකි.

ඒ සතිය තුළ බුදු හිමියෝ කොටස් සිහි කළා. තමා අගනුරු දුටු උත්චහන්සේගේ ධාරාවක් තිබුත් විය.

පස්වැනි සතිය ගෙවුණේ ඒ රුක තැන. බුද්ධගයා වි

පෙළ මැද ධර්මා-

නේත රජතුමා

'පිහිටු වූ ස්ථම්භයක්

වෙයි. එද අප්පල්

ක්‍රමයක වූයේ

එකතු ය.

තණ්හා, රැකි,

රහා, මර දුටුරු

සිද්ධතා බුදු හිමියන්

අසලට පැමිණ

රැගුම් දක්වා උත්

චහන්සේ ගේ සිත

කාමය දෙසට යොමු කී

වෑයම් කොට පැරදී, පල

මේ සතියේ දිය.

"මා ගුරු කොට ගත

කවුරු ද?" පැනය බුදු

තැනි.

"මා ගුරු කොට ගත

කොයා ගත් දහම මැඩි

බුදු හිමියෝ පැමිණිය

එක් බමුණෙක් අප්පල්

අසලට පැමිණි "මුත්

අවශ්‍ය කරුණු මොනව

ය. බුදුහු මෙසේ පිළිතු

"යෝ මුත්මණෝ බ

ධම්මෝ

නිත්‍රංක කෝ නිත්ත

යතත්තෝ

ධම්මෙන සෝ මුත්ම

යස්සස්ස ද තත්ථි

- වනය මහා වග්ග

(පාපයෙන් දුරු වූ,

නොදැන, කෙළෙස්

සිත රැක ගත්, සතර

පැමිණි මාර්ග මුත්ම

බුදු පියාණන් සතර වැනි සතිය ගෙවූයේ 'රත-
සරෝ තම් වූ කුටියක ය. ශ්‍රී මහා බෝධියට උතු-
රින් පිහිටි ඒ ස්ථානයට මම ගියෙමි. එහි අද
දක්නට ඇත්තේ තට්ටුන් වූ ගඩොල් බිත්ති සහිත
කුටියකි. එතුළ තවත් බුදුරුවකි. ඒ කුටිය වටා
කුඩා වෛතස රැසකි.

ඒ සතිය තුළ හිමියෝ ගැඹුරු දහම්
කොටස් සිහි කළහ. තමා අවබෝධ කළ ධර්මයේ
ගැඹුර දුටු උත්තරන්දේසේ සිරුරෙන් ආලෝක
ධාරාවක් නිකුත් විය.

පස්වැනි සතිය ගෙවූණේ නුගරුක මූල ය. අද
ඒ රුක තැන. බුද්ධගයා විහාරය ඉදිරිපිට පියගැට

පෙළ මැද ධර්මා-
ශෝක රජතුමා
'පිහිටු වූ ස්ථම්භයක්
වෙයි. එද අප්පල්
නුගරුක වූයේ
එතුන ය.

සභ්භා, රඳී,
රහා, මර දුටුරු
සිද්ධො බුදු හිමියන්
අසලට පැමිණ
රැකුම් දක්වා උත්
වහන්සේ ගේ සිත
කාමය දෙසට යොමු කිරීමට
වෑයම් කොට පැරදී, පලා ගියේ
මේ සතියේ දීය.

"මා ගුරු කොට ගත සුඛ
කවුරු ද?" පැනය බුදු සිතට
තුඟිණ.

"මා ගුරු කොට ගත සුඛ මා
කොය ගත් දහම මැයි" යන තීරණයට
බුදු හිමියෝ පැමිණිය හ.

එක් බමුණෙක් අප්පල් නුග රුක
අසලට පැමිණ 'බ්‍රාහ්මණයකු වීමට
අවශ්‍ය කරුණු මොනවාද'යි ඇසී
ය. බුදුහු මෙසේ පිළිතුරු දුන් හ.

"යෝ බ්‍රාහ්මණෝ බාහිත පාප
ධම්මෝ

භික්ෂුක කෝ භික්කකාවෝ
යනන්තෝ

ධම්මෙත කෝ බ්‍රහ්ම වාදං වදෙය්‍ය
යස්සස්ස ද තත්ථි කුඛිංචි ලෝකේ"

- ව්‍යය මහා වග්ග

(පාසයෙන් දුරු වූ, උඩගු වූ, අනුන් හෙළා
හොදකින, කෙළෙස් කසලට තැනී, කෙළෙස්වලින්
සිත රැක ගත්, සතර මග නුවණින් තිවන කරා
පැමිණි මාර්ග බ්‍රහ්ම චර්යාවේ වැඩ තිම වූ

යමෙක් වේ තම් සැබෑ බ්‍රාහ්මණයා හිමු ය.
ලොව කිසි අරමුණකුත්, රාග, ද්වේශ, මෝහ,
මාන දෂ්ටින් ගේ වශයෙන් තොගත්තා
හෙතෙම බමුණෙකි.)

බුද්ධගයා විහාරයට ගිනිකොන දිගින්
අශෝක කුලුනක් පිහිටා තිබේ. එයට මදක්
දකුණු පසින් විශාල පොකුණකි. පොකුණ
මැද මුවලින්ද නාග දරණය තුළ බුදු හිමි වැඩ
සිටිනු දක්වෙන ප්‍රතිමාවකි. මේ විල මුවලින්ද
පොකුණ බවද, සය වැනි සතියේ දී මුවලින්ද
නා දරණ තුළ බුදු හිමි වැඩ සිටීම සිදු වූයේ
මෙහි දී බව ද සමහරු කියති. මේ ස්ථාන-

යට කිලෝ-
මීටරයක්
පමණ
දුරින් අදත්
මුවලින්ද තමන්
තැදිත්වෙන
ගමක් වෙයි.
එහි තොගැඹුරු විලක්
ද තිබේ.

මිදෙල්ල රුක් සෙවණක වැඩ සිටි බුදු
හිම මග වැස්සෙන් රැක ගැනීමට මුවලින්ද
තමාහි නාගයෙක් සිය දරණ තුළ බුදු හිමි රඳවා
ගනී. වැස්ස සතියක් ම පැවැතිණි. අට වැනිද වැසි
තුවැනිණි. ඒ සතිය ම විවේක සුවයෙන් ගෙවූ බුදු
හිමියෝ මෙසේ වදළහ.

"සුබෝ විවේකෝ තුවධස්ස
සුත ධම්මස්ස පස්සතෝ
අබ්බා පථරං සුබංලෝකේ
පාණි තුණ්හු සංයමෝ

සුබා විරාගතා ලෝකේ
කාමනං සමචින්තමේ
අස්මි වාතස්ස යෝ චිතයෝ
එතං වේ පරමං සුබං"
"උපටි විවේකය සප-
යකි. සතර මග පිළිබඳ ව
සතුටින් සුඛව, ප්‍රකාශිත
දහම් ඇතිව නුවණසිත්
බලත්තනුව නොකීපීම
සැපයකි. ප්‍රාණීන්ට හිංසා
නොකිරීම ද සැපයකි.
ලෝකයෙහි නො ඇලී සහ
කාමයන් ඉක්මවීම ද සැපයකි.
මමන්වය තැනී කීරීම ද
ඒකාන්තයෙන් ම පරම සැප-
යෙකි."

බුද්ධගයා විහාරයේ
දකුණු පසින් පිහිටි රාජාස-
නන කීර්තිම රුක මූල බුදු-
රජාණන් වහන්සේ සතියක්
ම සමවත් සුවයෙන් ගත
කළ යේක. අද එතුන ඇත්තේ අලුත් කීර්තිම
රුකකි.

(සත්වත සතියට සම්බන්ධ සැබෑ කීර්තිම රුක
පිහිටියේ මෙතුන සිට කිලෝමීටරයක් පමණ දුර
වූ මුවලින්ද ගමේ වෙල් යායකට නුදුරින් බව ද
කියැවේ.)

■ මුද්ධගා විහාරය අසල රුවන් සස්මිත රිසන් සභිය ම මුදු හිමි ගෙවුයේ නිරානු-රා ය.

අට වැනි සතියේ පළමු වැනිදා උත් වහන්සේ ගේ සම්පයට තපස්සු හල්ලුක තම් වූ වෙළෙඳ දෙබයෝ පැමිණිය හ. ඔවුහු මුදු හිමිට විලඳ සහ මී පිඬු පිඳුහ.

දත් වලඳ අවසන මුදුහු ඔවුනට දහම් දෙසූ හ. දහමෙහි පැහැදුණු ඔවුහු.

මුද්ධං සරණං ගවිජාමි

ධම්මං සරණං ගවිජාමි සි සියමිත් දෙරුවන් සරණ ගිය හ. ප්‍රථම ද්වේවා-වික උපාසකයෝ ඔවුහු ය.

දත් වලඳ කීර්පල රැක මුලින් තැඟිට යළි අරපල් නුගැරක මුලට වැඩම කළ මුදු හිමියෝ සිය ධර්මය මෙනෙහි කළ හ.

"නිව්ජේන මේ අධිගතං හලං දභිපකාසිතං රාග දෝසා පරෙතෙහි නායං ධම්මෝ සුසම්-බුධෝ"

පටිකේතනාමිං නිපුතං ගමිතිරං දුද්දසං අණ්ණං රාග රත්තාන දක්ඛිත්ති තමොත්තධෙත ආවුතා"

(මගේ දහම ගැඹුරු නිසා වටහා ගැනීම අපහසුයි. එය සිසුම් නිසා ම සාමාන්‍ය අයට වටහා ගැනීම අපහසුයි. එමෙන් ම ඔවුන් පස්කම්හි ඇළී ගැළී සිටින නිසා, අවිද්‍යාවෙන් වැසී සිටින නිසා වැදගත් දහමකට සිත් යොමු කරනු නැත. එහෙයින් ඔවුන්ට දහම් දෙසීමෙන් පලක් නැත.)

මුදු හිමියන් ගේ මේ සිහිවිල්ල සහම්පඪී බමුට පෙනිණ.

ඔහු මුදු හිමි ළඟට පැමිණ මෙසේ කී ය.

"ස්වාමීනී, ධර්මය අවබෝධ කැර ගැනීමේ සමත් කෙළෙස් අඩු අය සිටිති. ඔවුන් පිළිබඳව සිතා දහම් දෙසනු ඔහවි."

ඔහුට සවන් දුන් මුදු හිමියෝ මඳ වේලාවකට පසු මෙසේ වදාළ හ.

"මුත්මය, ප්‍රණීත වූ ධර්මය

ප්‍රණීත වූ ධර්මය අවබෝධ කැර ගැනීමේ උනන්දුවක් නැත්තවුන්ට දහම් දෙසීම පීඩාකාරය යන අදහසින් දහම් නොදෙසීමට මම සිතුවෙමි. එහෙත් දැන් බොහෝ දෙනා උත්සාහවන්ත ය. කන් ඇත්තෝ දහම් ඇසීමට ශ්‍රද්ධාව විහිදුවන්වා ! ඔවුන්ට අමා දොරවල් (ආර්ය මාර්ග දොරටු) විවෘත කොට ඇත - වසා නැත.

බරණ්‍ය ඉසිපතනයේ ඒ තවුසේ වැඩ වෙසෙති.

මුදු හිමියනට පෙනිණ තවත් දින ඒකයක් මුදු ඔවු අසල තල් ගෙදු මුදු ජාණත් වහන්සේ බරණ්‍යට යන මගට පිළිගත් තැන සැට දිනක් පමණ මුදු ජාණත් වහන්සේ ගේ අසල පවුළු වී

උතුම් - පිවිතුරු කළේය.

මුද්ධගායාවේ දින තුනක් ගත කෙළෙමි. ඒ දින තුන තුළ මියෙහින පැවි චිත්ත භයන් ගෙන් වෙන් වූ පුද්ගල රොදන් ගෙන් සැකැල්ලට පත්වී අසුරු පිහිටත් නිරිම ද මට ප්‍රියයි. මුදු හිමියන් වහන්සේ මොහු, මගේ සිත තුළ ගඳ කුටියක් කොට වැඩි විසුන සි මම පිළිමි.

මුද්ධගායාවෙන් පිට වී යාමට මට අපහසුවක් දැනිණ. එහෙත් මා යන්නේ මුදු හිමියන් තුළ දෙසීමට වැඩිම කළ බරණ්‍යට ය යළිත් මම ශ්‍රී මහා බෝධියට ප්‍රියෙමි. බෝධී මූලයේ වැඳ වැටුණේ වජ්‍රාසනය මත සිට තබා තමන්ගේ කෙළෙමි. මුද්ධගායාවෙන් සමුගනිමි. ■

අවබෝධ කැර ගැනීමේ උනන්දුවක් නැත්තවුන්ට දහම් දෙසීම පීඩාකාරය යන අදහසින් දහම් නොදෙසීමට මම සිතුවෙමි. එහෙත් දැන් බොහෝ දෙනා උත්සාහවන්ත ය. කන් ඇත්තෝ දහම් ඇසීමට ශ්‍රද්ධාව විහිදුවන්වා ! ඔවුන්ට අමා දොරවල් (ආර්ය මාර්ග දොරටු) විවෘත කොට ඇත - වසා නැත.

සතුටට පත් සහම්පඪී මුත්මයා මුදුන් වැඳ බමු ලොවට ගියේය.

"දහම් දෙසනුයේ කාට ද?"

මුදු හිමියනට ආලාර කාලාම තවුසා සිහි විය. ඔහු සභියකට පෙර මිය ගිය බව පෙනිණ.

ඉන් පසු උද්දක රාමසුත්ත තවුසා පිළිබඳව සෙවී ය. ඔහු ඒයේ රැ මළ බව පෙනිණ. ඉන් පසු මුදු හිමි සෙවූයේ පස්වග තවුසන් ගැන ය.

ටොක්ක

දෙතනම සිරවර්ධන

අධර්මයට
පාලකයකු
ජනතාව විසින්
ප්‍රතික්ෂේප කළ
ආකාරයත්,
ධර්මයට පාලකයකු
පිළිගත් ආකාරයත්
කියවෙන පත්සිය
පහක් ජාතක
පොතේ මහා පිංගල
ජාතකයයි මේ.

බරණේ කුටුර වැසියෝ විදී බැස්සා. පිළිසියාරා ප්‍රීති කෝණා පවත්වන්නට වූහ. පසත තුරු තදින් කුටුර ගිගුම් දුණි. බොහෝ කලක් කට වසා ගෙන සිටි මිනිසුන් එයින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගන්නා අයුරු දුටු ඇත්තු කුංචනාද කළහ. අත්වයන්ගේ තේණාවය ද ඒ සමග ම ඇසිණි.

ගබඩා ගෙවල ආයුධ තැන්පත් කළ රාජ පුරුෂයෝ ද පුර වැසියන්ට එක් වූහ. ඔවුහු ද ප්‍රීති-කෝණා පැවැත්වූහ.

කුටුරෙන් පිට මිතුරකුගේ නිවෙසක තතර වී සිටි රජ කුමරු එද නුවරට පැමිණියේ ය. ගොර තගරය කෝණා තරගයක් වූයේ ඇසිදැසි ඔහුට ප්‍රත්තයක් මතුවිය.

සිය අස් රිය විදිය අද්දර තතර කළ ඔහු එයින් බැස මිනිසුන් අතරට ගියේ ය.

'මෙතන අපේ ධර්මයේ කුමාරයා! අනාගත රජතුමා එනවා.'

මිනිස්සු ජයකෝණා තග-මින් කුමරු පිළිගත් හ.

'කුටුර මගුල් ගෙයක් වගේ සරසලා - කුම තැනම ප්‍රීති කෝණා - මිනිස්සු කවුරුත් ලොකු සතුටක් තැන්පි විදිනවා. මොකක් ද මේකට හේතුව?'

කුමරා ඇසී ය.

'උතුම් වූ රාජ කුමාරයාණනි, අප පාගා ගෙන මිරිකාගෙන සිටි දුෂ්ට මිරි-වැඩිය ඉවත් වුණා. අප දත් නිදහස්. අපට දත් නිදහසේ හුස්ම ගන්න පුළුවන්. ඔබතුමා අප පාගන තවත් මිරිවැඩියක් නොවන බව අපට විශ්වාසයි.'

'මට නුඹලා කියන දේ වැටහෙන්නේ නැහැ. මොකද්ද ඔය මිරිවැඩි කතාව. මිරිවැඩිය ඉවත් වුණා කියන්නේ මොකක්ද?'

'අපට සමාව දෙන්න ඕනෑ මෙහෙම කියනවට. ඔබතුමාගෙ හිත රිදේද දන්නෙත් නැහැ. අප පාගා ගෙන සිටි මිරිවැඩිය කිව්වේ ඔබතුමාගෙ පියාට. ඊයෙ රාත්‍රී ඒ මිරිවැඩිය ගැරිණි. ඒ කියන්නේ රජතුමා මිය පරලොව ගියා.'

කුමරුගේ හිස බිමට තැබුණු විය.

ඔහුගේ මුහුණේ යෝකය ලකුණු විය. වැසියන්ගේ සිත්වල බයක් ඇති විය.

'කුමරා ද සිය පියා ගේ දුෂ්ට කම්වලට ගොදුරු වූ කෙනෙක්. ඔහුට දරුවකු ලෙස නිදහසේ ජීවත්වීමට ඉඩ ලැබුණේ නැහැ. තත්මිලාවට යැවීම පවා ඔහු පමා කළා. රජතුමා කුමරාගේ මවට ද හිරිහැරී

කළා. වරක් පුතු සමග කතා කිරීම පවා එතුමා-

යට

තහනම් කළා. දිසාපාමොක් ආචාර්යතුමා කුමාරාගේ දක්ෂකම් වර්ණනා කරන විට රජතුමා කනේ ඇතිලී ගසා ගත්තා. පුතා ජනප්‍රියවීම ඔහු ඉටුසුවේ නැහැ. වැසියන් ගැන, මාලිගාවේ සේවකයන් ගැන දයාව, කරුණාව, පුතාගේ සිතේ පිරි නිවුණා. ඔවුන් කුමරාට ආදරය කළා. පියාගේ දුෂ්ටකම් නිසා බියපත් වූ කුමරා විටින් විට රජ මාලිගාවෙන් පිටත මිතුරන්ගේ නිවෙස්වල තතර වුණා. එහෙත් එතුමා පියාගේ මරණය ගැන අසා යෝක වුණා. අපි එතුමා ගේ පියාගේ නුඟුණ කීම නිසා හිත රිදිලාවත් ද? නැහැ. කුමාරයා පියාගේ සියලු වගකුල දන්නවා. යෝකයක් ඇතිවුණා මිය අප නිසා සිත රිදෙන්න නැතුව ඇති. රජතුමා දුෂ්ට කෙනෙකු වුනත්

මගේ පියාගේ මරණය නිසා නුඹලා සතුටු වෙනවා. ඊට හේතුව මා දන්නවා. ඔහු ජීවත්වුණේ මිය ගිය පසු රට වැසියන් හඬා වැටෙන ලෙස නොවේ. නුඹලාට මෙන් ම මටත්, මගේ මවටත්, මාලිගාවේ සේවකයන් සියලු දෙනාටත් ඔහු කළේ දුෂ්ටකම්.

ඔහු කුමරා ගේ පියා නේ.' සිතමින් වැසියෝ නිහඬ වූහ. කුමරා හිස ඔසවා බැලී ය. මිනිසුන් ගේ බිය මුසු හැගීම් පිරි මුහුණු ඔහුට පෙනිණි.

'මගේ පියාගේ මරණය නිසා නුඹලා සතුටු වෙනවා. ඊට හේතුව මා දන්නවා. ඔහු ජීවත්වුණේ මිය ගිය පසු රට වැසියන් හඬා වැටෙන ලෙස නොවේ. නුඹලාට මෙන් ම මටත්, මගේ මවටත්, මාලිගාවේ සේවකයන් සියලු දෙනාටත් ඔහු කළේ දුෂ්ටකම්. නුඹලා ගේ සතුටට මා විරුද්ධවන්නේ නැහැ. ඒ වුණත් මේ ප්‍රීති කෝණා තතර කොට රජතුමාගේ ආදානනය සිදු කරමු.'

කුමරා කිය. පුරවැසි සිත් කුමරු පිළිබඳ බැරියෙන් පිරිණි. ඔහු යළි අසු පිටව තැබුණේ කුස පයින් ම මාලිගාවට ගියේ ය.

රාජ පුරුෂයන්ගේ මුහුණු සතුටින් පිරී ඇති සැටි ද ආයාසයෙන් ඒ සතුට සැහවීමට ඔවුන් වැයමි කරන සැටි ද කුමරුට පෙනිණි.

සිය පියා ගේ මළ සිරුර තැන්පත් කොට ඇති තැනට ඔහු ගියේ ය. මවු බියට ඒ මළ සිරුර අසල වූවා ය. අත්තපුර ස්ත්‍රීහු කීර දෙතෙක් මළ සිරුර අවට පියානිත මැස්සන් පළවා හරිමින් විචිනී පත් සැලූහ.

කුමරා දෙස බැලූ මවු බියට වසා සිය සමය වෙත දුස යවුවා ය. ඇගේ මුහුණේ වූයේ මවගේ යෝකයක් බව ඉදුරාම

ගෙවීම්, ඔහුගේ දායකත්වය මගින් සිදු කරනු ලබන අයුරු, ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය.

පුරෝහිත ඇමති දිනක් රජයට සිටියේ, ඔවුන්ගේ දේශපාලනික අදහස් ප්‍රකාශනයට අවස්ථාවක් සැලසීමටය. ඔවුන්ගේ දේශපාලනික අදහස් ප්‍රකාශනයට අවස්ථාවක් සැලසීමටය.

රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය.

රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය.

රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය.

රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය. ඔප්පෙන් රජයේ සේවයේ වැඩෙමින් සිටින අය, ආදිය.

‘දුෂ්ට කම් කළත් ඔහු මගේ පියා’ යන සිතමින් කුමරු සිය කුටුම්භයට ගියේය. ඔවුන් සියලු දෙනාම සිටියහ. ‘පුතේ, මේ මරණය ගැන ආපසු එන ඇමතියෙක් වත්, එක පුරවැසියෙක් වත් මාලිගාවට ආවේ නැත. පුරෝහිත ඇමතියෙකු පියාගෙන් මරණයට ලක්වී ඇත. එය ඔබගේ පියාගේ මරණයයි. ඔබගේ පියාගේ මරණයයි.’

ඇය සිටියාය. කුමරු ගේ දෙකොළ කොටුලිහේ, එතෙක් ඔවුන්ගේ දෙකොළ යළි සෙලවීය. ‘රජතුමා බැලීමට හොඳම අවස්ථාවක් මිනිස්සු රජතුමා ආරාධනය කිරීමට දර එකතු කරනවා. වහාම රජයේ සිටින අයගෙන් කවරෙක් ගෙනත් එයකට හෝරා දෙකතුකක් ඇතුළත්.’ එවිට කුමරුගේ කොළ සෙලවීය.

රජකම් කළත් මා පියාණන්ට සතුටක් නොතිබිණ. ඔහු හැම මොහොතක් ම ගෙවූයේ වෛරයෙන්. ඔහුගේ සිත බියෙන් පෙළුණි. රාත්‍රි නින්දේ දී ඔහු සිහිනයෙන් කෑ ගැසුවේ ය. ඔහුගේ අතින් මැරුණු අහිංසකයෙක් ගත් වෙස් ගෙන ඔහු ලුහු බැන්දේ ය. ඔහු පිබිදුණේ බියෙන් වෙවුලමිනි. දහදියෙන් නැහැවෙමිනි.

‘මිනිසුන්ට මිත්‍ර රජතුමා හැකිතරම් අක්මනින් පුළුස්සා දමන්න.’ ‘ඔව්, මිනිසුන් එතෙම ගිනිම අසාධාරණ නැත.’ පසුද ගත්දවේ නුවර ආදාන මළුවේ ඇතුළු සියලු රජයේ මළු සිදුරු තුළින් පැහැර දමනු ලැබුවේය. පෙර සිසිල ආදානයකදී හොඳම තරුණයා දර ප්‍රමාණයක් එද දවස. ‘එක ඇට කැබැල්ලක්වත් අඟි රොවක්වත් මේ දුෂ්ටයාගේ ගර්භය පුළුස්සන්නට මිත්.’ ගැල් පදවත්තක සියලු කුමරුට ද ඇසිණ. ‘රජු රැල් පදවත්තාගේ ගවයක මරවා පුළුස්සා මස් කෑ පුවතක් කළොත් පෙර තරුණයාට ඇඟිලි තිබිණ.’

පුතාට මේක පාඩමක්. රජ වුණට පස්සෙන් මේක මතක තබා ගන්න මිත්. ජනතාවට පාලකයාගේ ආදරය අවශ්‍යයි. ඔවුන්ට සුන්දර අයුරු වෙන්න මිත්. ඔබේ පියාගෙන් ඔබට වත්, මට වත්, ජනතාවට වත්, ආදරය, කැණවලුණේ නැත.

‘මේ තරම් මස්වලට කැරුරු මනුෂ්‍යයෙකු ගත අප අසා නැත. හොඳට වැඩුණු ගවයක රජුගේ දූතයා පෙනුණහොත් උග්‍ර ගේ මරණය අත ලග.’ දිනක් රාජකීය මුළුතැන්ගෙයි අරක්කුමියෙක් සිටියේ. ‘එක කළු බිඳුවක්වත් නැතිව

සිදුවුණු අවමගුල් උත්සවයක් මේ ඔහු-
ණේ සීය.

ආදානක සිදුකොට දිනකට පසු රාජ
සභාව රැස්විය.

බොහෝ කලකට පසු සතුටු සාමිව
කතා, සිතා හඬ රාජ සභාව තුළ ඇසිණ.
පුජකවරු, ඇමතිවරු, සෙනෙවිවරු, සිටු-
වරු සහ තමන් ප්‍රධානීන් එහි රැස්ව සිටි-
යක.

ප්‍රබ තැනැත්තන් කුමරු හිසට ඔවුන්හ ඇමිණියේ

ය.
'අප ගේ ධර්මයට රජතුමාට පියවේවා' රාජ
සභාවෙන් පිටත සිටි මහජනතාව ප්‍රියකෝණ
තැබූහ.

කලකට පෙර පලාගිය පුරෝගීත
ඇමති ඒ මොහොතේ ම රාජ
සභාවේ පෙනී සිටියේ ය.

අලුත් රජතුමා අති
මහත් ගෞරවයෙන්
පුරෝගීත ඇමති පිළි-
ගත්තේ ය.

'ඔබ මගේ ද පුරෝගීත
ඇමති විය යුතුයි'

රාජ සභාවේ

ප්‍රසාදය ද
පුරෝගීත
ඇමතිට පළ
විය.

භීෂණය

පිළිබඳ හිතී-

යෙන් පලා ගිය

බොහෝ දෙනා

යළි බරණසට පැමිණෙන පුවත් රාජසභාවට

වාර්තා විය.

පුරෝගීත ඇමති රාජ සභාව ඇමතුවේ ය.

'අපගේ ධර්මයට රජතුමා, දීර්ඝකාලයක්
ඔබතුමා අපගේ පාලකයා වී සිටිවා මම මූලික්
ම පතමි.'

අපගේ හස්තිය, ගෞරවය, සහයෝගය ඔබ-
තුමාට පුදුමු.

මෙහි දී මම එක කරුණක් කියමි.

මිය ගිය පිංගල රජතුමා කළ සියලු දේ ඔබ-

තුමා විසින් කො කළ යුතු දේ ලෙස සලකන

මෙන් කරුණාවෙන් ඉල්ලමි. අද මුළු රටම සතු-

ටින් සිටිනු මම දකිමි. ඒ සතුට කො තැසෙන පරිදි

ජනතාවගේ බලාපොරොත්තු කො බිඳෙන පරිදි

ඔබතුමාගේ ධර්මයට කාමයට ගැලපෙන පරිදි

රාජා පාලනය කරනු ඇතැයි අපි බලාපො-

රොත්තු වෙමු.'

තරුණ රජතුමා අසුනෙන් නැගිට පුරෝගීත

ඇමතිට හිස නැමුවේ ය.

'මම ඔබේ ඒ බලාපොරොත්තු කො බිඳිමි.'

මේ අතර සිටිත් ඉකිබදුමි

නුඹට කිසි කලෙක කිසිව- කුගෙන් වොකු කන්න ලැබෙන්නේ නැහැ. බිය වෙන්න එපා. අඬන්න එපා. භීෂණ යුගය හමාර බව සිතන්න

හඬත් රාජ සභාවේ සිට උඩ මහලට තැගෙන
සෝපානය දෙසින් ඇසිණ.

'මේ ප්‍රියමත් අවස්ථාවේ හඬන්නේ කවුද?'

සියල්ලෝ විමසිලිමත් වූහ.

'හඬන්නා කැඳවාගෙන එන්න' රජු

අණ කෙළේ ය.

හඬන්නා පැමි-

ණියේ ය. ඒ දෙර-

ටුපාලයෙකි. ඉකි-

බදුම මහ හැඩු-

මත් බවට පත්-

විය.

'මගේ

පියාගේ මර-

ණය නිසා

සියලු දෙනාම

සතුටු වෙතවා.

නුඹ පමණක්

හඬනවා. ඇයි?

නුඹට මගේ පියාගෙන්

යම් යහපතක් සිදු වී තිබෙනවාද?

රජු ඇසී ය.

දෙරටු පල්ලා දහ පිය රජු දෙස බැලී ය.

'උතුම් රජතුමානි. මා හඬන්නේ ඔබතුමාගේ

පිය රජතුමා කළ යහපතක් ගැන සිතා නොවෙයි.

ඒ රජතුමා දිනපතාම උඩ මහලට නැගී
විටත් පහත මාලයට බසින විටත් තුළ
ගෙඩියකින් පහර දෙන්නාක් මෙන් මාල
හිසට වොකු අට බැගින් ඇත්තා දිනපතා
මෙය සිදුවුණි. මා වින්ද වේදනාව
දත්තේ මා පමණකි. වෙන සිසිටුකුට
එබඳු වේදනාවක් විදින්නට ලැබී තැබූ
ඇයි.'

'නුඹට ඒ රජතුමා දිනපතා වඩ ද
කීබෙනවා. දුක් එතුමා තැබූ. ඇයි ඉතින් නුඹ
හඬන්නේ'

'එතුමා මෙහි දී කළ දේ අනුව එතුමා අපාට
යන්න ඇයි. පරණ පුද්ගලයන් එතුමා එහිදීත් යම්
පල්ලන්ගේ හිසට වොකු අසීමකවා ඇයි. ඒ
වොකු පාරටල් කුළු ගෙඩි පාරටල් වියෙයි. යම්
රජතුමා ආපසු මෙහාට එව්වා. එවිට මට තැව-
තත් වොකු කන්න වෙනවා. මා කැඩුවේ ඒ කැ
හිතලා.'

රාජ සභාවෙන් මහ සිතාවක් නැගිණ.
දෙරටු පල්ලා යළි හඬන්නට විය.
රජතුමා මෙසේ කීය.

'සිය ගණන් ගැල්වලින් දර ගෙනවිත් මගේ

පියා ආදානකය කළ කැටි නුඹ දුටුවා හේදා' පසුව

කළගෙඩි සිය ගණනක් දමා ගින්නට දීවා අර්

වක ගත් කැටිත් නුඹ දුටුවා හේදා' එතුමා

මැරුණි. ආදානකය කලා. ඔහු වෙතත් කැන

ඉපදෙන්න ඇයි. එතෙක් පරණ

ආකාරයටම, රජ

සෙනෙකු

විධියටම

ඉපදෙන්න

ඔහුට බැබ

දත් මෙහි

රජු මෙහි

නුඹට කිසි

කලෙක කිසි

වතුගෙන්

වොකු කන්න

ලැබෙන්නේ

නැහැ. බිය

වෙන්න එපා

අඬන්න එපා

භීෂණ යුගය

හමාර බව

සිතන්න'

දෙරටුපල්ලා කළුරි පිය ගෙන රාජ සභාව

දෙස බැලුවේය.

කැම මුහුණතම වූයේ සිතාව ය.

ඔහුගේ මුහුණේ ද ගෙමින් ගෙමින් සිතාවක්

පිපිණි. ■

පත්සිය පතක් රාහත පොතේ මහා පිංඤ්

රාහතය ඇසුරෙන් මෙය ලියැවිණි. මෙහි බෙහෙවින්

ධර්මයට රජතුමා ය.)

පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ හාවනා සටහන්

පිළිතුරු හා වහා ව

හා වනාවේ යෙදුණු සාමනේර හික්කු නමක් සිය අත්පැකිම් විස්තර කැරෙන ලිපි පෙළක සිව්වැන්නයි මේ. අත්පැකිම් මෙන්ම හාවනා හඳුන්වාදීමක් ද මෙයින් සිදු වේ.

එස්. මොරතන්දගමගේ

ප්‍රධාන හාවනාවට පෙර සිදු කැරෙන වතුරැරක්ක හාවනාවේ පළමුවැන්න වූ බුදුගුණ හාවනාවෙන් දෙවැන්න වූ මෙහි හාවනාවෙන් යෙදුණු මට මගේ සිතේ තැන්පත් බව, ගාත්ත බව ක්‍රමයෙන් වැඩිවන අයුරු ඇතිණ. ඊළගට මා ඵලමෙන්තේ තැන්වැන්න වූ පිළිතුල් හාවනාවටයි.

මගේ පැතුම නිවනයි. නිවන් ලැබීමට සියල්ල සිතින් අත්හදා යුතුයි. පංචස්කන්ධ ධර්මයන් පිළිබඳ සියලු ඇලීම් බැඳීම්වලින් වෙන්විය යුතුයි. මුලින් ම රූපස්කන්ධය හෙවත් ගර්ථය පිළිබඳව ඇලීම් බැඳීම් අත්හදා යුතුයි. ඒ අත්හැරීමට ඒ පිළිබඳ කළකිරීමක් අවශ්‍යයි. කළකිරීමට පිළිතුල් අවශ්‍යයි.

පිළිතුල් නිසා, කළකිරීම නිසා, ඒ පිළිතුල්, කළකිරීම ගැනුරෙන් ම ඇතුළු වූ නිසා මගේ ගර්ථය පිළිබඳ ඇති මාතෘකා, ආගාම, කෘතියන්, අනුත්තේ ගර්ථ පිළිබඳ ඇති ආගාම තණ්හාව අඩුවේ. එවිට ඇලීම් බැඳීම් තැනී වේ. මම මගේ ගර්ථය දෙස සිතින් බලමි. සිත සිහින් රෙදි කඩක් සේ ගෙන හිසේ සිට දෙපතුල දක්වා පිරිමැදගෙන යමි. මුළු සිරුරම සිතට හසුවේ. මගේ ම ගර්ථය මගේ ඉදිරිපිට නිබේනු මම සිතින් දකිමි. එහි ඇති දූස දෙස බලමි. එයින් කඳුරු ගලයි. කබ පිරෙයි. කඳුරු, කබ, කබ නිසා ඇස් පිහාටු ඇලී ඇත. කත පාටට සුදු පාටට කබ කුට්ටි...

මම තාසය දෙස බලමි. සොටු ගලයි, කත සුදු සොටු, සොටු දියර, සොටු කුට්ටි, උඩ තොලට සොටු වැටෙයි, දුගඳක් ද එයි.

මම කට දෙස බලමි. කෙළ, කෙම, කැහි, ගලයි. කත පාට සුදු පාට කෙම, කැහි කුට්ටි, කට අර්ත වට මත දුගඳක් එයි.

කන් දෙස බලමි, කන් සිදුරු වල කලාදුරු පිරිලා, එයින් දියරයක් ගලා එයි. ඉටුසුම් නොදෙන දුගඳක් මුත්‍රා මාර්ගයෙන් ගලා එන මුත්‍රා දුගඳ හමයි. මුත්‍රා වැටුණු තැන සෝදා නොදමු- වහොත් පැයකින් දෙකෙන් මත දුගඳක්, මල මාර්ගයෙන් වැහිරෙන අතුරු, විටෙක ගණි මඩ මෙන්, දියරයක් මෙන්, ගලා එන අතුරු, මහා දුගඳක් සමග ගර්ථයෙන් පිටවෙයි.

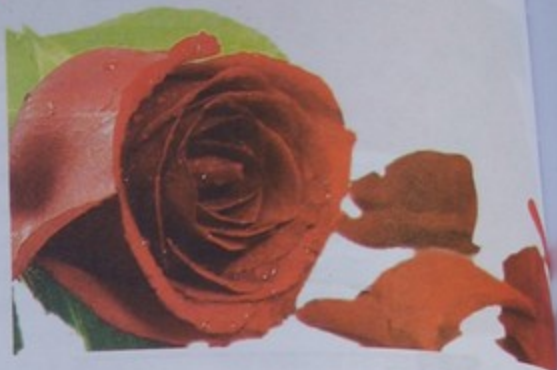
මේ සියල්ල පැමිණියේ මේ ගර්ථය තුළින් පිටවුණේ සිදුරු කවයකින්.

74/24
හාවනා සටහන්

මම මගේ ශරීරය දෙස සිතින් බලමි. සිත සිතින්
රෙදි කඩක් සේ ගෙන තිසේ සිට දෙපතුල දක්වා
පිරිමැදගෙන යමි. මුළු සිරුරම සිතට හසුවේ.
මගේ ම ශරීරය මගේ ඉදිරිපිට තිබෙනු මම
සිතින් දකිමි. එහි ඇති දැස
දෙස බලමි. එයින් කළු
ගලයි. කඩ පිරෙයි. කළු,
කඩ, කඩ නිසා ඇස් පිහාටු
ඇලී ඇත. කහ පාටට සුදු
පාටට කඩ කුටීරි...

දෙරටු තවයකින්. මේ තව දෙරටුවෙන් ගලා ගිය
අගුළු පිරිණි මේ ශරීරය අගුළු ගබඩාවක්. දෙරටු
තවයකින් අගුළු පිටතට ගලායන අගුළු ගබඩා-
වක් මේ ශරීරය.

මට බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගන්දිට සි-
කනාව සිහි වෙයි. ඇය දඹදිට සිටි රූප සුන්ද-
රියක්. ඇගේ පිකාව ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේට
පාවාදීමට අවශ්‍ය වුණා. ඇය කැඳවාගෙන ආ
පියා ඇය බුදුහිමියන්ට ඉදිරිපත් කලා.

"මගේ පසේ ඇඟිල්ලකින්වත් මේ අගුළු ගබ-
ඩාව මා ස්පර්ශ කරන්නේ නැහැ"

බුදු හිමියන් වදලා.

රූමතියක සේ හැඳින්වුණු ඇය අගුළු ගබඩා-
වක්. අද සිටින රූමත් යයි කැලකෙන සිතමා
නිලියක් මගේ සිතට තැබුණා. අර දෙරටු තව-
යෙන් අගුළු වැගිරෙන හැටි මට පෙනෙන්නට
පටන් ගත්තා. ඇළිමෙන් බැඳීමෙන් තොරව ඒ
රූමත් නිලිය දෙස මා බලා සිටියා. ඇති වුණේ
පිළිකුලක්. මා සිතීන් ඇගේ සම ඉවත් කලා. මේද,

ලේ, සෙම, මස සහිත පිළි ගඳක් ගමන සිරුර මට
පෙනෙන්න පටන් ගත්තා.

මගේ ශරීරයෙන් අනෙක් හැම දෙයක්ම ශරීරය
මහොමයි. පිළිකුල්, පිළිකුල්, පිළිකුල්.

මේ අගුළු ගබඩාව නොවේද ආශාවෙන් සිට
ගත්තේ වැළඳ ගත්තේ. මම මේ රූපස්කන්ධය
පිළිකුල් කරමි, අත් හරිමි.

මම ඒ පිළි ගඳ ගමන හම තැනී සිරුර දෙස
තව දෙරටුවෙන් අගුළු ගලන අගුළු ගබඩාව දෙස
සිතීන් බලා සිටියෙමි. ■

1961 - 2011

50

PEOPLE'S BANK

සංවත්සර වාසනා ඉතුරුම්

www.peoplesbank.lk

2011 පෙබරවාරි 01 සිට
2011 මැයි 31 දක්වා
මහජන බැංකුවේ සංවත්සර වාසනා
ඉතුරුම්පත් මිලදී ගන්නා ඔබට

රුපියල් මිලියන 10ක්, මිලියන 7.5ක් සහ මිලියන 5ක් බැගින්
වටිනා නවීන පන්තයේ

සුබෝපහෝගී නිවාස 3ක්

සහ රු.10000/- තැනි 3000ක්
දිනාගැනීමට කදිම අවස්ථාවක්!

ඔබට දැනම මහජන බැංකු ශාඛාවෙන්
රු.10,000/-, රු.50,000/-, රු.100,000/- සහ රු.500,000/- බැගින් වන
සංවත්සර වාසනා ඉතුරුම්පත් මිලට ගෙන වාසනාව උදාකර ගන්න.

ඔබ ඉතිරි කරන සෑම රු.10,000/-කටම දිනුම් අවස්ථාව බැගින් හිමිවේ.

AA Brand Finance Rating, A.A (Ika) Fitch Rating

මහජන
බැංකුව

79

* විද්‍යාත්මක පරිමිති, තොරතුරු අදාළ වේ.

ගිනිදැල් මැද
සෝවාන් වූ
උපාසිකාවෝ

“ තාත්තේ මේ
මහ ශබ්දය
මොකද ? ”

“ දුවේ මිහිස්සු
හිස්ශබ්ද
කරන්න බැහැ ”

20/11/02

කර තරාතිරමක කෙනෙකු වුවද බොහෝ මුදු බණ අසා මෙහි පෙරටුව ඒ දහමෙහි හැසිරෙහිද ඒ පුද්ගලයා සැම බාධක බිඳ සසර ජය ගන්නේමය. මේ ඒ බව කියැවෙන මුද්ධ කාලයේ කතාවකි.

ගසන්ත වාසනා සමරසිංහ

අප ගොතම මුදු පියාණන් වහන්සේ ජීව-
මානව වැඩ සිටි යුගය බොහෝ විශේෂ
පුද්ගලයන් ලෙස පහළ වූ යුගයකි. මේ
කාලයේ හද්දවතිය රටේ හද්දිය තගරයේ හද්ද-
වතිය නම් සිටුවරයාගේ නිවසේ සාමා නම් කුමර-
යන් උපන්නා ය. කොසෑ නුවර කෝමිත නම් සිටු-
වරයෙක් විය. සාමා කුමරිය උපන් කාල සීමාවේ-
දීම කෝමිත සිටුවරයාගේ නිවසේ කීර්තිමත්ව දව
උන්නා නම් පින්වත් කුමරියක් උපන්නා ය. මේ
උන්නාව උපන්නේ කුල බැවින් මුද්දන්තරා නම්
විය.

කලක් ගත වූ පසු හද්දිය තගරයේ දුර්ගිත්ත
ගසන් ඇති විය. මිනිස්සු එයින්
බේරමට නොයෙක් තැන්වලට
පිටත් වන්නට වූහ. මේ දුක් බියෙන්
නිදහස් වන්නට සිතූ සාමාවතියගේ
පියා වන හද්දවතිය සිටුවරයා
බිරිඳ හා දියණිය සමඟ තම
නොදුටු මිතුරකු වන කෝමිත සිටු-
වරයා හමුවීමට පිටත් විය. මේ
තුන් දෙනා මහත් දුකක් විඳිමින්
කොසෑ නුවරට ලගා වූහ. මේ
කාලයේ තම මිතුරු කෝමිත සිටු-
වරයා දුගී මගී යාවකාරීත්ව මග
දුන් දෙයි. හද්දවතිය සිටු මෙසේ
පිළි ය.

"අපි මෙසේ දුගියන් මෙන් ගොස් මිතුරා හමුවීම
සුදුසු නැහැ. ඒ නිසා ගරීරය ප්‍රකෘතීමත් වූ පසු මහු
මුණ ගසීම වට"

ඒ සිටු සුවළ තම දියණිය අමතා බත් ගෙතීමට
ඈ කෝමිත සිටුවරයාගේ දන්සලට යැව්වේ ය.
සාමාවතිය එහි ගොස් භාරතය ගෙන ලැජ්ජාවෙන්
පැත්තකට වී සිටියි. දහ කාර්මිකයා මේ බව දුක

"අතෙක් අය කෑ ගස ගසා කෑම ගෙන යනවා.
තමුත් මේ දැවී නිශ්ශබ්දයි. මෑය නම් බතවත් පටු-
ලක කෙනෙක් වගෙයි" යනුවෙන් සිතුවේ ය.

"ඈයි මම අතෙක් අය වගේ කෑම ගෙන යන්-
තැනෙ?"

"පියාණෙනි, මේ වගේ බාධා සහිත තැනකට මම
නොහොමද ඇතුළු වන්නේ?"

"කෑම හුමලා කී දෙනෙකුටද?"

"පියාණෙනි තුන් දෙනෙකුට"

මුහු ඇයට තුන් දෙනෙකුට ආහාර දුන්නේ ය.

සිටුවරයා බොහෝ දවසක් කුස ගින්නේ සිටි බැවින්
බොහෝ ආහාර ගත්තේ ය. ඒ නිසා ඔහු මිය ගියේ
ය. පසු දින සිටු බිරිඳ ආහාර ගෙන ස්ප්‍රාන්ත වූ නිසා
ද තම ස්වාමියා මළ යෝකය නිසා ද මිය ගියා ය.
දෙමාපියන් තැනිට තනි වූ සාමාවතිය පසු දින
ගොස් එක් අයෙකුට ආහාර ගන්නා ය. දහ කාර්මි-
කයා ඇයගෙන්

"දුවේ මම පළවෙනි දවසේ තුන් දෙනෙකුටත්
දෙවැනි දවසේ දෙදෙනෙකුටත් අද එක් කෙනෙකු-
ටත් ආහාර ගෙන යන්නේ ඇයි?"

ඇය සිසුව දේ පවසන්නට වූවා ය.

"දුවේ මමලාගේ ගම් පලාත කොතෙද?" සාමාව-
තිය ඒ කතාවද ඉතිරි තැනිට කීවා ය.

"දුවේ මම අපේ සිටු දුව, මටත් වෙත දුවෙක්
නැහැ. දුක් මම මගේ දුව" යැයි කියූ දහ කාර්මිකයා
සාමාවතිය තම දියණිය කර ගත්තේ මහත් සතුට-
කිනි. දහ ගාලාවේ වරින් වර මහත් ශබ්ද ඇසෙයි.

**සිටුවරු පන්සියය බැගින් ගැල්
ගෙන සැවැත්තුවරට ගොස්
ජේතවනාරාමය අසල කඳවුරු
බැඳ ගත්හ. මුදු බණ ඇසූ මේ
සිටුවරු තිදෙනාම සෝවාන් වූහ.
මේ අය මුදු පාමොක් මහ
සඟරුවනට තම කඳවුරේ අඩ
මසක් මහ දන් දුන්හ.**

"තාත්තේ මේ මහ ශබ්දය මොකද?"

"දුවේ මිනිස්සු නිශ්ශබ්ද කරන්න බැහැ"

"තාත්තේ මම නම් එයට උපායක් දන්නවා"

"ඒ මොකක්ද"

"මේ දහ ගාලාවේ වට්ට වටකොට ඇතුළේ
භාරත තබා දෙර දෙකක් යොදන්න. එවිට එක
දෙරකින් ඇතුළු වන්නත් අනික් දෙරින් පිට වන්නත්
සුරුවනි"

දහ කාර්මිකයා එය පිළිගෙන පසු දින පටන්
එසේ කළේ ය. දන් ගාලාට නිශ්ශබ්ද විය. කෝමිත
සිටුවරයා එදින දහ ගාලාට නිශ්ශබ්ද බැවින් දහ
කාර්මිකයා කැඳවී ය.

"මම අද දන් නොදුන්නේද?"

"දුන්නා ස්වාමීනි"

"එසේ නම් මොකද වෙතද මෙන් ශබ්ද තැන්නේ"

"සිටුතුමනි, මට දුවෙක් සිටිනවා. ඇය කී උපා-

යෙන් මම දන් ගල නිශ්ශබ්ද කළෙමි"

"තෑ තෑ මමට දුවෙක් තෑ. මමට කොතෙතද
දුවෙක් ලැබුණේ?"

දහ කාර්මිකයා ලද අයුරු සිටුවරයාට පැවසුවේ
ය.

"පින්වත, ඈයි මම මෙතෙම බැරැරුම් දෙයක්
කළේ? මගේ දුව මමෙ නිවසේ තබා ගත්තේ ඇයි?
වහාම ඈය මගේ නිවසට කැඳවන්න"

දහ කාර්මිකයා අකමැත්තෙන්ම ඈය සිටු නිව-
සට කැඳ වී ය. සිටුවරයා සාමාවතිය තම දියණිය
කර ගත්තේ ය. ඇයට කුමරියක් පන්සියයක් පිරි-
වර ද කළේ ය. ඈය දිනක් යෙනෙළියක් සමඟ ස්ත්‍රී
කරමින් සිටියා ය. උදේහී රජු ඈය දුවුවේ ය. ඈය
කෙරෙහි ප්‍රේමයක් ඇති වූ රජු කෝමිත සිටුව-
රයාගේ දියණියක් බවද අවිවාහක බවද විමසා දහ
ගත්තේ ය. "රජු මමෙ දියණියට කැමැතියි" නිසා
සිටුවරයා වෙත පණිවිඩකරුවන් යැව්වේ ය. පණි-
විඩය ලද සිටුවරයා "අපට සිටින්නේ එක දියණි-
යකි. ඇයත් බිරිත්දවරු කීපිප

දෙනෙක් සිටින කැමියෙකුට දිය
නොහැකි ය" යනුවෙන් රජුට පණි-
විඩයක් යැව්වේ ය. රජු කේටයට
පත්වී සිටුවරයාගේ නිවස මුද්‍රා
කැබලියක් ය. සාමාවතිය නිවසට
පැමිණෙන විට දෙමව්පියන් පිටත
සිටිනු දුක කරුණු දහ ගෙන
මවුන්ට මෙසේ කීවා ය.

"අම්මේ තාත්තේ මගේ දුව
බිරිත්දවරු කීපිප දෙනෙකු සිටින
කැමියෙකු වෙත තනිව වාසය
කරන්නට කැමැති නැහැ. ඇගේ
පිරිවර පන්සියයක් වාසය කරනවා

තම ඇය එයි නිසා දන්වත් රජුට දන්වන්න"

දෙමව්පියෝ රජුට එම පණිවිඩය යැව්වේ ය.
රජු වැඩියෙන් පැහැදී එම පන්සියය ඇයට පිරිවර
කරවා අභිෂේක කොට ඇය එක් ප්‍රාසාදයක වාසය
කර වී ය.

මේ කාලයේ කොසෑ නුවර කුක්කුට, සාවර්ත,
කෝමිත යන මිතුරු සිටුවරු තිදෙනා පන්සියයක්
තවුසන්ට උපස්ථාන කරමින් සිටියි. ඒ තවුසන් මාස
ගතරක් මවුසන්ගේ උපස්ථාන ලබා ඉතිරි අට මාසය
හිමාලයේ සැල් ගත කරනි. ඒ තවුසන් හිමාලයේ සිට
පැමිණෙන එක දිනකදී අතර මග එක් මහ නුග
රුකක අඩිගෘහිත දෙවියෙක් හමු විය. මවුසු ඒ
දෙවියාගෙන් මුදුරුදුන් ගත දහ ගත්ත. තවුසන්
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පහළ වූ බව අසා සතුටු වී
තමන්ට උපකාර කරන සිටුවරුන්ටද එය දන්වීමට
ගියහ. ඒ තවුසන් පිරිස සිටුවරුන්ට යැවිත්තුවර
වැඩවසන උන්නම වූ භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ ගැන පැවසූවා. ඉන් පසු බුදුරජුන් වෙත ගොස් උන් වහන්සේ සමීපයෙහි පැවිදි වී රහත් බවට පත් වූහ. සිටුවරු පන්සියය බැගින් ගැල් ගෙන සැවැත්තුවරට ගොස් ජේතවනාරාමය අසල කඳවුරු බැඳ ගත්හ. බුදු බණ ඇසූ මේ සිටුවරු භිද්දෙනා සෝවාන් වූහ. මේ අය බුදු පාමොක් මහ සංඥාවකට තම කඳවුරේ අඩ මසක් මහ දන් දුන්හ. උන් වහන්සේට තම තුවරට වඩින ලෙස ආරාධනා කොට තැවත කොසකි තුවර බලා පිටත් වූහ. ඒ භිද්දෙනා තම තමන්ගේ උයන්වල විහාර කරවූහ. කෝෂිත සිටුවරයා කළ විහාරය කෝෂිතාරාමය ද කුක්කුට සිටුවරයා කළ විහාරය කුක්කුටාරාමය ද පාචාරික සිටුවරයා කළ විහාරය පාචාරිකාමිබන්ධනය ද විය. විහාර කරවූ එම සිටුවරු බුදුරජුන්ට තම තුවරට වඩින ලෙස ආරාධනා කොට දුතයෙකු යැවූහ. උන් වහන්සේ හික්කු සංඝයා පිරිවරා කොසකි තුවරට වඩින අතර මහ මාගන්දිය තම බමුණා රහත්වීමට හේතු ඇති බව සලකා ගමන් මග වෙතස් කළහ. මාගන්දිය බමුණා ගාස්තෘන් වහන්සේ පිටු පිණිස වඩිනු දුටුවේ ය.

“මම මෙතෙක් කල් මගේ දුටුගේ රූපයට සරලත තරුණයෙක් සෙව්වෙමි. රූ සපුට ඇතිවද මෙවැනි රූවක් ඇති පැවිද්දෙකු ම ප්‍රාර්ථනා කරමි. මෙතරම් දකුණිකර මේ පැවිද්ද මගේ දුටුට සුදුසුයි”

ඉන්මනින්ම නිවසට ගිය බමුණා බැමිණිය අමතා තමන් දුටු පැවිදි රූව ගැන විස්තර කොට වහා දුටු සරසන්තැයි පැවසුවේ ය. ඉන් පසු දුටු සරසා ගත් මේ බමුණු සුවල පැමිණෙන විට භාගාවතුන් වහන්සේ පෙර දුටු තැනින් වැඩම කොට භිමුණි. බුදුරජුන්ගේ පා සටහන් දුටු බමුණා,

“ආ...මේ භිමුණෙක් ඒ පැවිද්දගේ පා සටහන් ගිහින් භිමුණෙක් මේ පැත්තෙන්”

එවිට බැමිණිය බමුණාට මෙසේ කීවා ය.

“බමුණ ඔබ මෝඩයෙක්. මේ පා සටහන් ඇත්තේ රාග, ද්වේශ, මෝහ ප්‍රභීණ කළ බුදුවරයෙකුටයි. මෙවැනි අයෙකුට අපේ දුටු දිය ගැනිද ?”

“බැමිණිය ඔබ තම දෙවිමර් ය”

මේ දෙදෙනා ඔවුනොවුන්ට වාද කරමින් සිටින විට භාගාවතුන් වහන්සේ පිණිඩපාතය වලඳ තැවත හික්කු සංඝයා සමග බමුණාට පෙනෙන දෙසින් වඩින්නට වූහ. ඒ බව දුටු බමුණා “මේ ඒ පුරුෂයා” යි සතුටු වී භාගාවතුන් වහන්සේ වෙත ගොස් තම දියණිය භාර ගන්නා ලෙස පැවසුවේ ය. උන් වහන්සේ එය ප්‍රතික්ෂේප කළ සේක.

“මල මුත්‍රාවලින් පිරුණු මෙය කුමක්ද ? ඇය

බුද්ධත්තරාව දෙසු ඒ බණ අසා සියල්ලෝම සෝවාන් වූහ. බුද්ධත්තරාව දාස බවින් මිදිණි.

පසින් ස්පර්ශ කිරීමට ද නොකමැත්තෙමි” යනුවෙන් ද වදළහ. මෙය ඇසූ මාගන්දියා බැමිණි දියණිය බුදුන් වහන්සේට වෛර බඳින්නට වූවා ය. ඒ අවස්ථාවේ බුදු පියාණන් වදළ බණ ඇසූ ඒ බමුණු සුවල අනාගමී එළයට පත් වූහ. ඉන් පසු තම දියණිය සුළු පියාට භාර දුන් ඒ සුවල පැවිදිව රහත් වූහ.

පසුව උදේහී රජු මාගන්දියා තරුණිය විවාහ කර ගත්තේ ය. බුදු රජාණන් වහන්සේ කොසකි තුවරට වැඩම කළ සේක. සිටුවරු භිද්දෙනා කළ ආරාම ද උන් වහන්සේට පූජා කළහ. බුදුරජුන් කොසකි තුවරට වැඩම කළ බව දැන ගත් මාගන්දියා තම වෛරය පිරිමසා ගැනීමට බුර්තයන්ට අල්ලස් දී උන් වහන්සේට නින්ද කරවීමට යෙදෙව්වා ය. බුර්තයන්ගේ අපහාස උපහාස ගාස්තෘන් වහන්සේ ඉවසූ සේක. සිටුවරු භිද්දෙනා මසක් බුදු

පාමොක් මහ සංඥාවකට මහ දන් දුන්හ. ඉන් පසු තුවර වැසියෝ විවි වශයෙන් බෙදී දන් දෙන්නට වූහ. එක් දිනක් බුදු පියාණන් සංඝයා සමඟ ජෝෂ්ඨ මල්කරුගේ නිවසට වැඩම කළ සේක. ඒ අවස්ථාවේදී සාමාවතීයයේ උපස්ථාපිකා බුද්ධත්තරා කතවනු අටක් ගෙන මල් දමී ගෙන එම සැත එම නිවසට ගියා ය. ජෝෂ්ඨ මල්කරුවා ආය දස “දරුව අද ඔබට මල්දීමට වෙලාවක් තැබූ මම බුදු පාමොක් හික්කු සංඝයාට දනය පූජා කරන්නා මඟින් එයට සහය වන්න”

ඇය බුදුන් වහන්සේට දැන ගාලාවේ වහන්සේ කළාය. උන් වහන්සේ දේශනා කළ සියලු ධර්මය ඉගෙන ගන්නා ය. අනුමෝදනාව අවසානයේ සෝවාන් එළයට පත් වූවා ය. වෙන දිනවල ඇය මල් ගෙන ගියේ කතවනු හතරක පමණි. එතෙක් එදින කතවනු අවම මල් ගෙන ගියා ය.

සාමාවතීය මේ වෙතස ගැන විමසූ විට තමන් පෙර කතවනු සොරකම් කළ බවත් එදින බුදුරජුන්ගෙන් බණ අසා නිවන පත් කළ බවද පැවසුවා ය. එවිට සියල්ලෝම අස් දිසු කරමින්,

“ඔබ ලැබූ අමා දහම අපටද දෙන්න” යි කීහ. එවිට බුද්ධත්තරාව “එසේ දීමට නොහැකි ය. මම බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ දහම පවසන්නමි. ඔබලා හේතු වාසනා ඇති විට ඒ ධර්මය ලබන්නාය”

“උත්තරාවෙහි, ඒ ධර්මය පවසන්න” සාමාවතීය පැවසුවා ය.

“එසේ පැවසිය නොහැකි ය. මට උස අසුන් පතවා ඔබලා පහන් අසුන්වල ගිඳ ගත යුතු ය”

නිහතමානී සාමාවතීය ඇතුළු පිරිස එසේ සලකා බුද්ධත්තරාව දෙසු ඒ බණ අසා සියල්ලෝම සෝවාන් වූහ. බුද්ධත්තරාව දස බවින් මිදිණි. මොමෝ එතැන් පටන් බුදුරජුන්ගෙන් බණ අසා පැමිණ සාමාවතීය ඇතුළු පිරිසට දේශනා

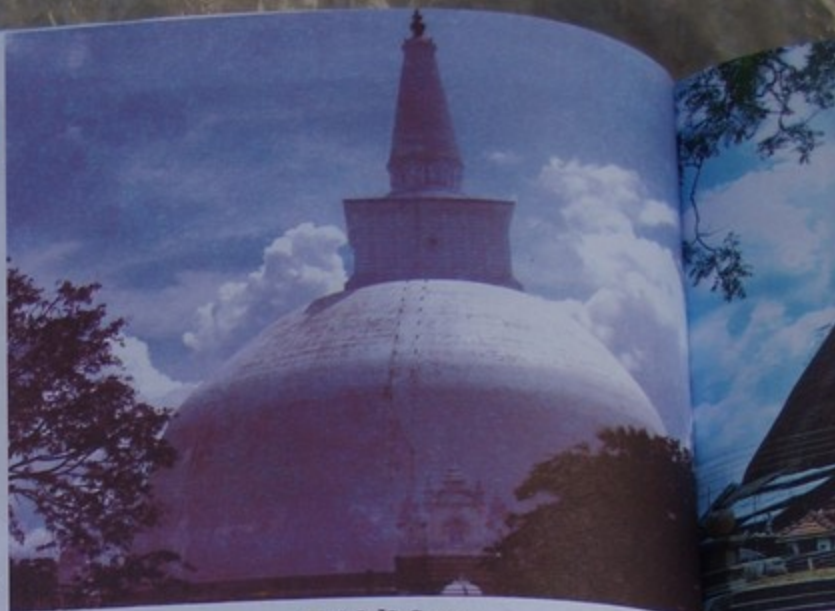

ශ්‍රී පූජා නමස්කාර

ශ්‍රී මහෝන් ශ්‍රී යුගයෙන් ආ විශිෂ්ටතම භික්ෂුන් අද මෙහි අග්‍රාස්ථානයේ වෙයි. මේ ශ්‍රී පද සමග අපේ සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයේ විශේෂ තැන්ද මේ ලේඛකයා සිහිගන්වයි.

රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ

■ රුවන්වෙලි සෑය

සිළුමිණි සෑ වන්දනාව

ශ්‍රී ලංකාවේ පමණක් නොව වෙනත් බොහෝ රටවල ද ඉදිකළ බෞද්ධ ස්තූප ගිණිවාරයේ විශිෂ්ට සලකුණු ලෙස අපට ඉතිරිව තිබේ. ඒවා බුදුන් වහන්සේගේ මෙත්ම වෙනත් මහරහතුන්ගේත් ශාරීරික ධාතුන් නිදන්කළ වන්දනීය සිහිවත්ත ලෙස ලෝ පුරා බැතිමතුන්ගේ වන්දනාවට ද ලක්වේ. රුවන්වෙලි සෑය, ජේතවන සෑය, අගයගිරි සෑය ආදී වෛරාග්‍ය ඉදිකිරීම් විෂයයෙහි ශ්‍රී ලාංකිකයා සතුටු කාක්ෂණය මතු නොව ඔහුගේ ඉමහත් ශ්‍රද්ධා හත්තිය ද පිළි කොට දක්වන්නේය.

එහෙත් පෘථිවිය මතුපිට දක්නට නැඟුබොහෝ, එහෙත් බෞද්ධයාගේ වන්දනාවට ලක්වන බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ ද සඳහන්වන එක්තරා වෛරාග්‍යයක් ද ඇත්තේ ය. ඒ සිළුමිණි සෑයයි.

සිළුමිණි සෑය වැඩිම රමණීයත්වය හටගත් පහළම ශාන්ත අමා සුන්දර සමිපත් නිවනේ ගලනාමිණිකඳු සේනිල් සිහිල් ජලෝත්තෝකානා ලංකාර වූ අනෙකුත් ගංගා නිරෝදී එදිනා සිරිමත් සිරි සිදුහත් කපාලා තමන් හිසකේ මම මතු බුදු වේ නම් රුදේවයි සිතා අහසේ අහසේ දුමු කෙසඳ සත් රජුන් මහත් බැතිනා රුගෙනා සත්කොසිනේ රමණ නවිනියා හටගත් සිළුමිණි සෑය සඳු කේස ද නිදන් කරලා සෑම අමරගෙනා තුන් නිවන් පතා වදිනේ

සිළුමිණි සෑය වැඩිම රමණීයත්වය හටගත් පහළම ශාන්ත අමා සුන්දර සමිපත් නිවනේ ගලනාමිණිකඳු සේනිල් සිහිල් ජලෝත්තෝකානා ලංකාර වූ අනෙකුත් ගංගා නිරෝදී එදිනා සිරිමත් සිරි සිදුහත් කපාලා තමන් හිසකේ මම මතු බුදු වේ නම් රුදේවයි සිතා අහසේ අහසේ දුමු කෙසඳ සත් රජුන් මහත් බැතිනා රුගෙනා සත්කොසිනේ රමණ නවිනියා හටගත් සිළුමිණි සෑය සඳු කේස ද නිදන් කරලා සෑම අමරගෙනා තුන් නිවන් පතා වදිනේ

සු. ඩී. පෙරේරා තම ප්‍රවීණ ප්‍රබන්ධකයා අතින් ලියා නිර්මාණය වී ඇති බව පිළිබඳව මුළු ලෝකයේ පිළිබඳව විවිධ පර්යේෂණවල යොදා ගෙන ප්‍රාමාණිකයකුට මහාවාරය සුළු ආරාමයක් යෝදා එම අදහස් දරයි. ශ්‍රීමතෝත්තම සුමනේන්ද්‍ර මාණය වූ බොහෝ ගීත ගීතදී මි තනු අනුච්ඡා මාණය වී ඇති බව පෙනේ. එමෙන්ම එම සුමනේන්ද්‍ර රචනා ද බොහෝමයක් ලියවී ඇත්තේ ප්‍රශස්ත රචකයකු වූ සු. ඩී. පෙරේරා අතින්.

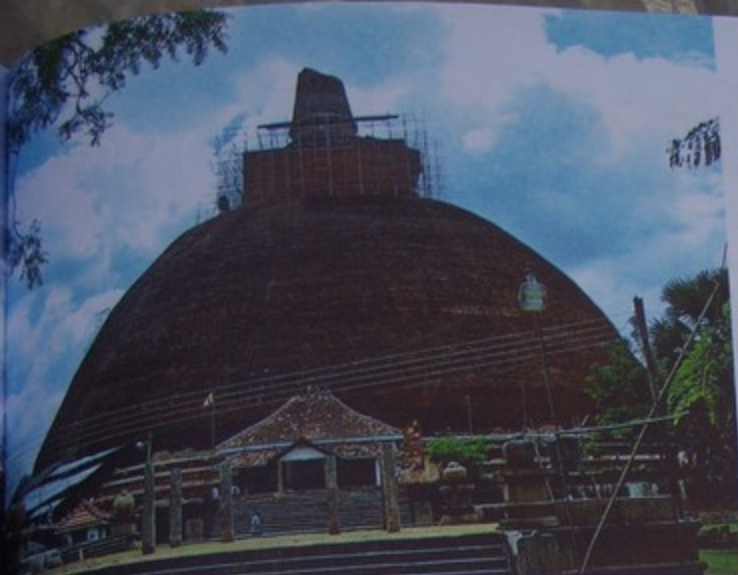
ශ්‍රීමතෝත්තම ගැන බොහෝ කාසය කවිකාවක් බෞද්ධයාට තුළුන. එහෙත් මිළුන් ගැන මි සිංදු පාහේ රචනා වී තිබුණේ බෞද්ධයාගේ කළු සිරිත ඇසුරිනි. ගීයෙන් කිසියම් බෞද්ධ වස්තූන්ගේ කථනයක් ඉදිරිපත් කිරීම ඒ ගීත රචකයින්ගේ රචනා මාර්ගය විය. අද ගීතයේ දක්නට පරිදි ස්ථායී අත්තරා කොටස්වල පැහැදිලි ප්‍රශ්නයක් හෝ ප්‍රබන්ධයේ එම අදහස් සැසි කළ හොටු ඒ ගී කතා පුවත ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රශ්න කොට සැලකූ බව පෙනේ. එහෙයින් සුමනේන්ද්‍ර වල අයුරින් කාව්‍යමය ගුණ හෝ ධර්ම වාදය ගුණ කෙරෙහි හෝ දැඩි සැලකිල්ලක් නොදක්වන ලදී. එහෙත් මේ රචනාවල කොසගලා පවතින රචකයින්ගේ කවි ශක්තිය හා ප්‍රණීතව පවතින ගැහිම අපහසු නැත.

ගීතය ඇරඹෙන්නේ ශාන්ත සුන්දර වූ සිළුමිණි සෑය පහළම ශාන්ත අමා සුන්දර සමිපත් නිවනේ ගලනාමිණිකඳු සේනිල් සිහිල් ජලෝත්තෝකානා ලංකාර වූ අනෙකුත් ගංගා නිරෝදී එදිනා සිරිමත් සිරි සිදුහත් කපාලා තමන් හිසකේ මම මතු බුදු වේ නම් රුදේවයි සිතා අහසේ අහසේ දුමු කෙසඳ සත් රජුන් මහත් බැතිනා රුගෙනා සත්කොසිනේ රමණ නවිනියා හටගත් සිළුමිණි සෑය සඳු කේස ද නිදන් කරලා සෑම අමරගෙනා තුන් නිවන් පතා වදිනේ

■ අගයගිරි සෑය

■ ජේතවනාරාමය

අනෝමානදී තීරයට පැමිණි සිදුහත්තු 'මේ කිනම් ගඟක් දැ'යි සිය මිතුරු අමාත්‍යයාගෙන් විමසයි. ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ මේ 'මේ අනෝමා ගඟ' ය යනුවෙනි. ඒ අසන සිදුහතුන් සතුටු වන්නේ 'මගේ පැවිද්දත් අනෝමය, අලාමක' යැයි පවසමිනි.

සිළුමිණි සැස කමින් සැසක් තනවන්නට හේතු වූ එම පුවත පුරාවලී කතුවරයා විවිඳ ලෙස දක්වා ඇත්තේ මෙලෙසිනි.

'... අක්කිත්තේත්, බෝධි සත්ත්වයෝ අනුත් රැසක් සේ කෙස් වැටිය අතින් ගෙන 'ඉදිත් රැකත්තයෙන් මම බුදු වෙමි නම් මෙකෙස් වැටිය ආකාරයෙහි රඳවයි. බුදු නොවෙමි නම් බිම වැටෙයි අධිෂ්ඨාන කොට අහසට දමූ දැය. එ කෙස් වැටිය සතර ගවුටත් අහසට පැන නැගී නැගුණ රාජ්‍යයක සේ ලී ලෝපේතව සිටියේය. එකෙකෙහි ගඟ දෙවෙනිදා දිවසින් බලා දක සතර ගවුටත් උස ඇති රුවන් කරවුවකින් ඒ කේශධාතු පිළිගෙන තමාගේ ගඟ ගවුතට ගෙන හෙස් සිළුමිණි සැස නම් දැමූකේ මවා දෙදෙනු ලෝ වැසියන් ගෙන දූත දක්වා පුරා කෙරෙයි.

පුරාවලී කතුවර බුද්ධ පුත්‍ර ගිමියන් පවසන පරිදි ගඟ දෙවෙනිදා විසින් එම වෛතසය තන- වන (මවන) ලද්දේ සිය වාසස්ථානය වූ තව්නියා වෙසිය. එය පිහිටියේ මෙරගල හෙවත් මහා මේඝවමන්තෙහි දස දහසක් යොදුන් උසිනි. බුත්- සරණ කතුවරයා විස්තර කරන පරිදි එහි ඔහුගෙහි දෙරටුව හා බටහිර දෙරටුව අතර පුරුදු දහසක් යොදුනි. දකුණු හා උතුරු දෙරටු අතර ද එබඳුම දුරකි. නුවර දෙරටල් ද දස දහ- සෙකි. උසක් හා පොකුණු ආදියෙන් එය හොබ- කේය. තුන් සියයක් යොදුන් උස දර වලින් සැර- සිඳුරන් මිණි දර බැඳුණු මුතු පබළු වලින් හා සත් රුවන් අලංකාර කෙරුණු සත් සියක් යොදුන් උස් වූ විරසොත්තය ගඟයාගේ වාසගවනයයි. මෙබඳු වූ අභි ඉසුරුමත් තැනෙකය, සිළුමිණි සැස පිහිටුවන ලද්දේ.

මිලික හැඳින්වීමට පසුව ගීත රචකයා වෘත්තාන්ත කථනය අරඹයි. එනම් සිළුමිණි සැස තනවන්නට හේතු වූ පුවත විස්තර කිරීමයි. සිදු-

හතුන් එද ජන්ත අමාත්‍යයා ද සමග කන්ටක අසු පිටින් සිදු කළ අභිනිෂ්ක්‍රමණයෙන් පසුව අනෝමා නම් තදී තෙරට පැමිණෙයි. ගෘහ ජීවිතය හැරවියා පැවිදි වෙස් ගන්නට එතුමන් එහිදී පළමුව- යවර වන්නේ කේශ ජේතනයයි. පුරාවලී කතූ ගිමියන් මුලින් විස්තර කොටදුයේ එම පුවතයි.

අනෝමානදී තීරයට පැමිණි සිදුහත්තු 'මේ කිනම් ගඟක් දැ'යි සිය මිතුරු අමාත්‍යයාගෙන් විමසයි. ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ මේ 'මේ අනෝමා ගඟ' ය යනුවෙනි. ඒ අසන සිදුහතුන් සතුටු වන්නේ 'මගේ පැවිද්දත් අනෝමය, අලාමක' යැයි පවස- මිනි. අලාමක වූ ගමිහිර වූ එකී අනෝමා තදියෙහි සුන්දරත්වය විස්තර කෙරෙන තත්හිදී රචක- යාගේ අසුරු කවිත්වය ඉස්මතු වෙයි. ඔහු පව- සන්නේ,

ගලතා මිණි කඳ සේ
නිල් සිසිල් ජලෙන් හොබනා
ලංකාර වූ අනෝමා ගංගා තීරෙදී එදිනා'

තදියෙහි ජලය ගලන්නේ මැණික් කඳක් දිය වෙව් ගලන්නාක් මෙනි. නිල් වූත් සිසිල් වූත් ජලයට එමගින් කදිම හේතු ප්‍රතිපාදනයක් සිදු කැරේ. නිල් මැණික් දිය- වෙමින් ගලතා දිය නිසා- කවම සිසිල් වූ නිල් පැහැ- යෙන් බබලන්නට හේතු- වන බැවිනි.

අක්කිනි රචකයා විස්- තර කොට දක්වන්නේ පුරාවලිය, බුත්සරණ, ආදී බොහෝ බෞද්ධ කාහිත්‍ය

ග්‍රන්ථවල මහත් උත්කර්ෂයෙන් විස්තර කොට ඇති, මුලදී උපුටා දක්වන ලද සිදුහතුන්ගේ කේශ- ජේතනයෙහි ස්වරූපයයි.

බුදුවීමේ අපේක්ෂා සඵල වේතම් සිදුහතුන් පැතු පැතුම දක්වමින්, සිරිමත් සිරි සිදුහත් යනුවෙන් විශේෂණ සැපයීමේදීත් යු. ඩී. පෙරේ- රාණන් ගේ වෘත්ත භාෂා ව්‍යවහාරය කැපී පෙනෙනු දක්ක හැකිය.

සත් දෙව් රජු කෙසෙද පිළිගත්තේ මහත් බැවිනි. තව්නියාවෙහි ඉසුරුමත් බව 'රජා තව් නියා ගවන' යනුවෙන් කැටි කොට දක්වන්නට කවියා සමත් වෙයි.

ගීය නිම වන්නේ 'නිවන් පතමින් සිළුමිණි සැස වන්දනා කරමු' ය යන කාමුණික ප්‍රාර්ථ- නයෙනි.

සැබැවින්ම බස නොකෙලෙසා, කවිත්වය ද ඉස්මතු වන පරිදි ග්‍රාමිකෝත් සුගයේදී රචනා වි ඇති මේ ගීතය වෘත්ත ප්‍රබන්ධයකි. ■

උකුස්සා

බඳුරුණින් වහන්සේ මුලින් ම මේ කතාව වදන.
“මහණෙනි, ඒ උකුස්සා වෙල්ලායෙක සිටි කුඩා කුරුල්ලකු අල්ලා ගත්තා. උකුස්සා නිස පහුරු අතර සිරවී සිටි කුරුල්ලා මහ හඬින් හඬන්නට පටන් ගත්තා.”

“මගේ වැරද්ද. මගේ අවාසනාව. මම මට නොශල්පෙන තැනකට ගියා. ශල්පෙන තැනක සිටියා නම් මට මේ දෙය සිදුවන්නේ නැහැ. උකුස්සා මා අල්ලා ගත්තෙන් නැහැ.”

උකුස්සාට මේ කුරුල්ලා බස ඇසුණා.

“මොකක්ද උම කීවේ. උම කොතැන ගිටියත් මට අල්ලා ගන්න පුළුවන්.

හොඳයි උම කියාපත් උමට ශල්පෙන තැන” උකුස්සා කීවා.

කුරුල්ලා පිළිතුරු දුන්නා.

“නඟුලෙන් පස් පෙරළා පස් පිඩලි සහිත කෙතක සිටියානම් මට මේ විපත සිදු වන්නේ නැහැ. නුඹට මා අල්ලා ගන්න ලැබෙන්නේ නැහැ.”

උකුස්සා කෝපයෙන් කතා කලා.

“උම මගේ ගැටි දන්නේ නැහැ. හොඳයි දුන් මා උම නිදහස් කරනවා. ශල්පෙන තැනට ගොස් මගෙන් බෙරෙන්නට ගැනීදැයි බලාපත්”

කුඩා කුරුල්ලා වහා පියාඹා ගියා. සි දැ කුඹුරක ලොකු පස් පිඩුල්ලක් මතට වි බලා සිටියා.

“උකුස්සෝ පුළුවන් නම් මා අල්ලා ගනිත්”

කුරුල්ලා කැ ගසුවා.

උකුස්සා වේගයෙන් පියාසර කලා. කුඹුරට පාත් වුණා.

කුරුල්ලා පස් පිඩුල්ල යටට රංගා ගත්තා. උකුස්සා ආ වේගයෙන් ම පස් පිඩුල්ලේ ගැපුණා. උගේ පපුව ගැපුණා. කැලී කැලීවලට කැඩී ගියා.

“මා සිටිය යුත්තේ මට ශල්පෙන තැන. එවිට මට අතතුරක් තැබූ” කුරුල්ලා උකුස්සාගේ මල සිරුර දෙස බලමින් කීවා.

මහණෙනි තමාට ශල්පෙන ආරක්ෂාව ඇති තැන්වල නොසිටින කුම දෙකටම මේ සිදුවීම හොඳයි. අනුන්ට අසිති තැන්වල ගැසිරෙන අයට සිදුවන්නේ විපතක්. නොශල්පෙන අගෝවර ස්ථානවල ගැසිරෙන අය මාරයට ගොදුරු වෙනවා. මාරයාට ඔවුන් ගොදුරු කර ගැනීමට ඉඩ ලැබෙනවා.

මහණෙනි හික්කුන් වන නුඹලාට නොශල්පෙන අගෝවර ස්ථාන මොනවාද? මා ඔබට පැහැදිලි කරන්නම්.

ඇසින් හඳුනා ගන්නා, ප්‍රිය මනාප වූ රාගය ඇති කරන රූප ඵ්ලබ්‍යව. කනින් හඳුනා ගන්නා, ප්‍රිය මනාප වූ රාගය ඇති කරන ශබ්ද ඵ්ලබ්‍යව. තාසයෙන් හඳුනා ගන්නා, ප්‍රිය මනාප වූ රාගය ඇති කරන සුවඳ ඵ්ලබ්‍යව.

දිවෙත් හඳුනා ගන්නා ප්‍රිය මනාප වූ රාගය ඇති කරන රස ඵ්ලබ්‍යව. ගරීරයෙන් හඳුනා ගන්නා ප්‍රිය මනාප වූ රාගය ඇති කරන ස්පර්ශ ඵ්ලබ්‍යව. මේ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ මහණෙනි ඔබට ශල්පෙන බවට ගෝවර වූ ඒවා නොවෙයි. ඒවා අනුන්ට ශල්පෙන ඒවා.

මහණෙනි ඔබ ගැසිරිය යුත්තේ ඔබේ පරපුරෙන් පැවත එන ඔබට අයත් ගොදුරු බිමේ. ඔබට ශල්පෙන ස්ථානයේ පමණයි. ඔබට ශල්පෙන ඒ ආරක්ෂිත ස්ථානය මා ඔබට පෙන්වා දෙන්නම්.

ඒ අත් කිසිවක් නොවේ සතර සතීපට්ඨානයයි.

ඒ සතර කුමක්ද? කයේ ස්වභාවය බලමින්, කෙලෙසුන් තවන විරියයෙන්

සුභව මනා සිහි නුවණින් සුභව යම් හික්කුළුවක් වාසය කරයිද?

වේදනාවේ ස්වභාවය බලමින් කෙලෙසුන් තවන විරියයෙන් සුභව මනා

සිහි නුවණින් සුභව යම් හික්කුළුවක් වාසය කරයිද?

සිතේ ස්වභාවය බලමින් කෙලෙසුන් තවන විරියයෙන් සුභව

මනා සිහි නුවණින් සුභව යම් හික්කුළුවක් වාසය කරයිද?

ධර්මයන් පිළිබඳ ස්වභාවය බලමින් කෙලෙසුන්

තවන විරියයෙන් සුභව යම් හික්කුළුවක්

වාසය කරයිද අත්ත ඒ විස්සු

වාසය

කරන්නේ

ශල්පෙන

ස්ථානය

යනයි

ගෝවර ස්ථානයකයි. එහෙත්

අතතුරක් නැති

මාරයාට හඳුනා

වන්නේ නැහැ

■ සතීපට්ඨාන සංයුක්තය ඇසුරෙනි

ලොව උතුම්ම මනෝ වෛද්‍යවරයා

බුදුන් මනෝ වෛද්‍ය විද්‍යාඥයින්ට ද ළං විය නොහැකිතරම් උතුම්
 මනෝ වෛද්‍යවරයකු ලෙස බුදු රජාණන්වහන්සේ මතුවන
 ආකාරය මේ ලිපිය හෙළිකරයි

මනෝ වෛද්‍ය විශේෂඥ ඩී. ඩී. ජේ. හරස්වත්ඳු මහතා
 සමඟ කළ සාකච්ඡාවක් ඇසුරිනි
 සටහන - ලක්ෂ්මී වික්‍රමසිංහ

කිසිදු වරදක් නැත. මනෝ වෛද්‍ය විද්‍යාව ඕනෑම
 ආකාරයක ඕනෑම ප්‍රමාණයක මානසික අසමා-
 නකම් උගන්වන මානසික අසමානකම් වලක්වන
 ඒ සියල්ල ප්‍රතිකාර මගින් සුවකරන විද්‍යාවයි.

මිනිස් සිත මිනිස් කය අතර ඇති බැඳීම
 අවබෝධ කරගැනීමට මිනිසා අනාදිමත්
 කාලයක සිට වෙහෙසුනේ ය. බුදු දහමේ
 බැඳීම් කෙරෙහි ආකාරයට මනස යනු අපි සිදු
 කෙරෙන කුසල් අකුසල් ධර්මයන් හටයෙන් හට-
 යට රැගෙන යන ඔලඟුවය. දුක, දුක ඇතිවීමට
 හේතුව, දුක නැති කිරීමේ මග නිවන යන වතු-
 රාජ්‍ය සත්‍ය මගින් මනස පිළිබඳ මනා විග්‍රහයක්
 සිදුවෙයි. දුක නැති කිරීම නැතිනම් 'නිවන' ලෙස
 හඳුන්වන්නේ සිතේ ක්‍රියාකාරීත්වය නැවතීමයි.
 බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාවේ මෑත කාලීන සොයා
 ගැනීම්වලට අනුව මනස සහ රෝගාබාධ ඇතිවීම
 පිළිබඳව දැඩි සබඳතාවයක් පවතී. විශේෂයෙන් ම
 දුස්සාධ්‍ය රෝග ලෙස සැලකෙන, පිළිකා, අධිරුධිර
 පීඩනය, දියවැඩියාව වැනි රෝග ඇතිවීමට ඉතා
 සාප්පුම මනසේ බලපෑම ඉවහල්වන බව ද මනස
 නිරවුල්ව තබාගැනීම රෝගාබාධ රැසකින් ම මිදීම

සඳහා බලපෑවත්වෙන බව ද අනාවරණය කර-
 ගෙන ඇත.
 මනස යහපත්ව තබාගැනීම ලෝකික වශ-
 යෙන් සුවසේ ජීවත්වීමට හේතුවන්නා සේම
 ලෝකෝත්තර සැපතට ද හේතුවන බව
 බුදු දහමේ ඉගැන්වීම ය. එම හේතුව
 නිසාම බුදු දහම මනස කේන්ද්‍ර කරගත්
 ධර්මයක් වෙයි. බුදු දහමේ මූලික අභි-
 මතාර්ථය වන නිවන සාක්ෂාත් කර
 ගැනීමට මානසික සංවර්ධනය අත්‍ය-
 වශ්‍යවෙයි.
 බුදු දහම ඉතා ප්‍රායෝගික මනෝ
 විද්‍යාවක් මෙන් ම මනෝ වෛද්‍යවි-
 ද්‍යාවක් බව ද අපි අදහමු. අනිකුත් කිසිදු
 දර්ශනයක, කිසිදු ඉගැන්වීමක හෝ යම් ධර්-
 මයක නොමැති ආකාරයෙන් මනස පිළිබඳව
 කෙරෙන විග්‍රහය හේතුවෙන් එසේ පැවසීමේ

බුදු දහමේ මෙන් ම මනෝවිද්‍යාවේ දී ද මෙම සිත පාලනය කර ගැනීම පිළිබඳව ඉතා තදින් ම සැලකිලිමත් වෙයි. අද නිතරම අසන්නට ලැබෙන මානසික ආතතීන් මෙන් ම මානසික ව්‍යාධීන් සඳහා බලපාන්නේ මනස නිවැරදි ලෙස හික්මවා නොගැනීම බව පැහැදිලි වෙයි.

මනස මෙන් ම මනස මූලික වීමෙන් ඇතිවන ක්‍රියාවන් මෙන් ම එහි එල ව්‍යාකෘතිය අවබෝධ කර ගැනීමට තම යම් පුද්ගලයකු අවබෝධ කරගත යුතු කරුණු තුනක් වෙයි. මෙම කරුණු විෂයෙහි මිනිස් සිත කුමන ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ ද ඒ සඳහා බුදුන්වහන්සේ විසඳුම් ලබා දී ඇත්තේ කුමන ආකාරයේ දැයි අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

මෙහි දී පළමු කරුණ වන්නේ බෞද්ධ දර්ශනයයි.

දෙවන කරුණ වශයෙන් බෞද්ධ චරිතය ද තෙවන කරුණ වශයෙන් බෞද්ධ සාහිත්‍යයද හැඳින්විය හැකි ය.

මෙහි දී ප්‍රධාන කරුණ වශයෙන් සැලකෙන බෞද්ධ දර්ශනය ගතහොත් කර්ම ක්‍රියාව සහ එය විපාක දීමට බලපාන අන්දම විග්‍රහ කළ හැකි ය.

මෙවැනි ක්‍රියාවන් සඳහා එදිනදී ජීවිතයේ දී අපට දක්නට ලැබෙන නිදසුන් බොහොමයක් සැලකිල්ලට ගත හැකි ය. මේ එවැනි එක්තරා ක්‍රියාවකි.

එක්තරා කරුණයක් සෑම දිනකම පාහේ බිමකින් නිවසට පැමිණ සිය මට්ටම අතින් පසින් පහර දුන්නේ ය. කලක් ගතවීමේ දී මෙම මට්ටම රෝගාකාරව මරණයට පත් විය. මවගේ මරණයෙන් පසු මෙම කරුණක හුදකලා වූ අතර තමා විසින් සිදු කළ වැරදි සිහිවී දැඩි වේදනාවට පත් විය. එසේම ඔහුට විදින්නට සිදුවූයේ විත්ත වේදනාව පමණක් නොවේ. මවගේ මරණයෙන් නොබෝ කලකින් ම ඔහු හදිසියේ අසනීප වී අතපය සෙලවීමට නොහැකි තත්ත්වයට පත් විය.

ඉහත සිදුවීම සිදුවූයේ බාහිර බලපෑමට ලක් නොවූය. එනම් කිසිවකුගේ බලපෑමට ලක් නොවූය. එසේ ම ඊට දැඩිවම කළ අයෙක් ද නොවීය. මෙම කරුණයට දඩු-

වම් ලැබුණේ තමා කළ ක්‍රියාව සම්බන්ධයෙනි. එනම් අතපය කොර විය. මෙය බාහිර බලපෑමකින් සිදු නොවූවක් නිසා මෙය සිත මූලික වීමෙන් සිදුවූ බව පැහැදිලි ය. මෙය බටහිර මානසික වෛද්‍ය විද්‍යාවේ හිස්ටරික් (Conversion Dissociative) සංවර්තන රෝගය ලෙස හැඳින්වේ. සංවර්තනය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ එක් දෙයකින් තවත් දෙයකට පෙරලීම ය.

මෙම සිදුවීම හොඳික බලපෑමකින් තොරව සිදුව දෙයක් නොව කර්මය නිසා මතයේ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළින් කායිකව ඇතිවන වෙනස්වීමක් බව හඳුනාගත හැකි ය. 'සංජිථු සේරොව ගුවිවනේ' කීර් දෙවු සැනින් ම මිදීමක් නොවේ. එසේ ම යම් ක්‍රියාවක් සිදු කළ සැනින් ම විපාක නොදේ එය සිදුවීමට යම් කාලයක් ගත වන බව පැහැදිලි ය.

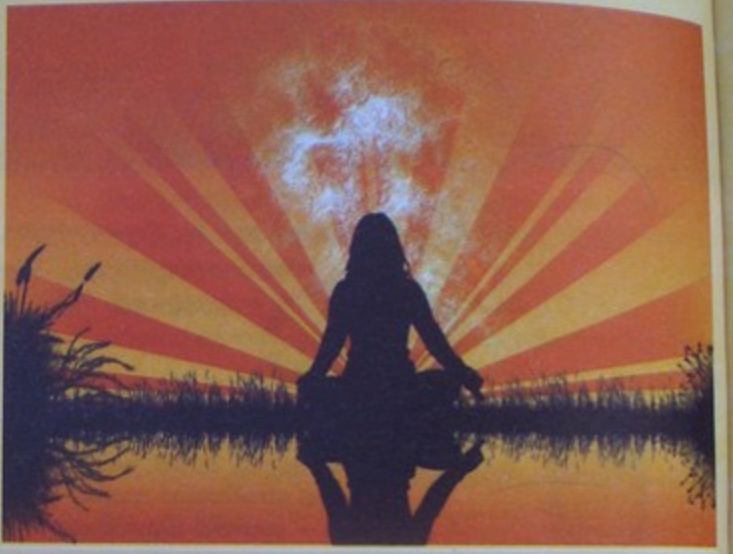
බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන සුත්‍ර විනය, අභිධර්මය යන ක්‍රියාමාර්ගයේ විග්‍රහ වන්නේ ද මේ සිත පිළිබඳ විග්‍රහයකි. එහි දී විත්ත,

වෛතසික රූප, නිබ්බාන යනුවෙන් පරමාර්ථ ධර්ම හතරක් දැක්වෙයි. එහි විත්ත යනු සිතයි. වෛතසික යනු එහි අංගෝපාංගය. රූප යනු සිතේ පදනම වශයෙන් ද නිබ්බාන යනු සිතේ කෙළවර වශයෙන් ද හැඳින්වෙයි. සිත නිරන්තරයෙන් වෙනස් වෙමින් රුල්ලක් මෙන් එක්ව ගමන් කරයි. මෙය නිවන තෙක් සිදු කෙරෙයි.

කම්මමිලෝකාදාම සුත්‍රයේ සඳහන්වන්නේ ද, කර්මය විපාක දීමට සිත මුල්වන බවයි. මේ මගින් උත්චිතයේ අතීත ආත්ම හටවලදී සිදුකරන ලද අකුසල් ගැන සඳහන් කරයි. එක් ආත්මයක බුදුරජාණන් වහන්සේ වෛද්‍යවරයකු ලෙස ඉපිද රෝගියකුට පාලනය ඇතිවීම පිණිස බෙහෙත් ලබාදුන්න. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බුදුවීමෙන් පසුවද ලෝභික පත්තන්දිකා රෝගය වැළැක්වීම, බුද්ධ චරිතයේ දී මෙවැනි විපාකදීම් ගණනාවක් ගැන සඳහන් වෙයි. එසේ ම එම කර්මය ආත්ම ගණනාවකට පසුව ද විපාකදීම සිදුවී ඇත්තේ පෙර ආත්මයක දී කර්මය සිදුකළ ආකාරයටම ය. පාලනය රෝග ඇතිවීමට සමගාමීව ලෝභික පත්තන්දිකා රෝගය ඇති විය. මෙය ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ ද Poetic Justice 'කාව්‍යමය

සාධාරණත්වය' ලෙස හැඳින්වෙයි. මේ අනුව සලකා බලන කල අප කළ පාපයන් ට අවම විපාක ලැබෙන්නේ එය සිදුකළ පසුවයි. එසේ ම බලපෑම් සිදුවන්නේ සිතෙන් බව පැහැදිලි ය. කර්මය සිහි වැදෑරුම් වූවක් ඒ කර්මය රැගෙන යාමට මුල්වන්නේ සිතයි. කර්මය දිව්‍යවිමුක්ත ලස්සනවේදිකය, අපරාපරියවේදිකය, අනෙකුත් කර්ම ලෙස කොටස් සතරකට බෙදා දක්වයි. එසේම මෙම සෑම කර්මයක්ම සිත හා බැඳී ඇත. සිත බව පැහැදිලි ය. කර්මය රැගෙන යාමට අත්‍යවශ්‍ය බව ද එය සිත පමණක් මුල්කරගත්තේ බව ද හැඳින්වෙන්නේ මේ නිසාවෙනි.

දුරංගමං ඒකචරං අසරීරං ගුහාසං යේවින්තං සන්ද්‍යා මෙස්සතසි මොක්ඛන්ති මාර ඛන්ධකා, දුරංගමන් යන, තනිව හැසිරෙන, ශරීරයක් නැති,

ගුහාවක් ඇසුරුකරගෙන වසන සිත යම් කෙනෙකු සංවරයෙහි පිහිටුවද්ද ඔවුහු මර බැඳුමේ මිඳෙත්.

බුදු දහමේ මෙන් ම මනෝවිද්‍යාවේ දී ද මෙම සිත පාලනය කර ගැනීම පිළිබඳව ඉතා තදින් ම සැලකිලිමත් වෙයි. අද නිතරම අසන්නට ලැබෙන මානසික ආතතීන් මෙන් ම මානසික ව්‍යාධීන් සඳහා බලපාන්නේ මනස නිවැරදි ලෙස හික්මවා නොගැනීම බව පැහැදිලිවෙයි. මනෝ වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දී සඳහන් ආකාරයට මනස නිවැරදි පවත්වාගෙන යාමට කිසියම් ප්‍රයෝජනවත් සාර්යයක යෙදිය යුතු වෙයි. බුද්ධ චරිතයේ මේ දෙය බොහෝ උදහරණ සඳහන් වෙයි. මගමානවය චරිතය මේ සඳහා ඉතාම උචිත පැහැදිලි කිරීම ලෙස දැක්විය හැකිය. මගමානවක තමාගේ චරිත කාලය අපතේ නොයවා මංමාවත් ඉදිකළ එය යහපත් සමාජ මෙහෙවරක් මෙන් ම සම

වහන්සේ විසින් යොදාගෙන තිබේ. රූප මතයෙන් මත් වූ බොහෝ සිසුවන් බුදුන් වහන්සේ දක්වූයේ මෙවැනි රංගනයකි. බොහෝ සිසුවන් දෙවර්ෂී වෙතො-
රා පැමිණි අවස්ථාවක ඇයට වඩා රුමක් කාන්-
තාවක මවා නමක් වහන්සේට පවත් ඇතිමට
ඇල්ලුවා. බුදුරජුන් රුමක් කාන්තාවකට තීව්‍ර
කරණයක් කෙරුවත් ඇය තිහ හඳගත් බොහෝ
සිසුව බලා සිටියදීම මේ රුමක් කාන්තාව ක්‍රම-
යෙන් වයසට පැමිණි අවලස්සන වී දුබල වී බිම
ඇද වැටෙන්නට සලස්වන ලදී. රූපයේ අතිශය බව
වටහාගත් බොහෝ සත්‍යය වටහාගෙන සසුන්ගත
වූවා ය. තන්ද කුමරුවා තේනක ද ගිය වැද්දීමත්
මවා පෙන්වීම ද මෙවැනි වූ ශ්‍රවණ දෘශ්‍ය උපක්‍රමයක්
ලෙස දක්විය හැකි ය. මෙවැනි ක්‍රම අද මනෝ
වෛද්‍යවරයෙකුට ද මෝහනය මගින් සිදුකළ
හැකි ය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ පැමිණි අවස්ථාවක ම
ශ්‍රාවකයන්ට දේශනා කළේ ඒ ඒ පුද්ගලයාට
වඩාත් ම ශල්‍යපෙත කරුණු මුල්ක-
රගෙන ය. ඒ ඒ අය විසින් කරනු
ලබන රැකියාව අනුව පවා යම් යම්
උද්‍යෝගය ගෙන උත්වහන්සේ
කරුණු පැහැදිලි කළහ. අශ්වයන් බලා-
ගන්න කේම් වැනි අයට කරුණු පැහැදිලි
කර දුන්නේ අශ්වයන් ගැන උද්‍යෝගය දක්-
වමිනි. සර්පයන් අල්ලන අභිගුණ්ඩක තරු-
ණයකුට කරුණු පැහැදිලි කළේ සර්පයන්
ගැන උද්‍යෝගය දක්වමිනි. බුද්ධ චරිතයේ සියලුම
දේ පැහැදිලි කළේ ඒ සම්බන්ධ උද්‍යෝගය ගෙන-
ගැර පාමිනි. ඒ නිසා මේ සියල්ල අපට වැදගත්
වන්නේ කායික වශයෙන් නොව මානසික වශ-
යෙන් බව පැහැදිලිවෙයි.

‘කාන්තාව කායො කාන්තාව සංඤා’ පුද්ගලයන්
විවිධ අදහස්වලින් යුක්තය. බුදුරජාණන්
වහන්සේ පුද්ගල විවිධත්වය තේරුම්ගෙන ඒ ඒ
අවස්ථාවට ශල්‍යපෙත ලෙස මනෝවිද්‍යානුකූලව
සිය ඉගැන්වීම් සිදු කළහ. බුද්ධ චරිතය එකම
මනෝ විද්‍යාවක් ලෙස සලකන්නේ මේ හේතුව
නිසාය.

තුන්වන කරුණ ලෙස අප සඳහන් කළේ
මනෝවිද්‍යාව සහ බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ ඇති වැද-
ගත්කම පිළිබඳවයි. අප රටේ බොහෝ සිංහල
සහ පාලි පොත්පත්වල බෞද්ධ සාහිත්‍යය ගැන
සඳහන් වේ බොහෝ සාහිත්‍ය කෘතීන් ආරම්භ
වී ඇත්තේ ද බුදුගුණ ගැන සඳහන් කරමිනි.

බුදුගුණ සිහිකිරීමෙන් මනස හික්ම
වීමේ විශේෂ හැකියාවක් ඇති බව
සාහිත්‍යයේ සඳහන් වෙයි. බෞද්ධ
සාහිත්‍යයේ බොහෝ කරුණු
මනස හික්මව උපකාරී වන්නේ
මෙන් ම එහි රෝග සුවපත්
කිරීමේ විශේෂ හැකියාවක් ද ඇත. රුමෙනි-
යානු ජාතික මොරතෝ නැමැති

බුදුගුණ සිහිකිරීමෙන් මනස හික්ම වීමේ විශේෂ හැකියා- වක් ඇති බව සාහිත්‍යයේ සඳහන් වෙයි.

මනෝ වෛද්‍යවරයා, ඔහුගේ රෝගීන් සුවපත්
කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගනු ලබන්නේ ‘මනෝ
රංගන’ ක්‍රමයයි. මෙය Psycho Drama යනු-
වෙන් හැඳින්වේ. රෝගියා සයනය මත හාත්පසික-
රවා ඔහුගේ ඇති රෝගය නාට්‍යමය ස්වරූපයෙන්
ගෙනගැර දක්වමින් රෝගය මතසිත් ඉවත් කිරීමේ
ක්‍රමයක් ඔහු භාවිතා කරයි. පත්සිය පතක් ජාත-
කයේ එතු ජාතක කතා උපයෝගී කරගෙන ඒ
ආකාරයට ම රෝගීන්ට මනෝ වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර
ලබාදිය හැකි ය. ජාතක කතාවලින් හෙළිවන
තොරතුරු අනුව අද පවතින නොයෙකුත්
මානසික රෝග සුවකිරීමට ද එම
කතා උපයෝගී කරගැනීමට
සුළුවන.

මෙම ජාතක කතාවල එන චරිතයන් අද සමාජ-
යට බලපාන අන්දම ඉස්මතු කර දක්වමින් මනෝ
රංග සිදුකළ හැකි ව තිබේ. මනෝ රංග ක්‍රමය
සඳහා එම අතීත චරිත අද කාලයට වුව ද ඉතා
වැදගත් වේ. මානසික රෝග සඳහා පිළියම් වූ
ජාතක කතාවලින් හෙළිදරව් කරගත හැකිය.

අද බොහෝමයක් මානසික රෝග සඳහා හේතු
වී තිබෙන්නේ රැකියා ස්ථානවල පවතින අර්බු-
දකාරී තත්ත්වයන්, විවාහ ජීවිතයේ ගැටලු ඇද-
සිසු ප්‍රශ්න, ලිංගික ගැටලු වැනි දේය. ‘තලිනි ජාත-
කයේ’ සඳහන් වන්නේ ලිංගිකව ඇති වූ ගැටලුවක්
පිළිබඳව ය. අද පවා ඇතිවන ලිංගික ගැටලු වැ-
දීම සඳහා තලිනි ජාතකයේ එන කරුණු යොදා
ගත හැක. ළමා චර්යාවන්ගේ වෙනස්වීම් ළමා
මානසික විසමතා සඳහා වූ ව ද මෙම ජාතක කතා
ප්‍රයෝජනවත් ගැනීමට හැකියාව තිබේ. ‘විජේෂණ
ජාතකය’ මෙවැනි වණ්ඩ අකරුණිකවත් කුමාර-
යෙකු ගැන සඳහන් කරයි. විජේෂණ යන ඒ
රාජ්‍යයේ ඔවුන්ගේ හිමි කුමාරයාය. පියරජතුමා
මෙම කුමාරයාගේ මුරණ්ඩු දරුණු හැසිරීම පිළි-
බඳව වේදනාවෙන් පසුවිය. රජතුමා අවසා-
නයේ දී මේ කුමාරයා යහමගව ගැනීම එක්-
තරා තවුසකුට බාර දෙයි. (මේ තවුසා බෝවි-
සත්වයන් වහන්සේ ය.) තවුසතුමා මේ කුමා-
රයා උයනකට රැගෙන ගොස් එහි ඇති පළු-
වියක කොළ කඩා කෑමට දෙයි. මෙය

කොහොඹ පැළයකි. කොහොඹ කොළ කු-
කුමාරයා කෝපයෙන් වේදනාවටත් පත්වේ. මෙම
පැළය කඩා පොඩිකර උගුල්ලා දමයි. එම පැළය
උගුල්ලා දමීමේ මන්දයි බෝසතාණේ ප්‍රජා
කරති. මේ කුඩා පැළය මේ තරම් තීන්ත තම්බන
ගසක් වූ පසු කෙසේ වේදයි කුමාරයා ඇසී බිම
ගනී ගුණන් ඒ වගේ ම වණ්ඩයි. පරුෂයි. බිම පළු
කඩා දමුවාත් මෙන් රටවැසියන් බිම මරා දමු-
වොත් සිදුවන්නේ කුමක් දැයි බෝසත්තුමා ප්‍රජා
කළේ ය. මේ සිදුවීමෙන් පසු කරුණු අවබෝධ
කරගත් කුමාරයා යහපත් අයෙකු වූ බව විජේ-
ෂණ ජාතකයේ සඳහන් වෙයි. අද සමාජයේ
මෙවැනි සමතාවලට ලක් වූ දරුවෝ විශාල ප්‍රමා-
ණයක් සිටිති. ඔවුන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමට මෙවැනි
චරිත මෑතවත් යොදා ගැනීමට සුළුවන.

බෞද්ධ සාහිත්‍යය පුරා අඩංගුව ඇත්තේ බුදුර-
ජාණන් වහන්සේගේ සාරධර්ම පිළිබඳව අභි-
මතී. එම සාරධර්මයන් උපයෝගී
කරගෙන මනස නිවැරදිව
කිරීමටත් පත්වගන්නා ආකාරය
බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙන් ද හෙළිවෙයි.
මනෝවිද්‍යාව මෙන් ම මනෝ වෛද්‍ය
විද්‍යාව පිළිබඳව උනන්දුව ලෝකයේ දියුණු
රටවල ඇතිවූයේ 19 වැනි සියවසේ පසුව
වූ ද බුදුන් වහන්සේ වසර 2500කට පමණ
පෙර සිට ම මේ පිළිබඳ මනා අවබෝධයෙන් පසුව
වූ බව පැහැදිලි වෙයි. ■

විද්‍යාව නිසා බුදු සසුනට එක් වූ ඉතාලි ජාතිකයා

ඉන්දියාවේ හරිජන නායක අම්බේඩ්කාර් තුමා දහස් ගණනක් හරිජනයන් සමග බුදු දහම පිළිගත්තේ ඉතාලියේ සැල්වටෝරේ හෙවත් ලෝකනාථ හිමි නිසා ය. උන්වහන්සේ ක්‍රිස්තියානි පවුලක ඉපිද, විද්‍යා අධ්‍යාපනය නිසා බුදු සසුනට එක් වූහ. පසුව බුදු දහම ලොව පුරා පැතිරවීමට වෙහෙස වූහ. උන්වහන්සේගේ ජීවන තොරතුරු ද උන්වහන්සේ බුදු දහම වැළඳ ගැනීමට හේතු වූ කරුණු ද මේ ලිපිය හෙළි කරයි.

විමලසේන විතාන පතිරණ

1897

එක්තරා දිනයක ඉතාලි-යෙහි නේපල්ස් නගරයෙන්-නගරය වූ කිරිනිමන්

සියෝජි පවුලට නවත් සාමාජිකයෙක් එක් වූවේ ය. මව්පියෝ ඔහුට සැල්වටෝරේ යන නම තබා ගැනීමට කැප වූහ. ඔහු එහි අර්ථයයි. ශික්ෂණයෙන් යුක්ත වාතාවරණයක් තුළ වැඩුණු දරුවා දක්ෂ වියලීන් වාදකයෙක් විය.

දරුවාගේ වයස අවුරුදු තුනක් වූ විට, ඔහුගේ බහුතර දෙමව්පියෝ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයෙහි පැමිණියාට හියන. එහිදී ඔහු කලා හා විද්‍යා විෂයයන් ඉගෙන ගත්තේ ය. රසායන විද්‍යාව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ ඔහු, 1922 දී කලා සහ විද්‍යාතිරිතය සඳහා වූ 'කපර්' සංගමයෙන් විද්‍යාවේදී උපාධිය ලබා ගත්තේ ය. ඉන්පසු ඔහු, 'ක්‍රයිස්ටල් ස්ටිල්' සහ

ප්‍රොක්ටර් ඇන්ඩ් ගැමිබල් සමාගම්වල රසායන විශ්ලේෂකයෙකු වශයෙන් වෘත්තියෙහි යෙදුණේ ය.

බුදු දහම කෙරෙහි විශේෂ තැබියාවක් ඇති කිරීමට ඔහු ලැබූ විද්‍යා අධ්‍යාපනය හේතුවිය. උපාධිය ලබා ඉතා කෙටි කලකින්, බුදු දහම වැළඳගත් ඔහු, බුද්ධාගමට වැදගත් වන පූජනීය ස්ථාන දැක බලා ගැනීම සඳහා වන්දනා ගමනකදී යෙදුණේ ය. සත්‍ය ගවේෂණය සඳහා වූ ඔහුගේ පිපාසාව සංසිදුනේ 1925 වර්ෂයෙහි බුරුමයේදී සුලෝකනාථ යන නමින් බෞද්ධ හික්ෂුවක් වශයෙන් පැවිද්ද ලබා ගැනීමෙනි.

පැවිදිවීමෙන් පසු හය මාසයක් වැඩි කාලයක් තුළ බෞද්ධාගමික ශික්ෂාවක් සහ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රශ්න කළ ලෝකනාථ හික්ෂුවගෙන්සේ පෙරළා තම මව්බිම වූ ඉතාලියට වැඩම කළේ ය. නමුත් එහි වතාවරණය අහි-තව බර්මයෙහි කටයුතු සඳහා හිතකර නොවන බව

වටහා ගැනීමෙන් පසු දකුණු යුරෝපය සහ සුළු ආසියාව හරහා පසින් ගමන් කර ඉන්දියාවට පැමිණ, 1928 දී යළිත් බුරුමයට සැපයූ වූවේ ය. එතැන් සිට අවුරුදු පහක පමණ කාලයක් ගැමු-රන් බර්මය ගැඳුරට සහ බහාන වැඩිමට කැප-කළ උන්වහන්සේ, කෙළේය බුද්ධාගමයේ ද දඩ්-ලෙස අනුගමනය කරමින්, 1932 අගභාගය පම-ණවන විට, අධ්‍යාත්මික ප්‍රබෝධයක්ද, ප්‍රභාව-යක්ද ඇති කර ගැනීමට උන්වහන්සේට හැකි විය. පැවිද්ද ලබාගත් අවස්ථාවෙහිම අධිෂ්ඨාන කළ පරිදි ලෝකය පුරා බුදු දහම ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා බර්මයේ සේවාවන්හි යෙදීමට උත්-හන්සේ තොරවූ බව වූ සේක. මේ සඳහා උත්-හන්සේ බුරුමය.

මා බුදු දහ-
මට යොමු
කිරීමට පෙළ-
ඹවීම පිණිස
කිසිවෙකු මා
හමුවට පැමි-
ණියේ නැත.
එක බෞද්ධ
ග්‍රන්ථයක්,
එනම් 'ධම්ම
පදය' මා තුළ
මෙම වෙනස
සිදු කළේ ය.

තායිලන්තය, ශ්‍රී ලංකාව, සිංගප්පූරුව, මලයාව, එංගලන්තය, ඇමෙරිකාව ආදී රටවල සංචාරයෙහි යෙදුණහ. 1951 මාර්තු මාසයෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්වන ලද පළමුවැනි ලෝක බෞද්ධ සම්මේලනය ඇතුළු උත්වහන්සේ 1951 මාර්තු මස 24 වැනි දින මුල් වරට ලෝක බෞද්ධ ධර්ම මුද්‍රාමයේ මණ්ඩලේ නුවරදී ඔසවනු ලැබුවේ ය.

ලෝකතාථ ගිම්පාණන්ගේ ධර්මදූත සේවාවෙහි අතී-
ගයින් සාර්ථක වූ තවත් ධර්මදූත සේවාවක් නම් ඉන්-
දියාවේ හරිජන නායක බි.ආර්.අම්බේඩ්කාර් මහතා
සමඟ ඇති කරගත් සම්බන්ධතාවයයි. 1930 වර්ෂ-
යෙහි අග භාගයේදී පමණ අම්බේඩ්කාර් මහතා සහ
ලෝකතාථ ස්වාමීන්වහන්සේ ඇති කරගත් දූත
ඇදුනුමකිනම් අග්‍ර - එළය වූයේ 1956 දී දහස්
සංඛ්‍යාත අනුගාමිකයන් පිරිසක් ද සමඟ අම්-
බේඩ්කාර් මහතා බුදුදහම වැළඳ ගැනීමයි. අම්-
බේඩ්කාර් මහතා සහ ලෝකතාථ ස්ථවිරයන්
වහන්සේ අතර හුවමාරු වී ඇති ලිපිවලින් ලෝක-
තාථ ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙහිලා කොපමණ
බලපෑමක් සිදුකර ඇද්දැයි වටහා ගත හැකිය.

ලෝකතාථ ගිම්පාණන්, 1933, 1934 සහ 1935
යන වර්ෂවල මුද්‍රාමය, තායිලන්තය සහ ශ්‍රී
ලංකාවේ සිට ධර්මදූත සේවාවන් ගණනාවක්ම
ආරම්භ කළහ. විශිෂ්ට දේශකයෙකු මෙන්ම දේශ-
කයෙකු ද වූ ලෝකතාථ ස්ථවිරයන් වහන්සේ
බටහිර බෞද්ධ ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතුවලදී ප්‍රයෝ-
ජනයට ගැනීම පිණිස කුඩා පොත් රාශියක්ද, ලියා
ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ සේක. ජාත්‍යන්තර කීර්ති-
යට පත් වූ උත්වහන්සේගේ කෘතීන් අතර ධම්ම වක්ක
පවත්තන සූත්‍රය සහ අතත්ත ලක්ඛණ සූත්‍රය පිළිබඳව

උත්වහන්සේ ලියූ මා ගැහි ග්‍රන්ථ දෙකද වේ. දෙවැනි ලෝක මහා සංක්‍ර-
මය ආරම්භ වූවේ උත්වහන්සේ යුරෝපයෙහි සහ ඇමෙරිකාවේ ධර්ම
දූත සේවාවක යෙදීමට සූදානම්ව සිටියදීය. මේ අවධියෙහි උත්-
වහන්සේට ඉන්දියාවේ සිරගතව සිටීමට සිදුවූ අතර සුඩ සිරකරුවූ තුළ
දින 96ක් උපවාස කිරීමෙන් පසු සිර අවස්ථයෙන් මිදීමට ලෝකතාථ
ස්වාමීන් වහන්සේට හැකි වූවත්, ඒ වනවිට උත්වහන්සේ ගේ පොද්පද
ද ඇතුළු සියලුම ලිපි ලේඛන විනාශයට පත්ව තිබුණේ ය.

1965 වර්ෂයේ අග භාගයේදී ලෝකතාථ ගිම්පාණන්ගේ තළලයෙහි
වේදනා දෙන තුවාලයක් ඇති වූවේ ය. මෙය පිළිසාවක් බව පසුව භී-
මනය වූ අතර, එයට නිසි ප්‍රතිකාර ගැනීම සඳහා ඇමෙරිකාවට ගමන්
සූදානම්ව සිටියදී 1966 මැයි මස 25 වන දින මෙමියෝහිදී අපවත් වූ
සේක. උත්වහන්සේගේ ශ්‍රී දේහය, සියලුම මුද්‍රාමයන්ට ගෞරවය දුන්-
විමට ඉඩ සලසනු පිණිස දර්ශනීය පෙර තැරැණික් ස්වේසිගෙන් ආරා-
යට වැඩම කළ අතර, පසුව ප්‍රමුඛ බෞද්ධ යම්වරයෙකුට දක්වන සිං-
ලුම ගෞරව සහිතව එහිදී ආදානනය කරනු ලැබුවේ ය.

බුද්ධ ධර්මයෙහි ව්‍යාප්තිය සඳහා පුරෝගාමී මෙහෙවරන් ඉටු සේ
ලෝකතාථ ස්වාමීන්වහන්සේ, තමන්වහන්සේ බුද්ධ ධර්මය වැළ-
ඟැනීමට පෙළඹුනු හේතු මෙසේ විස්තර කර ඇත.

මා බෞද්ධයෙකු වූවේ කුමක් නිසාද?

අවුරුදු පහළොවකට පෙර මම රෝමානු කතෝලිකයෙකු වූවෙමි. දළ
මම බෞද්ධ භික්ෂුවක් වෙමි. ඉතා උද්යෝගිමත් බුද්ධ පුත්‍රයෙක් වෙමි.
බටහිර රටවල බුද්ධ ධර්මය ව්‍යාප්ත කිරීමේ සහ සංඝයා වහන්සේලා
බිහි කිරීමේ අති මහත් උත්තරුචිත් ක්‍රියා කරන බුද්ධ පුත්‍රයෙක් වෙමි.
මා බුදු දහමට යොමු කිරීමට පෙළඹවීම පිණිස කිසිවෙකු මා හමුවට
පැමිණියේ නැත. එක බෞද්ධ ග්‍රන්ථයක්, එනම් 'ධම්ම පදය' මා තුළ මෙම
වෙනස සිදු කළේ ය. මගේ ජීවිතය සම්පූර්ණ වෙනස්කමට ලක් කළේ ය.
මා 'ධම්ම පදය' අධ්‍යයනය කොට කළේ නම්, මා තවමත් රෝමානු
කතෝලික බැඳීමකෙකුට සිටින්නා ඈත. අපේ මහා කාරුණික බුදු පියා-
ණන් වහන්සේ 'ධම්ම පදය' ස්වරූපයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්මදූතයෙකු බවට

මම දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ විද්‍යාත්මක ආගමක් සොයමින් සිටියෙමි. අවසානයෙහි, දැන් මට අවශ්‍යව තිබූ දෙය හමුවී තිබේ. දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ මට අවශ්‍යව තිබූ දෙය බුද්ධ ධර්මය විසින් සම්පූර්ණ කර ඇත.

පස්ව මාගේ ජීවිතය සම්පූර්ණ පරිවර්තනයකට ලක් කළේ ය. අපේ බුදු පියාණන් වහන්සේ අනුපාදිශ්‍ය නිර්වාණ ධාතුවෙන් පිරිනිවනට පත් වූ තමුත් උත්වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්මය තවමත් ජීවිතව පවතීමත් ලෝක සත්ත්වයාට අපමණ සෞඛ්‍යයකි.

මගේ උත්පත්තිය සිදු වූයේ ඉතාලියෙහි ය. ගැදුණේත්, වැඩුණේත් අධ්‍යාපනය ලැබුවේත්, ඇමෙරිකාවේ නිව්යෝර්ක් නගරයෙහි ය. මම කලා සහ විද්‍යා විෂයයන්ගෙන් අධ්‍යාපනය ලැබූ අතර, රසායන විද්‍යාවෙන් විශේෂ සාමාර්ථයක් ලබා විද්‍යාචාර්ය උපාධිය ලබා ගනිමි. විද්‍යා අධ්‍යාපනයෙන් මා ලබාගත් දැනීම මා තුළ වූ පැරැණි රෝමානු කතෝලික අදහස් සමඟ සටන්වනය වීමට පටන් ගත්තේ ය. ක්ෂණිකවම මෙන්, මගේ සිතිවිලි අතර විද්‍යාවට විශේෂ ඇතත් ගිම්මට පටන් ගත් අතර, රෝමානු කතෝලික අදහස් මා කෙරෙත් ඉස්මතට පටන් ගත්තේ ය. ජේසුස් ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ කෙරෙහි සහ අසිසිහි ශාන්තුවර

ප්‍රාන්තිස්තුමා කෙරෙහි තවමත් මා තුළ විශාල ආදරයක් පවතීන තමුත් විද්‍යාවට ටිකක් ටික මගේ ආගම බවට පත්වූවේ ය.

එක්තරා දිනයක ඇමෙරිකාවේ විශාල කර්මාන්ත ශාලාවක රසායනාගාරයෙහි, ඡන්ද්‍රේෂකයකු වශයෙන් කාර්යයෙහි යෙදී සිටියදී මගේ මිත්‍රයකු වූ සහෝදර විශ්ලේෂකයෙක් විශාල පොතක් මා අතට පත් කළේ ය. එහි එකට බැඳ තිබූ පොත් අතර, මහාචාර්ය මැක්ස් මුල්ලර් විසින් පරිවර්තනය කරන ලද බමම පදය සහ අශ්ව-කෝෂ ආචාර්යගේ 'බුද්ධ චරිතය' නිවුණේ ය. මගේ මිත්‍රයාද මෙම පොත් කියවුවේ ය. තමුත් ඔහු තවදුරටත් ක්‍රිස්තු ගත්තිකයෙකුම වී සිටී. මම ද පොත් කියවුවෙමි. මම දැන් බෞද්ධයෙකු බවට පත් වී සිටිමි.

මම දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ විද්‍යාත්මක ආගමක් සොයමින් සිටියෙමි. අවසානයෙහි, දැන් මට අවශ්‍යව තිබූ දෙය හමුවී තිබේ. දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ මට අවශ්‍යව තිබූ දෙය බුද්ධ ධර්මය විසින් සම්පූර්ණ කර ඇත.

මම බෞද්ධයෙකු වීමෙන් පසු බුද්ධ ධර්මය ගැන වූ විවිධාකාර පොත් ඉමහත් ආශාවකින් යුක්තව කියවීමට පටන් ගනිමි. මම කාන්තාරයක, පිපාසාවෙන් පීඩිතව සිටි, අවසානයෙහි නිල්දිය පිරුණු පොකුණක් හමුවීමෙන් පසු කැදරකමින් යුතුව එම ජලය ඇති තරම් පානය කිරීමට පටන්ගත් මගියකු බඳු වූවෙමි.

කලින් මගේ සිත ව්‍යාකූලත්වයට පත් කළ සියලුම සැක සංකා දුරුකර ගැනීමට මට බුදුන් වහන්සේගේ ධර්මය උපකාරී විය. බුද්ධ ධර්මය සේගේ මගේ සිත පිරි උතුරු යන්ම සමස්ත කෙරෙහි මගේ සිත පිරි උතුරු යන්ම සමස්ත ලෝකයම ගිහිගෙන ඇතැයි යන විධියේ ගැහීමක් මා තුළ ඇති වූවේ ය. මාද ගිහි ගනිමින් පවතින නිවසක් තුළ සිටින්නාක් වැනි ගැහීමක් ද මා තුළ ඇති විය. සියල්ල ගිහිගෙන ඇතැයි බුදුන් වහන්සේ වදාළහ. ඇය ගිහිගෙන ඇත. කන ගිහිගෙන ඇත. තාසය ගිහිගෙන ඇත. දිව ගිහි

ගෙන ඇත. කය සහ මහසද ගිහිගෙන ඇත. ගිහි-
ගෙන ඇත්තේ කවර දෙයකින් ද? රාගයෙන්,
ක්‍රෝධයෙන්, මායාවෙන්, පුතර්භවයෙන්, මහසු-
චයසින්, ව්‍යාධියෙන්, මරණයෙන්, දුකින්, සංඝාත-
යෙන්, ශෝකයෙන්, ද්‍රාවිතකමින්, ඉවිතරාගන්-
වයෙන් (ලෝකය) ගිහිගෙන ඇත.

මම බුදුන් වහන්සේගේ ධර්මය පිළිගනිමි. එම
නිසා මම ලෝකය තෙත්සුභය කර (ගිහිගෙන
ගැර) ඉන්ද්‍රියාවට පැමිණ බුදුමයේදී පැවිදි ලබා
ගනිමි.

දුන් මම බොද්ධ ගිහිසුවක් බවට පත්ව සිටිමි.
මෙම ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්මය ඉතා මෑතවත් අවබෝධ
කරගෙන ඇති හෙයින් එම ධර්මය ලෝකය පුරාම
සිටින ද්‍රාවිත මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවට දේශනා කිරීමට
බලවත් ආගාමිකත්වයක් පසුවෙමි. මම ධර්මයක් සේවය
සඳහා තුන්වරක් ඉන්ද්‍රියාවට ගොස් ඇත. ලබන
අවුරුදු ආරම්භයේදී පමණ ධර්මයක් සේවය
සඳහා ඇමෙරිකාවට යාම මගේ බලාපොරොත්තු-
වයි. කතෝලික පූර්වකවරයෙකු වන
මගේ සොහොයුරුද, මගේ පවුලේ අය
මෙන්ම සියලුම ඇමෙරිකන් වැරුන්ද,
බුද්ධාගමට හැරවීමට මම උත්සාහ කළ
සුදු වෙමි.

අවුරුදු ගණනාවකට ඉහත, මා
රෝමානු කතෝලිකයකුට සිටියදී විවි-
ධාකාර විසංවාදකයකු සංකාවන්ගෙන්
මගේ සිත පිඩාවට පත් වූ ආකාරය
මගේ මතකයෙහි තවමත් පවතී. කෙසේ
තමුත් මේ වන විට, බුදුන් වහන්සේ ගේ
ධර්මය නිසා එම සියලු දැක සංකාවන්
සම්පූර්ණයෙන්ම පහවී ගොස් තිබේ.

ඇතැම් අය ධනවත්ව උපත ලබද්දී
තවත් අය දුප්පත්ව උපදින්නේත්,
ඇතැම් අය රුපත්ව උපදිද්දී තවත් අය විරූපිව
උපදින්නේත්, ඇතැම් අය භූතවත්තව උපදිද්දී
තවත් අය අභූතව උපදින්නේත් ඇසිදැකීම මම ක්‍රිස්-
තියානි බැතිමතුන්ගෙන් ප්‍රශ්න කළෙමි. තමුත්
මගේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමේ පුරවත්කමක්
ඔවුන් සතු වූවේ නැත.

දෙවියන් වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨ බවත්, සියලුම දේ,
දේව අභිරහස් බවත්, ඔවුන්ගේ එකම පිළිතුර විය.
ඇත්ත වශයෙන්ම මම එවැනි වැඩකට තැනි පිළි-
තුරු නිසා අසතුටට පත් වූවෙමි. තමුත් මර්කට්ම
නිසා තමාගේ විශිෂ්ට ග්‍රන්ථයකින් මගේ සියලුම
ප්‍රශ්නවලට බුදුන්වහන්සේ සම්පූර්ණයෙන්ම පිළි-
තුරු සපයා ඇති බව මට පෙනී ගිය විට, මා කෙත-
රම් ප්‍රීතියටත්, ප්‍රමෝදයටත් පත්වූවේ දැයි ඔබට
සිතා බැලිය හැකිය.

එම ග්‍රන්ථයෙහි බුදුන් වහන්සේ මෙසේ සඳහන්
කර ඇත.

මිනිසුන් දුප්පත්ව උපදින්නේ පෙර භවයන්හිදී
ඔවුහු මසුරුව සිටි නිසාය. මිනිස්සු ධනවත්ව උප-
දින්නේ පෙර භවයන්හිදී ඔවුන්

මිනිස්සු විරූපිව
උපදින්නේ පෙර
භවයන්හිදී ඔවුන්

නිරන්තරයෙන්ම
කෝපයෙන් පසු වූ
හෙයිනි. මිනිස්සු සුරූ-
පිව උපදින්නේ ඔවුන්
පෙර භවයන්හිදී කිසි
විටක කෝපයෙන් පසු
නොවූ නිසාය. සුරූපීවීමේ
හේතුව මෙෙහියයි. විරූපී
වීමේ හේතුව කෝපයයි.

සිල්වතුන්ට නොකඩවා දනය පිරිනැමූ නිසා ය. දීම
යනු ලැබීමයි. තොදීම යනු නොලැබීමයි. ක්‍රියාව සහ
ප්‍රතික්‍රියාව සමාන මෙන්ම විරුද්ධ ද වේ.

මිනිස්සු විරූපිව උපදින්නේ පෙර භවයන්හිදී
ඔවුන් නිරන්තරයෙන්ම කෝපයෙන් පසු වූ
හෙයිනි. මිනිස්සු සුරූපිව උපදින්නේ ඔවුන් පෙර
භවයන්හිදී කිසි විටක කෝපයෙන් පසු නොවූ
නිසාය. සුරූපීවීමේ හේතුව මෙෙහියයි. විරූපී වීමේ
හේතුව කෝපයයි. ඔබට මෙය පරීක්ෂා කර බලා
ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගත හැකිය. ලස්සන මිනිසෙකුගේ
පිටුපසට තදින් පහර දෙන්න. එවිට ඔහු වහාම
කෝපයට පත්වෙතවා ඇත. කෝපය සමගම
ඔහුගේ මුහුණද විරූපී, අවලක්ෂණ බවට පත්-
වෙතවා ඇත. කෝපය ඔහු අවලක්ෂණ, විරූපී කළ
බවත් අවලක්ෂණවීමේ හේතුව කෝපය බවත්
ඔබට ප්‍රත්‍යක්ෂ වෙතවා ඇත. මෙයට විරුද්ධ
ලෙස සමස්ත මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව කෙරෙහිම උතුරා
යන මෙෙහියෙන් යුක්ත පුද්ගලයෙකු ගැන
සිතන්න. ඔහු කෙතරම් ලක්ෂණව පෙනෙත්-
තේදැයි සිතා බලන්න. ඔහුගේ පොරුෂත්වය තුළ

අදිසි වමන්කාරයක් ගැබ් වී ඇති අතර ඉන් ක්‍රමයේ
රූපය සම්පූර්ණයෙන්ම මනෝතර වී තිබේ. පුරුදු
වීමේ හේතුව මෙෙහියයි.

මිනිස්සු, අභූතවත්තව උපදින්නේ පෙර භව-
යන්හි ඔවුන් භූතය ගැන කිසි සේත් නොතකා
හෙයිනි. ඔවුහු නිරන්තර වශයෙන්ම අභූත පුද්ග-
ලයෝ ආශ්‍රය කළහ. ඔවුහු සිත්සුන්
වහන්සේ තමන් හමුවීමට ගිය විටක
පවා යහපත් දේ මොනවාද, අයහපත්
දේ මොනවාද, වැරදි දේ මොනවාද,
නිවැරදි දේ මොනවාද, ප්‍රශ්න කළ සුදු
දේ මොනවාද, ප්‍රශ්න නොකළ සුදු දේ
මොනවාද, ඔවුන්ගේ දීර්ඝ කාලීන අත
සිද්ධියට හේතු වන්නේ කුමන ක්‍රියා-
වත්ද, එයට විපරිත ලෙස බලපාන
ක්‍රියාවන් මොනවාදැයි, උත්තරයක්
ගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමට පෙළඹුනේ කත.
මනුෂ්‍යයන් ප්‍රභවත්තව උපදින්නේ,
මෙසේ ප්‍රශ්න කිරීමෙන් ඔවුන් නිරන්තර
වශයෙන්ම දැනුම සෙවූ නිසා ය.
සොයන්නාට සම්භවේ යනු ප්‍රභව සිං-

මතකි. ඔවුහු නිත්‍ය වශයෙන්ම බුද්ධිමතුන් ආශ්‍රය
කළ නිසා බුද්ධිමත් බවට පත් වූහ.

මගේ ප්‍රශ්නවලට බුදුන්වහන්සේ ලබාදී ඇති
විද්‍යාත්මක පිළිතුරු මේවායි. විද්‍යාත්මක බුද්ධි
ධර්මය සහ අවිද්‍යාත්මක ක්‍රියා ධර්මය අතර
ඇති වෙනස ඔබටම දැක ගැනීමට හැකිය. බුද්ධි
ධර්මය නිරන්තර වශයෙන්ම හේතුව සහ ඵලය
පදනම් කරගෙන සියලු ප්‍රශ්න විද්‍යාත්මක ලෙස
විසඳන අතර ක්‍රිස්තියානියා එක්කෝ මුනිවරයා
තැන්නම් දේව අභිරහස් යයි කොඳුරයි. ■

ගමක් නැත තරුණ නායකයා මග මානවකගේ වැඩ

යි තමයි ගැහිලිවලින් තොරව, ජනතාවගේ යහපත ම පතන තරුණ පරපුරට අතීතයෙන් ලැබෙන උතුම් ම ආදර්ශය මග මානවකයා යි. ඔහුගේ ප්‍රගතිශීලී ව්‍යාපාරයට ප්‍රතිභාවේ නිලධාරීන් එරෙහි වෙති. මේ ලිපිය ඒ උතුම් චරිතය තුළට ඔබ ගෙන යයි.

ආචාර්ය රාජා ධර්මපාල

මානව යන වචනයේ ප්‍රසිද්ධම තේරුම නමයි තරුණයා කියන එක. තරුණ කාලේ කෙනෙකුගේ කය කෙරෙහි හරි බලවත් ඒ එක්කම ජව සම්පන්නයි. හිතවත් යමක් මොන ක්‍රමයකින් හරි ඊය කරන්නෙයි හදන්නේ. වැඩිය දුර දිග බලන්නේ තැනිට වැඩ කරනවා කියලත් තරුණ අවප්‍රසිද්ධ වෛද්‍යවත් නියෙනවා. ඒක හුගත් දරුණුක.

රුහුණ රටේ මාගම්පුර කාවන්තිස්ස රජතුමාගේ විහාරමහා දේවියගෙයි ලොකු පුතා තරුණගමිණි කුමාරයා වන්නේ අවුරුදු 16 වෙන කොට මහ පෙරළියක් ඇති කලා, පිහිටි රට අනුරාධපුරය ආක්‍රමණය කරලා අල්ලගෙන ගිවිය රිදර රජුරුවෝ පරද්දලා රට බේර ගන්නට සූදා කරන්ඩ ඕන කියලා. පිය රජතුමා කාවන්තිස්ස කීවේ පුතා! අක්මං වෙන්නට එපා, සුද්ධයක් කරන්නට හුගත් ආහාර පාන ඕන. අවි ආයුධ බලා සේනා මේවා නිසි විධියට සකස් කරගන්නට පස්සේ තමයි සුද්දෙ කර්මක විදියට කරලා ජය ලබන්නට පුළුවන් වෙන්නේ. මං ඒ අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කරමින් ඉන්නේ. මට හරි වෙලාව කියන්නට අවි විසක් ඉක්මන් වෙමු. සුද්දෙට යන්නට ගැමුණු කුමාරයාගේ හදිස්සියට පිය රජතුමා ඉඩ කොඳෙක කොට එයා පෙරළි කරන්ඩ ගන්නා. ඒ

වුනට රට දීර්ඝ කාලයක් පාලනය කරලා අත්දැකීම සම්භාරයක් තිබුණ රජතුමා තරුණ පුතාට දියු අවවාදය අනුව කටයුතු කළ නිසා තමයි එළාර රජු පරදවා රට නිදහස් කරගෙන ගැම අතීතම රට දියුණු කරන්නට ගැමුණු කුමාරයාට පුළුවන් වුණේ.

තරුණයන්ගේ ජවය හොඳයි. ගැබ්බි ඒක බුද්ධිමත් පැයුණ අය නිසි විදියට මග පෙන්වලා ඒ යෝධ තරුණ ශක්තිය නිසි ආකාරයක් මෙහෙයව ගත්තොත් ගැමුණු කුමාරයාට වගේ රටට අතහි සේවාවක් තරුණයන්ට කරන්නට පුළුවන්.

තරුණයන්ට දුරදිග පේන්නේ නැ. කලබලේට වැඩ කරනවා කීවට මං මේ කියන්නඩ යන මග මානවකයාගේ කතාව ඇහුවොත් පුදුම හිතෙනවා.

මේ තරුණයා ඒ තරුණ වයසේදීම ලොකු අයගේ උපදේශත් තැනිට සිය බුද්ධියෙන් සිය විර්ෂයෙන් විශාල පලාතක් දියුණු කරපු ආකාරය ගැන.

මග මානවකයා පිටිසර දිළිඳු ගමමානෙක කෙනෙක්. යන්නම් ගය ගතර තේරෙන කාලේ ඉඳලා මෙයාගේ කල්පනාවට ආවේ හරියට පාරක් තැනී පිරිසුදු වතුර වකක් බොත්ඩ තැනී පිරිසකට රැස්වෙත්ඩ තැනක් තැනී දිළිඳු බහුතරයක් වෙසෙන මේ ගම්මානේ දියුණු කරන්නේ

කොහොමද කියලා. ගැන්දුවට ගමේ යාළුවෝ සෙල්ලමට එකතු වුණමත් වක වෙලාවක් හරි මේ අඩු පාඩු ගැන මෙයා කතා කරනවමයි.

මේ අතර ගමේ මුලාදානියා දවසක් ගමේ ගම දෙතාම එකතැනකට කැඳව්වා රාජකාරියක් ගැන දකුම් දෙන්න. එහා මිනිස්සුන්ට රැස් වෙන්න සිද්ධවුණේ කොළ රොවු ගම තැනම විසිරුණු බිමක. එහෙ මෙහෙ නිවුණ ගල් මුල් වල හිටගෙනයි කවුරුත් හිටියේ. ගමේ මුලාදානියාට ඒක ගාණක් තැනී වුණට ගමේ තරුණ පිරිස් තේරුම් ගත්තා යම් කරුණක් සැතපිල්ලේ වාඩි වෙලා

සාකච්ඡා කරන්නටත් තැනක් ගමේ කට්ටිය හද ගෙන තැනේද කියලා. කාටත් දකුණ මේ අවශ්‍යතාව හොඳ මාතෘකාවක් වුණ මග මානවකට ගමේ

තරුණ පිරිසත් එක්ක සාකච්ඡා කරන්න. ගම්මුලාදානියා පැවැත්වූ සාකච්ඡාවේ උණුසුම යත්ඩ මත්තෙන් ගමේ තරුණ පිරිස් රැස් කරලා ගමේ දියුණුවට කරන්නේ මොනවද කියලා කතාව පටන් ගන්නවත් එක්කම ගමේ අඩු පාඩු ගැන හරි උදෙස්ගයෙන් කවුරුත් කතා කරන්න පටන් ගත්තා.

මග මානවක කළේ කවුරුත් ඉදිරිපත් කරන උණුසුම් අදහස් යෝජනා එකින් එක හරි පිළිවෙලට සටහන් කර ගනිමින් ඒවා ක්‍රියාවට තැන්වීමට අවශ්‍ය කටයුතු අවශ්‍ය සම්පත්

ඉතාම හොඳ දේ වුණත් යටකර ගෙන සතුරු බලවේග මතුවෙනවා.

අවශ්‍ය පිරිස් කවුද මොනවාද කියලා පිරිසත් එක්කම සාකච්ඡා කරමින් ඒ වැඩ වලට දින වක-වානු නියම කර ගැනීමයි. මේ මුල් සාකච්ඡාවෙන් ක්‍රියාකාරී පිරිසකුත් තෝරාගෙන ගන්නාමත් ඉදිරි වැඩ සැලැස්මකට අත්තිවාරම දමා ගන්න ගැනි වුණි.

වැඩ පටන් ගත්තේ ගමේ කාටත් අඩු පාඩුවක් ලෙස බරපතලව දැනීම් තීව්‍රණ ගමට යන එක පාර හඳුන්වයි. තරුණයෝ විතරක් නෙවෙයි වැඩිහිටියෝ කවුරුත් වැඩේ කරගෙන යනකොට සැලැස්මක් ඇතිවෙලා වැඩට උදව් වුණි. සැලසුම් කල කාලයටත් වැඩිය ඉක්මනින් වැඩේ ඉවරයි. තරුණයන්ගේ වැඩ ගැන ලොකු පැහැදීමක් කාගෙන් ඇති වුණි.

මග මානවක මෙහෙම කල්පනා කරන්න පටන් ගත්තා. ගමේ කාගෙන් සහභාගිත්වය හොඳයි. එහෙම වෙන්නේ මිනිස්සුන්ට ඒකතු යන්නම මින මේ කෙරෙන්නේ අවශ්‍ය ම දේ තමයි කියල. අන-වශ්‍ය යෝධත වැඩ කරන්න ගියොත්තම මේ සහ-යෝගය ලැබෙන්නේ නෑ. ඒක එකක් අතීත මේවට මුලික වන අපි ලොක්කෝ. එහෙමත් තැත්තම කෙරුම් කාරයෝ වෙලා දහලන්නට පටන් ගත්-තොත් වැඩ දවසක් ජන සහයෝගය මේ විදියට ලබා ගත්ත බැරි වෙනවා. තවත් එකක් තමයි මේ වැඩවලින් අසුතු ලාබ ප්‍රයෝජන සුළු ප්‍රමාණයෙන් හරි ලබන්න පටන් ගත්තොත් මේ වැඩෙන් ඔක්-කොම කඩාකප්පල් වෙලා ජනකාගේ චෝදනා වලටත් පරිහානියටත් ලක්වෙනවා. අපේ අභ්‍යන්-

තරය හිත කිලිටි කර ගත්තොත් වැඩත් අපිරිසුදු වෙලා ගමේ දියුණුවට පටන්ගෙන කියෙන මේ සියලු වැඩත් කඩා කප්පල්වෙලා අපි විනාශ වෙනවා. මේ විදියට කල්පනා කරමින් මග මාන-වක දිනපතා තම සිත තමාම පරීක්ෂාවට ලක් කරමින් වැඩ කරන්න පටන් ගත්තා.

වැඩ හරි පිරිසුදුවට කර-

ගෙන යන කොට ගමේ පාරතොට ලිං

පොකුණු ආදී හොඳික

දේ පමණක් නොව

මනුස්සයන්ගේ ගම්

ගුණ දියුණු වෙන්නට

පටන් ගත්තා. මත්පැනට ඇබ්බැහි වෙලා හිටිය

වක දෙනාත් ඒ විනාශයෙන් බේරුනේ ඒ ගොල්-

ලන්ටම තේරුණ ඒ ගොල්ලෝ වැටිලි ඉන්න

ප්‍රපාතේ හයානක කම ගෙවල්වල අඩ දබර ඉඩ

කඩම් හරකබාන හොරකම් ආදිය මුල්වෙලා සිදු

වන කලකෝලාහලත් නැති තරමේ සාමයක් ගමේ

ඇති වුණි. කාටත් ජේත්ති පටන් ගත්තා යහපත්

දේවලුත් බෝවෙනවා කියන එක. මත්පැන් පානය

හොරකම කලකෝලාහල යම් ගමක එහෙත්

මෙහෙත් නීතරම සිද්ධ වෙනවා නම් ඒක ගැම

දෙනා අතරම රෝගයක් වගේ බෝවෙලා සාහසික

තත්ත්වයට පත්වෙනවා. හොඳ දේත් එහෙමයි.

තරක දේ කරල තම තරක් වෙයි කියලා බයයි.

ඒවා කරල පොලිසියෙන් අල්ල ගත්තොත් දඩුවම්

විඳින්න වෙයි කියලා ලජ්ජයි. ඒ එක්කම ගමේ

තරක දේ කරල තම තරක් වෙයි කියලා බයයි.

කොහෙත්වත් තරකක් ගැන ආරම්භ වෙන්නේ කු-කවුරුත් හොඳ තම නියාගෙන කාගෙත්තුත් අවි-වාද ප්‍රසංසා ලබාගෙන ගොරටයක් ඇතිව ඒත් වෙන්නයි උත්සාහ ගන්නේ. ඒ එක්කම ඉහත ගන්න අය වෙන්නට ඇති අය වෙන්නට දුන උත් අය වෙන්නට තම්බුව ඇති අය වෙන්නට ඇති මේක සමාජයක බොහොම හොඳ ලක්ෂණයක්.

ඒක නිරෝධිමත් පණ-ජයක් හොඳ දේවලුත් බෝවෙන්නේ ඔය වි-යට.

මේ මග මානවකයෝ ගමේ මනුස්සයෙක් ගැම අතීත්ම හොඳ දියුණු තත්ත්වයට පත්වෙ-ගෙන ආවා.

ගැබැයි ගම මේ යන ගමන කොහොමටත් ඉවසන්නට බැරි බලවේගයක් ගම ඇතුළෙත් ගවගන්නා. ඒක මහා කුමන්ත්‍රණයක්. හදිසියේ මග මානවකයි ඔහු සමග ගමේ සංවර්ධනයට උරුගත්ත තරුණ බලවේගයයි ඔක්කොම හයානක චෝදනා යටතේ රජපුරවත්ගේ හමුදාව ඇවිල්ලා අල්ලගෙන ගියා. හොඳ බෝවෙනවා තමයි. ඒ එක්කම හොඳ වැඩ හොඳයි ප්‍රබලයි. ඒත් ඉතාම හොඳ දේ වුණත් යටකර ගත සතුරු බලවේග මතු වෙනවා. ඒලග සහරාවෙන් හයානක බලවේග මේ මග මානවක කණ්ඩායම යටපත් කරගත්තේ කොහොමද කියලා දුන ගනිමු.

■ ඊළඟ සඟරාව හා බැඳේ.

හොඳ වැඩ හොඳයි ප්‍රබලයි

ශ්‍රී වි ව න ශ්‍රේ ස ණ රා ව

අවබෝධාර්

පිළිතය අනියතය - පිළිතය සුන්දරය

කුණාටුව හමද්දෙන්
නොකළෙහි සිටිමු අපි
දහම තුළ තහවුරුවේ
ඉන්ද්‍ර බිලයක් සේ

යහපත්
පිළිතය
සුන්දරය.

ලේක්හවුස් ප්‍රකාශනයක්

■ මිල රු.100/-